76084/783

הארץ

1.40 ש"ח יום ה', י"ט אלול התשמ"ח, 1 בספטמבר 1988 VOL.69/21010 SEPTEMBER 1 1988

אנליזה – מחשבים ותוכנה מציגה את:
"ברקת"
מחולל מדבקות בר־קוד
12345 67890
* עבור כל סוגי ה־PC (מערכת הפעלה DOS)
* מופעלת מתוך ומתחברת אל תוכנה קיימת
* קריאת נתוני מאגר קיים לתוך המדבקה
* ללא הגבלה בצורת המדבקה לשימושים שונים
* שימוש בכל שיטות הבר־קוד המקובלות
* התאמה לכל מדפסות מטריצה (DOT MATRIX)
* מדריך הפעלה מקוון (ON - LINE)
* מוצר כחול - לבן הפועל בעשרות מפעלים ובתי עסק מהמובילים בארץ.
לפרטים חייג אלינו בטל. 729889, 03-723424

שנת הלימודים לא תחל היום למעט גני ילדים וכיתות א'

שמיר מבקש למנוע השביתה ● נבון ביקש מנסים להקדים פגישתם להיום ● ועדת התיאום של ארגוני המורים מתכנסת ● עיריית הרצליה תפעיל בתי הספר על ידי מתנדבים

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

הלימודים במערכת החינוך מושבתים מהיום, למעט בגני הילדים ובכיתות א' ביסודיים.

ועדת התיאום של שני ארגוני המורים מתכנסת היום, כדי להחליט באשר להמשך המאבק. על ההשבתה הודיעו אתמול בצהריים במפתיע, יו"ר ארגון המורים העל־יסודיים, שושנה באייר, ומזכ"ל הסתדרות המורים, יצחק ולבר. הם נימקו את השביתה, בכך שהאוצר נוקט סחבת במשא ומתן איתם בנושא תוספות השכר למורים. באייר אמרה, כי לדעתה "שר האוצר רוצה להכניס את המורים למוזיאון שלו, יחד עם הכנועים האחרים". היא הסבירה, כי המורים פותחים במאבק שאופיו לא יהיה אחיד. כלומר, ייתכן המשך שביתה כוללת וייתכנו שביתות מפוזרות וחלקיות. אתמול נמסר כי הלימו־

(סוף בעמוד 2)

המורים: האוצר דחה את תביעותינו במפתיע; האוצר: עמדתנו ידועה

ולבר: נבון ידע כבר שלשום על כוונת ההשבתה; הוא אמר: למה לכם? קבעתי פגישה עם נסים

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

"כשאנחנו לא פותחים שנת לי־מודים, מתנהגים אלינו כאילו אנו עוכרי ישראל. להשבית בעוד שבוע? אף אחד לא ידבר אתנו אז" – כך אמר אתמול מזכ"ל הסתדרות המורים, יצחק ולבר, בהסבירו את ההחלטה הפתאומית של ארגונו, שנעשתה בתיאום עם ארגון המורים העל־יסודיים, בראשות שושנה באייר, להשבית הבוקר את המערכת.

ההודעה נפלה כרעם ביום בהיר. לא היו ידיעות מוקדמות בתקשורת על שביתה. אתמול הוקדש חלק גדול מהעיסוק בכלי־התקשורת לשאלה, מדוע החליטו על השבתה ברגע האחרון והאם מישהו באוצר או במשרד החינוך ידע על אפשרות כזו. להלן השתלשלות העניינים שקדמה להודעה.

שלשום בצהריים, במסיבה עם כתבי החינוך בתל־אביב, אמר ולבר כי "אם שנת הלימודים תיפתח, זה יהיה על תנאי". הנימוק שנתן לא היה קשור כלל בסכסוך עם האוצר, אלא עם משרד החינוך, סביב שאלת ביזור מערכת החינוך. כשנלחץ על ידי עיתונאים בשאלה זו, השיב כי הוא מאמין ששנת הלימודים תיפתח כסדרה. הסכסוך עם האוצר אמנם הועלה בפני הכתבים, אך לא כבעיה מרכזית ובוודאי לא כעילה לשביתה.

שלשום ב־6 בערב, יצאו ולבר ובאייר לירושלים, לשיחה עם הממונה על השכר באוצר, יעקב רנון. לפי גירסת הסתדרויות המורים, הודיע להם רנון, כי תביעתם לתוס־פת איזון (6%), בנוסף ל־11% שיקבלו כל העובדים במשק, נדחית. ולבר: "באייר ואני אמרנו לרנון שהוא הפתיע אותנו אחרי ארבעה חודשים בהם התנהל המשא ומתן".

יעקב רנון אמר: ידוע לכל, לא מאתמול, כי אנו אמונים על שמירת היציבות במשק, ואילו היו נענים לתביעות המורים, היתה ניתנת בכך גושפנקא לתוספות של אחוזים רבים מעבר לתוספות של השכר שהוסכמו לגבי כלל המשק הציבורי.

ולבר: נבון ידע

ולבר טוען שנבון ידע ביום ג' בלילה על האפשרות כי הלימודים יושבתו ולכן טילפן אליו ולבאייר, אתמול בבוקר, וניסה לשכנעם שלא ישבתו. "אמרתי לו בטלפון, שנשבית פרט לגני הילדים וכיתות א'. הוא אמר לי: למה לכם? קבעתי פגישה עם נסים ליום ראשון ואני מבקש שלא תשביתו".

אתמול ב־10 בבוקר התכנסו הנהלות הארגונים ובסביבות 12 בצהריים, החליטו להשבית את הלי־מודים. במסיבת העיתונאים שערך נבון בערך באותה שעה, הביע שביעות רצון מכך ששנת הלימודים תיפתח כתיקנה. כ־1 בצהריים נמסר לו דיווח על האיום בשביתה.

נבון טען אתמול כי ההודעה נראית לו תמוהה. "אמש ישבתי עם ולבר ובאייר ובאמת דובר על הבעיות שיש לקראת פתיחת שנת הלי־מודים. הבוקר הודעתי להם שאפגש עם נסים. לא היתה לי תחושה של אמירה: אם לא היום, אז בשביתה. מזכ"ל הסתדרות המורים אמר שהוא מונה עד 100 לפני השבתה. נדמה לי שהוא לא עבר כזה."

שושנה באייר

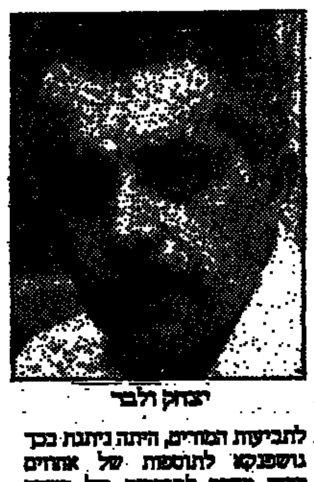
יצחק ולבר

יעקב רנון

עוד סכסוכי עבודה: רופאי בתיה"ח וסוכני גז; תחנות הדלק לא ישבתו

3 בתי־חולים יפעלו היום במתכונת שבת; בשאר בתי־החולים של קופ"ח יימשכו העיצומים ● בית־החולים פוריה בטבריה נותר ללא גז עם כניסת שביתת סוכני הגז ליומה החמישי

מאת עדנה אריאדור ויהודה שרוני
סופרי "הארץ"

רופאי בתי־החולים של קופת־חולים הכללית משביתים החל מהבוקר למשך 24 שעות את בתי־החולים "העמק" בעפולה, "מאיר" בכפר־סבא ו"בית רבקה" בפתח תקוה. בתי־החולים הללו יפעלו במתכונת שבת. בשאר בתי־החולים של הקופה יימשכו העיצומים. מרפאות החוץ, מרפאות היום ומ־כונים יפעלו רק במקרים דחופים ובחדרי־הניתוח יבוצעו רק ניתוחים שנועדו להציל חיי אדם.

היום מתכנסות מזכירויות הסי־עת רופאי בתי־החולים של הקופה וארגון רופאי המדינה כדי להחליט על המהלכים הבאים.

אין התקדמות במו"מ עם העוב־דים הפארא־רפואיים. מזכ"ל המיק־רוביולוגים והביוכימאים, אשר גול־דשלגר, הודיע למנכ"ל הקופה כי עובדי המעבדות דורשים מו"מ נפרד עמם כדי להבטיח השוואת התגמול עם הרופאים.

שינוי שיטת השכר של רופאי הקהילה

הנהלת הקופה הגיעה להבנה עם רופאי מרפאות הקהילה על שינוי שיטת השכר של רופאי הקהילה. שינוי זה יאפשר להפעיל מסלול של בחירה חופשית של רופא המש־פחה. הרופאים בקהילה יתוגמלו על בסיס מספר המבוטחים שיבחרו בהם.

חנן פורת מהמפד"ל קרא אתמול לציבור הרופאים והאחיות הדתיים להתארגן ולהודיע כי מעתה ואילך לא יצטרפו לשביתות במערכת הב־ריאות, משום שיהודים מאמינים כי פיקוח נפש דוחה שבת, ועל אחת כמה וכמה הוא דוחה שאלות שכר.

ביה"ח פוריה נותר ללא גז

בית־החולים פוריה בטבריה נו־תר אתמול ללא גז, עם כניסת שבי־תת סוכני הגז ליומה החמישי. ארגון סוכני הגז טען אתמול, כי יהיה קשה מאוד להדביק את הפיגור באספקת הגז, גם אם יוחלט על חזר־תם לעבודה, וכי קיימת סכנה ממשית של מחסור בגז בימי החג.

שר האנרגיה משה שחל מסר בתגובה, כי דרישות סוכני הגז אינן מתקבלות על הדעת, ולהשבתת אספקת הגז על ידי הסוכנים, אין הצדקה. שר האנרגיה הגדיר כמנוג־דת לחוק ולא מוצדקת את דרישת סוכני הגז לשלם להם כספים בעק־בות ויכוח על חוב למס ההכנסה.

ארגון סוכני הגז טוען, כי השר דורש בדיקה חדשה לאחר שנמצא כי דרישות הסוכנים מוצדקות.

אין שביתת בעלי התחנות

נציגי ארגון בעלי תחנות הדלק החליטו שלא להשבית את תחנות הדלק בסוף השבוע, כפי שתכננו מלכתחילה. בפגישה שהתקיימה אתמול בלישכת מנכ"ל משרד האנרגיה, ד"ר נתן ארד, הובטח לבעלי התחנות כי ייערך סקר שיקבע את העלות של תפעול התחנות.

שניים נפגעו בפוליו באור־עקיבא; כל התושבים ביישוב יחוסנו מהיום

הנפגעים: מורה בת 26 ותינוק ● משרד הבריאות: אין חשש למגיפה ● המחלה זיהומית, מועברת במגע עם הפרשות הגוף, נמצאת במים מזוהמים ובאוכלוסיה שאינה מקפידה על נקיון

מאת עדנה אריאדור
סופרת "הארץ"

שני מקרים של שיתוק ילדים (פו־ליו) התגלו באור־עקיבא שבנפת חדרה. המקרים נתגלו לפני שבועיים. אין קשר בין המשפחות. הנפגעים הם מורה בת 26, נשואה ואם לשניים, המאושפזת במצב קשה במחלקה לטי־פול נמרץ נשימתי בבית־החולים "הלל יפה" בחדרה, ותינוק בן חו־דשיים, המאושפז במצב קשה במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה.

במשרד הבריאות נמסר, כי רוב האוכלוסיה בישראל מחוסנת ואין חשש להתפרצות מגיפה, כמו שהיתה בשנות החמישים. יחד עם זאת, לאור התייעצות עם מומחים, הוחלט לנקוט באמצעי מניעה מיוחדים באור־עקיבא, ולחסן את התושבים עד גיל 40 כנגד פוליו. לתושבים יינתנו שני סוגי חיסון, בהתאם לגיל. בני 18–40 יחוסנו בזריקה. תינוקות, ילדים ונוער בני התושבים עד 18 שנה, יחו־סנו דרך הפה.

החיסון לתושבים המבוגרים יבוצע במתנ"ס המקומי: היום בין השעות 12–18, מחר בשעות 8–12, ובימים א־ג בשעות 8–16. ילדים בגיל הגן ובית־הספר יחוסנו במסגרות החינוך, מיום א'. תינוקות שקיבלו לפחות חי־סון אחד, וילדים ובני נוער עד גיל 18 שלא נמצאים במסגרות חינוך, יפנו לתחנות בריאות המשפחה באזור מגוריהם בימים א־ג בשעות 8–16. תושבים שיש להם שאלות בקשר לחיסון, יכולים לפנות ללשכת הברי־אות בחדרה.

ראש המועצה המקומית אור־עקיבא, שלום שבתאי, אמר אתמול ל"הארץ" כי אמש הוציאה המועצה חוזר לכל התושבים ובו הסבר על המחלה.

על־פי ממצאים ראשונים שבידי משרד הבריאות, לא חוסנה המורה בילדותה כנגד שיתוק ילדים. במקרה של התינוק, בודקים אם קיבל חיסון ואם המחלה היא תגובה לחיסון. בב־דיקה שערך משרד הבריאות אצל בני משפחת התינוק, התברר כי שלושה מהם נושאים את הפרשות הנגיף.

מחלה זיהומית

שיתוק ילדים היא מחלה זיהומית. הנגיף שגורם לזיהום חודר לגוף באמ־צעות בלוטות הלימפה, מתפשט לתאי העצב בחוט השדרה ובגזע המוח ופוגע בתפקוד האברים ברמות שו־נות, מחולשה של שריר ועד אבדן שי־מוש בשרירים רצוניים. השיתוק עלול לגרום למוות, אם הוא פוגע במנגנון הנשימה.

מנכ"ל משרד הבריאות: הרשות אשמה

מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' יורם לס, מאשים את הרשות באור־עקיבא בהזנחה של מערכת הביוב בעיר ודורש מראשי המועצה להביא מיד לתיקון המפגע, שכן מערכת זו יכולה להיות מקור להעברת זיהומים. לדבריו, ההידבקות היא באמצעות הפרשות.

ראש המועצה המקומית אור־עקיבא הגיב, כי המחלה אינה קשורה במצב הביוב ביישוב. "מבחינתנו יש ביצת ביוב אחת. אנחנו פתוחים, ואני מבקש כבר הרבה זמן לפתור את הבעיה."

יו"ר הוועדה המייעצת לחיסונים ומחלות זיהומיות ליד משרד הברי־אות, פרופ' אברהם מורג, אמר ל"הארץ" כי בנושא הפוליו נהוג אצלנו מינון מאסיבי שמכסה היום 90% מהאוכלוסיה. מסיבה זו אין רואים במקרים שהתגלו באור־עקיבא, סימני מגיפה. הנגיף מצוי באוכלוסיה, יש גשרים פתוחים, אנשים באים מארצות ששם רמת ההגיינה אינה גבוהה כמו אצלנו, והעובדה שלא פורצת מגיפה, נובעת מכך שהאוכלו־סיה מחוסנת.

צוריה אמויאל, סופרת "הארץ", מוסרת: המורה במצב קשה, אמר אתמול ד"ר סטיפן גרינשטיין, מ"מ מנהל בית־החולים הלל יפה בחדרה. סיכויי הריפוי טובים, בדרך כלל, במקרה שהשיתוק אינו קשה. הטיפול מבוצע באמצעות פיזיותראפיה, הוסיף ואמר ד"ר גרינשטיין.

ירון טל, סופר "הארץ" בחיפה, מוסר: ד"ר צבי ברישי, סגן מנהל בית־החולים רמב"ם, מסר אמש כי בכל הידוע טרם אותר מקור הנגיף. אך ציין כי וירוס הפוליו מתפתח מזי־הומים ובדרך כלל עובר במגע דרך הפה. מקור אפשרי כזה הוא מים מזוהמים.

ד"ר ברישי, שהוא וירולוג במ־קצועו, הדגיש כי דווקא במדינות כמו ישראל, ילדים ומבוגרים שלא חוסנו, חשופים למחלת הפוליו יותר מאשר במדינות שבהן רמת התברואה נמוכה, משום ששם ילדים מתחסנים באופן טבעי מהמחלה, על־ידי יצירת נוג־דנים, עד הגיעם לגיל 18.

לוב לא חיסלה הסכסוך באש"ף

ג'יבריל איים להקים אירגון מתחרה לאש"ף אם ערפאת יכריז על ממשלה גולה ● מובארק פועל להפגיש את חוסיין וערפאת

מאת סופרי "הארץ" לעניינים ערביים וסוכנויות הידיעות

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת יצא אתמול מטריפולי, לאחר שלוב לא הצליחה לפייס בינו לבין מנהיגי הח־בלים הקיצוניים, מסרו מקורות פלסטיניים בטריפולי.

ערפאת, שהגיע ביום שלישי בבוקר, רצה לדון על תוכניות להקמת ממשלה פלסטינית זמנית או ממשלה גולה, עם מנהיגים קיצוניים, הנתמ־כים ע"י סוריה והמתנגדים למנהי־גותו, מסרו המקורות.

אולם אחמד ג'יבריל, מנהיג החזית העממית לשחרור פלסטין, ואבו מוסא, מנהיג מורדי־פתח, הודיעו לקדאפי, כי אין הם מסכימים להיפגש עם ערפאת; בנימוק כי ערפאת

(סוף בעמוד 2)

שני חיילים נפגעו מיריות מתנחל כשרדפו אחרי מיידי בקבוק תבערה

אף שלא נשקפה לו כל סכנה יצא גדליה בקר ממעלה עמוס מרכבו והחל לירות לעבר דמויות רצות שהיו חיילי צה"ל ● האחד פצוע באורח בינוני והשני – קל ● זורקי הבקבוק נמלטו

מאת אורי ניר
ורן סגיר סופרי "הארץ"

שני חיילי צה"ל נפגעו אמש, האחד בצורה בינונית והשני קל, מירי של תושב "מעלה עמוס" גדליה בקר, בשעה שהיו במרדף אחרי זורקי בקבוק תבערה. היורה נעצר לחקירה ע"י המשטרה, במשטרת בית לחם. החיי־לים, הפצועים פונו במסוק לבית החו־לים "הדסה" עין כרם שבירושלים, החייל שמצבו הוגדר "בינוני" נפצע ככל הנראה בבטנו, הוכנס עם הגיעו לחדר הניתוחים.

לגבי התקרית נודעו הפרטים הבאים: סמוך לשעה שמונה ושלושים בערב, נזרק בקבוק תבערה לעבר מכונית ישראלית שנסעה בכביש אפרת־תקוע שבאזור בית לחם. בק־בוק התבערה החטיא את המכונית והתלקח בצידי הכביש, במרחק של עשרות מטרים מהרכב.

מהפרטים הראשונים על התקרית עולה, שלנוסעי המכונית לא נשקפה כל סכנת חיים או פגיעה לאחר נפילת הבקבוק. למרות זאת נהג המ־כונית – תושב הישוב "מעלה עמוס", יצא מהמכונית והחל לירות לעבר דמויות רצות.

הדמויות שרצו, היו חיילי צה"ל שהיו בסמוך והחלו לנהל מירדף אחרי זורק או זורקי בקבוק התבערה. מירי של נהג המכונית נפצעו, כאמור שני החיילים. היורה נעצר לחקירה, ונשקו הוחרם לבדיקה. בהודעה שפירסמו נציגי הישובים היהודים ביהודה ושו־מרון הובע אמש צער רב על התקרית. לדברי המתנחלים התקרית מעידה על המתח באזור וכן על הצורך להגביר את התיאום בינם לבין כוחות צה"ל.

החיילים שנפצעו הינם חיילי סדיר המבצעים פעילות של בטחון שוטף באזור. שמם נאסר אמש לפיר־סום, עד אשר יודיעו למשפחותיהם על הפציעה.

משליכי בקבוק התבערה עצמם לא נתפסו בסופו של דבר, למרות סריקות נרחבות שערכו חיילי צה"ל באיזור.

מסתגרים

תושבי היישוב מעלה עמוס באיזור גוש עציון החליטו אתמול לא למסור כל פרטים על חבר היישוב גדליה בקר שירה בשוגג בשני החיילים. תושבי היישוב הסתגרו ולא איפשרו לעיתונאים להיכנס ולשוחח עמם על נסיבות המקרה.

מתנחלים בישובי הסביבה הביעו תדהמה מן המקרה וצער רב על שאירע.

עוד שני כלי־נשק של מתנחלים שהוחרמו בידי משטרת ישראל לשם בדיקה באליסטית, הוחזרו אתמול לבעליהם, בעקבות התערבותו של ראש הממשלה יצחק שמיר, ולאחר פגישות בין ראש הממשלה ועוזריו לבין נציגים של המתנחלים מיו"ש.

2 הרוגים ו־14 פצועים במהומות

מת בן 16 שנפצע שלשום ● חיילי צה"ל נפצעו מאבנים ● מתחילה שנת הלימודים ברצועה ● לפחות 212 נהרגו מאז החלה האינתיפאדה ● כרוז קורא לאסירים הביטחוניים לשבות רעב

מאת איתן רבין ואורי ניר, סופרי "הארץ"

בהפרות סדר קשות שהיו אמש ברחובי רצועת עזה נהרג תושב שכונת רימל בעזה, מקורי מניר אל עראשי (17), שנורה בליבו ונהרג במקום. דובר צה"ל מסר כי צה"ל בודק את נסיבות המקרה. משפחת ההרוג חטפה את גופתו והביאה אותו לקבורה.

הפרות סדר היו בכל ערי הרצועה, תוך יידוי אבנים. 5 תושבים נפצעו מאש חיילי צה"ל. בשכונת באצר בעזה נפצע חייל צה"ל באורח בינוני כאשר אבן שהושלכה מאחת הסימ־טאות פגעה בפניו.

עד אמש עבר יום שקט יחסית על רצועת עזה, פרט לרפיח, ביומה השני של השביתה הכללית של מסחר ותח־בורה, הנמשכת בשטחים לפי הוראות הכרוזים – מסרה סוכנות עת"ים. היציאה לישראל היתה דלילה ביותר בשעות הבוקר, אולם היא נמשכה בכל שעות היום דרך המחסום לכיוון ישראל.

שלושת המחנות ג'בליה, אל־בורג' ונוסיירת נותרו בעוצר.

בצהריים נפצע נער בן 13 מרפיח מפגיעת אוטובוס שהסיע חיילים. הנ־ער הועבר לבית חולים באל־עריש. הדבר גרם לתסיסה ברצועה, אך מב־דיקת המשטרה הצבאית הסתבר כי התאונה אירעה באשמת הילד.

ברפיח החלו הפרות הסדר ביום שלישי ובהן נפצע עימאן אחמד אל נג'אר, כבן 16, שהועבר לבית־החולים מקומי. מאוחר יותר הועבר לביה"ח תל־השומר ואתמול מת מפצעיו.

דובר צה"ל מסר, שהגופה הועברה למכון לרפואה משפטית כדי לקבוע את סיבת המוות, מאחר שתחקיר ראשוני העלה כי החיילים לא השת־משו בקליעים חיים, אלא ירו לעבר המתפרעים קליעי גומי וגז מדמיע. מקורות ערביים מסרו, כי ההרוג נורה ממספר כדורי גומי שפגעו בראשו.

הבוקר תיפתח שנת הלימודים בר־צועה וכ־100,000 תלמידים ביסודי יצאו ללימודיהם, על פי בקשת גורמי חינוך מקומיים.

לפחות 212 הרוגים מאז החלו ההתקוממות

צעיר מכפר ליד רמאללה נהרג אתמול ולפחות 9 נפצעו במהלך מהו־מות בשטחים, ביום שני ברציפות של שביתת מסחר ותחבורה כללית. בכך עולה מספר הפלסטינים שנהרגו בה־תקוממות בשטחים ל־212, לפי מניין צה"ל, ול־258 לפי מניין סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם (בכלל זה 13 מקרים של מוות בחנק מגז מדמיע, 12 מקרי מוות ממכות, ו־14 מקרי מוות מידי של אזרחים). מניין זה משמש, בדרך כלל, בסיס לדיווחי העיתונות הבינלאומית.

מקורות ערביים מסרו אתמול כי בשעת בוקר מוקדמת נכנס כוח של צה"ל לכפר דיר אל־עסאנה, כ־25 ק"מ צפונית־מערבית לרמאללה, אחרי שסיים מבצע מעצרים בכפר הסמוך, בית רימא. החיילים נתקלו בתושבים שהשליכו עליהם חפצים שונים, וניסו למנוע את כניסתם לי־שוב. 5 תושבים נפצעו מיריות, ואחד מהם מת במקום. לפי גירסה אחת, נורה החמישה כאשר ניסה להימלט מפני החיילים. מקורות ערביים מסרו, כי חיילי צה"ל לקחו עימם את גופת ההרוג, לואיי פחרי אל־ברגוטי (22), והשיבוה כעבור מספר שעות. בסביבות השעה 11 בבוקר נקבר הנ־ער בתהלוכה המונית. על מצב הפ־צועים לא נמסרו פרטים ברורים.

מלישכת דובר צה"ל בירושלים נמסר אמש, כי לצבא אין דיווח על הרוג בכפר, אך נבדקים דיווחי העי־תונאים על התקרית.

מקורות ערביים מסרו אתמול על כמה תקריות עם פצועים שהיו במספר מוקדים אחרים בגדה המער־בית.

מקורות צבאיים מסרו כי בקלקי־ליה ניסו שני תושבים לחטוף כלי נשק משוטר משמר הגבול, ונתפסו ונעצרו.

עוד נמסר אתמול מפי מקורות ערביים על התנגשויות אלימות בין מפגינים משליכי אבנים לבין חיילים בעיר טול־כרם, במחנה הפליטים הסמוך נור־שמס, בכפר בלעא, צפונית לטול־כרם, בכפרים ג'איוס וכפר אל־ג'מאל שליד טול־כרם, וכפר שכם. בתקריות אלה, שמרביתן אירעו בשעות הלילה אור ליום אתמול, לא נמסר על נפגעים.

קריאה לאסירים הביטחוניים לשבות רעב

היום, לפי קריאת הכרוז האחרון של "המפקדה הלאומית המאוחדת של ההתקוממות", אמורים האסירים הביטחוניים בבתי־הכלא הישראליים לקיים שביתת רעב במחאה על תנאי מעצרם. הכרוז קורא לכל תושבי הש־טחים לקיים שביתת רעב לאות הזדהות עם האסירים, ולערוך שבי־תות־שבת מול משרדי איגודים בינ־לאומיים שונים.

הורביץ נוטה לפרוש מהליכוד

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

השר יגאל הורביץ הודיע אמש כי אינו יכול להשתחרר מההרגשה שמישהו בליכוד החליט להעניש אותו על הצבעתו האחרונה בכנסת בעניין מיהו יהודי. לדבריו אם יתברר ששמיר ושרי הליכוד אינם מתכוונים לממש את ההסכם שנחתם עמו ועם זלמן שובל, לפיו יוצב שובל בין המקום העשרים לשלושים, יוותר גם הוא על המקום השישי ברשימה, ואומץ תפרוש מהליכוד ותחליט על דרך פוליטית חדשה. הורביץ אמר אמש ל"הארץ" כי יכנס ביום ראשון את הנהלת אומץ להחליט על פרישה מהליכוד.

שרי הליכוד מנעו אתמול מראש הממשלה יצחק שמיר להוביל לשיבוצו של שובל במקום ה־41 בר־שימת הליכוד. הם שכנעו את שמיר כי אין לממש במלואו את ההסכם עם אומץ בעיקר מהחשש כי שובל יבגוד בליכוד אחר הבחירות ויעביר את המנדט למפלגת העבודה. לפיכך התגבשה החלטה בצמרת הליכוד להציב את שובל במקום ה־45 הנחשב על קו הריאלי.

בשבועות האחרונים קיימה אומץ מגעים עם כמה תנועות פוליטיות לגבי אפשרות להופעה משותפת בב־חירות אם הליכוד יסרב לכלול את שובל במקום ריאלי. ההצעה הרצינית ביותר הופנתה על ידי ראש תנועת צומת רפאל.

אליאנס לא ייפתח היום

מאת מיכל רותם

מפעל אליאנס בחדרה, שהיה אמור להיפתח היום מחדש, עדיין סגור. קונצרן כור טרם הצליח לגייס סכום של 10 מיליון דולר, שאותו התחייב למסור למפעל, כתנאי לחי־דוש העבודה.

שוק ההון

החלה התחרות על כספי הבנקאיות

מאת יהודה שרוני

בנק הפועלים ירה אתמול את יר־יית הפתיחה בתחרות בין הבנקים, על כספי הציבור, שיתקבלו עם פידיון המניות הבנקאיות. הציבור הרחב מח־זיק בנקאיות בשווי של 950 מיליון דולר.

בשוק המניות נרשמה אתמול מגמה מעורבת, עם נטיה לעליות שערים.

ארנס: נציג לתושבי האוטונומיה אזרחות ישראלית (עמ' 3)

נרצח בתרפ"ט ונטמן מחדש בכנרת (עמ' 4)

נציב שירות בתי הסוהר נפגש עם אביטן (עמ' 4)

משבר בשיחות איראן־עיראק (עמ' 6)

אושר סיוע 240 מיליון ש"ח למושבים (עמ' 8)

ירידה במכירת דירות בחברות הגדולות (עמ' 8)

בגליון זה 16 עמודים

מזג האוויר

ירושלים: 18–28. תל־אביב: 21–30. חיפה: 21–30. באר־שבע: 19–32. רמת־הגולן 18–30, צפת 17–28, טבריה 21–36, עפולה 19–33, השומרון 19–30, נתב"ג 20–31, יריחו 21–37, עזה 21–30, אילת 25–39.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6401	–
נוסעים	1.9494	–
שחור	1.8000	–

שער הסל

יציג	1.7170	–

עורך את העמוד: אריה חשביה

תנובה 50

50 שנות שירות מסור
למשק הבית הישראלי.
50 שנות ייצור מזון
ברמה בינלאומית.
50 שנה של התחדשות יומיומית
ואיכות בלתי-מתפשרת.
תלמה מודה לכל בית ישראל -
ללקוחותיה הנאמנים, עובדיה, ספקיה,
וכל מברכיה - בלחיצת יד חמה.

ראיתי שמעתי

חבר הכנסת שמחה דיניץ, יו"ר הנהלת הסוכנות, המריץ שלשום ארוחת ערב עם שר החוץ של יוגוסלביה, בודימיר לונצ'ר. דיניץ, שהצליח להחדיר את פגישתו עם לונצ'ר תוך שתי יממות בלבד, נאלץ לדחות את הצעתו של שר החוץ היוגוסלבי לסעוד עימו ארוחת ערב, משום שהיה חייב לעמוד בלוח הזמנים והצפוף ולשוב לארץ. במהלך ביקורו ביוגוסלביה נועד דיניץ גם עם ראשי הקהילה היהודית. דיניץ, שהגיע ליוגוסלביה כדי להופיע בוועידה של ארגון הסטודנטים היהודים באירופה (הוג"ס), קרא לנוער היהודי לעלות לישראל. דיניץ הוא האישיות הראשונה שמקיימת פגישה בעלת אופי מדיני עם אישיות רמת דרג בממשל היוגוסלבי. לפני ביקורו שם, כבר הספיק יו"ר הנהלת הסוכנות לבקר בשלוש מדינות נוספות בגוש הסובייטי (רומניה, הונגריה ופולין), ועתה הוא עושה את ההכנות לקראת ביקורו בברית-המועצות.
גדעון אלון

אנדרי שביקרו בוותיקאן, והעניקו לאפיפיור עותקים של ספרם החדש, "ירושלים בזמן ובבנה", נתנו אתמול שלושת המחברים, האב מרסל דיבואה, הארכיאולוג דן בהט, והמתכנן המוסלמי כמאל נאצור, עותקים של הספר גם לראש עיריית ירושלים, טדי קולק. הספר מתאר בתצלומים ובמלל את מורשת שלוש הדתות המונותאיסטיות בירושלים, ועותקים ממנו יחולקו בידי קולק ובידי האפיפיור לנכבדים ושועים. הענקת הספר לקולק נעשתה אתמול בטכס בלשכתו, בהשתתפות נספח הוותיקן לעניני תרבות בישראל, ריכארד מאטום, ומנהל האקדמיה למדעים בוותיקן, רנטו דרוזאני. לפני כשבוע התקיים טקס דומה בלשכת האפיפיור בוותיקן, בו הוענקו עותקים של הספר ליוחנן פאולוס השני. התצלומים בספר הם של הצלם מריו מאייר. הספר לא יימכר בחנויות. עותקים אפשר להשיג אצל קולק, או אצל יוחנן פאולוס בוותיקן.
אורי ניר

ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות, סעה אתמול בין בני ענבר, מנהל מרחב העמק של קופת-חולים לבין ד"ר יעקב זילברג, המנהל הרפואי של המרחב. כאשר פנה לזילברג בשם בני, תיקן אותו ד"ר זילברג באומרו: שמי הפרטי יעקב. ד"ר יעקב זילברג. קיסר לא חיכה לשמוע את התיקון במלואו. הוא מיהר להשיב: "מבחינתי אין הגבלות לקרוא לך פרופסור, בתנאי שלא תדרוש העלאת שכר. לי קוראים, למשל, רב ראשי, כי אני רב עם כולם". קיסר השתתף בטקס מתן אוטונומיה מינהלית למרחב העמק של קופת-חולים שנערך בעפולה.
עטאללה מנצור

משלחת של בנקאים תצא ביום א' הקרוב לביקור ראשון בפולין. המשלחת הישראלית הוזמנה על-ידי נגיד הבנק הפולני פ.קאז. שביקר בארץ לפני שלושה חודשים, במלאות 55 שנה לסניף הבנק בארץ. המשלחת הישראלית, שתשהה בפולין חמישה ימים, כוללת את יצחק בר יצחק מבנק דיסקונט, שלמה פיוטרקובסקי מנכ"ל, שמואל שקד מבנק הפועלים, אברהם שר מבנק אמריקאי-ישראלי ויו"ר אשר הלפרין, מנכ"ל איגוד הבנקים, שאירגן את נסיעת המשלחת.
אריה לביא

מארק האלטר, הסופר הצרפתי-יהודי, פירסם ב"להמונד" מכתב ששיגר לנשיא יאסר ערפאת, בעקבות שיחה שקיימו השניים לאחרונה בטוניס. האלטר מזכיר לערפאת את תוכנה של שיחה קודמת שקיימו השניים בבירות, לפני כעשרים שנה, שבמהלכה הגדיר ערפאת את יעדו של אש"ף כ"הריסת הזהות הציונית בפלשתין". בעקבות ההבהרות שהשמיע ערפאת בשיחה האחרונה בדבר "התמורות" שחלו בעמדת אש"ף, מציג לו האלטר במכתבו סדרה של שאלות. האלטר מאריך בערפאת להבהיר במפורש על ההכרה בישראל ועל הנכונות לחיות בשלום לצידה של "הציר המרכזי במשמעות קיומו של העם היהודי".
יואב מוקד. פאריס

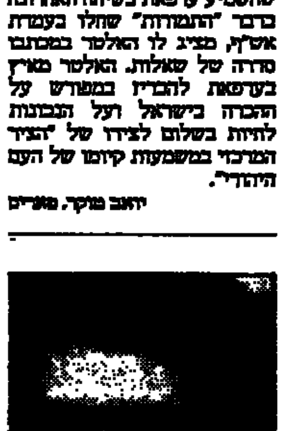
איב סאן לורן: קיצו קרוב

איב סאן לורן, אופנאי הצמרת הצרפתי, חולה אנוש. לתצוגת האופנה האחרונה שלו שהתקיימה החודש בפאריס, הגיע כשהוא נתמך משני צידיו. מראהו החולני הדהים את הנוכחים, ורבים, כמו קתרין דנב וליזה מינלי, מלקוחותיו הוותיקות, מחו דמעה בסתר. לורן, בן ה-52, אינו מגלה את מהות מחלתו, ונראה שתצוגה זו היתה שירת הברבור שלו.

אן מרלי, הציירת הצפתית, חגגה השבוע את יום הולדתה ה-92, והודיעה כי היא תורמת את ביתה המפואר בלב קריית האמנים בצפת לעיריית צפת, כדי שישמש כמקום אירוח לאמנים מכל הארץ. האמנים יוכלו לשהות בבית לפרקי זמן קצרים, ללא תשלום. הציירת הלכה בעקבותיהם של אמנים אחרים שהחליטו בערוב ימיהם לתרום את רכושם לטובת הציבור. ראש העיר הודה לציירת ואיחל לה אריכות ימים.
שמ"ס

תום ג'ונס עבר ניתוח הסרת יבלות ממיתרי קולו בבית-החולים בלוס-אנג'לס. בינתיים הוא מתקשר עם בני משפחתו בעזרת הידיים ובעזרת פתקאות. רק בעוד שבועות אחדים אפשר יהיה לדעת אם יוכל הזמר בן ה-48 לשוב ולשיר.

בעריכת עידית רוזנבלום

24 הרוגי האינתיפאדה באוגוסט

שם	גיל	ישוב	תאריך ונסיבות
עלא אדין אל אע'בר	19	שכם	2.8 נורה במהלך מהומות
עיקאב ג'מיל אבו-יעקב	15	אל-זאויה	5.8 נורה ממארב של צה"ל כשניסה להשליך בקבוק תבערה. (מת מפצעיו ב-6.8)
נידאל אל-רבוזיה	16	אל-זאויה	5.8 נורה ממארב של צה"ל כשניסה להשליך בקבוק תבערה. (מת מפצעיו ב-6.8)
חוסין סאמי גזאל	14	קלקיליה	9.8 נהרג בהפגנה, כנראה מירייה. דובר צה"ל: לא התקבל דיווח על ירי
אנואר דראגמה	17	טובאס	10.8 נורה במהלך מהומה
ריאד אבו-מגייל	26	אל-מעאטי	11.8 נורה למוות
חמד אבו-ריזק	57	רפיח	13.8 נורה למוות
מחמוד אבו-ריזק	20	רפיח	13.8 נורה; מת ב-14.8
מאהר מוקראר	21	מחנה שאטי	13.8 נורה למוות
יוסף אדמג'	12	מחנה ג'נין	13.8 נורה למוות
דעבס דרוויש	22	מחנה שאטי	מת ב-14.8 מפצעי ירייה שנגרמו לו בתחילת אוגוסט
ג'מאל עודה	22	מחנה טול-כרם	14.8 נורה למוות במהומות
אסעד אי-שאווה	25	(שלאויה)	16.8 נורה למוות במהלך הפגנה בכלא קציעות
איבראהים סאמורי	27	(הכפר יאמון)	16.8 נורה למוות במהומה בכלא קציעות
רשא עיקאווי (ילדה)	9	ג'נין	17.8 מקורות ערביים: נורתה בידי חיילים. צה"ל: נפגעה מאבן
מסעוד סלים עבד-אללה	22	טאמון	18.8 נורה בידי חיילים מת ב-20.8
נאיל חמאד	18	מחנה בוריג'	21.8 נורה במהלך מהומות
רג'א מואפסה	17	טובאס	21.8 נורה בידי חיילים
אנואר שע'ניבי	22	מחנה עסכר	22.8 נורה בידי אנשי ביטחון לבושים אזרחית
איימן עיות יאמין	14	כפר ארתל	16.8 נורה בידי חיילים ומת ב-26.8
עימן ארג'אר	16	רפיח	30.8 נורה בידי חיילים (כנראה בכדורי גומי) ומת מפצעיו ב-31.8
לואיי אל-ברנוטי	22	דיר אל-עטאנה	31.8 נורה בידי חיילים
מניר אל-עראשי	17	עזה	31.8 נורה בידי חיילים

בטבלה נכללים רק הרוגים מיריות בעימותים עם צה"ל, ולא הרוגי גז מדמיע ומכות.
הביא לדפוס: אורי ניר

אל"מ ג': אני מקבל את האחריות למות הצעיר

מפקדים צריכים להיות תחת אותה ביקורת כמו חיילים

מאת דן סגיר
סופר הצבאי של "הארץ"

אל"מ ג', מפקד החטיבה שהורשע בדין משמעתי בפני סגן הרמטכ"ל על "שימוש בלתי חוקי בנשק", לאחר שצעיר ערבי נהרג במרדף עליו פיקד המח"ט, לא יערער על הרשעתו בפני הרמטכ"ל. בראיון לשבועון חיילי צה"ל "במחנה" אומר המח"ט המודח, כי טעה בהחלטה שקיבל בשטח, והוא לוקח עליו את האחריות המלאה למות הצעיר.

אומר ג': "אני משלם מחיר כבד על הנשיאה באחריות, שגם עכשיו, אחרי המשפט, לא הייתי רוצה להימלט ממנה. אני מקבל את תוצאות המשפט כמו שהן (הרשעה, נזיפה חמורה והעברה מתפקידו), ואינני מתכוון לערער עליהן לפני הרמטכ"ל."

"מפקדים צריכים להיות תחת אותה ביקורת כמו חיילים, בכל מאת האחוזים", הוסיף אל"מ ג' ואמר. "בעצם העמדתי לדין ובתוצאות הצמודות של המשפט. יש גם משהו חיובי: ידעו חיילים וגם מפקדים, שאף אחד לא עומד מעל לחוק.

"צריך לפעול, צריך להמשיך לחזור פעמיים על מה שעשית, אבל צריך להמשיך בנחישות, בדבקות במטרה. אוי ואבוי לנו אם כתוצאה ממשפט אחד, כל השאר כלפי מטה יהפכו להיות 'ראש קטן'. מי שיעבוד לפי הפקודות – הפקודות בשטח ברורות לגמרי – לא צריך להיתפס".

לגבי הוראות הפתיחה באש הקיימות, אומר ג': "לדעתי, ההוראות ברורות ונהירות. החיילים מבינים אותן ויודעים שמי שיפעל במסגרת החוק, לא יקרה לו שום דבר. גם לי הפקודות היו ברורות. יתכן שטעיתי בהחלטה שלי בגלל לחץ בשטח, במצב מסוכן. אבל (טעות אנוש) מתרחשת אצל כל מקבלי ההחלטות בעולם, ולאו דווקא בצה"ל".

אל"מ ג' יוצא השבוע לחופשת לימודים אקדמיים. לדבריו בדעתו ללמוד עתונות.

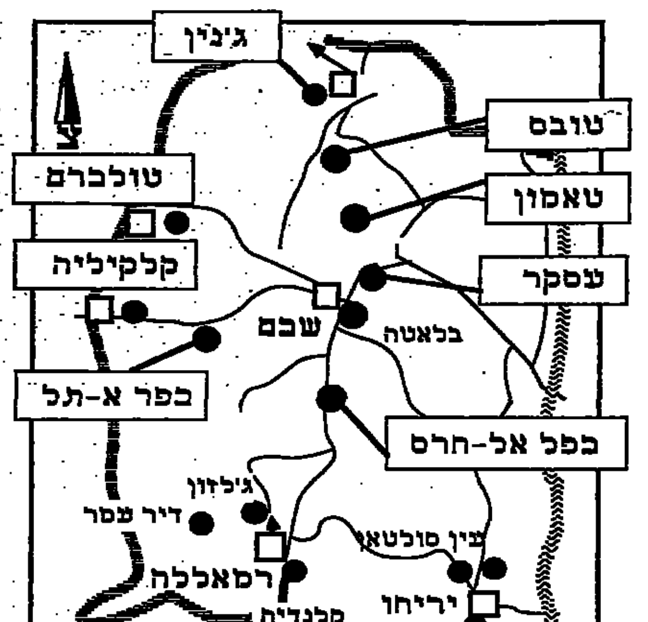

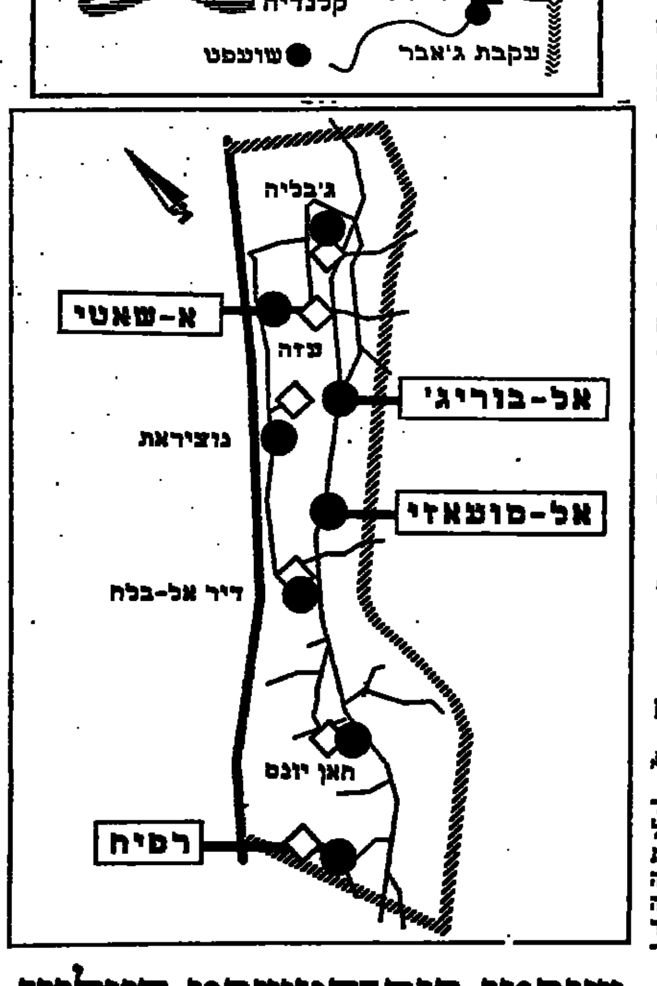

שופטי בית-המשפט העליון יסיירו היום ב"אנצאר 3"

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

שופטי בית-המשפט העליון, בראשותו של הנשיא מאיר שמגר, יסיירו הבוקר במיתקן הכליאה בקציעות, הידוע בכינוי אנצאר 3. אל השופטים יתלוו קציני צה"ל בכירים. מספר עורכי-דין ישתתפו בסיור. לעיתונאים לא תותר הכניסה למיתקן הכליאה.

בשבוע שעבר נעשו שיפוצים ושיפורים במיתקן הכליאה, לרבות עבודות נקיון, לקראת ביקורם של השופטים.

השופטים יסיירו במיתקן לאחר שמספר עצירים הגישו עתירה על התנאים הקשים, לדבריהם, בכלא קציעות.

שיחת היום עם נדיר צור

על גילוי שני מקרי פוליו (שיתוק ילדים) באור עקיבא

זה לא צריך לקרות במדינה מתקדמת

מורה בת 26 ותינוק בן חודשיים מאור עקיבא לקו בשיתוק מנגיף הפוליו. אתה לקית בשיתוק-ילדים בגיל מבוגר יחסית. זה גורל משמים או דבר שניתן למנוע אותו?

- זה לא צריך לקרות במדינה שמתיימרת להיות מדינה מתקדמת ומפותחת. הנגיף הזה מתפתח בעיקר ממקורות מים מזוהמים. אני יליד 1952. בחיסון נגד הפוליו הוחל באותה תקופה ושוגרתי רק לילידי 1953 ומעלה. צריך היה לחסן את כל האוכלוסיה. עדיין יש רבים שנולדו לפני 1953, שלא קיבלו את החיסון והם חשופים לפגיעת הנגיף.

מה עבר עליך מאז שחלית?

- במשך 20 חודש אושפזתי בבית-חולים. וחצי שנה הייתי מחובר למכשיר הנשמה. מאז עברו כעשר שנים. אני עדיין משותק בארבעת גפי ונזקק מדי כמה שעות למכשיר הנשמה. אני הולך, אך בקושי. שנה לפני שחליתי, נישאתי ולפני 4 שנים נולדה לי בת.

אתה עובד?

- לצערי, לא. ניסיתי להתקבל לעבודה, אך נפלטתי מהמערכת. הייתי כתב בכיר, שנחשב מצליח, אבל בגלי צה"ל הגיעו למסקנה שאינני יכול לתרום יותר, למרות שהמגבלות שלי אינן בראש. אינני יכול לכתוב מאמרים משום שאין לי קשרים ואני לא במעמד שיכול להחזיר למישהו טובה תחת טובה.

אתה מרגיש שזנחו אותך?

- בהחלט, לרבות חברים שאת כולם נשא הרוח מאז שחליתי. כאילו נפגע פוליו הוא מפגר בשכלו. יש פה סטיגמה מסויימת. בשעתו, כשהמחלה היתה נפוצה, ב-50 ואפילו נשיא ארצות-הברית ראו, רוזוולט, נפגע בה, התייחסו קצת יותר בכבוד ובהבנה לנפגעים במחלה. היום שונה המצב. עד שאיזה שר שלנו לא יחלה במחלה, לא יחול שינוי ביחס לנפגעי שיתוק ילדים אצלנו.

אתה מרגיש שביכולתך לתרום למערכת, חרף מגבלותיך?

- בהחלט. הראש עובד. עובדה שאני עושה את הדוקטורט שלי במדעי המדינה באוניברסיטה העברית. לא מגיע לי יותר מכל אדם - אבל מגיעה לי לפחות ההזדמנות שניתנת לכל אדם בריא.

מה יש לך לומר לאלה שנפגעו עתה משיתוק ילדים ולמשפחותיהם?

- שבית-החולים הוא חממה. אבל כשיצאו משם, ייתקלו במערכת אכזרית שאינה יודעת להתמודד עם הבעיה. נוסף למכה הגופנית, הם יקבלו מכות – במיוחד מביורוקרטיה שהנכה נפגע בה יותר מכל אזרח. מערכת הבריאות עוזרת בשימור החיים של נפגע הפוליו, אבל המערכת החברתית לא דואגת לאיכות חייו של הנכה. למשל, נפגע הפוליו נזקק למכונת הנשמה שעלה כ-12 אלף דולר ויש להחליפה מדי שלוש-ארבע שנים. אני רכשתי את המכשיר מכספי, כדי שלא להיות מרותק כל השנים לבית-החולים. כדי שאוכל לנהוג ברכב נזקקתי לעזרת חבר שיפתח בעבורי הגה מיוחד על-פי רעיון שלי. הוא הדין בקשר לאביזרים רבים נוספים להם אני נזקק כדי לתפקד ולא באופן חלקי.

- מה הוא הלקח שאתה מציע להפיק ממקרי הפוליו שמתגלים בארץ?

- שנגיפים לא מתים, אם לא ממיתים אותם. שלמרבית המחלות יש אולי תשובות, אך תמיד יש נגיפים שבסטטיסטיקה הם אולי שוליים, אבל כל אדם הוא עולם ומלואו ויש להתייחס אליו ככזה גם אם הוא נפגע במחלה ונעשה נכה.

מאת ירח טל

נדיר צור (36), לשעבר עיתונאי בגל"צ, נפגע לפני כ-10 שנים מנגיף הפוליו ולקה מאז בשיתוק מלא

בניגוד לעמדת התובע הצבאי בבית המשפט

נשיא ביה"ד הצבאי בעזה פתח הדיונים במגורשים לציבור

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

נשיא בית הדין הצבאי בעזה סגן אלוף אלי זיכרמן, העומד בראש הוועדה המייעצת ליד אלוף פיקוד דרום, הדנה בערעורים של עשרת המיועדים לגירוש תושבי רצועת עזה, קבע אתמול, כי הדיונים המשפטיים בעניינם של המיועדים לגירוש יהיו פתוחים לציבור.

החלטה זו היא בניגוד לעמדת הפרקליט הצבאי הראשי תת אלוף אמנון שטרסנוב, וכן בניגוד לעמדת התובע הצבאי בבית המשפט, קצין המשפטים עופר בן חיים.

נשיא בית הדין סגן אלוף זיכרמן קבע בהחלטתו, כי מאחר שבהליכים שמתקיימים יופיעו גם בפני בית הדין הגבוה לצדק שם יוצג חומר זהה שהוצג אתמול בפני הוועדה ומאחר והדיונים שם הם דיונים פתוחים, אין כל סיבה לקיים כאן דיון בדלתיים סגורות.

לעומת זאת טען התובע הצבאי עופר בן חיים, כי לא מדובר בהליך משפטי אלא בהליך מנהלי או לכל היותר מעין שיפוטי, ואין מקום להחיל את כלל פומביות הדיון שמתייחס להליכים משפטיים בלבד.

כאמור לא נתקבלה עמדת התביעה.

ההחלטה לפתוח את הדיון נתקבלה ברצועת עזה בשימחה. עורך הדין פאיז אבו רחמה אמר: מדובר בהחלטה עקרונית חשובה.

אתמול טענו התובעים הצבאיים כי המיועדים לגירוש הם חברים בועדות העממיות ופעלו נגד ישראל.

יו"ר "מועדון הנשיאים" מוריס אברם:

"המגורשים מישראל לא נשלחו למדינה זרה או לסיביר"

דאגה מהמגמה ביחסי ארה"ב-ישראל

מאת גדעון אלון
ושלמה שמיר

יו"ר מועדון הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב מוריס אברם, שיגר מכתב לנשיא ארה"ב רונלד רייגן, בו הוא מביע את דאגתו העמוקה של הקהילה היהודית, מן ההתפתחויות השליליות שחלו באחרונה ביחסי ארה"ב וישראל. אברם, אחד המנהיגים הבולטים של הקהילה היהודית בארה"ב מפרט במכתבו לנשיא רייגן שנשלח ב-26 באוגוסט, שורה של דוגמאות לחיזוק דבריו: נימת התרעומת והזעם שהביע תת שר החוץ האמריקאי ג'ון וייטהאר בפגישתו עם עודד ערן משגרירות ישראל בארה"ב על החלטת ישראל להוציא צוי גירוש נגד 25 ערבים מן השטחים, תמיכת ארה"ב בהחלטת מועצת הביטחון בגנות ישראל, העובדה שהציג הנציג של ארה"ב בישראל הכליל את ישראל ברשימת המדינות שיש לבדוק את מצב זכויות האדם בהן בתחום המכס.

בקשר למחאות האמריקאיות נגד הגירושים, ציין אברם, כי המגורשים אינם נשלחים למדינה זרה או לסיביר, אלא למקומות בהם יש להם ידידים ובהם ימצאו חופש, ומשם יוכלו להמשיך להציק לישראל. "אנו מעריכים את מחוייבות ארצות הברית לעקרונות זכויות האדם", כותב אברם, "אך עקרונות אלה אינם יכולים להישמר תמיד במדינה הנתונה במצב מלחמה ובאיום של מתקוממים שמתייחסות הבינלאומית היא להחזיר בהם את הסדר על כנו".

בסיום מכתבו מביע יו"ר מועדון הנשיאים של הארגונים היהודיים את בטחונו שהצעדים האחרונים שננקטו ע"י ארה"ב אינם מעידים על שינוי במדיניותה כלפי ישראל. לדעתו צעדים אלה עלולים רק לעודד את אויבי ישראל ולהפחית את סיכויי השלום במזרח התיכון.

המצרים מתכננים מזח, נמל ו־10 מלונות באזור טאבה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

השלטונות המצריים הכינו תוכנית להקמת מזח, נמל לספינות מעבורת, 10 בתי מלון ועיר קטנה באזור טאבה.

המדובר בתוכנית חדשה, אשר גובשה על ידי גורמי תיירות מצריים, בהנחה כי ישראל תפסיד בבוררות על טאבה.

מוקי מלצר, מגורמי התיירות באילת, מסר ל"הארץ", כי נמל המזח שמתכננים המצרים יאפשר להולכי-רגל ממצרים לקצר את הדרך למכה, כאשר הם ישתמשו בתחבורה היבשתית וכן בדרך שהיתה ההיסטורית של העולים לרגל, דרב אל חג' (דרך החג').

המדובר בדרך שהיתה פתוחה לעולי רגל שהגיעו מצפון אפריקה למצרים, דרך טאבה למכה, ועכשיו בכוונת המצרים לפתוח אותה שנית.

באחרונה הציע מלצר לגורמים ממשלתיים, שישראל תספק מים וחשמל למצרים, מאחר שהמצרים נתקלים בבעיה של הספקת חשמל ומים באזור.

גורמים תיירותיים באילת מקווים, כי אם ישראל תפסיד בבוררות על טאבה, הם יוכלו להגיע למצב שבו אילת תהפוך לעיר מרכזית אשר תספק שירותים, כמו בית-החולים יוספטל, שבו יאושפזו תושבים מצריים במקרה הצורך.

ה מ ע ל ו ת ש ל
אל על

	מינימום	מקסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	12	18	גשום	13	17
אתונה	22	33	בהיר	21	36
בוקרשט	17	27	מעונן חלקית	—	—
בריסל	12	18	גשום	14	27
וינה	13	21	מעונן חלקית	13	25
ורשה	11	18	מעונן	—	—
ז'נבה	14	20	מעונן	8	20
לונדון	13	18	מעונן	14	19
ליסבון	16	22	בהיר	10	27
מדריד	18	30	בהיר	17	31
ניו-יורק	17	24	בהיר	18	25
פאריס	13	19	מעונן	12	22
פרנקפורט	13	23	מעונן חלקית	10	21
ציריך	12	21	מעונן חלקית	—	—
קהיר	23	34	בהיר	—	—
קופנהאגן	13	18	מעונן	12	20
רומא	22	29	מעונן חלקית	19	33

ELAL אל על

צה"ל טרם איתר חיילי מילואים שהרגו ערבי ב־19 ביולי

מאת אורי ניר
סופר "הארץ"

יותר מחודש אחרי תקרית הירי שבה נהרג צעיר ערבי ממזרח-ירושלים בקירבת שכונת בית חנינא שבצפון העיר, טרם הצליח צה"ל לאתר שני חיילי מילואים שלפי החשד השתתפו בירי, וירו למוות בצעיר, ניזאר ברי (17).

התקרית אירעה ב-19 ביולי, כאשר אוטובוס של "אגד" נרגם על כביש ירושלים רמאללה, ליד שכונת דאחיית אל-בריד, בסביבות בית-חנינא. נוסעי האוטובוס ירדו ממנו, ושלושה פתחו במרדף אחרי צעירים נמלטים מהאיזור. אחד מהרודפים היה תושב התנחלות פסגות הסמוכה, שלמה פילבר, שירה מאקדח באוויר, ושניים אחרים היו חיילי מילואים של צה"ל. בצה"ל לא ידעו על מעורבות חיילים בתקרית, והעניין נודע רק לאחר בדיקה שקיים קצין הביטחון של "אגד" כעבור כמה ימים. מאז עשתה המשטרה הצבאית נסיונות לאתר את חיילי המילואים החשודים כי היו מעורבים בתקרית, אך ללא הועיל.

מקורות צבאיים מסרו אתמול כי החקירה לא העלתה דבר, וכי בכל עקבי הזמן, פוחתים הסיכויים לאתר את משתתפי המילואים הללו.

המרכז למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת ת"א:

ההתקוממות בשטחים – הישג עצום לאש"ף, הפסד לישראל ולחוסיין

ההישג של אש"ף יאבד לו אם לא יהפוך לשותף במו"מ ● פחתה סכנת המלחמה היזומה על-ידי סוריה ● לישראל עדיפות בים ובאוויר אך בזירה הימית חלה נטיה ברורה לטובת צי ערב

מאת דן סגיר
סופר הצבאי של "הארץ"

האינתיפאדה היא הישג פוליטי עצום לאש"ף, למרות שפרצה באופן ספונטני. המפסידים העיקריים הם חוסיין וישראל. מעמדה של ישראל בשטחים נחלש בעקבות ההתקוממות, משום שלא ניתן להכריעה בכוח צבאי בלבד ולהחזיר את הרגיעה היחסית שהיתה לפרוץ ההתקוממות. מעמדו של חוסיין בשטחים נחלש ואינו יכול לשאת ולתת על הבעיה הפלשתינית. ניצול הישגי האינתיפאדה מבחינת אש"ף תלויים עתה במידה רבה ביכולתו ליזום מהלך פוליטי מרכזי שיגרום לשינוי עמדות בישראל ובארה"ב.

הערכות אלו כלולות בספר "המאזן הצבאי במזה"ת 1987-88" שפירסם אתמול המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה של אוניברסיטת ת"א. עורך המאזן, תא"ל (מיל') אהרון לבדרן, ציין אתמול בעת הצגת הספר לפני כתבים, שאם אש"ף לא ינצל בהקדם את המצב החדש שיצרה ההתקוממות בשטחים, ולא יהפוך לשותף לגיטימי למו"מ בעיני הציבור הישראלי והממשל האמריקאי, הוא עלול למוסס מבחינתו את ההישג.

סכנת המלחמה עם סוריה

לגבי התמורות שחלו בשנה האחרונה בצבא הסורי ומשמעותם למאזן הצבאי עם ישראל, מציינים מחברי הספר שהקטנת מערך היבשה הסורי, בשל קשיים כלכליים, לא מרחיקה במיוחד את סוריה מהשגת היעד של איזון אסטרטגי עם ישראל. לדבריהם, במקביל גדל מערך המילואים והן המערך האווירי (מטוסי מיג 29 וטילים נגד-מטוסים). עם זאת, נראה שהשינויים הקטינו את סיכוני המלחמה היזומה מצד סוריה בעתיד הקרוב. נראה גם – אומרים מחברי ה"מאזן" – שהיחסים המורכבים עם בריה"מ אין בהם לעודד את סוריה למלחמה בישראל.

סכנת הטילים והגז

בנושא איום טילי הקרקע-קרקע ופגיעת חומרי לחימה כימיים בעורף ישראל, מציינים מחברי המאזן שבניגוד לעבר, אין העורף הישראלי יכול להחשב כחסין מפני פגיעתם של אלו. הנשק הכימי הסורי מיועד בעיקר להוות משקל-נגד ליתרון המיוחס לישראל בתחום הפוטנציאל הגרעיני, אך לא ניתן להוציא מחשבון שימוש סורי בנשק כימי כשצבא סוריה יעמוד לפני התמוטטות.

המאזן הימי והאווירי

מחברי הספר אומרים שיחסי הכוחות הימיים המצויים נוטים בבירור לטובת צי ערב. איום זה חייב את חיל-הים הישראלי להמשיך שיפורים ופיתוחים. בזירת הים התיכון, ובייחוד במזרחו, יש עדיין לחיל הים הישראלי עדיפות איכותית, אם כי הפער הצטמצם.

בתחום המאזן האווירי באזור מציין בספר החדש שבאחרונה חלה האטה בבניית הכוחות האוויריים באזור, בעיקר בשל קשיים כספיים. למרות קליטת טייסת מיג 29 ושיפורים בהגנה האווירית, אין עדיין לסורים הערכה שהושג "איזון" באוויר. חיל האוויר הישראלי שומר עדיין על עליונותו האיכותית מול יריביו הערביים, אך בתקופה הנסקרת גדלה במקצת יכולת חדירת מטוסי תקיפה לישראל.

"הגיעה השעה שנכדי העבדים ידברו עם בניהם של ניצולי השואה"

ג'קסון השחור וקוץ' היהודי קיימו פגישת פיוס לתמיכה בדוקאקיס כנשיא

"אם איראן ועיראק יושבות לשולחן לאחר 8 שנים ומיליון קורבנות..." – התבטא ג'קסון

מאת יואב קרני

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). ראש עיריית ניו יורק, אדוארד קוץ', נפגש הלילה עם המועמד הדמוקרטי לשעבר לנשיאות, ג'סי ג'קסון, חמישה חודשים אחרי שקוץ' הצהיר כי רק יהודים "משוגעים" יצביעו בעד ג'קסון. הצהרות קוץ', שהושמעו במהלך מערכת הבחירות המוקדמות לנשיאות, חוללו משבר ביחסי יהודים ושחורים בארה"ב.

את פגישת קוץ'-ג'קסון יזם מושל מדינת ניו יורק, מאריו קואומו. על סדר היום הפורמאלי שלה עמד הצורך לסייע למערכת הבחירות של מייקל דוקאקיס, המועמד הדמוקרטי לנשיאות ארה"ב. קואומו, קוץ' וג'קסון הם חברים במפלגה הדמוקרטית.

הפגישה התקיימה בלשכתו של המושל, בקומה ה-57 של "וורלד טרייד סנטר", הבניין הגבוה ביותר בניו יורק. מייד אחריה יצאו השלושה אל קהל של עשרות עתונאים, אשר התעניינו פחות במייקל דוקאקיס, ויותר ביחסים האישיים המפותלים בין ראש העיר היהודי של ניו יורק ובין המנהיג השחור משיקאגו.

העתונאים רצו לדעת אם קוץ' התנצל לפני ג'קסון, ואם ג'קסון סלח לו. שניהם השיבו, שהתנצלות וסליחה לא עמדו על סדר היום, אם כי קוץ' הביע צער "לא על תוכן דבריו אלא על חריפותם".

ג'קסון אמר, כי "אם איראן ועיראק, אחרי שמונה שנים ומיליון קורבנות, יכולות לדבר זו עם זו – גם אנחנו יכולים". והוא הוסיף בפאתוס ג'קסוני רגיל: "הגיעה השעה שנכדי העבדים ידברו עם בניהם של ניצולי השואה".

הפגישה ארכה כשעתיים, ונידון בה הצורך לרשום בוחרים דמוקרטיים נוספים בניו יורק. בארה"ב זכות הבחירה אינה מוקנית אוטומאטית, ואזרחים צריכים למלא טפסים מיוחדים כדי להכלל במנקס הבוחרים.

המושל קואומו הטעים, כי במהלך הפגישה "לא נידון אפריל 1988, ולא נידון אפריל 1989". "אפריל 1988" היה רמז לבחירות המוקדמות לנשיאות, ו"אפריל 1989" היה רמז לבחירות לראשות עיריית ניו יורק, שיתקיימו בשנה הבאה. קוץ' ינסה להיבחר לכהונה רביעית רצופה. מולו כבר נרקמת קואליציה, שיוביל אותה שחור בניו יורק (בערך שליש האוכלוסיה).

קוץ' אמר אתמול במסיבת העתונאים: "אני מבטיח לג'סי ג'קסון שלא אשתמש בתמונה המשותפת שלנו לצורך מערכת הבחירות שלי. אבל אני בא לעמוד היום לצידו של ג'קסון, במאמץ לסייע למייקל דוקאקיס". קוץ' גם אמר, כי בלי קשר לדבריו באותו אפריל, יש "הסכמה מלאה" בינו ובין ג'קסון "בשורה ארוכה של ענינים". ג'קסון האזין לדברים האלה בפנים חתומות, ולא הגיב עליהם.

בימים האחרונים מתחו שחורים בניו יורק ביקורת על ג'קסון בגלל נכונותו להיפגש עם קוץ'. המבקרים פירשו את הנכונות הזו כהתגייסות למעשה, העשויה לשפר את סיכויי הבחירה של קוץ'.

ישופרו תנאי המאסר של אן פולארד

וואשינגטון (עסט"א). מנהל שירות בתי הסוהר בארה"ב, מייקל קווינלאן, הבטיח אמש לקבוצה של מנהיגים יהודיים, כי אן הנדרסון-פולארד, רעייתו של המרגל המורשע ג'ונתן פולארד, תזכה בשיפורים מסויימים בכלא, מסרה דוברת שירות בתי הסוהר קתרין מורס.

היא אמרה כי קווינלאן הסכים לכך שרבנים יערכו ביקורים פרטיים אצל אן ובעלה. כן הבטיח להתיר לשניים מרופאיה של אן לבקר אצלה.

אולם היא חלקה על טענה של אחד מחברי הקבוצה, הבמאי וויליאם הארמר, כי תורשה גם לקבל תרופות מסויימות השלולות ממנה כעת.

אי אפשר היה להשיג את הדוברת כדי שתאשר או תכחיש את דברי הבמאי הארמר, לפיו הסכים קווינלאן גם לשקול את העברתה לבית כלא קרוב יותר לעיר מגוריה. היא כלואה כעת בבית-הסוהר הפדראלי של שירות בתי הסוהר ברוצ'סטר, במדינת מינסוטה.

אן פולארד, המרצה עונש של 5 שנות מאסר, סובלת מהפרעה ששמה "ביליארי דיסקינזיה", והיא מתקשה לעכל מזון.

ג'ונתן פולארד, שנדון למאסר עולם ללא אפשרות של חנינה, כלוא בכלא במאריון, במדינת אילינוי, שהוא הכלא בעל דירוג הבטחוני הגבוה ביותר בארה"ב.

שנת הלימודים לא תחל

(סוף מעמוד 1)

רים ביסודיים בקריית מלאכי לא יושבתו, כדי לאפשר פעילות חינוכית בעקבות רצח הילד זגורי.

אתמול קרא ראש הממשלה יצחק שמיר לשרי החינוך והאוצר, לעשות מאמץ עליון ולאפשר פתיחת שנת הלימודים. שר האוצר, משה נסים, המבלה חופשה בנהריה, גינה אתמול את המורים, באומרו כי הבחירות הקרובות אינן צריכות לשמש מנוף להענשת מיליון וארבע מאות אלף תלמידים.

אמש ביקש השר יצחק נבון טלפונית מנסים, להקדים הפגישה ביניהם בנוגע לסכסוך עם המורים, להיום, במקום ליום א' בשבוע הבא, כפי שנקבע. כן ביקש להורות לממונה על השכר באוצר, יעקב רצון לחדש אמש את המשא ומתן עם נציגי המורים, אך המשא ומתן לא התחדש.

(ע. מזכ"ל הסתדרות המורים, יצחק ולבר, הודיע אתמול לראש עיריית הרצליה, אלי לנדאו, כי אם תפעיל העיריה את מוסדות החינוך בעיר, יחריפו המורים בהרצליה את מאבקם וישביתו גם את כיתות א' וגני-הילדים, למרות שאלה אינם כלולים בתוכנית ההשבתה ברחבי הארץ.

יו"ר הסתדרות המורים בהרצליה, ברוך יכין, מסר כי בשיחות שקיימו המורים הוחלט פה אחד לדחות את בקשת ראש העיריה להפעלה חלקית של מוסדות החינוך בעירו.

מטה ההורים שהקימה עיריית הרצליה בעקבות הודעת השביתה, התכנס אמש בכוונה להכין תוכנית הפעלה לכל מוסדות החינוך ע"י פרחי מדריכים, הורים ועובדי העיריה.

שמיר ניסה למנוע

גדעון אלון ואיתן אבריאל, מכתבי "הארץ" מוסרים: ראש הממשלה יצחק שמיר ניסה במשך כל יום אתמול למנוע את השביתה במערכת החינוך, ובנסיונות אלה התקשר כמה פעמים לשר האוצר, ששהה ביומיים האחרונים בצפון הארץ, בחופשה. ראש הממשלה לא היה צריך לבקש משר האוצר לקצר את חופשתו, מאחר שזו נסתיימה, והיום חוזר שר האוצר לעבודתו.

עוזרו של שמיר הסביר, כי ראש הממשלה מתייצב מאחורי שר האוצר בעבודתו במשבר בין המורים לאוצר, והתרשם כי המורים אכן דורשים תוספת שכר מוגזמת.

נדחו עשרות פניות של מורים שביקשו לצאת לשנת שבתון

נוכח המחסור במורים במערכת החינוך, דחה השנה משרד החינוך עשרות פניות של מורים שביקשו לצאת לשנת שבתון. במקביל בודק עתה המשרד, אם במסגרת הקיצוצים בתקציב החינוך, לא הוצאו מורים רבים מדי לפנסיה מוקדמת. דברים אלה מסרו אתמול שר החינוך יצחק נבון ומנכ"ל משרדו, שמשון שושני, במסיבת עיתונאים לקראת שנת הלימודים תשמ"ט.

שושני דחה טענת הסתדרות המורים ולפיה יחסרו בתשמ"ט כאלף מורים במערכת. הוא טען כי "לא תהיה כיתה ללא מורה" וכי משרות חסרות יאויישו באמצעות תלמידות שנים ב' וג' בסמינרים. לדבריו, יהיו חסרים בסופו של דבר רק עשרות מורים. בתשובה לשאלת כתבים אם הוא מודע לכך שבמקרים רבים יש מורים רק לכאורה, משום שמדובר בשיבוץ מורים 'מאולתרים', השיב בחיוב. הוא ציין כי המחסור הגדול הוא בעיקר במורים בחינוך העל יסודי ולפיכך "ייתכן שמורה שהכשרתו ביולוגיה, ילמד פיסיקה".

נמסר כי חברת "מנפאואר" פנתה למשרד החינוך והציעה עזרה בחיפוש אחר ממלאי מקום למורים חסרים בבתי הספר. המשרד השיב כי על החברה לבוא קודם כל בדברים עם הסתדרויות המורים. בשיחה עם נציגי הסתדרות המורים השבוע, הם דחו פניה זו.

לוב

(סוף מעמוד 1)

מוכן להכיר בישראל תמורת מדינה פלשתינית. ג'יבריל אמר שיקים ארגון מתחרה לאש"ף אם ערפאת אכן יממש את תוכניתו ויכריז על ממשלה פלשתינית גולה לשטחים המוחזקים.

הנשיא מובארק פועל להפגיש את המלך חוסיין וערפאת בקהיר, ובמקביל פועלת מצרים, על פי בקשת אש"ף, בממשלות באפריקה, במערב ובמזרח הרחוק, למען השגת הכרה "בממשלה פלשתינית גולה".

חוסיין – למצרים

היום יגיע למצרים המלך חוסיין כדי להיוועד עם הנשיא מובארק וליטול חלק בחגיגות ציון 85 להקמת קולג' ויקטוריה באלכסנדריה, שחוסיין נמנה עם בוגריו בשנת 1954.

ערב הגיעו למצרים מסרה אתמול כתבת רדיו "מונטה-קרלו" ברבת עמון, כי בקרוב תנפיק ירדן מפה גיאוגראפית חדשה של הממלכה ללא הגדה המערבית, שעליה ועל רצועת עזה יצויין השם "פלשתין".

יואב מוקד מוסר מפאריס: ארגונים יהודיים במדינות מערב-אירופה יערכו הפגנות מחאה במהלך ביקורו של יאסר ערפאת בשטרסבורג, בעוד כשבועיים.

76084
2 OCT 1990

סקר שנערך במידגם של 1500 איש, על ידי חברת "דסימה" עבור העבודה:

71% תומכים בקיום ועידה בינ"ל; 60% תומכים בקיום מו"מ עם אש"ף

פרס הוא המועמד המועדף לראשות הממשלה ותומכים בו 48% מהציבור ● בשמיר תומכים 34%

מאת אילן שחורי
כתב "הארץ"
לענייני מפלגות

שני סקרים שנערכו באחרונה על ידי מטה הבחירות של מפלגת העבודה, מוכיחים כי ההסתדרות והמצבה של חברת העובדים, עלולים להכביד לבוק אלקטוראלי קשה מאוד למפלגה בבחירות. שני הסקרים נערכו על ידי חברת "דסימה" האחראית לעריכת הסקרים למפלגת העבודה. ר' אתמול הוחלט בצמרת המפלגה שלא לדווח על ממצאי הסקר הקשים בדיון שנערך בוועדת ההיגוי הפוליטית שליד מטה הבחירות, שהתכנסה לדון בממצאי הסקרים והשפעתם על אסטרטגיית הבחירות של העבודה.

בדיון שנערך בוועדת ההיגוי נמסרו פרטים על ממצאים בתחום המדיני, תוך הבלטה כי הציבור מוכן כיום יותר לפתרונות המדיניים של מפלגת העבודה. על פי הסקר שנערך במידגם של 1,500 איש הבהיר כי הבעייה המטרידה ביותר את הציבור היא השטחים, השלום והביטחון כשהנושאים הכלכליים נידחקים כיום לקרן זווית. על פי הסקר, בציבור 15% מתלבטים בלבד, המתחלקים שליש למתלבטים בין הליכוד למערך, שליש בין המערך לשמאל, ושליש שעדיין לא החליטו.

נתון מפתיע שנמסר הוא ש־71% מהנשאלים תומכים כיום בקיומה של הועידה הבינלאומית. 60% מהם תומכים אף בקיום מו"מ עם אש"ף, אם יכיר במדינת ישראל ויפסיק את הטירור. 11% מהתומכים בועידה תומכים לקיום מו"מ עם אש"ף ללא כל תנאים. בישיבה נמסר, כי פרס הוא המועמד המועדף לתפקיד ראש הממשלה ותומכים בו 48% מהציבור. ביצחק שמיר תומכים 34% בלבד, כשבציבור המתלבטים הפער בין פרס לשמיר גדול יותר.

בדיון שהתפתח בוועדת ההיגוי, בעקבות הדו"ח על ממצאי הסקר הודגש כי מפלגת העבודה תהיה צריכה להתחשב בממצאים הללו לגבי אסטרטגיית ההסברה במערכת הבחירות.

הודגש, כי ניתוח התוצאות מצביע על רצון הבוחר לראות אופציות מדיניות נוספות.

ארנס: אוטונומיה חד־צדדית בשטחים אינה סותרת תמיכתי בהחלת הריבונות

"גם נציע לתושבים האפשרות לקבל אזרחות ישראלית"

מאת אורי ניר
כתב "הארץ"

השר משה ארנס אמר אתמול במהלך סיור שקיים באזור רמאללה, כי תמיכתו לאוטונומיה חד־צדדית ביהודה, שומרון ועזה, אינה סותרת את תמיכתו העקרונית בהחלת הריבונות הישראלית על השטחים האלה, ובמתן אזרחות ישראלית לתושבי השטחים שיהיו מעוניינים בכך.

השר ארנס אמר, כי רעיון כינון האוטונומיה נכלל בהסכמי קמפ־דיוויד, והוא הדבר שיש לעשות כהסדר ביניים. אך "בסופו של דבר ישראל צריכה לתבוע ריבונות על יהודה ושומרון, אני חושב שבסופו של דבר גם נתבע זאת. אנחנו מחוייבים להסכמי קמפ־דייויד, שכוללים הסדר ביניים לאוטונומיה, ורק לאחר מכן משא ומתן על פיתרון הקבע, ואני מניח שבאותה עת שנחיל את החוק והמשפט הישראלי על יהודה ושומרון אנחנו גם נציע לתושבים את האפשרות לקבל אזרחות ישראלית".

לא מוכנים לדון

השר ארנס הסביר את רעיון כינון האוטונומיה באורח חד־צדדי בכך שהמצרים אינם מוכנים לשוב ולנהל שיחות על אוטונומיה, ובכך שגם הירדנים – שהיו אמורים לשמש שותפים לשיחות, אינם מגלים נכונות לנהל שיחות כאלה.

"לאחר הבחירות, עם הקמת הממשלה החדשה, אם עדיין יהיה ברור שהמצרים והירדנים אינם מוכנים להשתתף בקביעת פרטי האוטונומיה, ייתכן שנצטרך לעשות את זה בעצמנו, לקבוע את פרטי האוטונומיה בעצמנו".

משה ארנס אמר, כי הבעייה העיקרית ביו"ש בעת הזו, היא בעיית הביטחון בכבישים, וכי אין לו ספק שאפשר למצוא פתרונות אפקטיביים שיאפשרו נסיעה בטוחה, ועיקרה – הרחקת אנשים מן הכבישים באיזור, העלולים להתנכל לכלי רכב ומניעת בנייה צמודה ליד הכבישים.

ארנס שוחח עם מפקדי צה"ל ועם המינהל האזרחי באזור רמאללה, וערך סיור קצר בסביבה.

ישיבת שרי הליכוד ביקרה קשות את התבטאויות ארנס ואת הצעת המצע

מאת אילן שחורי
כתב "הארץ" לענייני מפלגות

ביקורת קשה על הצעת המצע המדיני של הליכוד כפי שנוסחה בוועדה, בראשותו של ח"כ אליהו בן אלישר, ועל התבטאויותיו של יו"ר מטה הבחירות השר משה ארנס, בדבר מידוד לתוכנית האוטונומיה, הושמעה אתמול בישיבת שרי הליכוד שהתקיימה בלשכתו של ראש הממשלה יצחק שמיר.

השרים ובעיקר אריאל שרון ודוד לוי, הסתייגו מניסוחים והגדרות הרשות שניתנו לתוכנית האוטונומיה על ידי בן אלישר וארנס, שאינם, על פי דבריהם, ברוח הסכמי קמפ דיוויד. גם ראש הממשלה עצמו טען כי מצע הליכוד חייב להבהיר במפורש את תוכנית האוטונומיה כפי שמוסכם עליה בקמפ דיוויד.

כמסר פורסם ב"הארץ" כי במצע המדיני של הליכוד נמסרו עידכונים, הדגשה בולטת יותר למחוייבות הליכוד ליהודה שומרון ועזה, אך בנושא האוטונומיה הורגש בפעם הראשונה נכונות הליכוד למו"מ עם תושבי השטחים עצמם למימוש האוטונומיה ולא עם נציגי ירדן או מצרים.

שרי הליכוד טענו בישיבה, כי ניסוח זה אינו משקף את ההחלטה שנתקבלה והוא הבסיס לעמדות הליכוד ואין לנסח כך את מצע הליכוד. לשרים היו ביקורות גם לסעיפים אחרים במצע הליכוד. בסיום הישיבה הוחלט כי פרקי המצע השונים ילובנו ויאושרו על ידי שרי הליכוד עצמם, בפגישות שיתקיימו כבר בימים הקרובים.

באשר לשר משה ארנס, עיקר הביקורת כלפיו היתה מצד דוד לוי. הוא הבהיר כי לא יתכן שארנס יתראיין לעיתונות וידבר על אוטונומיה חד צדדית או בחירות למועצה המינהלית בשטחים, בשעה שדברים אלו אינם עמדות הליכוד.

קיסר דוחה המגמות במצע של הליכוד, להלאים מוסדות חב' העובדים ובתי"ח

מאת יהודית וינקלר
כתבת "הארץ"

מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר דוחה בתוקף את ההצעה המתגבשת במצע הבחירות של הליכוד, להלאים את מוסדות חברת העובדים ולהעבירם לידי הממשלה, וכן להעביר לידי הממשלה את בתי החולים הנמצאים היום בידי קופת חולים.

"הצעה כמו זו במצע של מפלגה פוליטית גדולה היא מנותקת מציאות ולא ישימה בהחלט" – אמר קיסר לחברות מרכז "נעמת".

קיסר כינה את ההצעה "בלוף" ואמר כי הלאמה מסוג זה לא נעשתה מעולם במדינה דמוקרטית במשטר מתוקן. הוא תקף את ההצעה גם מבחינת עמדתם של הליברלים בליכוד באומרו כי שר האוצר הודיע על תפיסה שונה לחלוטין, לפיה יש להיפטר מחברות ממשלתיות ולהעבירן לגורמים פיננסים פרטיים או ציבוריים.

[illegible] "הארץ" מוסר: בנוסף העסקת אוטונומיה מינהלית למרוב קופת חולים בעבר קים, כינה קיסר את הצעת הליכוד, להלאים את קופת החולים כבעיית העמדת פנים "לא אחראית", וביחוד נוכח הבעיות בהם מתחבטים שירותי הרפואה הממשלתיים ודרישת הרופאים והאחיות להנהיג בהם [illegible] בקופת חולים הכללית.

"ההונאה המדינית של הליכוד" – במוקד מיתקפת ההסברה של העבודה

מאת אילן שחורי

במטה הבחירות של מפלגת העבודה הוחלט אתמול לצאת בימים הקרובים במתקפה חריפה על "ההונאה המדינית הגדולה של הליכוד", כפי שבאה לידי ביטוי בהכרזות השרים ובמצע התנועה.

נודע כי בדיונים שהיו שלשום ואתמול במטה ההסברה בראשותו של ביסים זוילי, הוחלט להדגיש במבצע את הנקודות הבאות:

הליכוד מטעה את הבוחרים, שהרי הבסיס להסכמי קמפ־דייויד, עליו חתמה ממשלת בגין, הוא החלטה 242, המדברת על נסיגת ישראל "משטחים" תמורת שלום; הליכוד, מתעתע בבוחרים, שהרי האוטונומיה שעליה הוסכם בקמפ־דייויד היא הסדר ביניים, עד לפתרון הקבע. היא אמורה לבוא לפניו – לא במקומו. ירדן תהיה צד לכל משא ומתן על אופי האוטונומיה ועל ההסדר הסופי שיבוא בעקבות האוטונומיה, על כן הודעת ירדן על ההתנתקות מוכחת גם ב"אופציה הירדנית" של הליכוד; בלי אוטונומיה אין לליכוד כל תוכנית מדינית, בלי ירדן אין אוטונומיה ואין הסכמי קמפ־דייויד.

עוד יודגש במתקפתה של מפלגת העבודה כי שרון רוצה לספח את השטחים בשלבים. כאשר שמיר מדבר על אוטונומיה, גם הוא מתכוון לסיפוח.

"רק ניצחון המערך יוציאנו מן המלכודת של הליכוד" – ייאמר במתקפת ההסברה של מפלגת העבודה.

"כל הדרכים מובילות לצומת"

מאת נורית אמיתי
כתבת "הארץ"

"כל הדרכים מובילות לצומת" זו הסיסמה שתלווה את תעמולת הבחירות של תנועת "צומת" ושעליה דווח אתמול בכינוס מרכז התנועה שהתקיים בישוב אריאל בשומרון.

לכנס הגיעו עשרות פעילי התנועה בשיירת רכבים נושאי דגלים וסמלי התנועה ואת דרך צומת־מחולה בואך לכביש חוצה שומרון ועד לישוב. חלקם מזויינים בכלי נשק ואחרים באקדחים והתייצבו הפעילים לישיבה ולהצבעות שהתקיימו לאחר מכן.

שריד את העמדה: חיים טל

הורים בחינוך הדתי: עוצו עצה והפרו שביתה

מאת כתבי "הארץ"

עשרות קריאות טלפוניות ביום הראשון של מבצע טלתמך (חינוך ממלכתי דתי) שאורגן על ידי המפד"ל, כשבין המשיבים לפניות, שר החינוך לשעבר זבולון המר, שמריהו בן צור יושב ראש ארגון המורים הדתיים ושאול יהלום, המזכיר הכללי של המפד"ל.

עשרות קריאות נשמעות של הורים התובעים מראשי החינוך הדתי שלא להשתתף בשביתה הצפויה ביום הראשון ללימודים. הורים מודאגים מבקשים למנוע ביטול תורה מילדיהם אפילו בגדר שביתה.

שר הביטחון, רשמית: נימנע כל כתובת על הקיר בשטחים

מאת סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

שר הביטחון יצחק רבין הודיע אתמול לח"כ רן כהן (רצ), כי שלטונות הביטחון מונעים פרסום כל כתובת־קיר ביהודה, שומרון ועזה, בין אם נכתבו על ידי מתנחלים יהודים ובין אם על ידי ערבים מקומיים, וזאת בלי כל קשר לתוכן הדברים. עצם פרסום כתובת־הקיר אסור.

הודעתו של רבין נמסרה לאחר שח"כ כהן הפנה אליו שאלה, מדוע מחייבים תושבים פלשתינים בשטחים, ולפעמים גם את חיילי צה"ל, למחוק כתובות־קיר באנגלית שתוכנן הוא "אנו רוצים שלום".

סיסמת הבחירות "שלום כיתה א'" נותרה בינתיים מיותמת

מאת אילן שחורי

צעירי הליכוד ומפלגת העבודה עמדו לנצל הבוקר את פתיחת שנת הלימודים המתוכננת לתעמולה פוליטית לקראת הבחירות ולהשמצות הדדיות. עוד אתמול הודיעו צעירי העבודה להפגין מול "מצודת זאב" בתל אביב ולחלק ציונים לשרי הליכוד. צעירי הליכוד חילקו למפגינים תעודות בהם ציינו כי המערך נשאר כיתה כבר 30 שנה ואינו עולה לקדנציה הבאה.

חברי המטה הצעיר של מפלגת העבודה עמדו לקדם בברכה את כל התלמידים החדשים בכיתות א' בבתי הספר השונים ברחבי הארץ. צעירי העבודה אף עמדו להתפרש בכניסות לבתי הספר ולחלק לתלמידים פתקאות בהן נכתב "שלום כיתה א'". להורים הכינו דף הכולל תמונות של ילד בשלבי התפתחותו מן העריסה עד הצבא ובו נאמר: "אמא ואבא יקרים תמונות אלו וודאי מוכרות לכל אחד מכם ומי מכם יודע – השנים חולפות מהר... אך האם חשבתם ברגע של חשבון נפש לאיזה עתיד אנו ואתם מובילים אותם?"

האסטרטגיה לא הביאה בחשבון, מן הסתם, את השבתת פתיחת שנת הלימודים.

שריד למשטרה ולצבא: אל תתנו נשק למתנחלים בלי בדיקה

מאת לילי גלילי סופרת "הארץ"

במברקים למפכ"ל המשטרה ולרמטכ"ל, תבע ח"כ שריד (רצ), "לא להיכנע ללחצים פוליטיים, ולא לתת כלי נשק לכל מתנחל בלי חקירה ובלי בדיקה". עוד אומר שריד במברקו, כי בשטחים ישנם קיצונים ומטורפים התומכים ב"כך" ובתנחיה, ידם קלה על ההדק, הוא מזכיר במברקו, כי מאז פרוץ האינתיפאדה, נהרגו 15 ערבים בידי לא מבוקר, קרוב לוודאי של מתנחלים.

"מישהו מוכרח לאחוז בהגה" – סיסמת הסברה למרכז־שינוי

מאת לילי גלילי

"מישהו מוכרח לאחוז בהגה" הוא שמו של מבצע לבטיחות בדרכים, שיצא בקריאה לשר התחבורה חיים קורפו, להסיק מסקנות ולהתפטר מתפקידו, עקב המחדלים בתחום הבטיחות בדרכים. במקביל, פותח מארגני המבצע במסע הסברה לנהגים, בראשותם של מומחי התנועה בנושא הבטיחות: הד"ר משה בקר (מקום 5 ברשימת מרכז לכנסת), שהוא מומחה לבטיחות בטכניון; משה עמירב, שהיה בעבר ראש המינהל לבטיחות, ואיתן בן יהושע, ראש ענף תנועה במשטרת ישראל לשעבר.

בעקבות פניית דן מרידור

מפ"ם שינתה מופע: הייד פארק בוטל, יהודית רביץ נשארה

מאת סופרת "הארץ"

בעקבות פנייתו של ח"כ דן מרידור (ליכוד) לוועדת הבחירות, שינתה מפ"ם את אופיו של אירוע אותו מקיים היום השומר הצעיר בקיבוץ געש. מרידור, התריע על כך כי האירוע לציון חילופי משמרות בשומר הצעיר ופתיחת שנת הלימודים, מעורב אירוע פוליטי עם הופעה של הזמרת יהודית רביץ, דבר האסור על פי חוק. בעקבות פנייתו של מרידור, בוטל ה"הייד פארק" הפוליטי, ובמקומו באירוע נותרה הופעתה של רביץ.

קלטת מציגה את נבחרת רצ לבוחר

מאת סופרת "הארץ"

קלטת מיוחדת שמכינים עתה ברצ, תציג את מועמדי התנועה בפני קהל בוחרים פוטנציאלי בחוגי בית המסבירים מטעמה. במשך 4 דקות, תציג כל אחד מחברי הכנסת את תפיסת התנועה בתחום עליו הוא מופקד. שולמית אלוני, בפניה אישית, המתחילה בשאלה "שואלים אותי מה מריץ את האישה הזאת כל כך הרבה שנים", ומציגה את עמדות התנועה בנושאי דת, ("הם שולטים בך מרגע הלידה עד הפטירה"), וזכויות האזרח.

יוסי שריד מתמקד בנושא המדיני, ופותח באמירה: "אתם שואלים אותי למה אנחנו רוצים לדבר עם הרוצחים האלה. אני לא רוצה, לא אוהב אותם, אבל אין לי עם מי לדבר, אלא אתם".

נפסלה כתבת־יומן בטלוויזיה על הטיפול בקולות הצפים

מאת לילי גלילי סופרת "הארץ"

כתבה המתארת את דרכי האיתור של הקולות הצפים על ידי הליכוד, המערך ורצ נפסלה לשידור על ידי מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, בטענה כי היא משום "תעמולת בחירות".

את הכתבה הכין כתב הטלוויזיה חנן עזרן, והיא היתה אמורה להיות משודרת ב"יומן" של ערב שבת.

מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, אישר כי ביטל את שידור הכתבה, משום ש"שידורה בתקופת 150 הימים שלפני הבחירות עלול היה להיות הפרה בוטה של חוק הבחירות, בכתבה יתרון למפלגה אחת על חשבון האחרות". לדבריו, הגורמים בצוות כלי אישור מנהל הטלוויזיה, והביאו להוראתו, האחראים על כך נענשו.

זאבי – לחופשה מהמוזיאון בשל כניסתו למערכת הבחירות

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

יו"ר הנהלת מוזיאון ארץ ישראל, רחבעם זאבי, יצא באחרונה לחופשה מניהול המוזיאון וזאת עקב פעילותו במערכת הבחירות.

בעת האחרונה מתחו חברים במועצת עיריית תל אביב וכן פקידים בכירים בעירייה כי יש פגם בכך שזאבי ממשיך בתפקידו על אף שהוא עוסק בעצם ימים אלה בקידום האינטרסים הפוליטיים.

אתמול אף פנה סגן ראש עיריית תל אביב נתן וולוך לזאבי והביא לידיעתו החלטה של סיעת העבודה לפיה עליו לצאת לחופשה.

במוזיאון ארץ ישראל נמסר אתמול, כי זאבי ישוב לעבודה מלאה לאחר הבחירות.

נכה תל־אביבי יתמודד לכנסת

מצעו: למען הנזקקים ● יעדו: מנדט אחד

(ע). נכה תל־אביבי הודיע אתמול כי הוא יתמודד בבחירות לכנסת בראשות "הרשימה לזכויות האדם" שהקים ולדבריו, יש לו מעל 20 אלף תומכים, והרשימה בטוחה שתזכה לפחות למנדט אחד.

בכר אמר במסיבת עיתונאים, כי הוא נכה 100% וחי על תמיכה של 680 ש"ח לחודש מהביטוח הלאומי, לו ולמשפחתו. לדבריו, הוא לווה 10 אלפים ש"ח, כדי לנהל את התעמולה לרשימתו. במצע תנועתו תעמוד הדאגה לאדם במצוקה ובעיקר לנכים, לבתי מגורים בשכירות לנזקקים ולא רק לזוגות צעירים. כן יסייע בלימודים לחסרי אמצעים.

בינתיים סיים בכר לכתוב ספר על "הביורוקרטיה בישראל ב־37 השנים האחרונות" – הגיל המדויק שלו. הוא פנה לציבור לתרום לפחות שקל אחד לארגון, בחשבון שלו בבנק דיסקונט סניף הגר"א בתל־אביב.

עוד דז־כניון פתוח

לאחר ההצלחה הגדולה לה זכה ה"דז כניון" הראשון בישראל, שנפתח הקיץ ב"גן העיר" בתל-אביב, פותח ה"דז כניון" השני את שעריו.

קבענו לא רק מושג חדש בעולם הצרכנות בישראל אלא גם סטנדרטים חדשים במכירות בארץ.

ל-28 העסקים ב"דז כניון" הראשון מצטרפים עתה 15 עסקים חדשים - אשר יחד מהווים את בית הכל-בו המגוון ביותר בישראל.

ה"דז-כניונים" וחנות התיירות ב"גן העיר" פתוחים בין השעות 9.00-21.00 ומוצאי השבת ועד שעה 11.00 בלילה.

דז-כניון 1 | דז-כניון 2
[illegible]

חניה חינם
בחניון "גן העיר"
לבאים למרכז
אחרי השעה 19.00 בערב
(לא כולל מוצאי שבת)

גן העיר

משרד החינוך והתרבות
האגף לחינוך מבוגרים

טכס הענקת פרסי הצטיינות בחינוך מבוגרים לרשויות המקומיות

יתקיים במעמד סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות
מר יצחק נבון
ביום רביעי כ"ה באלול התשמ"ח 7.9.1988 בשעה 17:00
באולם שגאל במשכן הכנסת בירושלים.

בתכנית:
דברים: סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יצחק נבון
ברכות: יו"ר מרכז השלטון המקומי מר דב תבור
הרצאה: פרופ' אפרים קציר – "מגמות בהתפתחות המדעים"
הענקת פרסי הצטיינות לראשי הערים:
אשדוד – מר אריה אזולאי
בת־ים – מר אהוד קנמון
חולון – עו"ד חיים שרון
טבריה – מר יגאל ביבי
כפר־סבא – מר יצחק ולד
רחובות – מר יחזקאל הרמלך
שפרעם – מר איבראהים נימר חוסין
תכנית אומנותית: מקהלת השרון כפר־סבא בניצוח – מר יריב אלוני
מנחה: מנהל האגף לחינוך מבוגרים ד"ר אברהם צביון

תקון טעות בתשקיף
אגן יצרני חימיקלים בע"מ

ניירות הערך המוצעים לציבור בדרך אל מכרז מסתכמים ב־9,603,000 ש"ח ע.נ. אגרות חוב (סדרה א')
ולא 9,503,000 ש"ח ע.נ. כפי שהודפס בטעות.
סך כל ההנפקה, כולל ההצעה לעובדי החברה, הינו עד 10,758,000 ש"ח ע.נ. אגרות חוב (סדרה א') רשומות על־שם
עמכם הסליחה

לא מכרת
לא שילמת!
קבלת מודעות
ללוח הארצי
באמצעות
כרטיסי אשראי
או באבן גבירול
66 ת"א
(ליד קולנוע גת)
טל' 03-219149
03-218713
נשמח
להישמע

מוזמנות בזה הצעות לרכישת הנכסים הבאים:

1. **דירה בת 3 חדרים** בקומת הקרקע של הבית ברחוב ביאליק 11 ראשל"צ הידועה כחלקה 6/2 בגוש 3934 (משמשת כמשרד).
2. **חלק ממגרש ברח' ירושלים ראשל"צ** הידוע כגוש 6287 חלקה 6 (פרדס מכבס)
3. **זכויות חכירה במגרש** הידוע כחלקה מס' 10 בגוש 1932 באיזור התעשיה הקלה באפרידר אשקלון.

הצעות יש להגיש לדחם לא יאוחר מיום 23.9.88 אין הדחם מתחייבים לקבל הצעה כלשהי.

פרטים נוספים: עו"ד א. נוח, רח' צה"ל 3 אשקלון 051-37949
עו"ד א. רשות רח' אבן גבירול 68 תל־אביב 03-253443

חוקר רציני מעונין לראיין
חיילים משוחררים או אזרחים בעלי אינפורמציה אודות צבא אנדרס הפולני בשהייתו בפלסטין במלחמת העולם השניה או המלחמות המוקדמות בפולין.
תודות מראש.
אנא צרו קשר עם [illegible]
טל' 02-346367

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
[illegible]

מכרז האו"ם
למתקן הפיקוד
של הפרדת הכוחות (UNDOF)
דרושים
שירותי מכבסה וניקוי יבש לכוחותיו
למשך התקופה 1.12.88 עד 30.11.89 (שנה אחת).
קבלנים מעוניינים, מוזמנים לקבל טפסי מכרז מקצין הרכש.
UNTSO ארמון הנציב ירושלים טלפון: 02-716223/4/5/6
שלוחות 396/7/8 בין השעות 07.00-14.00 מיום ב' ועד יום ו'
ההצעות החתומות צריכות להגיע לא יאוחר מ־22.9.88 בשעה 14.00 לפי הכתובת:
The Chairman of the Tenders Committe,
UNDOF HQ Damascus,
c/o P.O.Box 490, Jerusalem 91004.

האם התפריט היומי שלך במשרד הוא נס, או שחור?

כדי לתפקד טוב יותר אתה זקוק למשהו משביע יותר ועשיר בויטמינים ומינרלים.

כמי שמבלה שעות במשרד, הבעיה בוודאי מוכרת לך – תזונה בלתי מספקת ובלתי סדירה – לעיתים רק קפה ולעיתים בתוספת ג'אנק־פוד מזדמן.
השמנה, עייפות וכאבי ראש הן תופעות הלוואי הבלתי נמנעות.
אול־פוד־טאב – טבליות מזון טבעיות לחלוטין, דיאטטיות, משביעות וטעימות פותרות את הבעיה.
כל טבלית מכילה את כל הויטמינים והמינרלים הדרושים לגוף בתוספת פחמימות, שומנים וחלבונים.
שימוש סדיר באול־פוד־טאב הוכח כיעיל בהגברת הערנות, בתוספת מרץ ובשיפור הריכוז.
אול־פוד־טאב בטעמי מנטה, וניל, תפוז, שוקולד וריבת חלב יסדרו לך יום מוצלח יותר.
הקפידו לדרוש אריזות הרמטיות בנות 100 יחידות

ALLFOODTAB
אול־פוד־טאב
מזון האסטרונאוטים
טעים, בריא וזול

שיווק בישראל: גת מדיקל בע"מ להשיג בבתי המרקחת, בתי הטבע וברשת הסופרפארם. לקבלת קלטת וידאו והוכחות הדרכה, חייג 03-280438

נרצח בתרפ"ט ונטמן מחדש בכנרת, לצד רעייתו הנאמנה שנפטרה לפני שבועיים

(ע). גופת יהודי שנרצח לפני כ־60 שנה, במאורעות תרפ"ט, ונקבר בבית העלמין הישן ברחוב טרומפלדור בתל־אביב, הועברה אתמול למנוחת עולמים בקבוצת כנרת, שם הוטמנה רעייתו, שהלכה לעולמה לפני שבועיים.

האיש, מרדכי בן אלוזן בילנסקי, נרצח בניסן תרפ"ט (1929). הרוצחים, ערבים כנראה, השליכו אותו למים. גופתו התגלתה ליד הירקון בתל־אביב. הוא נקבר בבגדיו ובנעליו, כנהוג לגבי יהודי שנרצח.

האיש, שעלה שש שנים קודם למותו מעיירה בפולין, היה בן 30, הניח אחריו אשה וילדה. אשתו, שלא נישאה, היתה חברת קבוצת כנרת.

לאחר פטירתו פנו חברי הקיבוץ אל החברה־קדישא בתל־אביב וביקשו להעבירו ליד אשתו. החברה־קדישא החליטה להיענות לבקשה הלא־שגרתית, ואתמול הוצא המת מקברו והועבר יחד עם המצבה שעל קברו אל בית העלמין בכנרת, שם נטמן ליד רעייתו.

מזכיר קבוצת כנרת נח כנרתי מסר כי שושנה בילנסקי לא נישאה מחדש כל אותן השנים, וגידלה את בתם היתומה, שנישאה לבן כנרת.

נכדו של האיש שנרצח נפל במלחמת ההתשה בהיתקלות עם מחבלים מול קבוצת כנרת.

מאז 1984 לא נפגע שום מטוס צבאי מהתנגשות קשה עם עופות דורסים

מאת אלי אלעד, סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

אף פגיעה חמורה של עוף דורס במטוס של חיל האוויר לא נרשמה מאז 1984, לעומת פגיעות רבות בשנים שלפני כן.

1984 היתה השנה הראשונה לביצוע הסקר והמעקב הצמוד אחר נדידת העופות הדורסים בשמי ישראל. הסקר מתבצע במשותף על־ידי חיל האוויר והמרכז לעופות דורסים של החברה להגנת הטבע.

בימים אלה החל סקר הסתיו של נדידת העופות הדורסים העוזבים את ארצות הקור במזרח אירופה ואסיה חולפים בשמי ישראל בדרכם אל ארצות החום באפריקה. בסקר משתתפים עשרות צפרים מתנדבים, מהארץ ומחו"ל, שנפרשו לרוחב המדינה מקיבוץ יגור שלמרגלות הכרמל ועד מעוז חיים בעמק בית שאן. הצפרים עוקבים כל יום אחר הנדידה ומדווחים לחיל האוויר על הופעת הלהקות.

בימים אלה נצפו להקות ראשונות של עשרות אלפי חסידות ומאות אלפי איות צרעים, שחלפו בשמי הארץ. הסקר והמעקב הצמוד יימשך עד לסיום נדידת השקנאים ב־20.11. תחנת התצפית המרכזית של הסקר ממוקמת השנה בגבעת אלונים שבעמק יזרעאל ופתוחה לקהל הרחב.

חיל האוויר הפיץ בימים אלה לטייסותיו לוח שנה מיוחד, שהופק בשיתוף עם החברה להגנת הטבע. בלוח השנה מצויינים מועדי הופעת הציפורים, ומודגשים בו ימים רגישים במיוחד, שבהם חולפות בשמי הארץ להקות נודדות גדולות.

לוחמה אלקטרונית באסף הרופא נגד ציפורים פולשות

(ע). מסתמן נצחון במלחמה העיקשת שמנהלת הנהלת בית החולים אסף הרופא בצריפין בסיוע מכבי האש, החברה להגנת הטבע, ואורניתולוגים מומחים, בפלישת ציפורים שפקדה את בית החולים בשבועות האחרונים.

אנקורים, שחפים וציפורים אחרות, באלפיהן, שהגיעו כנראה מבובלת חדירה הסמוכה, החלו לפקוד את העצים הגבוהים שבפאתי בית החולים העתיק.

המומחים משדרים ברמקולים קולות נפץ וקולות הרתעה אחרים כדי לגרש את האורחים הלא־קרואים המלכלכים ומטרידים את בית החולים.

מבית החולים נמסר כי בימים האחרונים הורגשה הקלה ממשית במצב.

החשוד ברצח הכפול בירושלים: השותף לשוד הכספת אשם ברצח

(ע). פרוספר לוגסי (57), הנאשם העיקרי בשוד וברצח הכפול בסופר־מרקט "המרכז" בירושלים בנובמבר 87', החל אתמול בהשמעת עדותו, והכחיש את מעורבותו ברצח מנהל הסופרמרקט רפי ויצמן וקופאי הסניף מיכל מימוני.

לוגסי סיפר לשופטי בית המשפט המחוזי בירושלים כי הוא וחברו, הנאשם מלוף בן חיים, הגיעו לסופרמרקט כדי לשדוד את הכספת, מכיוון שלוגסי היה חייב כסף רב שהפסיד במשחקי קלפים. לוגסי הודה בביצוע השוד, אך הכחיש כי היה בזירת הרצח של ויצמן ומימוני, והטיל את האחריות לרצח על שותפו מלוף בן חיים.

לוגסי טען כי לאחר שנעצר ושוחרר בפעם הראשונה, איים עליו מלוף בן חיים שלא יגלה את מעורבותו במעשה. "הוא איים עלי: אל תביא אותי בפנים, ושאם אומר משהו, ישחט אותי. פחדתי ממנו. ראיתי מה שהוא עשה בסופר ואני מאוד מפחד ממנו".

הלל מונה ליו"ר מרכז זלמן שזר

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני מפלגה

יו"ר הכנסת שלמה הלל מונה ליו"ר מועצת המנהלים של מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל.

מנכ"ל המרכז הוא כהן צבי יקר תיאל. חברי מועצת המנהלים החדשה הם נגיד בנק ישראל לשעבר משה זנבר, מנכ"ל בנק טפחות דוד בלר מבית, מנכ"ל חברת הביטוח "ארדס" מנחם כהן, גזבר הסוכנות לשעבר עקיבא לוינסקי, מזכיר הממשלה ד"ר אליקים רובינשטיין ומנהל האגף לתרבות ואמנות במשרד החינוך ד"ר דן רונן.

עד כה היה שופט בית המשפט העליון לשעבר חיים כהן יו"ר מרכז שזר. המרכז הוקם לפני 15 שנה, להנצחת זכרו של נשיא המדינה השלישי זלמן שזר.

המרכז עורך השתלמויות וימי עיון לחוקרים בנושאי תולדות עם ישראל, ומקיים בית הוצאה לאור המפרסם ספרי היסטוריה ישראלית. מדי שנה מוענק פרס שזר לחקר תולדות ישראל על מחקר מצטיין בתולדות עם ישראל.

שר האוצר משה נסים וראש עיריית ירושלים טדי קולק התבקשו להתערב במציאת משכן קבע למוסד.

3 הרוגים בתאונות

מאת סופרי "הארץ"

הולך רגל, שאול רז (68) מרמת גן, נהרג אתמול מפגיעת מכונית פרטית בכביש הקאנטרי קלאב, ליד גלילות.

שאול רז (רוזנברג) היה מניצולי כפר עציון, ששרד בנפול הכפר בהתקפת הלגיון הירדני. הוא היה סופר ומשורר, חבר מערכת "הצופה" ובמשך שנים שימש כעורך "הצופה לילדים".

מהמשטרה נמסר כי רז נדרס למוות על־ידי מכונית של השגרירות היפאנית בישראל.

נהרגה בת 70 בב"ש

בתאונת דרכים קטלנית אמש בבאר שבע נהרגה אשה כבת 70. התאונה אירעה כאשר הקשישה חצתה את הכביש בשכונה א' בבאר שבע.

הרוג ופצוע בהתהפכות טנדר

(ע). אדם אחד נהרג ואחר נפצע בהתהפכות טנדר בכביש שעלבים אתמול. ההרוג הוא אהרן לוריון (25) מתל־אביב.

איש מחלק הסמים במשטרת תל אביב מציג את ההרואין שנתפס שלשום ואת החבילה שבתוכה הוברח. (צילום: עוזי קרן)

נתפסו 6 ק"ג הרואין שנשלחו מהולנד; המשטרה מבקשת להציב שוטרים בחו"ל

הערכה: באחרונה גדלה כמות הסמים הקשים המוברחת ארצה ● רשת להברחת חשיש נתפסה בצפון

מאת ראובן שפירא, סופר "הארץ"

לנוכח התגברות גל זרימת ההרואין לארץ בשנה האחרונה, וההערכה כי לישראל נכנסות מדי שנה כמויות הרואין וקוקאין בשיעור כפול מהשנה הקודמת, מבקשת המשטרה תקציבים להצבת ארבעה קציני משטרה נוספים בחו"ל לתיאום המלחמה ביבוא הסמים הקשים לארץ.

כיום נמצא בחו"ל רק קצין משטרה אחד, המוצב באירופה, ועיסוקו הוא תיאום פעולות המאבק בסמים עם המשטרות הזרות. מלבדו יש נציג למשטרת ישראל בארה"ב ובמערב אירופה. השניים אינם עוסקים במלחמה בסמים כתחום בלעדי.

הגורמים המקצועיים במשטרה הגיעו באחרונה למסקנה כי אי־הצבת קציני תיאום נוספים בארצות רגישות בחו"ל מונעת את סיכולן של הברחות רבות של סמים קשים לארץ ופוגעת ביעילות הטיפול בתופעה. המשטרה פועלת עתה לקבלת אישור ותקציבים להצבת קציני משטרה ישראליים במזרח־הרחוק, בדרום־אמריקה ובאירופה.

מתחילת השנה נתפסו בארץ כבר עשרות קילוגרמים של הרואין ו־10 ק"ג קוקאין, שנשלחו בשיטות מתוחכמות לישראל. מהכמויות שנתפסו ניתן להכין מאות אלפי מנות הרואין לצרכנים. שווי כמויות ההרואין שנתפסו הוא כ־20 מיליון דולרים.

שלשום לכדו בלשי מפלג הסמים של משטרת תל־אביב משלוח של שישה ק"ג הרואין, שהגיע מאמסטרדם בדואר. משלוח ההרואין נתפס ברשותו של בעל חברת בנייה, כאשר בא לשחרר את החבילה החשודה מהדואר.

שלשום בשעות הצהריים, בעקבות פעילות מודיעינית ומבצעית משותפת של בלשי מפלג הסמים ואנשי המכס, נעצר תושב ראשון־לציון (31), בעל חברת בנייה, שלא היה מוכר עד כה למשטרה. הוא נעצר ליד בניין הדואר לאחר שקיבל לידיו חבילות שהגיעו מאמסטרדם.

החבילות הכילו שני מכשירי רדיו־טייפ ושני זוגות רמקולים, שתוכנם הפנימי הוצא ובמקומו הוכנסו 6 ק"ג הרואין בשקיות פלסטיק.

מיד עם המעצר פשטו בלשים של מפלג הסמים ועצרו את אשתו (32), גיסו (30), תושב ראשון־לציון המוכר כעבריין סמים, וחשודה נוספת (34) מראשון־לציון. צפויים מעצרים נוספים.

להערכת המשטרה, הרשת הישראלית ייבאה בעבר שמשך בחודשים האחרונים סמים קשים לארץ. רק לפני כשבוע הביאו בלשי ואנשי המודיעין של היחידה המרכזית בתל־אביב ללכידת 17 ק"ג הרואין שהיו בדרכם לארץ במטוס מאמסטרדם. 12 ק"ג נתפסו בהולנד ו־5 ק"ג נתפסו לאחר שהגיעו לארץ.

5 עצורים בהברחת חשיש

נורית כהנא, סופרת "הארץ" בחיפה, מוסרת: רשת הברחת סמים גדולה, שהעבירה סמים מצפון הארץ לדרומה, נחשפה אור ליום אתמול בחיפה. משטרת מרחב חיפה הודיעה אתמול כי עצרה את מפעילי הרשת ותפסה 4.5 ק"ג חשיש משובח.

אנשי מחלק הסמים של חיפה, בראשותו של פקד זכריה דוד, עצרו את ויקטור נקש (57) ממטולה, החשוד כי היה הספק; ישעיה לוין (38), נהג אוטובוס אגד בקו מטולה־תל אביב; גדעון אשכולי (31), תושב מטולה, תושב זכרון יעקב (29) ועובד, תושב פרדיס, כחשודים כפעילים ברשת ההברחה.

נקש ולוין נעצרו אתמול בבית משפט השלום בחיפה ל־15 יום. אשכולי נעצר לשלושה ימים.

ידעתי מיד שזה חנן שלי

מאת נורית כהנא, סופרת "הארץ" בחיפה

"בשבילך, אמא, אני בן יהודי", היה חנן נוהג לומר לי", סיפרה אתמול מרסל זגורי, אמו של חנן שנרצח בשבת בטבעון.

לאחר ההלם הקשה שבו היתה נתונה עם היוודע לה דבר רצח בנה בן השמונה וחצי, היא מתחילה להתאושש, אם גם בקושי. עם אחת מחברותיה הטובות החלה הגב' זגורי כבר לדבר על החיים שלאחר השבעה.

בני משפחה, מכרים ושכנים רבים, סועדים את המשפחה באבלה. האבל אינו מתרכז רק בדירה שבקומה השלישית בטבעון – כל הבניין שרוי באבל. בקומת העמודים מתרכזים ילדים ושכנים המשוחחים עדיין רבות על האסון.

את השתלשלות האירועים שקדמו לרצח חנן מתארת האם כך: בשבת בבוקר ביקר חנן כהרגלו בבית הכנסת הסמוך לבית. לאחר מכן, בשתים־עשרה וחצי, אכל ארוחת צהריים כמנהג בני משפחתו, ששרו שירי שבת. "עוד הספקנו לברך על המזון", אומרת האם.

חנן שהה לאחר הארוחה בבית. הוא ידע שעליו להתייצב בשעה שמונה בערב כדי ללוות את דודו מצרפת, חיים, שהתארח בבית, בנסיעה לשדה התעופה בן גוריון.

"בשעה ארבע וחצי־חמש אמרה לי השכנה שיש ילד בן שלוש שנפל", סיפרה מרסל. "אני מיד רצתי ויצאתי ללכת לחפש את חנן". היא לא עצרה מכוניות בדרך, בדרכה לחפש אותו, כי לא רצתה לחלל את השבת.

הגב' זגורי סיפרה שפגשה לגב' דירנבויק, אשתו של נפתלי דירנבויק, שגילה ראשון את גופת בנה. היא שאלה אותה מי הילד שנפגע. השכנה ענתה שאותו ילד לבש חולצה, מכנסיים, וכיפה לבנה. "אמרתי זה חנן שלי", סיפרה האם. "בעלי ראה את זה. כולם אמרו 'אל תכניסי לעצמך דברים לראש'.

דבר האסון נמסר לאם לאחר שהמשטרה ניסתה לעכב בכל האפשר את הידיעה המרה. לדבריה, ביקשה האם לדעת אם בנה הוא שנפגע, אך שוטר אמר לה: "את תלכי ונגיד לך אחר כך מי זה, אם זה הוא".

"למה עשו לי את זה?" שאלה מרסל זגורי.

חנן היה בן זכר יחיד שנולד לאחר חמש בנות במשפחה דתית, והאם ייחסה לעובדה זו חשיבות מיוחדת. היא סיפרה כי היה ילד חכם, אהב לעזור לכולם, ובילה הרבה בבית הכנסת. כאשר היו לו דמי כיס, היה תורם אותם לצדקה.

חנן אהב לצייר ולצבוע, גם את עצמו. את ציוריו נהג להביא לאמו כדי שתוסיף להם דברים בכתב יד.

"ברוך הבא לך, חיים שלנו", היא אחת הברכות המצוירות שהכין חנן ביום שהגיע הדוד מצרפת. הדוד סייע לחנן להדביק את הברכה על הדלת, נתן לו דולר, וביקש ממנו להתפלל עבורו בבית הכנסת.

מפכ"ל המשטרה: הקמנו "יחידות התערבות" לטיפול באירועים עוינים

מאת נורית כהנא, סופרת "הארץ" בחיפה

"בחולם ניתן לומר שיש התגברות אירועים בתוך תחומי הקו הירוק – בבניית מחסומים, השלכת אבנים וזריקת בקבוקי תבערה. אנו עסוקים בכך כל הזמן", כך אמר אתמול מפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס בשיחה עם עיתונאים בשפרעם.

המפכ"ל השתתף בטקס סיום של קורס קצינים בבית הספר לשוטרים בשפרעם.

המפכ"ל מסר עוד כי שתי יחידות תגבורת הוקמו לטיפול בפיגועים חבלניים עוינים, המכונות "יחידות התערבות", והוצבו בעכו ובנצרת. היחידות מקיימות פעילות שוטפת, אך לדבריו אין די בכך.

המפכ"ל סיפר ששמע אתמול דיווח מפורט מצוות החקירה המיוחד העוסק ברצח חנן זגורי. לדבריו, הצוות עוסק בבדיקות יסודיות בכיוונים שונים. "יכול להיות כיוון המצביע על מניע לאומני באותה מידה שיכול להיות מניע פלילי", אמר קראוס.

המפכ"ל דוחה מכל וכל השוואות בין רצח זגורי למקרי רצח קודמים. "האפיונים והנסיבות היו שונים ואין כל מקום להשוואה", הוא אמר.

המפכ"ל גם דחה מכל וכל את הדברים שאמר בהקשר לכך ח"כ אמנון רובינשטיין. "תשאלו אותו", אמר לעיתונאים שביקשו ממנו תגובה על דברי הח"כ.

המפכ"ל אמר עוד שכוח משטרה והמשמר האזרחי מאבטחים את שכונת רחוב האירוסים בטבעון, שבה נרצח חנן זגורי. לדבריו, מקיימת המשטרה נוכחות מוגברת בכל האזור הצפוני.

אישום נגד אחד מחשודי אור יהודה

(ע). ברוך מלאווי (20), אחד משלושת העצורים מאור יהודה החשודים בתכנון לרצוח פועלים ערבים שלנו בצריף באזור התעשייה היהודי, הואשם אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב בהחזקת בקבוקי תבערה ורימון עשן ובקשירת קשר לרצח של בני מיעוטים.

התובע ציין בכתב האישום כי ב־21 באוגוסט לאחר חצות קשר הנאשם קשר עם בנימין סעדה ויעקב בסט (שני העצורים בפרשה) להכין בקבוקי תבערה, לזרוק אותם על צריף באזור התעשייה באור יהודה שבו מתגוררים בני מיעוטים, להצית את הצריף ולגרום בכך למותם של יושבי הצריף, לאחר שינעלו אותם מבחוץ.

בנימין סעדה, נטען בכתב האישום, ביקש משכנו להסיע לתחנת הדלק כדי להביא דלק למכוניתו, שכביכול נתקעה ללא דלק. השכן נענה לבקשת סעדה והביא מיכל דלק. הנאשם ושני שותפיו מילאו שלושה בקבוקי בירה שמצאו ברחוב ותקעו בראש כל בקבוק פתיל ניירות.

הנאשם מואשם כי קיבל מסעדה רימון עשן שהיה ברשותו, ויחד עם שני שותפיו אחסן את בקבוקי התבערה ורימון העשן בחנות השייכת לאביו של סעדה באור יהודה.

על־פי כתב האישום, ב־21 באוגוסט, לאחר חצות, פגש הנאשם את סעדה באור יהודה, סיפר לו שנעל את הצריף שבו ישנו בני מיעוטים באמצעות מוט ברזל שנתנו לו סעדה ובסט לילה קודם לכן, וביקש שימסרו לידיו את בקבוקי התבערה ורימון העשן לצורך זריקתם על הצריף. סעדה מסר לנאשם את מפתחות החנות, והלה הוציא מתוכה שקית שבה היו בקבוקי התבערה ורימון העשן, ולקח אותה על אופניו.

הנאשם נבהל כנראה מגודל המזימה וזרק את רימון העשן ובקבוקי התבערה בחצר ביתו ברחוב הרצל באור יהודה, נכתב בכתב האישום.

כתב האישום מייחס למלאווי גם אשמה של שיבוש הליכי משפט, בכך שמסר הודעה כוזבת במשטרה שלפיה הוא הושך באדם בשם מאגד אלמשעל כי הוא זה שזרק את רימון העשן ובקבוקי התבערה, במטרה להכשיל את חקירת המשטרה.

מעצרו של מלאווי אמור להסתיים היום והתביעה תבקש לעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים.

67 פועלים מהשטחים נעצרו בגליל

במסגרת כוננות מוגברת נגד פיגועים ● החשד: שהייה לא חוקית

מאת נורית כהנא, סופרת "הארץ" בחיפה

67 איש, תושבי השטחים המוחזקים, נעצרו אור ליום אתמול על־ידי משטרת מרחב הגליל. את המעצרים ביצעו שוטרי תחנות המרחב במשגב, נהריה, כרמיאל, עכו, ראש פינה, שפרעם, קרית שמונה ומעונה. העצורים חשודים בשהייה לא־חוקית בתחומי מדינת ישראל.

נמסר כי כולם שהו בגליל לצורך תעסוקתם בעבודות בניין, מסעדות, חקלאות ועוד.

דובר משטרת מרחב הגליל מפקח שלמה מודד אמר שהמעצרים בגין שהייה לא־חוקית בתחומי המרחב יימשכו. "אנו עוצרים אותם בגלל ריבוי שהיית תושבי השטחים באזור המרחב, השוהים ללא רשיונות לינה, ואנו רואים את נושא העבירה על החוק בנושא זה בחומרה", אמר הדובר.

לדבריו, בפני תושבי השטחים עומדת האפשרות להוציא רשיון. "יתכן שתושבי הגליל רוצים פועלים זולים, אך אם הם מעסיקים אותם, שיפנו לבקש רשיונות", אמר.

בתשובה לשאלת "הארץ", האם אין שהותם של פועלי השטחים בגליל ללא רשיון גם פרי הזנחה של מעסיקיהם היהודים, ענה דובר המשטרה שעל המעסיקים להעיר את תשומת לבם של הפועלים לצורך שהייה.

הדובר אישר שמשטרת מרחב הגליל נמצאת בכוננות מוגברת עקב אירועי הפיגועים האחרונים בצפון, וכי מבצע המעצרים נערך כחלק מכוננות זו.

מת הירושלמי שדירתו הוצתה

(ע). מיכאל בן גיגי (36), שנכווה בכוויות אנוש לאחר שהחדר שבו התגורר בירושלים הוצת לפני כשבוע, מת אור ליום אתמול מפצעיו במרכז הרפואי הדסה בעין כרם. מחלק פשעים חמורים של משטרת ירושלים רואה בהצתת הדירה מעשה רצח, ונפתחה חקירה משטרתית.

ב־23.8 התקבלה במוקד משטרת ירושלים ידיעה על דליקה בחדר מגורים על גג ברחוב רחל אמנו. חוקר מכבי האש שהוזעק למקום קבע כי מדובר בהצתה ודאית.

המשטרה בודקת את המניע והסיבות להצתה.

הרצל אביטן בשיחה עם נציב שב"ס: תן לי צ'אנס – עוד אוכיח את עצמי

נציב שב"ס נפגש עם האסיר השמור ביותר במדינה ● דיון להפקת לקחים בשבוע הבא ● סוהרים וקציני כלא ב"ש מאיימים להתפטר אם יודח מפקדם ● הוארך מעצר 3 חשודים בסיוע

מאת ראובן שפירא, סופר "הארץ"

בנציבות שירות בתי־הסוהר יקיימו בשבוע הבא דיון מקיף להפקת לקחים מאירועי בריחתו של הרצל אביטן. בדיון יוצגו הממצאים והמסקנות של ועדת החקירה של שב"ס, הבודקת את נסיבות הבריחה, ויוחלט באלו צעדים לנקוט לשיפור המצב ולמניעת אירועים דומים.

בימים האחרונים כבר ניתנה הנחיה לכל בתי־הסוהר להגביר את אמצעי הביטחון והשמירה, ובעיקר את הפיקוח של המפקדים בכל הרמות, בעקבות ממצאי הביניים שהתקבלו בבדיקה הראשונית.

אביטן, המוחזק מאז לכידתו בתא שמור היטב בכלא שאטה, עבר אתמול סדר יום רגיל. הוא לא התנצל ולא הביע חרטה על הבריחה.

אתמול נפגש אתו לשיחה קצרה נציב שירות בתי־הסוהר גונדר לוי שאול, שבא לכלא שאטה לבדוק את ההיערכות הביטחונית של הסוהרים, לנוכח התפרעות האסירים הבטחוניים שלשום. הנציב ביקש לעמוד מקרוב גם על אמצעי הביטחון והשמירה על אביטן.

בשיחה עם נציב שב"ס ביקש אביטן להוציא אותו מהבידוד ולאפשר לו להשתלב באגף רגיל בכלא שמור. הוא הבטיח שאם לא יהיו בעיות, וביקש שלא יכבידו עליו בתנאי המעצר הקשים ושישבצו אותו בעבודה כמו כל אסיר אחר.

עוד ביקש אביטן לאפשר לו להיפגש עם בנו גדול אדם (6), ואמר כי הוא מתגעגע לו מאוד. הוא הסביר כי גם במהלך בריחתו, למרות תפיסת בני הערובה, הוא לא פגע באף אחד ולא התכוון לפגוע.

הוא אמר שמה שגרם לו לבריחה הוא היאוש שלו בבידוד, והוא קיבל בסיפוק דברים שנאמרו בתחילת השבוע על־ידי נציב שב"ס, שהדגיש כי נראה לו שבריחתו של אביטן היתה תוצאה של התנאים הקשים והבידוד שבו הוחזק.

אביטן כלוא כיום ללא אפשרות לקבל הטבות כלשהן, על־פי נוהלי הענישה של שב"ס. 14 יום הוא יוחזק בצינוק בבידוד מוחלט, ובמשך החודשים הבאים הוא יהיה בבידוד הכולל שלילת כל הזכויות, כולל קבלת מבקרים, קניות בקנטינה, טלוויזיה, רדיו וכו'.

אתמול ביקש אביטן מנציב שב"ס והמקצינים שנלוו אליו "לתת לו צ'אנס", והבטיח שיוכיח את עצמו. הוסבר לו כי הכל תלוי בו. עוד נמסר כי לאחר תקופת הענישה של חודשים שוקלים לאפשר לאביטן להיפגש בכלא עם בנו הקטן.

איתן רבין, סופר "הארץ", מוסר: כל המשמרות והנהלים בבית מעצר דוד, ממנו ברח אסיר העולם אביטן, הורחו ושונו במשך כל יום אתמול. מקורות בכלא מסרו כי האווירה במתקן הכליאה שקטה, ועתה ממתינים לתוצאות ועדת החקירה.

לסופר "הארץ" נודע כי הסוהרים בכלא, לרבות הקצינים, החליטו להתפטר אם תמליץ ועדת החקירה להדיח את מנהל המתקן, סגן גונדר רוני לבקוביץ.

מעצר לחשודים בסיוע לאביטן

(ע). מעצרם של יצחק ביטון (34), אברהם מלכה (32) ואחותו יפה מלכה (31), בעלת הדירה שבה הסתתר האסיר, כולם תושבי הוד השרון, החשודים במתן סיוע לאסיר אביטן, הוארך אתמול בבית משפט השלום בתל אביב.

יצחק ביטון ואברהם מלכה נעצרו ל־12 יום; יפה מלכה נעצרה לתשעה ימים.

קונסוליות צרפת בצפת ובקרית שמונה

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

בקרית שמונה ובצפת יוקמו בקרוב קונסוליות של שגרירות צרפת. התושבים בעלי אזרחות צרפתית יוכלו לקבל שירותים שונים, ואחרים יוכלו לקבל ויזות לנסיעה לצרפת. ממשלת צרפת מממנת חוגים בשפה הצרפתית בצפת.

עורך את העמוד: ישראל עמרני

3,500 בנות דתיות בשירות לאומי השנה "למרות המכשולים וההפרעות"

מאת סופר "הארץ"

יו"ר האגודה להתנדבות בעם עו"ד פרומן אמר כי למרות המכשולים וההפרעות, ולמרות הנסיונות לפגוע בשירות הלאומי, תשתתפנה השנה 3,500 בנות דתיות במסגרת שירות זה – המחזור הגדול ביותר של מתנדבות בחינוך.

היום תוחלנה 1,600 בנות לשרת בשירות לאומי בכל מגזרי החינוך: גני הילדים, בתי ספר יסודיים, תיכונים עיוניים, בתי ספר מקיפים, בתי ספר מיוחדים, חינוך חברתי, תרבות התורנית וחינוך מבוגרים.

פרומן ציין כי השנה מצטרפות למעגל הבנות הדתיות המשרתות בשירות הלאומי 100 בנות אתיופיות.

בכל רחבי הארץ יתקיימו היום כינוסים אזוריים לרגל תחילת השנה להתנדבות.

פרומן הוסיף כי מספר הבנות הדתיות המתנדבות לשנת שירות שנייה הוכפל, ועדיין יש פניות מבנות נוספות המבקשות להצטרף לשנת השירות הנוספת.

ועדה תבדוק מדוע נחת בואינג של ארקיע מחוץ למסלול שדה התעופה

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תעופה

ועדה לבדיקת נסיבות אירוע של הפיקוח האווירי בנתב"ג לנחיתתו של מטוס "ארקיע" מסוג בואינג 707 מחוץ למסלול, הוקמה ברשות שדות התעופה. הוועדה תתכנס היום לישיבתה הראשונה.

ועדת הבדיקה הוקמה בעקבות המלצה של דו"ח החקירה לנסיבות האירוע שהכינו חברת התעופה ומינהל התעופה האזרחית.

בעקבות ממצאי הדו"ח הועבר קברניט הטיסה מתפקידו לשנה אחת, והוא יוכל למלא תפקיד של קצין ראשון. לשאר חברי הצוות האווירי נרשמה התראה.

ועדת הבדיקה הוקמה במחלקת המבצעים של רשות שדות התעופה. לדרישת ועד פקחי הטיסה, צורף נציג מטעמו להשתתף בישיבותיה. אפשר שהוועדה תזמין את שני פקחי הטיסה שהיו במשמרת שבה התרחש האירוע, הנחשב לחמור.

המטוס נחת לפני כחודש לפנות בוקר כאשר שרר ערפל כבד מחוץ למסלול, אך הקברניטים הצליחו להשתלט עליו ולהובילו למסלול, תוך שגלגלי המטוס פוגעים ושוברים שורה של נורות תאורה לסימון המסלול.

בולים לזכר חביבה רייך ואנצו סירני

(ע). הופעת בולים לזכרם של חביבה רייך ואנצו סירני, שצנחו במלחמת העולם השנייה מאחורי קווי האויב בהונגריה כדי לסייע ליהודים והוצאו להורג על־ידי הנאצים, לוותה בטקס חגיגי שנערך אתמול בבית הדואר המרכזי בירושלים.

בטקס השתתפו שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי, ראשי המשרד, נספח התרבות בשגרירות איטליה בישראל רנו דאנמטי, נציגי הצנחנים והקיבוצים שאליהם השתייכו הצנחנים שנרצחו. את הטקס פתח מנהל השירות הבולאי יונה ביילין.

נציג הצנחנים ותובעם אמיר הודה לשר התקשורת ולשירות הבולאי על הוצאת הבולים.

תביעת דיבה סמלית נגד "נקודה" בקשר לתרומת דם היפותטית לאריאל שרון

מאת צבי הראל, סופר "הארץ" בבית המשפט

פרופ' אסא כשר הגיש אתמול לבית משפט השלום בתל־אביב תביעת דיבה נגד העיתון "נקודה", עורכו ישראל הראל וכתב העיתון גדעון סרצ'נסקי.

בתביעתו טוען כשר, מומחה לפילוסופיה באוניברסיטת תל אביב, כי שלושת הנתבעים הוציאו עליו דיבה כאשר כתבו: "באוניברסיטה זו, למשל, הציג פרופ' אסא כשר בפני תלמידיו, בקורס לאתיקה, את הבעיה המוסרית הבאה: נניח שיש לך סוג דם נדיר ביותר ואתה מתבקש לתרום אותו למען בריאותו של אריק שרון. כיצד תנהג?"

הוא תובע מהנתבעים סכום פיצויים סמלי של שקל אחד.

פרקליטתו של התובע עו"ד שירה דובניץ טוענת בכתב התביעה כי השאלה, "האם מן הראוי לתת תרומת דם לשרון", לא הועלתה על־ידי התובע על סדר היום של אף אחד מהשיעורים שלו בפילוסופיה, לא כשאלה העומדת בפני עצמה ולא כשאלת מקרה ספציפית, בהקדמה לדיון בשאלה כללית.

עו"ד דובניץ מזכירה בכתב התביעה כי לעתים מזכיר כשר סיפור פרדוקסלי מסוים שאותו העלתה פילוסופית אמריקאית חשובה (ג'ודית תומסון), הדן בהמשכות מלאכותיות של הריון.

טרם הוגש כתב הגנה.

נבחרת כלי הגינון של ניר-דוד

יש לך את כל הכלים להגיע לגינה מטופחת.

אם אתה רוצה שהדשא שלך יהיה ירוק יותר, יש לך למי לפנות.
מפעלי מתכת ניר־דוד, המובילים במכסחות דשא וציוד גינון מזה 36 שנה.
ב־4 מרכזי השרות של ניר־דוד בערים הגדולות,
תמצא מאגר גדול של חלקי חילוף ותחנות שרות תיקונים מיומנת.
פנה לסוכן ניר־דוד הקרוב אליך, והוא ישמח להראות לך את הנבחרת שתעשה את הדשא שלך ירוק יותר.

להשיג בחנויות המובחרות לכלי גינון

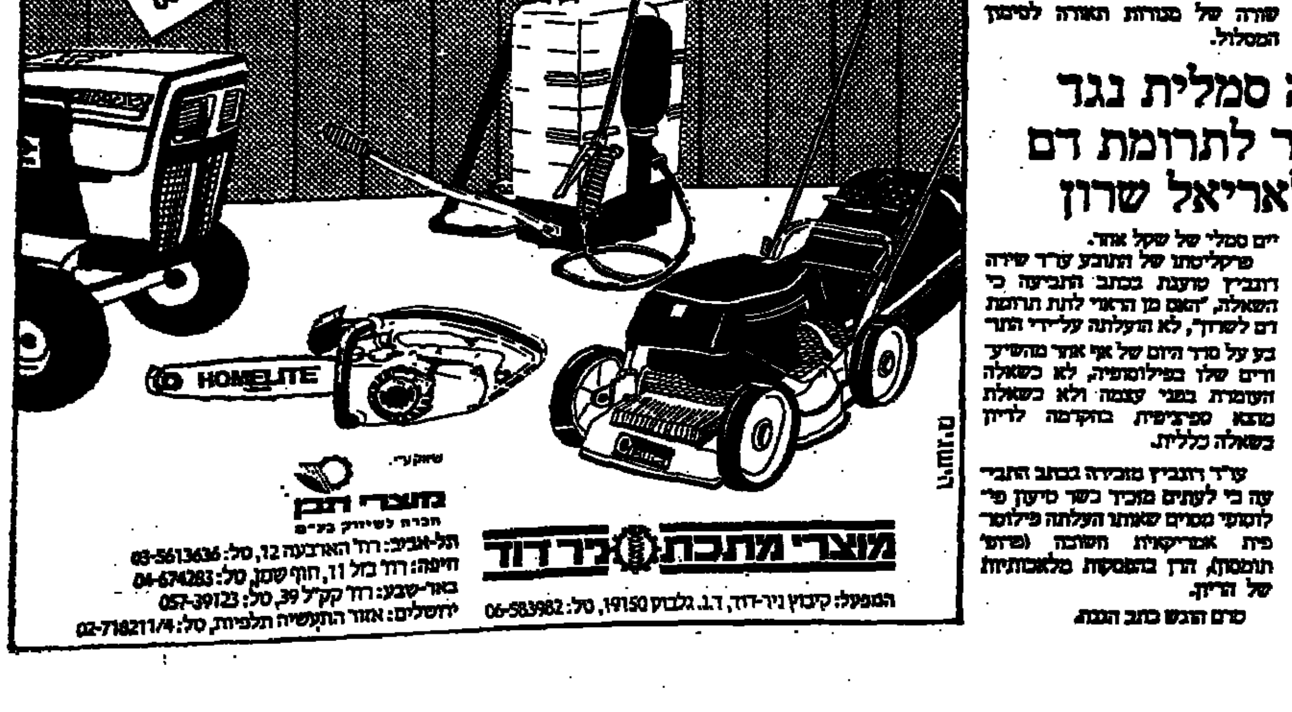

מוצרי מתכת ניר דוד
המפעל: קיבוץ ניר־דוד, ד.נ. גלבוע 19150, טל: 06-583982

שווק ע"י: מוצרי דגן חברה לשיווק בע"מ
תל־אביב: רח' הארבעה 12, טל: 03-5613636
חיפה: רח' בזל 11, חוף שמן, טל: 04-674283
באר־שבע: רח' קק"ל 39, טל: 057-39123
ירושלים: אזור התעשייה תלפיות, טל: 02-718211/4

יוצאים לדרך!

הנכם מוזמנים לכנס בהיכל התרבות בתל־אביב ביום ב' 5.9.88, כ"ג אלול תשמ"ח בשעה 18.00.

בתכנית:

פתיחה: עוזי ברעם - מזכ"ל המפלגה
עזר ויצמן - יו"ר מטה הבחירות
הצגת המטות
דברים: שמעון פרס - מועמד המערך לראשות הממשלה.
יצחק רבין - שר הבטחון
ישראל קיסר - מזכ"ל ההסתדרות

הזמנות ניתן לקבל בסניפי המפלגה.

המערך מטה הבחירות

אסותא הכפיל את רווחיו במחצית 88' לעומת המחצית השנייה של 87'

מנכ"ל בית החולים: בתקופה זו עדיין לא הורגשה עלייה בפעילות עקב המשבר במערכת הציבורית ● ביה"ח עורך מיבצע: ניתוח ירוד (קטרקט) באלף דולר

מאת עדנה אדירור

בית חולים אסותא סיים את המחצית הראשונה של 1988 ברווח של 515 אלף שקלים לאחר ניכוי מס, לעומת רווח של 215 אלף שקלים במחצית השנייה של 1987.

בדו"ח המנהלים לבעלי המניות נקבע כי מחזור ההכנסות של החברה הסתכם ב־17 מיליון שקלים לעומת מחזור הכנסות של 13 מיליון בששת החודשים האחרונים של 1987. הרווח למניה לתקופת הדו"ח הסתכם ב 0.11% לעומת 0.063% במחצית השנייה 1987.

מנכ"ל בית החולים, פרופ' אלכסנדר אבירם, אמר כי תקופת הדו"ח אופיינה בהתייצבות ובגידול בפעילות בית החולים. חל שינוי מהותי בהתפתחות בית החולים, הרחבת שרות ההדמיה המגנטית (סי.טי.מ.ר.א), ביוכימיה והפריות מבחנה, נוסף לפעילות השוטפת של בית החולים.

גידול בביקוש לרפואה הפרטית

פרופ' אבירם הוסיף כי הדו"ח לא משקף עליה בפעילות כתוצאה מהעיצומים במערכת הציבורית, ואילו הדו"ח למחצית השנייה של השנה ישקף מצב זה. קשה לקבוע אם העליה בביקוש לרפואה פרטית היא תוצאה מהעיצומים או מעליה ברמת החיים, ומהרצון הטבעי לבחור ברופא המטפל וביכולת לשלם לו.

עוד מציין מנכ"ל אסותא כי אגף הרנטגן של בית החולים יועבר בקרוב לקומת שמעל בניין השקם. השטח שיתפנה בבית החולים יופנה לרווחת החולים. לבית החולים יש הסכמים עם קופות החולים על ניתוחים אלקטיביים. במסגרת הסדרים אלו מבקר בית החולים טופס 17 וגובה מהחולה השלמת מחיר, או שהקופה בא לנתח חולי הקופה באסותא כשהקופה מכסה את השימוש במיתקנים.

מיבצע ירוד (קטרקט)

באחרונה הוכרז מבצע ל־200 ניתוחי קטרקט, בהתחשב בכך שהתור לניתוחים כאלו הוא יותר משנתיים. המחיר – אלף דולר, כולל העדשה. המבצע אורגן בשיתוף עם רופאים מומחים (לאו דווקא הבכירים) כדי לנצל את תקופת הקיץ והחגים, תקופה בה יש ירידה במספר הניתוחים.

במוצאי שבת מסתיים שעון הקיץ

מאת יהודה שרוני, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מחוגי השעון יוזזו במוצאי השבת הקרובה שעה אחת לאחור, עם סיום הפעלתו של שעון הקיץ.

דין וחשבון שהוגש על שולחנו של שר האנרגיה והתשתית משה שחל מראה כי במשך 147 הימים שבהם הופעל השעון, חסך המשק 8.5 מיליון דולר, שהם כ־1.5% מכלל ייצור החשמל בארץ.

שר האנרגיה אמר כי כל האוכלוסיה, כולל רוב האוכלוסיה הדתית, נהנתה מהנהגת שעון הקיץ.

הפעלת שעון הקיץ גם תרמה תרומה משמעותית ליכולת אספקת החשמל בקיץ.

מסע יחיד ממטולה לאילת לאיסוף תרומות

(ע). הרולד שוורץ (23) מקיבוץ גינוסר, הולך לקיים מסע ממטולה לאילת למען מחלקת הילדים של בית החולים פוריה.

הרולד יעבור את הדרך ברגל, ברכיבה על אופניים ובהליכה בכינרת. חבריו של שוורץ יאספו לאורך הדרך תרומות ויעבירו אותן למחלקת הילדים שבבית החולים פוריה.

פנייה לבג"ץ: שמשרד החינוך יבטל חיוב הורים לשלם לחינוך ילדיהם

העותרים, אב ותנועת זהב"י, טוענים שהתקנות המאפשרות גבייה מהורים למימון לימודים נוגדת את רוח חוק חינוך חינם ● בג"ץ דחה עתירת הורים מהישוב הקהילתי הר־אדר הסמוך לירושלים שביקשו להורות למשרד החינוך ולמועצת מטה בנימין להקים בית ספר מקומי

(ע). דוד לסרי, אב לחמישה ילדים מירושלים, ותנועת זהב"י, המייצגת משפחות ברוכות ילדים, עתרו אתמול לבג"ץ, שיורה למשרד החינוך לנמק מדוע לא יבוטלו כל ההוראות והצווים שיצאו בעקבות חוק חינוך חובה חינם והמחייבים הורים לשלם עבור חינוך ילדיהם בפתיחת שנת הלימודים.

בעתירה נאמר, כי על בג"ץ לחייב את משרד החינוך לקבוע קריטריונים ברורים לגבי הסכומים שמותר לגבות מההורים כדמי שירות ובמסגרת "החינוך האפור".

הטיעון בעתירה הוא, שחוק חינוך חובה חינם נועד להקנות חינוך חינם תוך הזדמנויות שוות לכל התלמידים, אך התקנות שמאפשרות גבייה מההורים לצורך מימון שעות לימוד ופעילות אחרת, נוגדות את מטרות החוק ומפלות לרעה בעיקר את המשפחות ברוכות הילדים.

לעתירה צורפו נספחים ובהם ממצאים המורים שהוצאותיה של משפחה ברוכת ילדים על חינוך עלולות להגיע למחצית מהכנסתה נטו. העותרים גם מבקשים להוציא צו ביניים שיקפיא את גביית הכספים מההורים עד לתום הדיון בעתירה.

פרקליטם של ההורים עו"ד פנחס נקיס אומר בעתירה, כי התקנות משוללות כל בסיס מוסרי ומפלה באופן חמור לרעה את המשפחות ברוכות הילדים. לדבריו, התנהגות משרד החינוך יוצרת תמריץ שלילי חמור ביותר לחינוך האפור.

נדחתה עתירת ההורים

(ע). בג"ץ דחה אתמול את עתירתם של ההורים מהישוב הקהילתי הר־אדר הסמוך לירושלים שביקשו להורות למשרד החינוך ולמועצת מטה בנימין להקים בית ספר מקומי בהר־אדר.

ההורים טענו, שמספר הילדים ביישוב מצדיק הקמת בית ספר יסודי עד לכתה ו' בו ילמדו 170 ילדים. משרד החינוך דרש שילדי הר־אדר ילמדו בבית הספר בעין־הרים, אך הוריהם של הילדים התנגדו לכך.

השופטים, נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר, יעקב מלץ ואליהו ... אריאל הטילו על משרד החינוך לסלק מטרדים בדרך לבית הספר עין־הרים תוך שלושה שבועות. בינתיים ילמדו התלמידים בבית סיפרם הישן "הר־יהודה".

משרד החינוך יעביר את ילדי הר־אדר ללמוד בעין הרים, בית ספר שנמצא ליד שכונת עין כרם, כדי להעמיק את האינטגרציה עם ילדי המושבים.

בתשובת המדינה לעתירה נטען, כי המניע המרכזי של ההורים בהר־אדר ובמושבים המתנגדים להקמת בית הספר הוא כוונתם שלא להשתלב בתוכנית האינטגרציה.

מסרב לקלוט תלמידים מהסביבה

בית הספר היסודי במושבה ראש פינה מסרב לקלוט 40 תלמידים מישובי הסביבה שהופנו לבית הספר בהוראת משרד החינוך. בנמקו את הסירוב, טען ראש המועצה המקומית בראש פינה, צבי רסקין, כי משרד החינוך הודיע לבית הספר שעליו לקלוט את התלמידים רק בראשית השבוע ולא ניתנה לצוות החינוכי שהות להערך כראוי לתוספת משמעותית במספר התלמידים.

א. קרן, סופר "הארץ", מוסר: השבתת הלימודים בכיתה א' בבית ספר "הגבעה" ברמת־גן נמנעה אתמול ברגע האחרון אחרי שעיריית רמת־גן נעתרה למרבית תביעות הורי התלמידים. ההורים הודיעו אתמול על השבתת הלימודים על רקע תביעתם לפצל את כיתה א' היחידה בבית הספר, אשר בה היו מיועדים ללמוד 41 תלמידים, לשתי כיתות ותיבעו שיפורים בבית הספר. הנושא היה בדיון בין ההורים לבין עיריית רמת־גן מזה כמה חודשים ולפני זמן מה אף נערכה לפני בית העירייה הפגנת הורים ותלמידים.

השבתה מחוסר הסעה

ילדי הישובים חשמונאים ורמת־מודיעין ליד מודיעין, ישבתו מלימודים, מאחר שהמועצה האזורית מטה בנימין הודיעה להם בתחילת השבוע, שלא תספק עוד הסעה לתלמידי שני הישובים. 24 ילדי חשמונאים לומדים בבית הספר היסודי הממלכתי דתי במבוא־חורון, במרחק של 20 ק"מ מהישוב, ובעבר הוסעו לבית הספר על ידי אוטובוסים של המועצה האזורית. השבוע הודיעו להם שנהגי האוטובוסים אינם מוכנים לנסוע בדרכי העפר הלא סלולות, המובילות אל חשמונאים.

ערך את העמוד: אוריאל ריינגולד

תחנות הכוח בחיפה לא יושבתו לפני דיון במועצת חב' חשמל

מאת אלי אלעד, סופר "הארץ"

"תחנות הכוח של חברת החשמל בחיפה לא יושבתו ביום א'", הודיע אתמול שר האנרגיה משה שחל בתום פגישה שקיים עם יו"ר מועצת המנהלים של חברת החשמל בנימין גיבלי ועם מנכ"ל החברה יצחק חופי.

לפני ימים אחדים שיגר מנכ"ל חברת החשמל מכתב אל מנכ"ל משרד האנרגיה ובו הודיע כי מאחר שהחברה אינה יכולה לעמוד בהוראות "הצו האישי" המיוחד שהוצא לפיקוח ולצמצום פליטות הזיהום מארובות תחנות הכוח בחיפה, ואף הוגשה נגדה בנושא תלונה פלילית במשטרה על ידי "הרשות המפקחת" על ביצוע "הצו האישי" – תדמים החברה את תחנות הכוח בחיפה החל ביום א' הקרוב.

דובר חברת החשמל הגיב: "הנושא נמצא עדיין בבדיקה. עומדות להתקיים פגישה של מנכ"לי משרד האנרגיה, השרות לשמירת איכות הסביבה וחברת החשמל, לדיון במצב שנוצר. מועצת המנהלים של החברה פנתה למנכ"ל לא להשבית את התחנות בחיפה בטרם יערך דיון בנושא במועצה".

עובדי קבוצת הקשר בתדיראן: ההנהלה נמנעת ממגע איתנו

ההנהלה: הזמנו את הוועד לדון בתכנית שהצענו והוועד לא בא

מאת מיכל רוה

ועד עובדי קבוצת הקשר של תדיראן האשים אתמול את הנהלת הקבוצה בהתנתקות מוחלטת מהעובדים ובאי נכונות לקיים מו"מ על הסכמי שכר חדשים לשנת 1988. הוועד טוען כי תביעתו העיקרית היא לשנות את בסיס השכר לצורך הפרשות לפנסיה, אך ההנהלה אינה מוכנה לדון בתביעה זו.

במסיבת עיתונאים הציגו אנשי הוועד נתונים שלפיהם מסתכמת הפנסיה של עובדי ייצור שעבדו 10 – 20 שנים בסכומים הנעים בין 177 ל־370 שקלים לחודש ולטענתם תשלומי הפיצויים הנהוגים בחברה אינם עונים על הצורך להגדיל באופן משמעותי את הפנסיות. עם זאת, אמרו כי אין בדעתם לנקוט בצעדים שישבשו את יחסי העבודה בקבוצה, מתוך אחריות ל־2500 העובדים.

"ההנהלה מעוניינת להחריף את המצב כדי ליצור לחץ הסברתי שיביא לויתורים של העובדים, אך אנחנו לא נאפשר לה להגיע לכך," אמרו אנשי הוועד.

בתגובה לטענות אלה אמר מנכ"ל הקבוצה, אלכס מילנר, כי הנהלת הקבוצה הציגה את תכנית ההבראה בפני העובדים ואף הזמינה את אנשי הוועד לדיון בתכנית, אך הם לא הופיעו לפגישה. מילנר ציין כי הובהר לעובדים כי במצב הנוכחי שבו צפוי השנה הפסד של 7־8 מיליון דולר אין כל אפשרות להגדיל את עלויות השכר. "הצענו לעובדים לשנות את בסיס השכר לפנסיה על חשבון הפיצויים ושנתחייב לחלק רווחים כאשר נגיע לרווחיות, אך הם דחו את הצעתינו" אמר מילנר.

סכסוך עבודה הוכרז במפעל השטיחים של שפירא באור עקיבא

לאחר שההנהלה שלחה מכתבי פיטורין ל־71 עובדים

(ע). מועצת פועלי אור עקיבא וועד העובדים של מפעל השטיחים של אברהם שפירא הכריזו על סכסוך עבודה לאחר ש־71 מהעובדים קיבלו בתחילת השבוע מכתבי פיטורין מההנהלה.

... לים. הייצור במפעל הושבת למשך שעתיים, כל פעם במחלקה אחרת. חלק מהעובדים הביעו חשש, כי ההודעות היו שלב ראשון וצפוי גל פיטורים נוסף.

סכסוך העבודה אושר במזכירות מועצת פועלי אור עקיבא והמזכיר, אלברט ששון, שלח מכתבים על כך לממונה על יחסי העבודה באיזור חיפה, לאגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, ולהנהלת המפעל. אם לאחר ... לא תושג פשרה, תכונס אסיפת פועלים ויתכן שיוחלט על שביתה כללית בשבועות הקרובים. ... לבין הוועד ומועצת הפועלים בדבר הצורך בהתייעלות במפעל השטיחים, לאחר שהמפעל נקלע לקשיים כספיים.

ששון אמר אתמול כי ההנהלה סרבה לתת תשובות ברורות בנוגע לכמה סעיפים לרבות מתן משכורת 13, תשלום דמי הבראה ופנסיה ובגדי עבודה, וכן אינה מוכנה להגיע לפשרה בנושא הפיצויים למפוטרים. "ביום ... צריכים, הם שלחו הודעות פיטורין. לכן החלטנו על הסכסוך."

בתגובה אמר ... השטיחים, אריה פרנקל, כי המו"מ התנהל בין הצדדים סביב דרישתו המופרזת של הוועד בנושא הפיצויים. "הצענו להעניק פיצויים מוגדלים במיוחד לוותיקים שבפועלים, אך הוועד דרש יותר מכך. התנגדנו. כעת, ניתן להם כפי שמתחייב עפ"י החוק", אמר.

אורי קדם ביקש כונס נכסים לביח"ר אלד ונכסי בני קדם

(ע) אורי קדם אחיו של שמעון קדם, בעליה של החברות "נכסי בני קדם" ו"אלד ביח"ר לטריקו" שבהן יש לו מניות מיעוט, הגיש לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה למינוי כונס נכסים על החברות. קדם הגיש כתב תשובה.

אורי קדם מאשים את אחיו בגזילת סכום של חצי מיליון דולר מכספי החברות ומבקש מבית המשפט, כי ימנה אדם מהימן וניטרלי שינהל את החברות ויוציא צו עיקול על המניות שאותן העביר שמעון קדם לבנו אייל, המשמש כדירקטור בחברת מ.ת.מ.

לטענת אורי קדם, העביר אחיו לבנו אייל מניות שרובץ עליהן צו עיקול ושוויין כמיליון ש"ח. עובדה זו התגלתה בבדיקה בבורסה לניירות ערך. "העברת המניות ללא תמורה, מלבד העובדה שזוהי הברחת רכוש, מלמדת אולי על רצונו של הנתבע להימלט מהארץ," טען אורי קדם. כן טען כי אחיו שמעון לא העיד אמת כאשר מסר שהנכס השייך לו ברחוב שלמית בתל אביב רשום על שמו ושם אשתו ונקי משיעבודים, וכי לאמיתו של דבר הנכס מעוקל זה כמה שנים.

שרת הבריאות תפעל לשינוי סעיפי מימון לאשפוז קשישים

מאת עדנה אדירור

שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, הודיעה אתמול כי תפעל לשינוי הקריטריונים בחוק ביטוח סיעוד שמעניקים למימון אשפוז קשישים במוסדות סיעוד, וזאת לנוכח העובדה כי 1700 קשישים ממתינים בתור לכניסה למוסדות סיעוד. 1100 מהם בקהילה ו־600 במחלקות הפנימיות בבתי החולים הכלליים.

התור הזה מעבר למיכסה השנתית שעל פי הקריטריונים מאפשרת סידור ל־370 קשישים.

בדיון שהתקיים אתמול במשרד הבריאות הבהירה השרה כי החוק לביטוח סיעוד לא נתן תשובה לא ברמה ולא בהיקף לקשישים הזקוקים לטיפול אינטנסיבי במשך 24 שעות ביממה. הממשלה, לדברי השרה, חייבת למצוא פתרון, כי לא יתכן שאדם שזקוק לאשפוז סיעודי לא יקבל סיוע או תמיכה. במחלקות הפנימיות בבתי חולים מאשפזים קשישים שאין לאן לפנות אותם.

השרה הטילה על צוות במשרדה להגיש בתוך שבוע הצעה לגבי דרכים אפשריות לפתרון מצוקת אוכלוסיה זו. מאחר ולמשרד הבריאות אין אפשרות לממן סידורים מתקציב השוטף מתכוונת שרת הבריאות להגיש לשר האוצר תוכנית מפורטת למימון צרכי אוכלוסיה זו.

עיריית ת"א עומדת לקצץ 30 מיליון ש"ח מתקציבה

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל אביב

הקואליציה בעיריית תל אביב תתכנס מחר כדי להחליט על קיצוץ כ־30 מיליון ש"ח מתקציב העירייה בשל המשבר הכספי שלה. החלטה זו תובא לאחר מכן לאישור מועצת העירייה.

יש להניח שבקיצוצים אלה אין די, והעירייה תיזקק להלוואות של כ־60 מיליון ש"ח, אותן תוכל לקבל רק לאחר אישורו של אהרן פוגל שמונה לבדוק את מצבה הכספי של העירייה.

בישיבת הנהלת העירייה שהתקיימה שלשום העריכו בכירים בעירייה כי גם לאחר הקיצוצים וגם לאחר קבלת ההלוואות יוותר גרעון בקופת העירייה בסוף שנת התקציב בסך כ־90 מיליון ש"ח. צפוי שתקציב השנה הבאה יקטן לפחות בעשרה אחוזים.

קובל על קיפוח במכרז במשרד התיירות

מאת זוהר בלומנקרנץ

נציג משרד התיירות בארה"ב, משה שושני, טוען כי קופח ונגרם לו עוול במכרז על תפקיד סמנכ"ל בכיר לעידוד תיירות, כיוון שבוועדת הבחירה ישבו שניים מכפיפיו הישירים של השר – מנכ"ל משרד התיירות והמנכ"ל משרד המשפטים, כנציג נציבות שרות המדינה. שושני תובע עריכת המכרז מחדש.

במכרז נבחר לתפקיד רפאל בארי, אשר היה מועמדו המועדף של שריר ואף הפסיק, לשם קבלת התפקיד, את שליחותו כמנהל לשכת התיירות הממשלתית בלונדון לפני תום תקופת כהונתו המלאה.

אתמול התקיימו במשרד התיירות מכרזים פנימיים נוספים לאנשי עידוד תיירות לתפקידי המנהלים על דסק צפון אמריקה ועל דסק אירופה ולמחלקת הצליינות, בהם ישב כנציג הבחירה הסמנכ"ל הבכיר הטרי.

שיבושים צפויים גם היום בסניפים של בנק דיסקונט

מאת אריה לביא

שיבושים צפויים גם היום בעבודת סניפי בנק דיסקונט. היקפם של העיצומים אינו ידוע אך הוועד אינו מסתיר כוונתו לגרום לפגיעה קשה בעבודת הבנק.

אתמול סגרו העובדים באופן מפתיע את הסניפים בשעה 12 בצהריים במקום בשעה 12.30 תוך פגיעה בעיקר בסקטור המסחרי הנוהג בשעות אלה להגיע לקופות הבנק עם הפדיון של היממה האחרונה.

המבצע של השנה!

כל השנה על חשבוננו

★ המבצע יתקיים בכל סניפי קו-אופ רשת הרבוע הכחול כולל סניפי הרצליה, רמת השרון ורעננה

★ המבצע יחל ביום 1.9.88 ויסתיים ביום 10.9.88.

★ כל לקוח שירכוש מוצרים בתקופת המבצע, בכל סכום קנייה שהוא, יהא זכאי להשתתף בהגרלות היומיות

★ ★ הפרס היומי הינו זכות לבצוע, קניית חינם אחת לכל חודש, בסכום זהה לסכום הקנייה אשר זיכתה את הזוכה בפרס, וזאת במשך 12 חודשים.

★ **כל קנייה נוספת מגדילה את סיכויי הזכייה.**

★ ההגרלה היומית תבוצע בנוכחות נציג אגף הסחר ברו-אופ נציג אגף הפקוח והבקורת של קו אופ וכן עו"ד או רו"ח.

★ קו-אופ תפרסם ברבים במודעות או בעתונות, לפי בחירתה, את דבר הזכייה ושמות הזוכים.

★ ההשתתפות במבצע אסורה על עובדי קו-אופ ובני משפחותיהם.

הקדם קניותיך לחג

בקו-אופ קונים עכשיו ומשלמים ב-2.11.88

*על כל קניה מעל 100 ש"ח לבעלי כרטיסי אשראי ישראכרט וויזה לבעלי כרטיס קו אופ זהב

לא כולל חנויות אלקטרוליין,

לאלקטרוליין תוכניות אשראי מיוחדות וברורות.

היתר לעריכת הגרלה מס' 110

מבצע כזה אף פעם לא היה...

רק בקו-אופ

מי שקונה בערב ראש השנה

*קונה חינם כל השנה

החל מהיום ועד ערב ראש השנה יעלה בגורל כל יום קונה אחד אשר יזכה 12 פעמים בהחזר סכום קנייתו.**

הקו-אופ עושה לכם את כל השנה שנה טובה

היפר קו-אופ • סופר קו-אופ של רשת הרבוע הכחול, קו־אופ רעננה, קו־אופ הרצליה ורמת־השרון

קו אופ · קו אופ · קו אופ · קו אופ · קו אופ

مكان الاصل

9 ניספו בהתרסקות מטוס אמריקאי בטקסס, ו־7 – באסון בהונג קונג

מטוס הנוסעים האמריקאי נפל ונשבר לשניים כשהמריא מנמל התעופה בדאלאס ● באסון האחר החליק מטוס נוסעים סיני מהמסלול בעת שנחת בהונג קונג, ונפל למימי הנמל

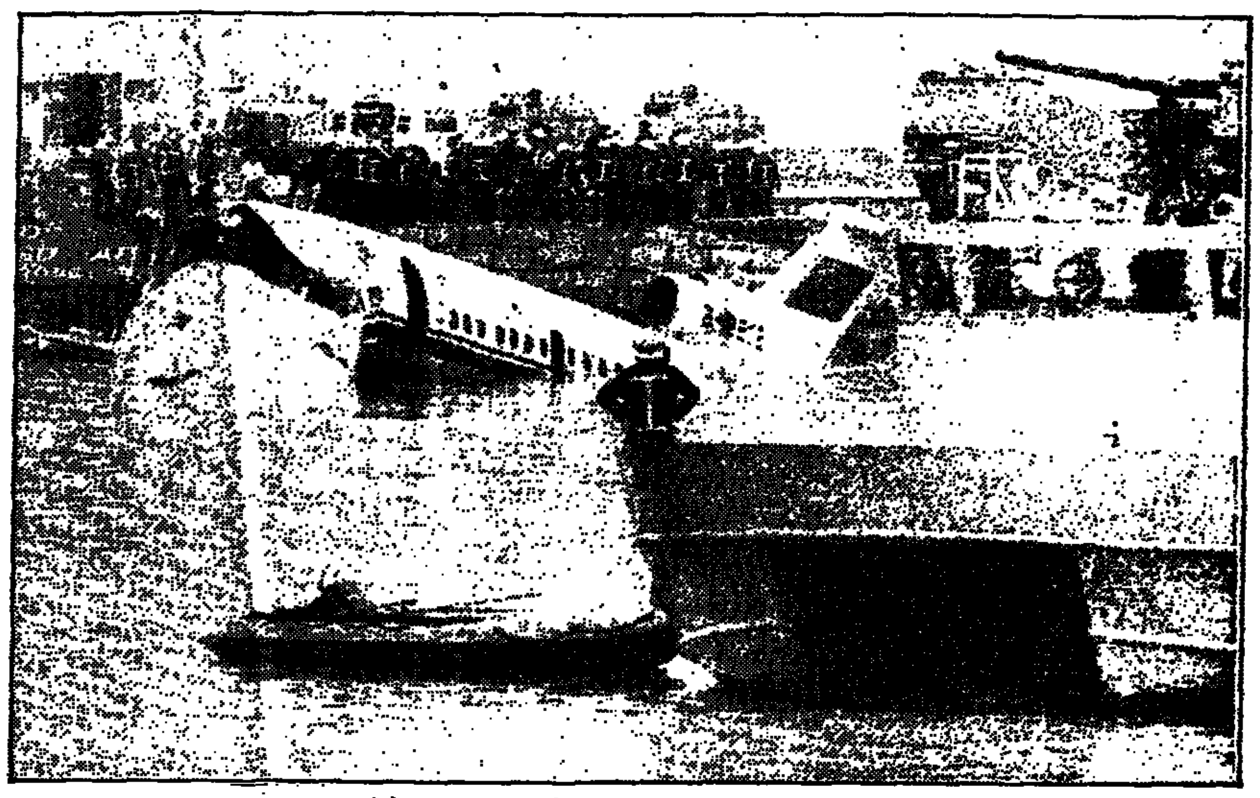

כך נראו אתמול שרידי המטוס הסיני שנפל למימי נמל הונג קונג, זמן קצר לאחר שנחת במסלול הסמוך. 7 מהנוסעים ניספו. ו־12 נפצעו (תצלום: אי־פי)

(ע"צ, רויטר־יפ"י) 9 אנשים, ואולי יותר, נהרגו אתמול בהתרסק מטוס בואינג 727 של חברת התעופה האמריקאית "דלתא", ובו 104 נוסעים ואנשי צוות, בעת שהמריא בנמל דאלאס–פורט־וורת. כ־30 נפצעו.

החברה הודיעה כי שלושה אנשי הצוות שהיו בתא הטייס ניצלו, אך הקברניט נפצע בגבו.

עד ראיה מסר כי 10–20 נוסעים התרוקנו בכוחות עצמם מהמטוס לאחר שהתרסק. רשת טלוויזיה שידרה בשידור חי את העשן בנמל, ושעה לאחר האסון עדיין היה אפשר לראות אמבולנסים מובילים משם נפגעים.

אחד מעדי הראיה אמר: ראיתי כדור אש גדול מתרומם מן המטוס. לפי הגרסות ששודרו בטלוויזיה, נשבר המטוס לשניים לאחר שנפל אחרי קצה המסלול. החלק הקדמי של המטוס נשאר יחסית שלם, ואילו החלק האחורי עלה באש.

המטוס היה בטיסה מג'קסון שבמיסיסיפי לסולט לייק סיטי שביוטה, וחנה חניית ביניים בדאלאס.

זוהר בלומנקרנץ מוסר "הארץ" לענייני תעופה מוסר: בין הנוסעים לא היו ישראלים. כך מתברר מבדיקה שעשה אמש מנכ"ל "דלתא" בישראל, בני פרידלנדר. עם היוודע דבר האסון, התקשרו מסניף החברה בישראל, למרכז החברה באטלנטה.

מטוס נפל לנמל הונג קונג

הונג קונג (ע"ד). מטוס נוסעים סיני מדגם "טריידנט", החליק אתמול ממסלול הנחיתה, נשבר לשניים ונפל למימי נמל הונג קונג. 7 נספו.

אחד ההרוגים היה גבר, בן 30, מהונג קונג, וששת האחרים – אנשי הצוות. המטוס נפל לים בשעה שנחת אחרי טיסה של 35 דקות מקאנטון שבדרום סין.

12 מ־82 הנוסעים האחרים אושפזו, ומצבם משביע רצון.

בעת הנחיתה היו תנאי הראות באיזור לקויים. עננים נמוכים רבצו על המסלול, וירדו גשמי זעף.

"כמה אנשים נזרקו לאוויר והשמעו זעקות ובכי", סיפר נער בן 16 שלא נפגע בתאונה.

ספינות־כיבוי וספינות אחרות בנמל משו ניצולים מהמטוס שחלקו הקדמי שקע במים.

נשיא יוגוסלוויה מזהיר: המצב הפוליטי מידרדר מדי יום ביומו

גברו הפגנות הסרבים בחבל קוסובו בדרישה לבטל האוטונומיה לאלבנים

בלגרד (ע"ד, ע"צ). אלפי סרבים ומונטנגרים חידשו אתמול את הפגנות המחאה שלהם במחוז קוסובו שביוגוסלוויה, שבו יש רוב לאלבנים.

ההפגנות היו במרכז העיר פריסטינה, בירת מחוז קוסובו, הבוער כבר לקצועים אתניים. במחוז זה יש רוב לאלבנים, והמיעוט הסרבי והמונטנגרי חושש שישתלטו עליו.

נשיא יוגוסלוויה הזהיר שלשום בלילה כי המצב הפוליטי מידרדר מדי יום ביומו. פרשנים ציינו כי הנשיא לא גינה את ההפגנות במישרין, כפי שנהג לעשות קודם לכן. מומחה לענייני יוגוסלוויה, אמר כי יתכן שזה סימן לחולשה של השלטונות המרכזיים כלפי לחצים אזוריים.

יותר מ־30,000 סרבים ומונטנגרים נמלטו ממחוז קוסובו מאז היו שם מהומות של לאומנים אלבניים ב־1981. הנמלטים טענו כי האלבנים הפעילו נגדם טרור כדי שיסתלקו.

ההפגנות השבוע בפריסטינה החלו לאחר שנפוצו ידיעות כי 2 אלמונים תקפו אשה סרבית, קאטרינה מראשקוביץ', בת 61, בגינתה בשבת.

הפגנה אחרת, קטנה יותר, היתה בעיר נובה סאווה שבמחוז ויוודינה. שם היתה הסיבה: ידיעות על מעצר אדם החשוד בהשתתפות בהפגנות, ועל הלקאתו.

סטפאן קרוסק, מזכיר של נשיא יוגוסלוויה, הגיב על גל ההפגנות החדש בישיבת הנהגה: "לאן כל זה יוביל את יוגוסלוויה. זה יוביל להתפוררות בכל הדרגים, ולהפרגיות על בסיס אזורי־לאומי".

הסרבים הודיעו על עוד הפגנות מחאה בימים הבאים. הראשונה תהיה בשבת בעיר סמדרבו, האחרת – בעיר קרגבקה בוויוודינה ב־5 בחודש. החודש תהיה גם עצרת המונים בבלגראד.

סרביה היא יוצאת דופן בין שש הרפובליקות המרכיבות את יוגוסלוויה משום שיש בה שני מחוזות סרבים אוטונומיים, שלממשלה המרכזית יש שליטה מעטה ביותר עליהם.

עשרות אלפי סרבים מפגינים זה כמה חודשים בדרישה בתמיכה במנהיג המפלגה הקומוניסטית הסרבית, סלובודאן מילושביץ', התובע להנהיג שינויים בחוקה שיתנו לרפובליקה הסרבית שליטה ישירה על שני המחוזות – ויוודינה וקוסובו.

הסרבים זועמים בעיקר על מצבו של המיעוט הסרבי במחוז קוסובו. לדבריהם, הרוב האלבני רודף מיעוט זה.

שר הפנים של פולין דן עם ואלנסה בלגיטימאציה לאירגון סולידאריות

וארשה (ע"ד). בכירי השלטון בפולין נועדו אתמול עם מנהיג "סולידאריות" לך ואלנסה לדון באפשרות של לגליזציה מחודשת לארגון, שהוצא אל מחוץ לחוק ב־1982.

"הם הסכימו לדון בבעיית סולידאריות", אמר איש הוועה הקתולי אנדז'יי סטלמאחובסקי, המתווך בין "סולידאריות" לבין השלטונות. הוא מסר לעתונאים כי ואלנסה חזר מוורשה לגדאנסק כדי להביא לידי סיום השביתות המשבשות את כלכלת המדינה מאז 15 באוגוסט.

ואלנסה נועד אתמול בוורשה 3 שעות עם שר הפנים צ'סלאב קישצ'אק. אלה היו השיחות הראשונות עם השלטונות מאז נאסר האיגוד המקצועי החופשי.

סוכנות הידיעות של פולין מסרה כי ואלנסה, בן 44, חתן פרס נובל לשלום, וקישצ'אק שוחחו על נהלים לשיחות נרחבות על עתיד פולין, בין הממשלה, האופוזיציה וקבוצות פרו־ממשלתיות.

בפגישה נכחו הבישוף יירזי דאמברובסקי, סגן מזכיר ועידת הבישופים הקתולים, וסטניסלאב צ'יוסק, מזכ"ל התנועה הפטריוטית להתחדשות לאומית, ארגון פרו־ממשלתי.

השיחה נערכה ביום השנה ה־8 להסכמי גדאנסק, שעליהם חתם ואלנסה עם השלטונות כדי להקים את "סולידאריות" – האיגוד המקצועי הבלתי תלוי הראשון בעולם הקומוניסטי.

"אני מקווה להשיג פיתרון של שבע שנים", אמר ואלנסה לכתבים בעת שנכנס למשרדי האפיסקופאטה של הכנסיה הקאתולית הפולנית, לשיחות מוקדמות עם הבישוף דאמברובסקי.

כאשר נשאל מה יגיד לקישצ'אק, האיש שב־1981 חתם על צו מעצר בית נגדו, השיב ואלנסה, לפני צאתו מגדאנסק: "אגיד לו כיצד להתגבר על הפער של 7 השנים".

כלי־התקשורת הרשמיים לא הזכירו את הפגישה, ודובר הממשלה נמנע מלגלות היכן התקיימה, אך ידוע כי היתה בוילה ממשלתית בוארשה.

חדשות של שבת

■ צוות כתבי "חדשות" בעקבות סערת הרצל אביטן: איפה גדל, איך קנה את מעמדו, מה באמת קורה בין אסירים לסוהרים בבתי הכלא בישראל ■ יענקל'ה רוטבליט על שמוליק קראוס: מתוך הכאב, אם לא אכפת לכם ■ דן בן אמוץ, מדור מורחב: האם נביל מוסטפה בדאח באמת התאבד? ■ צבי גילת ■ דין ודברים, מדורו של משה נגבי ■ חגי סגל אצל משפחת הנרצח בקרית טבעון ■ אסתר עופרים לשמרית אור: "אין דבר יקר וגדול וחשוב לי מבני" ■ יהודה ליטני ■ מסתערים על הקול הערבי: חנן קריסטל, דני רבינוביץ ■ עדי אופיר, צוקר מגרש שדים ■ אלכס ליבק מצלם אהבה ■ אמנון לוי: חרם בירושלים ■ רון מייברג על הבנות ההן שמפילות פוליטיקאים ■ ישראל אהרוני מבשל עם דבש ■ אלי שי, מגזינים

פיצוץ במרכז של מתנגדי האפרטהייד ביוהנסבורג

כנראה מטען חבלה ● 7 נפצעו

יוהנסבורג (ע"ד, ע"צ). פיצוץ רב־עוצמה בבניין במרכז יוהנסבורג, שבו מרוכזים משרדים של כמה ארגונים המתנגדים לאפרטהייד, פצע אתמול קל 7 בני אדם וגרם נזקים כבדים.

המשטרה מסרה כי מההתפוצצות נופצו שמשות ב־5 קומותיו של הבניין, "קהאוטסו האוז", ואש פרצה בבניין מגורים סמוך.

עד כה נמנעה המשטרה מלומר מה היתה סיבת הפיצוץ. אולם עדי־ראיה מסרו כי התפוצץ מטען חומר נפץ. נראה שהפיצוץ אירע במרתף.

דיירי הבתים שמסביב פונו מחשש לפיצוצים אחרים בגלל התרסקות צינורות גז.

למרות התנגדות רדיו לוקסמבורג הסמוך:

טיוטת הסכם: בית ישראל יוקם ליד השאנז אליזה

מאת יואב מוקר
מוסר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). על רקע התנגדות תחנת הרדיו הצרפתית "ר־ט"ל" להקמת "בית ישראל" בפאריס סמוך לאולפניה, נחתמה אתמול בלשכת שר האוצר של צרפת טיוטת חוזה האמורה להסדיר את הקצאת הבניין ל"בית" זה.

"בית ישראל" אמור להיות מוקם ברחוב באייאר, סמוך לשאנז אליזה שבמרכז פאריס; אולם תחנת הרדיו הגדולה הסמוכה "ר־ט"ל" (רדיו לוקסמבורג) חוששת מהסתבכויות בטחוניות.

המסמך, שנחתם אתמול בלשכת שר האוצר, פייר ברגווא, והבוכוונות השגריר מסר, אמור להסדיר בתוך 3 חודשים את הקצאת המבנה ברחוב באייאר, "או תחליף סביר אחר שיציעו המתנגדים".

המאמצים להקמתו של "בית ישראל" נמשכים זה יותר משנתיים. הכוונה לרכז ב"בית" זה נציגויות של מוסדות מדינה, כלכלה וסחר ישראליים, ציבוריים ופרטיים. ראש הממשלה הקודם של צרפת, ז'אק שיראק (המשמש גם ראש עיריית פאריס), חתם לפני כ־4 חודשים, ערב הבחירות לנשיאות, על הסכם שהיה אמור להסדיר סופית את הקמת ה"בית".

ממשלת בורמה: ננקוט צעדים נגד המפגינים

ראנגון (ע"ד). ממשלת בורמה הודיעה אתמול כי תנקוט צעדים נגד מפגינים הדורשים דמוקרטיה, אם לא יעזבו את משרדי הממשלה שעליהם השתלטו.

ההודעה היא הרמז הראשון לאפשרות של דיכוי המרד נגד השלטון. היא שודרה ברדיו ראנגון, כלי התקשורת האחרון שנשאר בידי הממשלה.

ההודעה פורסמה בשעה שמנהיגי סטודנטים קראו לקיים עצרות המונים ושביתה כללית.

או נו, שהיה ראש ממשלת בורמה קודם שתפס נה וין את השלטון בקשר צבאי ב־1962, מסר לרויטר כי יותר משני שלישים של המדינה נתונים עתה תחת שלטון העם.

דיפלומטים מערביים אמרו כי בראנגון השתלטו נזירים בודהיסטיים ואזרחים על בנייני העירייה בכמה שכונות.

שלטון המשל הועבר ב־40 ערים וישובים, ונזירים בודהיסטים, סטודנטים ואזרחים אחרים הקימו לנהל את העניינים המקומיים.

נפגעי שטפונות המונסון בבנגלאדש נוהרים לדאקה

דאקה (ע"ד). אלפי משפחות בבנגלאדש שנותרו בלא קורת גג עקב שטפונות המונסון, שבהם ניספו יותר מ־250, נהרו אתמול לעיר הבירה דאקה; אך השלטונות הודיעו כי אין די מקום לכולם.

הממשלה הורתה לפתוח את בתי הספר, הקולג'ים ובניינים אחרים, לשמש מקלט־חירום, אך הודיעה כי אלה יספיקו בקושי לשכן את תושבי העיר עצמה שנפגעו מהשטפונות.

השטפונות שנגרמו מגשמי עז, פגעו בשליש מ־105 מיליון תושבי בנגלאדש.

כמעט רבע מיליון מנפגעי השטפונות שוהים עתה במחנות מאולתרים ברחבי המדינה, אך צוותי הצלה, המנסים להגיע לכפרים נידחים, אומרים כי 10 מיליון עדיין מנותקים.

ראש ממשלת לבנון אושפז בביירות עקב התקף קצרת

ביירות (ע"ד). ראש הממשלה הזמני של לבנון, סאלים אל־חוס, בן 59, אושפז אתמול בבית חולים בביירות לאחר התקף קצרת. מקורות רפואיים מסרו כי הוא אושפז במחלקה לטיפול נמרץ בבית החולים האוניברסיטאי האמריקאי, אך מצבו אינו קריטי.

חוס, מוסלמי־סוני מתון, משמש ראש ממשלה זמני מאז נרצח ראשיד כראמה ב־1987.

חללית עם 3 קוסמונאוטים התחברה לתחנת החלל מיר

מוסקווה (ע"ד, ע"צ). החללית סויוז טי־אם־6, ובתוכה שלושה קוסמונאוטים, ובהם אפגאני, השלימה את התחברותה לתחנת המחקר בחלל "מיר", אתמול ב־5.41 בבוקר לפי שעון גריניץ'. כך מסרה סוכנות הידיעות "טאס".

הקולונל ולאדימיר לייאקוב, הרופא ואלרי פוליאקוב ועבדול אחמד מוהמנד, האפגאני הראשון בחלל, יצאו למסעם ביום שני. הם הצטרפו אל המפקד ולאדימיר טיטוב ואל מהנדס הטיס מוסה מאנארוב, השוהים ב"מיר" זה 9 חודשים ויישארו בחלל עד 21 בדצמבר.

יצוין כי שהותם בתחנת המחקר – שנה תמימה – תהיה הממושכת בתולדות חקר החלל.

לייאקוב ומוהמנד יחזרו לכדור הארץ ביום שלישי הבא, ופוליאקוב יישאר עם טיטוב ומאנארוב להשגיח על בריאותם עד מועד שובם.

33 נעצרו אחרי תגרה בין אזרבייג'אנים למוסקוואים

מוסקווה (ע"ד). משטרת מוסקווה עצרה 33 בני אדם לאחר תגרה שהיתה בשבת בין אזרבייג'אנים לצעירים מוסקוואים בבירת ברה"מ. כך מסר אתמול "פראבדה".

התגרה החלה לאחר שצעיר מוסקוואי העליב רוכלים אזרבייג'אנים שמכרו סחורות שקשה להשיגן, ליד חנות בגדים.

לא נמסר אם היו נפגעים בתגרה. באחרונה היו כמה תגרות כאלה במוסקווה.

פראבדה מסר שקהל של 150 אזרבייג'אנים וצעירים מקומיים נאספו שוב ביום שני ליד החנות "בודפשט" שבמרכז מוסקבה, אולם המשטרה מנעה מעשי אלימות.

משבר בשיחות בז'נווה עקב דרישת עיראק לבטל את הסכם שאט אל־ערב

בטאון רשמי בבגדד: לא נוותר על זכויותינו ההיסטוריות והחוקיות

ז'נווה (ע"ד, ע"צ). עיראק שבה ודרשה אתמול לבטל את ההסכם שנחתם ב־1975 על נתיב המים שאט אל־ערב שבו עובר הגבול עם איראן. הסכסוך על נתיב זה גרם משבר ראשון בשיחות השלום, בתיווך האו"ם, בז'נווה. איראן הודיעה להזהיר כי המלחמה עלולה להתחדש אם יתעכבו השיחות.

איראן טוענת כי הסכם אלג'יר מ־1975 שריר בתוקף. הסכם זה נותן לה ריבונות על המחצית המזרחית של שאט אל ערב. נשיא עיראק, סדאם חוסיין, הוא שחתם על הסכם זה עם השאה, וקרע אותו שבוע קודם שפלש צבאו לאיראן בספטמבר 1980.

בטאון משרד ההגנה העיראקי, "אל קאדיסיה", מדגיש כי זכותה של עיראק על נתיב המים איננה עומדת למשא ומתן. "עיראק לא תוותר על זכויותיה ההיסטוריות והחוקיות, בלא להתחשב איזה קורבן יידרש לכך".

איראן הזהירה אתמול את עיראק שלא תפר את הפסקת האש. דובר צבאי מנה ברדיו טהראן 11 הפרות מצד עיראק מ־22 – 27 באוגוסט, ובכלל זה הריגת חייל איראני בדרום ושביית 700 חיילים איראנים. "או שיושג שלום בדרך של משא ומתן, או שהפרות הפסקת האש מצד עיראק יובילו לחידוש המלחמה". כך הודיע רדיו טהראן, מפי המפקד העליון של הצבא, עאלי אכבאר האשמי רפסנג'אני. "לא התייאשנו מן השלום, אבל האימאם (חומייני) אמר כי עלינו להבין כי אנו עדיין במצב של מלחמה. אם נפחית את הערנות – נסבול".

בשידור נאמר כי לוחמים מתנדבים מפרובינציות מאזנדראן וקרמאן יצאו אתמול לחזית.

מזכיר האו"ם: הזמן אוזל

מזכיר האו"ם, חוויר פרס דה קויאר, אמר אתמול בז'נווה כי "הזמן אוזל" בשיחות השלום בין איראן לעיראק.

בבואו לסיבוב השביעי של השיחות אמר כי פתח במגעים־דילוגים בין הצדדים בניסיון למצוא נוסחה מקובלת.

"הזמן פועל נגדי", אמר לכתבים, וציין כי יש לו מחוייבויות אחרות וכי ימנה מישהו במקומו לתווך בשיחות. "לכן אני מקווה, כי היום נגיע להתקדמות ממשית", אמר.

שני ראשי המשלחות, שרי החוץ טאריק עזיז בעיראק ועאלי אכבאר ולייאתי מאיראן, לא קיימו שום מגעים מאז יום ראשון.

מקורות בוועידה אמרו כי מומחים מ־2 הצדדים, המקיימים מגעים בלתי־רשמיים, שוקלים תוכנית פשרה ובה שלושה סעיפים.

עיראק דורשת התחייבות איראנית להפסיק את החיפושים באוניות הנושאות את דגל עיראק במפרץ הפרסי ולאפשר העמקת מימי ים אל עיראק למעבר אניות בו, קודם שייפתח המשא ומתן על נושאים אחרים.

ערך את העמוד: משה רייטפלד

בתגובה על חידוש הפולמוס על תפקיד הארגון בימי השואה:

מנכ"ל הצלב האדום: יכולנו לעשות יותר להציל יהודים

ז'נווה (ע"ד). מנכ"ל הצלב האדום הבינלאומי, ז'אק מורייון, הודה כי ארגונו היה יכול לעשות יותר כדי להציל יהודים במדינות מסויימות במלחמת העולם השניה.

מורייון אמר שלשום בערב בראיון לתחנת שידור שווייצית, כי הצלב האדום עשה מאמצים רבים להושיט עזרה לאזרחים נפגעי המלחמה. "אבל מאמצינו סוכלו בשיטתיות בידי המשטר הנאצי כשניסה להתערב לטובת יהודים, והוא הצליח להציל רק אלפים אחדים".

עם זאת, הודה מורייון כי הצלב האדום, ארגון בן 125 שנה שמרכזו בז'נווה, היה יכול לעשות יותר כדי להציל יהודים במדינות שבהן שליטתם של הנאצים היתה רופפת יותר, ובהן רומניה והונגריה.

"מצד שני, הצלב האדום מפקפק עד היום אם יכלו צעדים כלשהם מצידו להשפיע השפעה מכרעת על גורל היהודים בחזית המזרחית, פולין והאיזורים בברית־המועצות שנכבשו בידי הנאצים".

הראיון שודר בתגובה על חידוש הפולמוס על תפקיד הצלב האדום בימי המלחמה.

ההיסטוריון השווייצי ז'אן־קלוד פאוור טוען בספר העומד לראות אור בסתיו, כי הצלב האדום ידע על רצח העם היהודי כבר ב־1942, אך שמר על שתיקה מחשש לפעולות תגמול גרמניות נגד שוויץ הנייטראלית.

ת. בראיונות לכלי תקשורת בשוויץ ובמדינות אחרות, אמר פאוור כי ספרו מגלה שבישיבה באוקטובר 1942, צידדו 21 מ־23 חברי הנהלת הצלב האדום בהוקעה פומבית של רצח העם היהודי. אולם עמדותיהם של שני חברים בכירים, וביהם נשיא שווייץ פיליפ אטר, הכריעו.

פאוור עובר זה שש שנים על 350,000 מסמכים מימי המלחמה, שהעמיד לרשותו הצלב האדום.

מורייון חלק על הטענה כי הצלב האדום היה מודע לגמרי למתרחש, ואמר בראיון שפרסם זה לא מכבר בעתון שווייצי: "רק עכשיו, כאשר רואים סרטים על מחנות ההשמדה, מבינים מה קרה".

2 נערים נהרגו ו־800 נעצרו בצ'ילה בהפגנות נגד פינושה

סנטיאגו (ע"ד). 2 נערים נורו למוות, ויותר מ־800 מפגינים נעצרו, בגל מעשי מחאה נגד מינוי הנשיא אוגוסטו פינושה למועמד יחיד למשאל העם שיקבע מי יהיה הנשיא הבא.

פינושה, השולט בצ'ילה מאז תפס את השלטון בכוח הצבא ב־1973, נתמנה למועמד יחיד במשאל ב־5 באוקטובר, מטעם הפיקוד הצבאי, שהוא עצמו חבר בו.

המשטרה מסרה כי 2 נערים, בני 14 ו־15, נהרגו ביריות ממכוניות בלתי מזוהות, בשעה שמתנגדי המשטר הצבאי הפגינו הפגנה קולנית והעלו באש צמיגים בשכונות עוני.

6 אזרחים אחרים נפצעו מיריות וקיבלו טיפול בבית חולים.

הגנרל פינושה, בן 72, שלט בצ'ילה זמן רב יותר מכל מנהיג אחר מאז זכתה המדינה בעצמאות ב־1818. הוא עשוי להאריך את שלטונו עד 1997 אם יזכה ביותר מ־50% מהקולות במשאל העם, שבו יתבקשו הבוחרים לומר "כן" או "לא".

שני אזרחים בצפון אירלנד נהרגו מפצצה של אי־אר־איי

המחתרת מתנצלת: תאונה טראגית ● 3 אנשי מחתרת נהרגו מאש חיילים בריטיים באיזור שבו נהרגו 8 חיילים לפני 10 ימים

בלפאסט (ע"ד, ע"צ). שני תושבים נהרגו אתמול בעיר לונדונדרי שבצפון אירלנד בהתפוצץ פצצה ממולכדת, כשנכנסו לדירתו של שכן. את הפצצה הטמינו הצבא הרפובליקאי האירי כדי לפגוע בכוחות הבטחון הבריטיים.

ארגון המחתרת האירי פירסם הודעה ובה נאמר כי מותם של השניים – גבר ואשה – היה "תאונה טראגית".

קודם מסרה המשטרה, כי נראה שהזוג טיפל בפצצה, אך לאחר מכן הודיעה כי מדובר בקורבנות חפים מפשע.

לדברי המשטרה, עלה הגבר לדירה באיזור הקאתולי של העיר, כדי לבדוק מה מצבו של שכן שלא ראה ימים אחדים. הוא הפעיל בלא יודעין את הפצצה כשפתח את הדלת כדי לאפשר את כניסת האשה.

3 אנשי מחתרת נהרגו

חיילי קומאנדו בריטיים הרגו שלשום ביריות 3 אנשי מחתרת בצפון אירלנד, בקירבת המקום שבו נהרגו 8 חיילים בריטיים לפני עשרה ימים בהתפוצץ מטען שהטמינה המחתרת.

פרשנים אמרו כי פעולה זו מסמנת תחילת מתקפת־נגד של הכוחות הבריטיים לאחר גל פיגועים של המחתרת האירית בשנה החולפת.

סין פיין, הזרוע הפוליטית של המחתרת האירית, האשימה את ממשלת בריטניה ב"רצח בדם קר". אולם שלשום בלילה אישר הצבא הרפובליקאי האירי כי שלושת הגברים שנורו למוות היו אנשיו, וכי היו במשימה.

השלושה נורו לאחר שפתחו באש על החיילים, ממכונית שהשתלטו עליה. התקרית אירעה ליד אומאג, 80 ק"מ ממערב לבלפאסט.

במכונית נתגלו 2 רובים.

מאסר ל־2 בנקאים אמריקאים על הונאה ב־1.1 מיליארד ד'

שיקאגו (ע"ד). שופט פדראלי גזר אתמול 3 חודשי מאסר על ג'ון ליטל, סגן נשיא בנק "קונטיננטל אילינוי" בשיקאגו, על חלקו באחד ממעשי ההונאה הגדולים ביותר בתולדות מערכת הבנקאות האמריקאית.

על עבירה זו נדון ויליאם פטרסון, מנהל "פן סקוור בנק" באוקלהומה סיטי, שפשט את הרגל, לשנתיים מאסר.

הם הואשמו במעורבות בהונאה בסך 1.1 מיליארד דולר.

הפרשה הזולה ב־1984 לאחר ש"קונטיננטל אילינוי" התמוטט בקשיים והשלטונות הפדראליים חשו להלצו. פעולת ההצלה עלתה לאוצר האמריקאי 4.5 מיליארד דולר.

ליטל ופטרסון הודו רק באחד מסעיפי האישום, ולפיו עשו שימוש לרעה ב־2.25 מיליון דולר מכספי "קונטיננטל אילינוי" בינואר 1982. בית הדין בזמן לאחר עסקת־טיעון על 11 סעיפי אישום.

ליטל הואשם, בין היתר, כי קשר עם פטרסון לקנות אשראים בעסקי הנפט והגאז על־ידי "קונטיננטל אילינוי", ביותר ממיליארד דולר, מבנק "פן סקוור", שהיה מעורב בעסקות גז ונפט באוקלהומה. התובע טען כי ליטל ניהל אורח חיים ראוותני וקיבל מתנות הנאה ביותר מחצי מיליון דולר מ"פן סקוור" תמורת הסדר קניית ההלוואות.

עקב עסקות מפוקפקות אלה הפסיד "קונטיננטל אילינוי" יותר מ־500 מיליון דולר. מעשי ההונאה אלה היו הגורם העיקרי להתמוטטות הבנק. "פן סקוור" פשט את הרגל ב־1982.

סימני האטה במשק האמריקאי; ההזמנות לתעשיה פחתו ביוני

ניו יורק (ע"ד). סימני האטה הסתמנו ביוני במשק האמריקאי, בהשפעת עליית שערי הריבית. אחד הסימנים: ירידה בהזמנות לתעשיה.

עם זאת, כלכלנים סבורים כי זו מגמה רצויה משום שהיא מפחיתה את הלחץ האינפלציוני.

"יש סימן להאטה קלה מאד בצמיחת המשק", אמר דייוויד וייס, סגן נשיא המכון הפרטי למחקר "דאטה רסורסס". "זה לא כלכך בריא, אבל קצב הצמיחה במחצית הראשונה של השנה היה מהיר מדי, והאבטלה ירדה לשיעור שלא היה נמוך כמותו זה 14 שנה".

משרד המסחר האמריקאי מסר כי מדד המדדים הכלכליים ירד ביולי ב־0.8%, לאחר עליה של 1.4% ביוני.

הדולר עלה, היאן נחלש

(ע"ד). היאן היפאני נחלש אתמול בשוקי הכספים בעולם לאחר שהבנק המרכזי של יפאן הודיע שלא יצטרף לארה"ב ולמדינות מערב אירופה בהעלאת הריבית.

לפיכך קנו המשקיעים דולרים כדי לזכות בריבית האמריקאית הגבוהה יותר.

הדולר עלה בפניג אחד לערך, ל־1.8760 מארק מערב גרמני, והכן נסחר ב־1.6835 דולר לליש"ט.

היאן ירד ב־1.7% ל־136.75 יאן לדולר.

בשבוע שעבר העלו 6 בנקים מרכזיים באירופה, ובהם הבנקים של מערב גרמניה ואנגליה, את שערי הריבית העיקריים, והבנק המרכזי של ארה"ב העלה ב־9 באוגוסט את ריבית־הדיסקונט מ־6% ל־6.5% – השינוי הראשון אחרי כמעט שנה.

המרכז הרפואי של קופ"ח "מכבי" בירושלים עובר למשכנו החדש ברחוב אגריפס 15

מספרי הטלפון החדשים של "מכבי" בירושלים

מודיעין וחברות 02־243505
משרד 02־243004
רופא מחוזי 02־243329
בית מרקחת 02־243469
מכון רנטגן ומעבדה 02־243619

רפואה ברמה פרטית בקופת חולים ציבורית

מה חדש בשנת הלימודים תשמ"ט

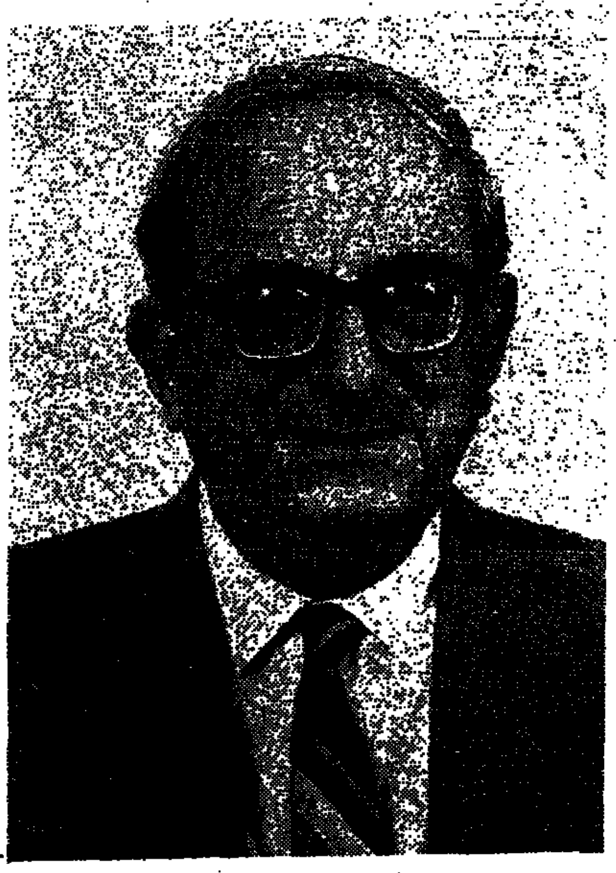

יצחק נבון, סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות

החל מ־1 בספטמבר: שר החינוך והתרבות החליט להפוך את לימוד השפה הערבית למקצוע חובה

החל ב־1 בספטמבר 1988 ייפתח עידן חדש בלימוד שפות זרות במערכת החינוך הישראלית. סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יצחק נבון החליט להפוך את לימוד השפה הערבית בבתי־הספר היהודיים, למקצוע חובה. ההחלטה תבוצע בהדרגה במשך 6 שנים.תחילה בכיתות הביניים ואחר כך בכיתות העליונות.

שר החינוך ציין, בהחלטתו, כי בצד העיסוק המרכזי של בתי־הספר בלימוד מורשתנו היהודית, הציונית והלאומית יש גם ללמד את התלמידים להכיר את לשון שכנינו ותרבותם. "בעיני זהו אינטרס לאומי עליון", קבע השר. הוא הוסיף כי החלטתו לחייב את הוראת השפה הערבית – שנלמדה עד כה כמקצוע רשות בלבד – עולה בקנה – אחד גם עם צרכיו של צה"ל.

ערבית בסיוע מחשב

לקראת הנהגת לימוד השפה הערבית כמקצוע חובה הקים השר נבון יחידה חדשה במשרד החינוך לקידום הוראת השפה והתרבות הערבית. יחידה זו כבר פתחה בהכנת התשתית לביצוע ההחלטה והודות לכך גדל בשנתיים האחרונות ב־30% מספר התלמידים הלומדים ערבית. הורחב היקף הכשרת המורים לערבית והשתלמותם.

כדי לעמוד על היקפי הידע של התלמידים שכבר לומדים ערבית ולקבוע סטנדרטים חדשים, מעודכנים יותר בהוראת השפה, יערוך משרד החינוך בתשמ"ט 4 מבחנים ארציים בכיתות ו'־ט'.

לקראת פתיחת שנת הלימודים השלים המרכז לטכנולוגיה חינוכית, על־פי הזמנת משרד החינוך, תוכנית ללימוד ערבית בסיוע מחשב (תוא"ם).

אשתקד נערך ניסוי ראשון בלימוד ערבית בעזרת מחשבים. כ־100 מורים שהתנסו בכך דיווחו למשרד כי שיטה זו מהווה פריצת־דרך בהוראת השפה והפכה את הלימוד לחוויה.

"כיבוד החוק והמשפט"
הנושא החינוכי המרכזי בשנת הלימודים תשמ"ט

"כיבוד החוק והמשפט" – הוא הנושא החינוכי המרכזי בשנת הלימודים תשמ"ט. נושא זה הוצע על־ידי סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יצחק נבון. השר החליט ליזום נושא זה לאור ההידרדרות שחלה, לדבריו, ביחס כלפי כיבוד החוק והמשפט בישראל זה חובה המוטלת על מערכת החינוך לפעול כדי לטפח בקרב התלמידים את ההכרה בחשיבות השמירה על החוק והמשפט כתנאי לקיומו של הסדר החברתי במדינה.

צוות של מחנכים ומשפטנים בכירים הכין תוכנית חינוכית ולימודית מפורטת העוסקת בנושא זה מגני הילדים ועד כיתה י"ב. ערב פתיחת שנת הלימודים הועברה התכנית על־ידי מנכ"ל המשרד, ד"ר שמשון שושני, לכל מוסדות החינוך במדינה שנתבקשו לפעול על־פיה.

6 מטרות מרכזיות בהוראת הנושא "כיבוד החוק והמשפט":

* התלמיד יכיר בקשר ההדוק בין העיקרון של שלטון החוק לעיקרון של שוויון בפניו כיסוד לקיומה של המדינה המודרנית הדמוקרטית.
* התלמיד יכיר את העקרונות שהחוק חייב להיות מושתת עליהם במדינה דמוקרטית בכלל, ובמדינת ישראל בפרט.
* התלמיד יכיר את שני פניו של החוק: מצד אחד הוא מעניק זכויות לאזרח, ומצד שני הוא מטיל עליו חובות, כשם שהוא קובע את סמכויותיהן של זרועות השלטון ואת המגבלות לסמכויות אלה.
* התלמיד יפתח את ההכרה, כי החוק הוא פרי הכרעה חברתית־מדינית על ידי מוסד מחוקק, וכי עליו לנהוג לפיו.
* התלמיד יפתח את ההכרה שיישוב חילוקי דעות בדרכי שלום – קרי: היעזרות בתיווך, בבוררות או בבתי משפט לפתרון סכסוכים – הוא הדרך היחידה המותרת במשטר דמוקרטי.
* התלמיד יפנים את כיבוד החוק והמשפט ויתנסה בכך בסביבתו הקרובה.

התלמידים כ"שומרי חוק"

בהנחיות משרד החינוך נאמר, כי המשרד מודע לכך כי צפויים בוודאי קשיים בטיפול בנושא נוכח הפער הקיים במציאות בין הרצוי בתחום כיבוד החוק לבין המצוי. כדי להתגבר על קושי זה ולגשר בין בית הספר ובין המציאות החברתית מציע משרד החינוך להפוך את התלמידים ל"שומרי חוק" ולהטיל עליהם משימות שונות המפורטות בהוראות המשרד.

ד"ר שמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך והתרבות

משרד החינוך סבור, כי כמו בתחומים אחרים של החינוך הערכי כך גם בתחום זה, נעוצים שורשי העשייה החינוכית בגיל הרך. שכן בילדות הרכה הילד רוכש כללים ראשונים של מותר ואסור בהתייחסות אל סביבתו הקרובה ולומד לכבד את הקרובים אליו ואת זכויותיהם. לכן הוחלט במשרד להפעיל את התוכנית גם בגני הילדים.

מנכ"ל משרד החינוך קבע כי החינוך לכיבוד החוק איננו כבחינת ידע או מיומנות שניתן להקנותם במסגרת מקצוע אחד הנלמד בבתי־הספר. ידוע הוא שניתן למצוא במקצועות הלימוד השונים פרקים, נושאים והיבטים הנוגעים לנושא ולכן התבקשו המחנכים לעסוק ב"כיבוד החוק והמשפט" גם במסגרת ההוראה של המקצועות הרגילים. מדובר במקצועות כמולדת וחברה, אזרחות, תורה שבעל־פה, מקרא, היסטוריה, ספרות, בטיחות בדרכים, ביולוגיה ולימודי הסביבה.

גם אוכלוסיית התלמידים בחינוך המיוחד תעסוק בנושא השנתי. למרות העובדה שהרכב האוכלוסיה כאן מגוון ביותר מבחינת מגבלות הלומדים וצרכיהם המיוחדים אפשר, לדעת מומחי משרד החינוך, לעסוק בכך על־פי קונצנטרים מעגליים מהקרוב לילד אל הרחוק ממנו ומן המוחשי – האגוצנטרי אל המופשט – החברתי.

שידורים בטלויזיה החינוכית

פרק מיוחד בהנחיות המשרד עוסק בהעברת נושא "כיבוד החוק והמשפט" בחינוך הדתי. "כיבוד החוק והמשפט הוא יסוד מוסר בתורת ישראל ובהלכה היהודית. הדברים באים לידי ביטוי בשני תחומים – בתחום הערכי – הדתי ובתחום החברתי – המוסרי – ושניהם נובעים מציווי אלוקי", נאמר בהנחיות. בבתי־הספר הממלכתיים – הדתיים "ילמדו כיבוד החוק והמשפט במקורות היהדות, חשיבות החוק והמשפט בחיי ישראל לדורותיו והחוק וההלכה היהודית במדינת ישראל.

הטלויזיה החינוכית תשדר במהלך שנת הלימודים תשמ"ט משדרים שיותאמו לנושא החינוכי השנתי. המשדרים יהיו "בג"ץ", "יום שוחד בשדה אברהם", "קצה השידורים יפורסמו במועד מאוחר יותר.

לאחרונה הוקמה מועצה לאומית לקידום ערכי שלטון החוק והדמוקרטיה בישראל בראשות השופט העליון לשעבר ד"ר משה עציוני. משרד החינוך קרא לבתי־הספר להיעזר במועצה בקידום לימוד ערכי שלטון החוק וכיבוד החוק.

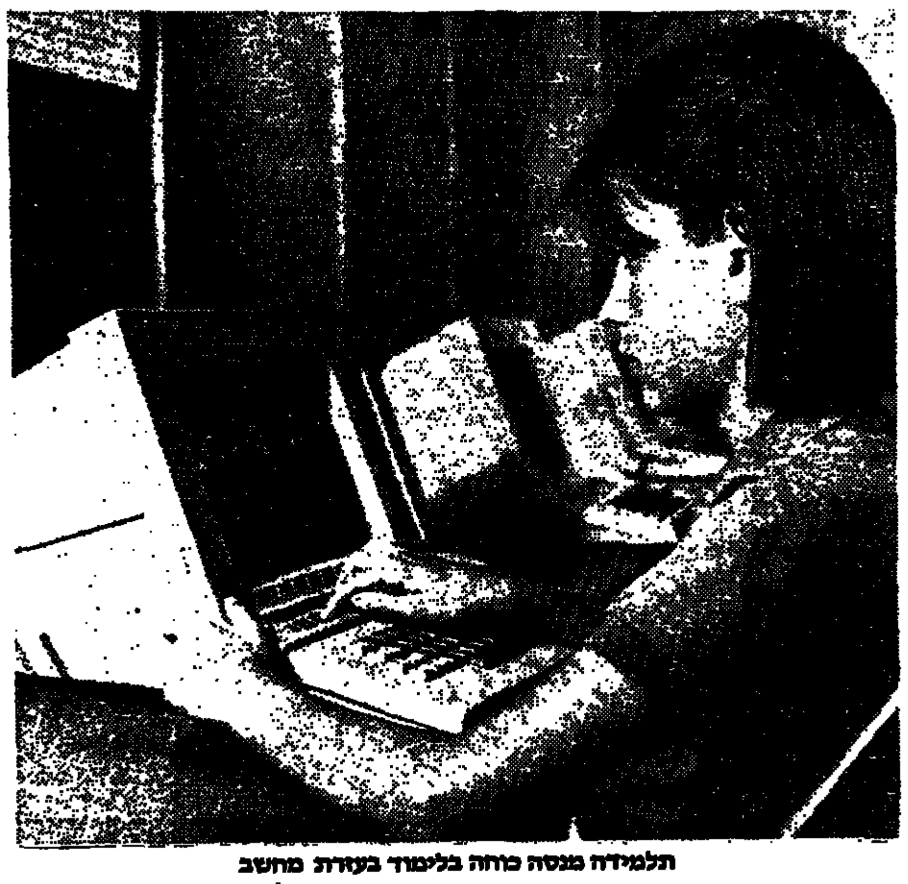

תלמידה מנסה כוחה בלימוד בעזרת מחשב

הרפורמה בחינוך הטכנולוגי יוצאת לדרך
נבון: התוכנית תשנה את פני בית־הספר הישראלי בעתיד

הרפורמה בחינוך הטכנולוגי בישראל יוצאת לדרך בשנת הלימודים תשמ"ט, עם הנהגת הרפורמה הכוללת. הנהלת משרד החינוך והתרבות בתום דיונים שהתקיימו בראשות השר יצחק נבון ובהשתתפות בכירי מערכת החינוך הטכנולוגי והמדעי בישראל. ראשי רשתות החינוך, ארגוני המורים, מומחים וחוקרים. במסגרת ההכנות להנהגת הרפורמה קיים משרד החינוך כנס ארצי של מנהלי בתי־הספר הטכנולוגיים שהעידו הציגו על הצעת הרפורמה בכנס זו סוכמה סופית.

בתשמ"ט יחל משרד החינוך בביסוי מבוקר בהפעלת הרפורמה. במכתב אישי ששיגר שר החינוך למנהלי בית־הספר הטכנולוגיים נאמר, כי ביסוד הרפורמה החדשה עומד הצורך של מערכת החינוך הטכנולוגית להתאים עצמה לשינויים העצומים המתחוללים בתקופה זו בארץ ובעולם בתחום הכלכלה, החברה והחינוך. "אנו נמצאים בעיצומו של תהליך שילובה של הטכנולוגיה המודרנית בכל מערכות חיינו ועלינו להתאים את מערכת החינוך לעובדה זו", ציין השר.

השינוי במדיניות משרד החינוך כלפי החינוך הטכנולוגי יבוא לידי ביטוי ב־4 תחומים מרכזיים: הסרת מחיצות בין טכנולוגיה למדע; השתתת אפיקי הלימוד השונים על שילוב מאוזן וממוזג של חינוך הומניסטי – יהודי וטכנולוגי – מדעי; התקדמות הדרגתית לקראת חינוך פוליטכני שישמש בסיס להתמחויות מקצועיות בשלב מאוחר יותר ופתיחה בדרכית של ערוצי שינוי, התפתחות ההזדמנויות לכל תלמיד במהלך שנות לימודיו. שר החינוך סבור כי רפורמה זו תשנה את פני בתי־הספר הישראליים בעתיד.

משיכת בנות לתחומי המדע והטכנולוגיה

עם ביצוע הרפורמה קבע משרד החינוך שורה של יעדים חדשים לחינוך הטכנולוגי שיש בהם בשורה לעשרות אלפי תלמידי בתי־הספר הטכנולוגיים:

* מתן אפשרות לכל תלמיד ללמוד ולהיבחן בכל מקצוע על־פי יכולתו האישית ולא על־פי מסלולים.
* דחיית מועד בחירת המגמה וההתמחות לכיתה י"א במקום כיתה י' היום.
* ריכוז מגמות בנתיב הטכנולוגי ומעבר מכ־90 מגמות לכ־25 מגמות מרכזיות.
* הרחבת אפשרויות הבחירה וההתמחות המקצועית לאוכלוסיות החלשות.
* משיכת בנות לתחומי המדע והטכנולוגיה. מי שסבור שהרפורמה תשפיע רק על התלמידים בבתי־הספר הטכנולוגיים טעות בידו. משרד החינוך קבע כי במסגרת רפורמה זו ייעשו פעולות כדי לחשוף גם את תלמידי הנתיב העיוני להשכלה טכנולוגית. אך לא רק בחינוך העיוני העל־יסודי. משרד החינוך החליט להנהיג מקצוע לימוד חדש בבתי־הספר היסודיים: "טכנולוגיה ומדע".

מקצוע זה יקנה לתלמידים, בנים ובנות גם יחד, את ההבנה לגבי התהליכים הבסיסיים בטכנולוגיה והכרה של נושאים חדשניים בתחומי המחשב, האלקטרוניקה, הרובוטיקה ועוד.

ועדת־מעקב

משרד החינוך הקים ועדה מיוחדת לצורך מימוש הרפורמה בהשתתפות נציגי ארגוני המורים, הרשתות המקצועיות ומנהלי בתי־הספר.

משרד החינוך והתרבות
האגף לתוכניות לימודים

מבחר מן הפרסומים החדשים לקראת שנת הלימודים תשמ"ט

משחקים במילים – ערכה צבעונית של משחקי קריאה ופעילויות מגוונות לתרגול קריאה תוך שעשוע. מיועדת להקנות את יסודות הקריאה ברמה של טרום־טקסט
קורא בעניין ומבין כהלכה – חלק א' לכיתה ב', חוברת לעבודה עצמית בשלוש רמות קושי לתרגול מיומנויות בהבנת הנקרא (חלק ב', לכיתה ג' בדפוס).
על עצמי ועל עוד... מדריך עיוני ודידקטי הכולל מגוון פעילויות בהבעה בעל־פה ובכתב סביב נושא ה"אני" לכיתות ב'-ג'
"איפה" ו"מתי" – שתי חוברות עבודה לתלמיד בחינוך המיוחד העוסקות בפיתוח ותרגול מושגי זמן ומרחב. לבי"ס הממ' והממ"ד.
מדריך להוראת סיפורת ולעידוד קריאת ספרים. למורה בכיתות ה'-ז'.
קריאוסקופ, מבחר סיפורים לתלמיד בכיתות מסמ"מ בבי"ס העל־יסודי הכללי.
יסודות מטסטטיים בסיפורת – מדריך עיוני ודידקטי למורה לספרות בחטיבה העליונה. (בדפוס)
אדום, כחול, צהוב – מדריך למורה לאומנות במסגרות החינוך המיוחד כולל מגוון הצעות לפעילויות
פרקים באומנות ישראלית – ספר עזר למורה וכן לתלמיד בחטיבה העליונה. (בדפוס)
יהדות אשכנז בימי הביניים, יהודי בבל בתקופת התלמוד – 2 ספרי לימוד בהיסטוריה לכיתה ז' מבי"ס הממ"ד. מותאם להוראה בכיתות הטרוגניות.
תולדות ישראל והעמים חלק ב'. מהדורה מורחבת לכיתה ז' בבית הספר הממלכתי (כולל ספר לתלמיד, חוברת עבודה ומדריך למורה).
עשרים השנים הראשונות של המדינה. ספר לימוד בהיסטוריה לתלמיד כיתה ט' בבי"ס הממלכתי.
הדרוזים בישראל – ערכה לימודית בנושא אינטגרטיבי לכיתות ד'-ה' בבי"ס הממ' והממ"ד. הערכה כוללת: ספר לתלמיד, חוברת עבודה, מארז עזרים לכיתה (גלויות, פלקט, שקופיות, סרט וידאו).
כדור הארץ במסלולו. ספר לתלמיד, מעטפת דפי־עבודה ומדריך למורה. נושא רשות בלימודי גיאוגרפיה לכיתות ז' או ח'.
ארצות העולם השלישי. מקראה בנושא בחירה בגיאוגרפיה לתלמיד בחטיבה העליונה.

כל הפרסומים (למעט פריט מס' 5) יצאו לאור בהוצאת "מעלות" וניתן לרכשם בכל חנויות הספרים. פריט 5 מופץ על־ידי "אטלס".

משרד החינוך והתרבות

לימודים קדם־אקדמיים והשלמת השכלה תיכונית לחיילים משוחררים

משרד החינוך והתרבות מקיים מערכת של לימודים קדם־אקדמיים למשוחררי צה"ל להשלמת השכלה תיכונית ולהכנה לקראת לימודי המשך באוניברסיטאות, במיכללות האזוריות ובמיכללות לחינוך.

בשנה"ל התשמ"ט יפעלו ברחבי המדינה למעלה מ־30 מכינות ובהן מסלולי לימוד חד־שלביים לבוגרי יב' כיתות החסרים 3־4 מקצועות בגרות; דו־שלביים לבוגרי י"א כיתות – חסרי תעודות בגרות; ותלת־שלביים לחסרי השכלה תיכונית.

משרד החינוך והתרבות תומך בחיילים המשוחררים, תלמידי המכינות, הן בשכ"ל והן במילגות קיום אישיות על יסוד קריטריונים מוסכמים והצדקה כלכלית וחברתית.

בנוסף הפעיל המשרד את סעיף 9 לחוק חיילים משוחררים לפיו זכאים כל משוחררי צה"ל (סדיר, קבע, שרות לאומי) עד 3 שנים מיום שיחרורם שלא סיימו 12 שנות לימוד להשלים את השכלתם התיכונית במוסד שאושר ע"י משרד החינוך והתרבות.

בשנה"ל תשמ"ח למדו במסגרת המכינות כ־5000 צעירים משוחררי צה"ל. ואנו ערוכים לקלוט בתשמ"ט כ־7000 צעירים במסגרת המכינות ובבתי"ס להשלמת בגרות ברחבי המדינה.

האגודה לקידום החינוך שליד משרד החינוך והתרבות מפעילה את הפרוייקט ואחראית לו.

כתובת האגודה: שדרות הרצל 94, ת"ד 3538 ירושלים. 91034. טלפונים: 02־523073, 02־535833

"להיות עם קורא בארצנו"
משרד החינוך ידרוש מכל התלמידים לקרוא ספרי חובה

שני תלמידי תיכון קוראים יחד עם תלמיד בבית־ספר יסודי במסגרת פרוייקט "להיות עם קורא בארצנו"

כל תלמיד בישראל יידרש לקרוא לפחות חמישה ספרי חובה נבחרים בשנה. משרד החינוך והתרבות החליט על כך, ביוזמת סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יצחק נבון, במסגרת תוכנית לשיפור הרגלי הקריאה ורמת כושר ההבעה בעל־פה ובכתב של התלמידים.

השר מינה ועדת מומחים וזו הכינה רשימה נסיונית של ספרי קריאה מומלצים מתוכה יידרש כל תלמיד לקרוא, כאמור, לפחות חמישה ספרים נבחרים בשנה. ערב תחילת שנת הלימודים התבקשו מפקחי משרד החינוך לעקוב אחרי ביצוע ההחלטה.

כדי לעודד את בתי־הספר להיערך כהלכה לביצוע התוכנית הנקראת "להיות עם קורא בארצנו" הכשיר משרד החינוך עשרות בתי־ספר שיפעילו מרכזים לדוגמא שבהם תהיה קריאה עצמית של תלמידים. בתי־ספר אלה קיבלו מהמשרד עזרה מיוחדת לרכישת ספרים ולמינוי מורים שישמשו כמדריכים על הפרוייקט. המכללה לחינוך ע"ש לוינסקי בתל־אביב הכשירה מדריכים מיוחדים לביצוע החלטת השר.

בימים אלה החליט המשרד לשתף בפרוייקט החדש לעידוד הקריאה גם את התאחדות המו"לים.

בחינות בגרות חדשה

כ־100 בתי־ספר יגישו השנה את תלמידי כתות י' לבחינות בגרות ביסודות ההבעה וההבנה בעברית. על הנהגת מקצוע חדש זה הגשת התלמידים לבחינת בגרות החליט שר החינוך במסגרת התכנית לשיפור רמת ההבעה וההבנה של התלמידים בשפה העברית. הבחינה תקנה לתלמידים יחידה שלישית בלשון העברית. אשתקד כבר ניגשו התלמידים הראשונים לבחינה זו והביקוש להיכלל בפרוייקט גדול מאוד. השר נבון הודיע כי בדעת משרדו להפוך בהדרגה, מקצוע זה ובחינה זו, כחובה בכל בתי־הספר בארץ.

בתי־הספר שהפעילו את התוכנית דיווחו למשרד על שיפור ניכר בהישגי התלמידים במיומנויות הלשון וההבנה בכל מקצועות הלימוד המילוליים.

מרכזים לטיפוח ההבעה בעברית

במסגרת תוכנית "להיות עם קורא בארצנו" יפתח משרד החינוך, בשנת הלימודים החדשה, 20 מרכזים בית־ספריים לטיפוח ההבעה בעברית. המרכזים יופעלו על־ידי מורים בכירים שהוכשרו במיוחד לכך בבית־הספר לחינוך של אוניברסיטת תל־אביב. המורים התנסו בפיתוח דרכים חדשניות להגברת מודעות המורים לנושא ההבעה של תלמידיהם.

בכל בית־ספר שישתתף בניסוי תתקיים סדנת כתיבה למורים. המורים יעודדו את תלמידיהם להתנסות בכל סוגי ההבעה ותשומת־לב מיוחדת תוקדש לניצול האפשרויות הטמונות במעבד התמלילים כאמצעי לשיפור ההבעה.

משרד החינוך מבקש להכשיר בתוך מספר שנים, בשיתוף עם האוניברסיטאות, "חיל חלוץ" של כ־100 מנחים בכירים שיעסקו במערכת החינוך בשיפור תרבות הדיבור, הקריאה והכתיבה במערכת החינוך.

משרד החינוך והתרבות
המינהל הפדגוגי

הבהרות בקשר לתשלומי הורים בבית הספר

חוק לימוד חובה, שקבע את הזכאות לחינוך חינם בבית הספר, התיר גם לגבות מהורים עבור שירותים נוספים, שאינם ניתנים על־ידי המדינה והרשות המקומית. היתר זה מוגבל ל־4 סוגי תשלומים בלבד, והם:–

א. תשלומי חובה
אגרת שרותים נוספים – התשלום הוא עבור שירותים נוספים הניתנים בפועל, שירותים שפורטו בחוזר המנהל הכללי (*) כגון: חומרי מלאכה, חומרי לימוד, שירותי בריאות כולל בריאות השן, ספרי לימוד, ספרי עיון, ביטוח תאונות אישיות וחומר לימודי משוכפל. כמו כן ניתן לגבות החזר הוצאות עבור טיולים ושיעורי שחיה.

ב. תשלומי רשות
1. **תכנית לימודים נוספת** – ניתן לגבות תשלום עבור תוספת שעות לימוד, בהסכמת ההורים, מעל לשעות המתוכננות על־ידי המדינה. התכנית טעונה אישור מנהל המחוז. כל ההוצאות הכרוכות בה חלות על ההורים המסכימים לה. (להוציא הורים שוחררו מתשלום מסיבות כלכליות).

ג. תרומות הורים – עבור שכלול תהליך הלמידה, פעילות ועזרי הורים וסיוע לתלמידים נצרכים. שעור התרומה הוא אחיד ונמוך יחסית (12 ש"ח בתשמ"ט) כפי שפורט בחוזר המנהל הכללי (**).
כן מותרת קבלת תרומה עבור רכישת ציוד מחשב ואחזקתו בבתי ספר שבהם אין הנושא הזה ממומן על ידי הרשויות.

ד. תשלומים בגדר מוכר מרצון לקונה מרצון – כגון: תמונות מחזור, תלבושת אחידה, מינוי למוזיאון ועוד.

חובת פירוט – כל דרישה לתשלום מההורים צריכה להיות מפורטת מבחינת השירותים הניתנים, סוגיהם ועלותם, כדי שההורים יוכלו לעקוב אחר קבלת השירותים והסכומים הנדרשים.

הסדרי התשלומים – הבעלויות על מוסדות החינוך נדרשו לקבוע הסדרים לתשלומים ולהנחות למשפחות ברוכות ילדים או שמתקשות לעמוד בנטל.
הורים שאינם משלמים בתשלום אחד יפקידו המחאות דחויות, התאריך האחרון לתשלום ללא הצמדה הוא 15.9.88.

מילוי חובת התשלום – ההורים מתבקשים להסדיר את התשלומים במועד כדי לאפשר פעילות תקינה של בית הספר. אי תשלום תשלומי־חובה, עלול לגרור עיכוב תעודות וכן נקיטת אמצעים משפטיים.

אי התניית תשלום בהרשמה – אין להתנות הרשמת תלמיד לשנת לימודים חדשה בגביית תשלום.

בירורים ותלונות
תלונות על גביית תשלומים חורגים וכן בירורים בעניני גובה התשלומים יש להפנות למשרד החינוך והתרבות למחלקה לארגון מוסדות חינוך במינהל הפדגוגי רח' שבטי ישראל 34 ירושלים 91911 וכן למרכז המידע הטלפוני, משרד החינוך והתרבות ירושלים טלפון: 02־278222 או בלשכות המחוזיות.
משרד החינוך והתרבות הממציא לבעלויות את פירוט התקנות וההגבלות בקשר לתשלומי הורים, ויפעל למילוי ההוראות ויינקטו אמצעים מתאימים במקרים של גביות שאינן בהתאם להוראות.
* דברי הסבר ופירוט התשלומים לשנת תשמ"ט מופיעים בחוזר המנהל הכללי שכפו"ל/11 התשמ"ח.
** דברי הסבר ופירוט התשלומות לשנת תשמ"ט מופיעים בחוזר המנהל הכללי שכפו"ל/16 התשמ"ח.
ניתן לעיין בחוזרים הנ"ל במזכירויות בתי־הספר.

חדשות כלכלה

240 מיליון ש"ח אושרו כסיוע למושבים על ידי ועדת הכספים

רק 21 מושבים קיבלו עד כה כסף במסגרת ההסדר • ח"כ רמון: בקצב הזה של הביצוע אין סיכוי לפתור את בעיית המושבים

מאת צבי זרחיה

ועדת הכספים אישרה אתמול הקצבות המסתכמות ב־240 מיליון ש"ח לסיוע למושבים כדלקמן: עם התקדמות הסדר המושבים בכללו וביצוע ההסדר בישובי הבקעה וגולן, אושרה הגדלה תקציבית של 40 מיליון ש"ח: כסעיף מחיקת חובות בתקציב הסוכנות להתיישבות (הגדלת המחיקה מבוצעת במסגרת תקציב רב שנתי של הסוכנות להתיישבות); תוספת תקציבית מהרזרווה הכללית בשיעור 40 מיליון ש"ח שמהווה את חלקה של הממשלה בפריסת חובות הישובים שלא נכללו במסגרת ההדברית שגיבשה ועדת רביד האושרה בוועדת הכספים (השונה הסכמה כי הבנקים ישתתפו ב־20 מיליון ש"ח בתוכנית הפריסה); העברת עודפי תקציב משנת 1987, בשעור 160 מיליון ש"ח (סכום זה מיועד למימוש התחייבויות שניתנו בגין הסדר המושבים שאושר בוועדה).

מורת רוח מהקצב האטי

ח"כ יהושע מצא (ליכוד) הביע מורת רוח מכך שההסדר עם המושבים מתבצע באיטיות והזהיר מפני התמוטטות ישובים.

ח"כ חיים רמון (מערך) קבל כי בקצב שבו מתבצע הסדר הסיוע אין שום סיכוי לפתור את בעיית המושבים, היות ובמצב הנוכחי אין שום תמריץ לאף אחד מהגורמים המעורבים להחיש את הביצוע. ח"כ רמון סבור שיש להכניס מייד שינויים בהסדר המושבים.

ראש מינהלת הסיוע למושבים, אברהם סנפירי, מסר כי מתוך 350 המושבים שבהסדר, 21 קיבלו כסף, ו־69 הכינו תוכנית כלכלית מוסכמת לקראת ההסדר ומתוכם 22 יקבלו כסף תוך שעה שבועות. סנפירי הוסיף כי ההסדר מבוצע על פי העקרונות שקבעה ועדת הכספים, ואולם, לא כל העקרונות הגיעו לביצוע. שר החקלאות אריק נחמקין מסר דיווח על התקדמות ההסדר.

מהחלטת הוועדה עולה כי גם חקלאים פרטיים שאינם קשורים למושבים יזכו לסיוע על פי עקרונות ועדת רביד.

בנק ישראל תובע מהבנקים הורדת הריבית; יגדיל את האשראי במשק

לא יתכן שהבנקים ירוויחו 10% על ההון בעוד כל המשק בקיפאון

מאת אריה לביא ואיתן אבריאל

בנק ישראל פועל להאצת תהליך הורדת הריבית במשק, בשבוע את הבנקים כי שתה הם צריכים לעשות את הצעד הבא בכיוון זה. בנק ישראל מצפה שהבנקים יפחיתו את הריבית בשיעור משמעותי. הבנקים מתנגדים להפחתת הריבית, אף כי ברור להם שלא יהיה מנוס מכך. לדבריהם הוזק לה בגדולות לא תפצה אותם די הצרך והם מצפים שבנק ישראל יתחפק בהפחתה שולית בלבד של הריבית.

הריבית הממוצעת כיום היא 3% בחודש, שיעור גבוה בהרבה מהאינפלציה במשק בחודשים האחרונים. באחרונה הפחיתו הבנקים את הריבית בשיעורים מזעריים, והריבית הבסיסית נשארה ברמה של 1.25% בחודש.

נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו נפגש שלשום עם ראשי התאגידים הבנקאיים והבהיר להם את מדיניות בנק ישראל ואת הצעדים שהבנק מתכוון כדי לבצע מדיניות זו.

בפגישה דרשו נציגי בנק ישראל מהבנקים לצמצם את ריבית ההובה שהם גובים מהלקוחות, היות והבנקים יכולים להרשות לעצמם לצמצם את רווחיהם ולא יתכן שהבנקים ירוויחו תשואה של 10% על ההון, בזמן שכל שאר המשק בקיפאון. נוסף לכך, התשואה על ההון בבנקים בחו"ל היא 7%–9% לעומת רווחיות של 10%–11% בבנקים הגדולים בארץ ואף יותר מכך בבנקים הקטנים.

מדיניות הורדת הריבית

מדיניות בנק ישראל להורדת הריבית כוללת הרחבה מוניטרית באמצעות הגדלת הסכום של המכרזים המוניטריים השבועיים, וכן צעדים חדשים לגיוון מקורות האשראי במשק, שיביאו לצמצום המרווחים בין שיעורי הריבית השונים. צעדים אלה יובאו ביום ד' הבא לוועדה המייעצת של בנק ישראל לדיון ואישור.

בבנק ישראל סבורים כי לאור תהליך ההאטה המורגש כעת במשק, יש מקום להרחבה מוניטרית ולהגדלת כמות האשראי, כדי להאיץ את קצב הגידול העסקי שהגיע בתקופה האחרונה לקפאון.

בנק ישראל הודיע כי מהיום הוא מגדיל את ההלוואה לבנקים הניתנת במכרז ל־750 מיליון שקל בכל אחד מהשבועיים הקרובים.

בנק ישראל נמנע מהרחבה מוניטרית גדולה ופתאומית מאחר שהוא מעוניין לשמור על רמת נזילות בהתאם לצרכי המשק, ובהתאם להזרמת הכסף מתקציב הממשלה.

מנכ"ל ארגון גאטט (ארגון המכס הבינלאומי), ארתור דונקל (מימין), נפגש עם שר התעשיה והמסחר אריאל שרון לדיונים על נושאי סחר בינלאומיים. באמצע: מנכ"ל המשרד, יורם בליזובסקי

הערכה: רק מיעוט מהציבור ייענה לתוכניות ההמשך של הבנקאיות

מאת יהודה שרוני

יש להניח כי רוב הציבור לא ייענה לתכניות ההמשך של משרד האוצר המיועדות לבעלי המניות הבנקאיות — הערכה זו נמסרה אתמול המגונים על הפעילות בשוק ההון בבנק הפועלים, בפגישה עם כתבי כלכלה בת"א.

לפי הערכה פנימית באוצר רק 20% מהציבור ייענה לתכניות ההמשך של האוצר. אריה אבנר, הממונה על הפאסיבה בבנק הפועלים, העריך כי קופות הגמל של בנק הפועלים יפנו את הבנקאיות שברשותם, ויעבירו לאפיקי השקעה אחרים.

בנק הפועלים מסר אתמול על קרנות הנאמנות המיועדות לפודי המניות הבנקאיות. תופעל תכנית חדשה, "רבהווה", המציעה תכולת הטבות בלעדית, כמענק חד פעמי של מחצית האחוז על הפקדה בכל אחת מתכניות החיסכון של הבנק, הנחה עד 83% בעמלה על רכישת קרנות נאמנות, הנחה עד 60% ברכישת מניות או אג"ח בבנק, תוספת ריבית בפיקדון השקל הדולרי ועוד.

הבנק גם מתכוון להפעיל תכנית חיסכון בלעדית, המבטיחה כעת וענקה את הצמדה למדד, והצמדה לאחד ממטבעות החוץ העיקריים: הפעלת פיקדון מיוחד לשלושה חודשים, שיאפשר ליהנות מריבית של פריים+4% אם בתום התקופה, ישקע הכסף באחד מאפיקי החיסכון בבנק; הנחות בעת רכישת קרנות הנאמנות של הבנק או אגרות חוב באמצעות הבנק.

אליהו בן עמרם, הממונה על הפעילות בניירות ערך ופיקדונות שקליים בבנק הפועלים, העריך כי אם תימשך המגמה של ירידת התשואות באפיקי ההשקעה השונים בשוק ההון, ובכלל זה ירידת הריבית על פקדונות שקליים, יתכן כי הציבור הרחב יגלה מחדש את שוק המניות, וחלק מהכסף ירום לאפיק השקעה זה.

בלו־בנד תלמה תשקיע 10 מ' ש"ח תוך השנתיים הקרובות

מאת מיכל רוה

חברת בלו־בנד תלמה מתכוונת להשקיע בשנתיים הקרובות כ־10 מיליון דולר בזיקוק שמנים ובפיתוח מפעל המרגרינה. לאחר שנים קשות רה בשנה שעברה, נרשמו רווחים ותוצג רווחיות משופרת בשנת 1988 – מסר מנכ"ל החברה שלמה פורמן במסיבת עתונאים לרגל מלאת 50 שנה ליסודה.

בלו־בנד תלמה היא בבעלות משותפת של כור־מזון (50%) ושל המשקיע ג'ורג' פקסטר (50%), ומחזור מכירותיה יגיע השנה ל־75 מיליון דולר.

כמוצגת מהיקף פעילותה של החברה, בתחומי יצור של מרגרינה, מיונז ומוצרים המבצעים עדיין בפיקוח מחירים. פורמן קרא לממשלה לבטל את הפיקוח ולפתוח את ענף המרגרינה ליבוא חופשי.

על פי הנתונים שהציג מנכ"ל בלו־בנד תלמה, הצליחה החברה להרחיב את פעילותה בעשור האחרון בכ־8% בממוצע לשנה והצליחה לשמור על רווחיות עקב פיתוח מוצרים חדשים. התפוקה למועסק בחברה מגיעה כיום ל־100 אלף דולר לשנה ועלות השכר לעובד מגיעה לכ־26 אלף דולר לשנה.

פורמן מסר, כי אחת התכניות הנבדקות עתה היא להעביר את מפעל המזונה הנמצא באום־אל־פחם לאזור חרש בערערה במטרה להרחיב את פעילותו של מפעל זה.

מחאה לפיקרינג: בדיקת זכות ישראל להקלות סחר – מוטעית

לעובדים מהשטחים זכויות ואיגודים מקצועיים, והבדיקה מחדש אינה אלא היגררות אחר לחצי הלובי הערבי בארה"ב

מאת מיכל רוה

נשיא לשכת המסחר ישראל־אמריקה, יהושע מאור, שלח מברק לשגריר האמריקאי תומס פיקרינג שבו הוא מוחה על הודעת הממשל כי יבחן את זכותה של ישראל להקלות בסחר עם ארה"ב בשל היחס לעובדים מהשטחים.

נשיא לשכת המסחר טען במברק כי לעובדים מהשטחים יש זכויות שוות לאלה של עובדים מישראל, כולל זכות ההתאגדות באיגודים מקצועיים, וכיום פועלים בשטחים 38 איגודים מקצועיים.

מאור כתב במברק: "ישראל אינה פולין. החוק האמריקאי שנחקק ביוזמת האיגודים המקצועיים בא לדאוג ליחסי הסחר של ארה"ב עם מדינות טוטליטריות ולא עם הדמוקרטיה היחידה באזור, ידידת אמת ובעלת ברית של ארה"ב".

הוא ציין כי החלטת הממשל משמעותה היגררות אחר הלובי של הערבים בארה"ב ועובדה זו פרושה הפיכת החוק למכשיר פוליטי, הנוגד את שיתוף הפעולה שבא לידי ביטוי בהסכם הסחר החופשי.

מכירות הדירות של 9 החברות הגדולות ירדו באוגוסט ב־10%

הירידה מוסברת בעיקר ביציאה לחופשות הקיץ

מאת אריה לביא

תשע חברות הבנייה הגדולות מכרו בחודש אוגוסט 295 דירות לעומת 329 דירות בחודש יולי, ירידה של 10% – מתברר מנתונים על המכירות של חברות הבנייה הגדולות. יצוין שבחודש יולי כבר נרשמה ירידה של 15% במכירת דירות חדשות לעומת החודש יוני.

להלן התפתחות המכירות בחודש בתשע חברות הבנייה הגדולות:

החברה	אוגוסט	יולי
שיכון עובדים	105	112
שכון ופיתוח	40	53
אזורים	25	22
אשדר	38	39
רמט	21	24
רסקו	9	8
אלדם	15	16
רובינשטיין	14	21
חפציבה	28	31
סה"כ	295	328

מרבית החברות העלו בחודש שחלף את מחירי הדירות בשיעורים מינוריים וחלקם לא העלו בכלל את מחירי הדירות. בחברות הבנייה מסבירים את הירידה במכירות בעיקר בחופשות הקיץ.

חברות לא מעטות שביקשו לעודד מכירות בתקופה זו נתנו הנחות עד כחמישה אחוזים מהתעריף הרשמי.

ניכוי מס עבור ביטוח שיניים עד 140 ש"ח

מאת צבי זרחיה

ועדת הכספים אישרה תקרה של 140 ש"ח לעניין ניכוי מס הכנסה בעד ביטוח רפואת שיניים. תקנת מס ההכנסה מתירה ליחיד ששילם סכומים בעד ביטוח רפואת שיניים, בהתאם לתוכניות שאישר שר האוצר, לנכות מהכנסתו מחצית הסכום ששילם, עד לתקרה שקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים. תקרה זו היתה אשתקד 120 ש"ח והועלתה עתה ל־140 ש"ח.

התקרה מחושבת בנפרד ליחיד, אשתו ובעד כל אחד מילדיו שלא מלאו להם 18 שנים בשנת המס, והם מבוטחים בתוכנית.

הוחל בהפצת נאום שריר

מאת זוהר בלומנקרנץ, כתבי "הארץ" לענייני תיירות

משרד התיירות החל בהפצתה של חוברת הכוללת את נאום שר התיירות אברהם שריר בכנסת ביום 10 באוגוסט [illegible] 1,500 חוברות [illegible]

ערך את העמוד: אריאל ריינברגר

רווחי אררט עלו ב־5% לעומת אשתקד הודות לביטוחי חיים

בעסקי ביטוח כללי חלה הרעה משמעותית; בסיס ההון הורחב ע"י כלל

מאת אריה לביא

רווחי חברת הביטוח אררט, מקבוצת כלל, גדלו במחצית הראשונה של 1988 ב־5% והגיעו ל־1.4 מיליון שקל לעומת 1.3 מיליון שקל בתקופה המקבילה בשנה הקודמת. אררט היא חברת הביטוח הראשונה מקבוצת כלל המפרסמת תוצאות עסקיות למחצית 1988.

השיפור ברווחיות הושג הודות לעסקי החברה בביטוח חיים. [illegible] פי שלושה, ל־2.2 מיליון שקל. הפרמיות בענף זה גדלו ב־30% והגיעו ל־32.4 מיליון שקל.

לעומת השיפור בביטוחי חיים נרשמה הרעה משמעותית בעסקי ביטוח כללי: הפסד של 978 אלף שקל לעומת רווח של 1.1 מיליון שקל בתקופה המקבילה בשנה הקודמת. מנכ"ל החברה פנחס כהן אמר שההרעה נבעה מהגידול בהיקף התביעות. "ההרעה בתחום זה החלה בשנת 1986 כאשר הוגבלה עליית היקף התביעות [illegible], התופעה בולטת במיוחד בענף ביטוח הרכב", אמר כהן.

בתקופת הדו"ח קיבלה אררט מחברת האם שלה, "כלל החזקות ביטוח", ששה מיליון שקל על חשבון הנפקת שטרי הון כדי להרחיב את בסיס ההון של החברה. התנאים הסופיים של שטרי ההון ייקבעו בתיאום עם המפקח על הביטוח במשרד האוצר והרשות לניירות ערך.

הבנקים יחויבו בדיווח מפורט ועמוק יותר על פעילויותיהם

מאת איתן אבריאל

מהשנה יחייב בנק ישראל את התאגידים הבנקאיים לפרסם דו"חות כספיים הכוללים הרחבה משמעותית בהיקף ובעומק הדיווח של הבנקים, דבר שיסייע למשתמשים בדו"חות הכספיים הללו בהבנה ובניתוח טובים יותר של פעילויות הבנקים ומשמעותן.

הבנק יציג את דיווחי הכספים תוך פירוט והסבר הדוח התקופתי המקורות השונים לדווח זה, וכן פירוט מבנה הקצאות הבנקאות, של מיגוריה השונים והסיכונים הגלומים בה. גישה זו תחייב הרחבת הגילוי בדו"חות של הבנקים. לפיכך תוך שינויים מהותיים בדו"ח הדירקטוריון, ובדו"חות הכספים עצמם, שכולם יפורסמו בעת ובעונה אחת.

במחלקת הפיקוח על הבנקים הסבירו כי כללי דיווח חדשים אלו באים גם על רקע הפרסומים של משרד האוצר בדבר הוספת מוסמכים להערכת שווי התאגידים הבנקאיים שבהסדרי המניות.

המפקח על הבנקים ד"ר אמנון גולדשמידט פנה בעניין זה לסגן שר האוצר עדי אמוראי, המטפל במכירת מניות הבנקים, והודיע לו כי הערכת שווי הבנקים שבהסדר, כחלק מתהליך מכירתם העתידי, צריכה להתבסס בעיקר על המידע המתפרסם בדו"חות לציבור, ואת עקב השינויים האמורים בדבר המידע שבנק ראשי לחשוף.

השינויים בדיווחים הכספיים של הבנקים כוללים בין היתר את הגורמים הבאים:

- פרסום דו"חות הכספיים, דו"ח הדירקטוריון וסקירת הנהלה תוך שלושה חודשים מסיום התקופה שאליה מתייחס הדו"ח, לעומת תקופה ארוכה יותר המותרת היום.
- הצגת דו"ח רווח והפסד מותאם במלואו לאינפלציה, תוך פירוט הכנסות התוצאות מימוניות ותפעוליות כשהן מוצגות בנפרד.
- הוספת סקירת הנהלה אשר תכלול מידע תקופתי על תשואות ומרווחים וכן מאפיינים שונים של תיק האשראי.
- הוספת מידע וביאורים על בסיס ההצמדה של הנכסים וההתחייבויות, מועדי פרעון, ערך ההשקעה בחברות בנות ותרומתן לרווח, מיון הכנסה בין פעילות בארץ ובחו"ל.

מהפיקוח על הבנקים נמסר כי בנוהל הדיווח החדש נשמה לענות על צרכים של המשתמשים השונים בדו"חות [illegible] להעריך בצורה טובה יותר את איכותו של כל בנק ויקבלו תמונה טובה יותר של מצב התאגיד. כן תביא מערכת הגילוי החדשה לשיפור מערכת הבקרה הפנימית בכל בנק, ותסייע לרשויות הפיקוח השונות לבצע את תפקידן.

ח"כ וינשטיין יפעל למען שינוי מיקדמות העצמאים

מאת צבי זרחיה

מאת כתבי "הארץ" לענייני כלכלה

יו"ר ועדת המשנה של ועדת הכספים לעניין מיסוי ח"כ אריאל וינשטיין (ליכוד) אומר כי יש מקום לתיקונים בתחום מקדמות המס של העצמאים.

וינשטיין, המכנס הבוקר ישיבה מיוחדת של הוועדה לדון בעניין, בהשתתפות נציב מס ההכנסה וארגוני העצמאים, אומר כי יניע את שני הצדדים להגיע להסכמה בדבר עריכת תיקונים במקדמות שמשלמים העצמאים למס הכנסה.

וינשטיין סבור שישנה הצדקה בתביעת ארגוני העצמאים להפחתת המקדמות עקב הפעלת הרפורמה בעריכת המיסים.

בשבוע האחרון קיים וינשטיין סדרת פגישות בעניין עם ראשי מס הכנסה ונציגי ארגוני העצמאים והוא ינסה בישיבת הוועדה היום לגבש הצעה מוסכמת על הצדדים בעניין המקדמות.

מאבדי "ויזה" בחו"ל יקבלו כרטיס חלופי תוך 48 שעות

מאת זוהר בלומנקרנץ

מחזיקי כרטיס אשראי "ויזה בין לאומי", יוכלו מהיום, לקבל כרטיס אשראי חליפי תוך 48 שעות במקום הימצאם בחו"ל, אם יאבד כרטיסם. עד היום נהנו משירות זה רק בעלי כרטיסי אשראי "ויזה־זהב". מחברת האשראי נמסר אתמול, כי הנוסעים אף יוכלו לקבל עד אלף דולר במטבע מקומי לשימוש מיידי.

מחזיק כרטיס אשראי שאבד, נגנב או נפגם כרטיסו, יוכל מהיום להתקשר ללא תשלום לאחד ממרכזי המידע של החברה ולמסור את פרטיו האישיים, כתובתו ומספר הטלפון שלו בחו"ל. הכרטיס החדש ישלח אליו תוך שני ימי עסקים, באמצעות סניף הבנק הקרוב או ישירות באמצעות שליח לבית המלון או לכתובת שבה הוא שוהה. עלות השירות למחזיק כרטיס אשראי בינ"ל רגיל תהיה 40 דולר; מחזיקי כרטיס אשראי יקר יותר, ימשיכו לקבל שירות מיוחד זה בחינם, כולל קבלת כרטיס חליפי ועד חמשת אלפים דולר במטבע מקומי.

הצעה להצמיד ביטוח רכב למידת הזהירות של הנהג

מאת יהודית ויקלר

הצעה לכרוך את תעריפי הביטוח לרכב במידת הזהירות של הנהג הועלתה על ידי הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות בפני הוועדה הבינמשרדית שהוקמה לבחון מחדש את נושא התעריפים.

פרופ' סיני דויטש, היועץ המשפטי של הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות, הגיש לוועדה תזכיר המתייחס להיבטים המעשיים של תכניתו ובעיקר להשפעתה על ביטוחי חברות.

ביטוחים קולקטיביים וביטוח של רכב בו משתמשים מספר מבוטחים. לדעתו יש להבחין בין ביטוח כלי רכב של חברות, שייקבע לפי סוג הרכב, ובין ביטוחים אישיים שיקחו בחשבון את התנהגות הנהג.

לפי הצעתו יש לאסור על חברות ביטוח להעניק, באופן קולקטיבי, הנחות בגין העדר תביעות או התנהגות נאותה בדרכים. גוחות קנס, ראש הרשות להגנת הצרכן מאמינה שתוכנית עשויה לתרום גם לעידוד שמירת החוק בדרכים.

גידול של 45% במכירות ראדא

מאת אור גורדון

קבוצת ראדא מכרה במחצית הראשונה של שנת 88 מוצרים בהיקף של 7.61 מיליון דולר, לעומת 5.215 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד.

בהודעה לבורסה בארה"ב ציין נשיא הקבוצה, חיים ניסנסון, כי רווחי ראדא בתקופה זו הסתכמו ב־490,000 דולר, גידול של 176% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השני של השנה גדלו המכירות ב־61% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, והסתכמו ב־4,040,000 דולר.

אירן ויעקב דרזי

חובקים

בת

אחות לנאוה

תל אביב, הקריה ט"ז באלול תשמ"ח 29.8.88

היכונו!!
רגטיים מועדון הביליארד
פרטים מחר

ברשת מלונות ח. שיף
מבצעי מחירים מיוחדים בחגים
נותרו חדרים
בדיפלומט ת"א 03-294422
מרינה ת"א 03-282244
הנשיא ירושלים 02-631273
חדרים ממוזגים, בריכת שחיה, אוכל מעולה
מהרו לצלצל עכשיו

Johnson wax Professional
חמרי הנקיון מן המעולים והמפורסמים בעולם
באריזות חסכון מסחריות
★ חמרים לנקוי והברקה של חלונות, מתכות אל־חלד, סכו"ם וכלי כסף
★ חמרים לנקוי והגיינה של אסלות ומקלחות.
★ חמרים לנקוי והברקה של רהיטים
★ מבחר גדול של ציוד וחמרים לנקוי חלונות.
★ סקוצים למכונות קרצוף
בחודש החגים 15% הנחה לכל מוצרי ג'ונסון
התברה המובילה לטיכון, חומרים, ציוד לתחזוקה ונקיון
"השחירה"
תל אביב, איזור התעשיה רחוב 1274
סס 12 (כניסה מדרך פתח תקוה 382)
טל: 378473, 370121, 374113

מפעלים פטרוכימיים בישראל בע"מ
הודעה לבעלי המניות
על קיום אסיפה כללית יוצאת מן הכלל
ניתנת בזה הודעה כי אסיפה כללית יוצאת מן הכלל של החברה תתקיים במשרדה הרשום של החברה במפרץ חיפה ביום 18.9.1988 בשעה 10.00 בבוקר.
על סדר היום:
1. החלטה מיוחדת בדבר הגדלת ההון הרשום של החברה מ־7.5 מליון שקל ל־30 מליון שקל.
2. החלטה רגילה בדבר הנפקת מניות הטבה.
על פי תקנות ההתאגדות של החברה, אם לא יהיה נוכח מנין חוקי של משתתפים תוך שעה מן השעה המיועדת, תידחה האסיפה ליום שלמחרת באותה שעה ובאותו מקום. אם לא יהיה נוכח מנין חוקי של משתתפים תוך שעה מן השעה הנ"ל תתקיים האסיפה הנדחית בכל מספר משתתפים שהוא.
בפקודת מועצת המנהלים
א. פפושדו
מזכיר החברה

איגוד לשכות המסחר בישראל
המכון הישראלי לשיווק
פתיחת שבוע השיווק והניהול ותערוכת EX—88
"שבוע השיווק והניהול" יפתח ביום ג' 6.9.88 בשעה 16.30, בהרצאתו של
סר ראלף הלפרן יו"ר קבוצת ברטון מאנגליה
בנושא: איך להצליח בשיווק – המקרה של רשת ברטון
בשעה 18.30 תתקיים קבלת פנים בחסות שר האוצר, משה ניסים, לציון פתיחת שבוע השיווק והניהול ותערוכת EX-88.
ההרצאה וקבלת הפנים יתקיימו באולם הקונגרסים, גני־התערוכה, תל־אביב
נותרו עוד מספר מקומות.
האורחים שטרם אישרו השתתפותם באירוע, מתבקשים להתקשר בהקדם למכון הישראלי לשיווק, איגוד לשכות המסחר בישראל. רח' החשמונאים 84, תל־אביב טל' 03-5612444

הקרנה פרטית
רגע לא להדחף!
אנחנו מתחילים בסידרת הקרנות
פרטיות למנכ"לים ומנהלי
שיווק לפי תיאום מראש:
בהקרנה הפרטית תגלה
בפעם הראשונה איך נעשים
הדברים מאחורי הקלעים.
איך מבוצעים המחקרים,
איך נולד הקונספט, ואיך
נוצלה המדיה במיטבה,
במסעי הפרסום שהזיזו את המדינה.
לתיאום מועד הקרנה
נא להתקשר לירון.
צוות מי־טל
שירותי פרסום מאוחדים בע"מ
טל. 03-281188/9

הארץ

יום ה', י"ט אלול התשמ"ח
1 בספטמבר 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001, מברק 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב הנביאה 2, טל' 02-224245, ת"ד 273 י־ם 91002, מברק 02-224249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 04-661166, ת"ד 5259 חיפה 31052, מברק 04-670715

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן · עורך המשנה ומנהל מרמרי
סגן עורך: חנוך לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מתחייבת בכתב־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel. P.O.B 233. Tel. 5121212

שיעור בסחיטה

שלשום הופיע מזכיר הסתדרות המורים במסיבת־עיתונאים ובראיון טלוויזיה לרגל פתיחת שנת הלימודים החדשה: מהופעות אלו לא היה אפשר להבין בשום פנים כי פתיחת השנה עומדת בסכנה. מנכ"ל משרד החינוך והתרבות העיד בפומבי כי שוחח עם מזכ"ל הסתדרות המורים לאחר הפגישה של נציגי המורים עם הממונה על השכר, שלשום: גם לו לא היה יסוד להניח שהמורים עומדים להודיע תוך שעות אחדות על השבתת הלימודים. אין זאת כי המורים החליטו הפעם לנקוט את שיטת ההלם – ולסגור בפני יותר ממיליון תלמידים את דלתי הכיתות, ללא כל התראה. בין שיאי ההפקרות בתחום יחסי־העבודה, שהושגו בשנים האחרונות, יוכלו שושנה באייר ויצחק ולבר לרשום לעצמם מקום בולט של אי־כבוד.

בעת כתיבת שורות אלו, עדיין לא ברור אם המאמצים למנוע את השביתה ברגע האחרון ישאו פרי, אך גם אם יתקיימו הלימודים היום כתוצאה מהסדר כזה או אחר, חלק גדול מהנזק כבר נגרם. כל אזרחי המדינה – ובראשם תלמידי בתי־הספר – קיבלו ממחנכיהם שיעור בסחיטה: כיצד קומץ עסקנים עזי מצח, השולטים על כ־60,000 שכירים, מוכן להתעלם מכל שיקול חינוכי וחברתי, כדי לנסות ולכפות על הממשלה החלטות, שהיא איננה יכולה להסכים להן מרצונה החופשי. למעשה, מדובר כאן בהתקפת חטף, שלמעלה ממיליון תלמידים נשבו בה כבני ערובה, והחוטפים אינם מוכנים לשחררם אלא לאחר הבטחת כופר.

הכופר שמדובר בו מתבטא ככל הנראה ב־6% תוספת שכר – ההפרש בין 17 האחוזים שבאייר ולבר תובעים לבין 11 האחוזים שהאוצר מוכן לתת בהתאם להסכם הכללי שנחתם במגזר הציבורי. לאור פעולת החטף שביצעו המורים, אין אנו סבורים שיש מקום להתייחס לגופם של העניינים השנויים במחלוקת. זה חל גם על המגמה שלה: לכשיחזרו המורים לעבודה תקינה, יהיה אפשר לבדוק את התביעות ולהתייחס לגופן.

מצבו של האוצר – המייצג את הממשלה לעניין שכר עובדי הציבור – הוכבד עקב הודעתו הפומבית של שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, (בראיון טלוויזיה אתמול אחר־הצהריים) כי "תביעות המורים צודקות". אין זו הפעם הראשונה ששר בממשלה מניח מכשולים על דרכו של שר האוצר בביצוע מדיניות השכר הכללית – אם כי נבון עשה זאת הפעם בשלב מוקדם מאד ובאופן חריף מאד. אי־אפשר שלא לחוש באווירת הבחירות הקרבות: נבון החליט כנראה, ששביתת מורים ממושכת צריכה להזיק באופן חד־משמעי לתדמית משרד האוצר, קרי הליכוד. אבל הציבור עשוי להפתיע את נבון, ולגלות יותר בגרות ואחריות מהשר הממונה על החינוך בישראל: יש ערכים חשובים לא־פחות מפתיחה מסודרת של שנת לימודים – למשל, שממשל תקין אינו נכנע לסחיטה, אפילו כשהסוחטים הם בימים כתיקונם מחנכים.

פרס ייפגש עם שר החוץ הסיני

מאת גדעון אלון

ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, ייפגש כנראה בעוד כמה שבועות בניו־יורק עם שר החוץ של סין. בפגישה זו, שתתקיים בעת דיוני העצרת הכללית של האו"ם, ידון פרס עם עמיתו הסיני על קשרי מסחר בין שתי המדינות. פרס סיפר זאת אתמול בפגישתו עם מנכ"ל גאט"ס (הארגון הבין־לאומי למכסים וסחר) ארתור דונקל, המבקר בארץ.

דונקל סיפר לפרס כי סין שוקלת להצטרף לארגון גאט"ס וישראל, החברה זה שנים רבות בארגון זה, תוכל להפיק מכך תועלת ולקשור קשר עם הסינים.

גם אשתקד נועד פרס עם עמיתו הסיני בעת דיוני העצרת.

המופע השנתי של המורים

כאלף מורים יחסרו בבתי־הספר בתשמ"ט. רבים מהם ברחו מההוראה בשל שכר ירוד. חסרון מורים ותקציב־חינוך מדולדל העמיקו את תופעת החינוך הפרטי־למחצה במסגרת החינוך הממלכתי. עמותות הורים שוכרות מורים טובים ומאריכות את יום הלימודים

מאת נילי מנדלר

שר החינוך, יצחק נבון, והמנכ"ל משרדו, שמשון שושני, נדהמו כששמעו ברדיו אתמול בצהריים, כי ארגוני המורים מאיימים להשבית את מערכת החינוך. שעה קלה קודם־לכן, במסיבת־עיתונאים לקראת פתיחת שנת הלימודים, סיפרו השר והמנכ"ל, במעין דרך־אגב, שהוויכוח בין המורים לאוצר הוא על "תוספת איזון" בשיעור 6%. המורים תובעים אותה לבד מן התוספת בשיעור 11%, הניתנת לכל העובדים במשק הציבורי, במסגרת הסכם המסגרת. (תביעת המורים מסתמכת על תוספת דומה שקיבלו כמה מגזרים במשק).

הצעד הדרמטי שנקטו ראשי ארגוני המורים אתמול, הפנה את הזרקורים אל יצחק ולבר ושושנה באייר והם אינם בוחלים בזה כלל. אבל הוא גם גרם שכל כלי־התקשורת עסקו אתמול בלהיטות ובאינטנסיביות בחינוך. זו הזדמנות יפה לשפוך אור נוסף על הסכסוך בין המורים והאוצר. בשנת הלימודים תשמ"ט יחסרו במערכת כאלף מורים. סקר שנעשה בהזמנת ארגון המורים העל־יסודיים העלה שרוב המורים האקדמאים שפרשו בשנתיים האחרונות, נימקו זאת בשכר ירוד.

נגיע לשאלה אם שכר המורים נמוך או לא. עובדה היא שמורים בורחים מההוראה ומעדיפים מקצועות ומשלחי־יד אחרים. וכן עובדה היא שבבתי־הספר, ובעיקר בתיכונים, חסרים מורים בכל המקצועות ובעיקר באנגלית, במדעים ובערבית. השנה יהיו תלמידי תיכון שלא ילמדו, למשל, פיסיקה או כימיה, כי אין כמעט מורים למקצועות אלה והמעטים שישנם נשאבו מכבר לבתי־ספר מבוססים או יוקרתיים. יהיו תלמידים שאמנם ילמדו מקצועות אלה, אבל מפי מורים מאולתרים, בהם מהנדסים וסטודנטים.

מערכת לא־שוויונית

בבתי־הספר בעיירות הפיתוח ובשכונות, המצב גרוע יותר מאשר במרכזי הערים. ועדי הורים במקומות אלה כבר הודיעו כי ישבשו את הלימודים על רקע זה.

למחסור החמור במורים ולקיצוצים המתמשכים בתקציב החינוך, השפעה רבה על היותה של המערכת לא־שוויונית ומפצלת לתת־זרמים. חומות גבוהות וחוצצות לא רק בין המגזר הממלכתי, הממלכתי־דתי והחרדי ובין המגזר היהודי והערבי. חומות וחוצצות גם בין סוגים שונים של בתי־ספר שהתפתחו בשנים האחרונות, בין השאר, על רקע חסרון משאבים. במערכת החינוך, יש היום בתי־ספר יסודיים רגילים עם תקציבים מדולדלים, לעומת בתי־ספר ייחודיים (כמו אמנויות וטבע, בתל־אביב) הנתמכים בתוספת משאבים על־ידי הרשות המקומית וההורים. יש בתי־ספר "קהילתיים", "אידיאולוגיים" (למשל, ברוח ערכי תנועת העבודה) ו"אוטונומיים". יש בתי־ספר לטעוני טיפוח ולמחוננים. יש תיכונים עירוניים־עיוניים, הניזונים ממשאבים עלובים, ולעומתם תיכונים מבוססים, השייכים לרשתות או לבעלויות עשירות.

שנת הלימודים תשמ"ט תעמוד כקודמתה בסימן החינוך הפרטי־למחצה, המעמיק והולך במערכת החינוך הממלכתית. המונח חינוך חינם התרוקן מזמן מתוכן. תחתיו בא המונח "חינוך אפור".

עמותות הורים משלימות, בתשלומים נוספים מכיסם, מה שהמדינה מחסירה. הן פועלות בעיקר באזורים מבוססים ואילו בתי־ספר באזורים חלשים, שאין בהם עמותות, מפגרים מבחינת עושר התכנים וטיב המורים.

איום השבתה של המורים מסיט את הדיון מבעיה ראשונה במעלה במערכת החינוך בישראל: איזה חינוך מייצרים בתי־הספר והאם השיטה עצמה טובה? במסיבת־העיתונאים אתמול, לקראת פתיחתה של שנת הלימודים, סיפר נבון בגאווה כי כל הציונים של בחינות הבגרות לנבחני הקיץ, כבר נשלחו לבתי־הספר. לשון אחר: השיא שאליו מכוונת המערכת מכיתה א' ועד י"ב הוא תעודת הבגרות. הנה, לפני חודשים קמה סערה ציבורית בגלל בחינות הבגרות במתימטיקה, ברמה מוגברת (4–5 יחידות). מורים ותלמידים טענו כי הרכב השאלות לא היה מאוזן והן היו מסובכות מדי וניסוחן היה בחלקו לא ברור. בעקבות התלונות, הקים שר החינוך ועדה שתבדוק אם כצדקה. בתום הבדיקה, מיהר המשרד לפרסם הודעה־מרגיעה ולפיה יתחשבו בודקי הבחינות בליקויים שנמצאו בשאלונים, ייעשה שקלול שונה בחישוב התשובות ויועלה הציון לכל הנבחנים.

הפתרון שמצא המשרד אינו חדש. כמעט מדי שנה, בתחילת הקיץ, קמה זעקה ציבורית בנוגע לאחת מבחינות הבגרות, ומשרד החינוך מזדרז לפייס את הנבחנים ולשפר את ציוניהם. תלמידים שהיו במצוקת נכשלים נהפכים למי שעברו את הבחינה. הכל מרוצים – התלמידים, ההורים המורים וכמובן, גם משרד החינוך, ואין איש מציג שאלות מיותרות.

את שאלת בחינות הבגרות ואת האיום בהשבתת המערכת אפשר לקשור לתמונת־מצב נלעגת במקצת. ארגוני המורים נאבקים על שכר גבוה יותר למורים, כדי שהמורים יוכלו להכין את התלמידים במשך 12 שנה לבחינות בגרות שאמינותן מפוקפקת כאמת־מידה לידע והישגים.

ירידה בהוצאה הלאומית לחינוך

- ההוצאה הלאומית לחינוך, מכלל התוצר הלאומי הגולמי, ירדה אשתקד ל־7.8% לעומת כ־8.3% בממוצע, בשנים האחרונות.
- סל הצריכה לתלמיד התייקר השנה וההורים ישלמו בעדו כ־20% יותר.
- שכר מורה המשולם על־ידי עמותות הורים הוא 30–35 שקל לשעה, לעומת 8 שקלים בחינוך הרגיל.
- רק 60% מבוגרי הסמינרים והמכללות פונים להוראה.
- הירידה המתמשכת בתקציב משרד החינוך גרמה קיצוץ של יותר מ־20% בשעות הלימוד לתלמיד בממוצע.

השר יצחק נבון, מנכ"ל משרד החינוך שמשון שושני (מימין) והדובר ישראל כהן, במסיבת־עיתונאים שנערכה אתמול בתל־אביב לקראת שנת־הלימודים החדשה (תצלום: רוני נעמן)

לקראת קנטוניזציה

הדאגה לפרנסה ולהישרדות בלבנון גוברת על ההתעניינות בבחירות לנשיאות

מאת עודד זראי

הכביש המתפתל בעלייה שומר על חן, למרות השמש הקופחת. עצי הצנובר משני צדיו וערוגות־הפרחים שבכיכר הכניסה משווים למלון בסתאן, הניצב על גבעה רמה במעלה הכביש, חזות של סיירה אירופית. זה המפורסם שבמלונות־הקיט הנוצריים בבית־מרי וברומאנה הסמוכה, מצפון מזרח לביירות. הוא גם המלון המפואר והיקר ביותר ומערכת הסדרים המיוחדות שבו תפוסות על־ידי קומץ אמידים, לא כולם לבנונים. בעבור חדר רגיל ללילה עם ארוחת־בוקר נדרש האורח לשלם עשרות־אלפים לירות לבנוניות, כמחצית משכר המינימום (החודשי) הנהוג במשק. אולם לאורח המשלם במטבע חוץ, הסכום זול, שכן עשרות־אלפים לירות לבנוניות שוות כיום 25 דולרים אמריקאיים בלבד.

מלון בסתאן היה מלא הקיץ מפה לפה, ולא בנוצרים דווקא. כך, למשל, בחג הקורבן המוסלמי האחרון נתפסו מרבית החדרים על־ידי האמידים מראשי הקהילה המוסלמית־סונית של מערב־ביירות, טריפולי בצפון וצידון בדרום. גם אמידים דרוזיים תמצא כאן, אך כמעט שלא מוסלמים־שיעים.

הללו מתארחים במלונות החוף של מערב־ביירות, כמו קרלטון, שבו מתארחים גם קציני חיל־המשלוח הסורי בלבנון. האורחים הסונים מצידון וממערב־ביירות עוברים אל החלק המזרחי הנוצרי במעבר המוזיאון, ליד הבניין ההרוס של הפרלמנט בארמון מנצור. זה המעבר המיוחס משאר המעברים לאורך הקו הירוק המפריד בין שני חלקי הבירה.

מעבר המוזיאון קבר ממעבר הפרנסיסקאן ובית־ספר לקצינות שצבאו שבמבואות המעבר ... מעבר המוזיאון המבוסס עיריון אספלט, עוברים האישים החשובים במכוניות, ואילו מעבר הפרנסיסקאן הוא מיועד להולכי רגל על מטלטליהם. אישי צידון ומערב־ביירות הסונים חולפים במכוניותיהם, בלוויית שומרי ראשם, בלב האזור הנוצרי של ביירות ועולים לבית־מרי בלא חשש.

זו גם הזדמנות טובה להזמין את מכריהם הנוצריים לארוחות ערב שבהן נשפך הערק כיין. מי שנקלע למפגשים כאלה, הכוללים גם אישים דרוזיים, רואה מקרוב את תמונת הדו־קיום הלבנונית שהתקיימה לפני שאש"ף הקים את ה"פתח־לנד" בדרום ואת ממלכת הטרור במערב־ביירות ובצידון.

מלחמת התשה בדולר

במפגשים בבסתאן נסבה השיחה על הבחירות לנשיאות. זה הנושא המעניין יותר את שכבת האמידים היכולה להרשות לעצמה להוציא על ארוחת־ערב סכום השווה למשכורת של פועל בנק. לאורח המצוי אין פנאי לחשוב על הבחירות. משעות הבוקר המוקדמות ועד לשעות הקטנות של הלילה הוא מנהל מלחמת התשה בדולר, שמחירו משתנה מיום ליום. בשלוש השנים האחרונות שבהן הידרדר ערך הלירה הלבנונית לעומת הדולר האמריקאי, נשחק המעמד הבינוני במידה כזאת, שרוב הנמנים עליו הצטרפו לעניים ורק חלק קטן טיפס אל המעמד העשיר.

באזורים הנוצריים לא תמצא רעבים ללחם, אם גם הרוב המכריע של ראשי המשפחות אינו מצליח לגמור את החודש. כיום לא תמצא כמעט משפחה המסתפקת בעיסוק אחד. רוב ראשי משפחות עובדים בשתי עבודות ויותר. הצעירים מנסים את מזלם במדינות המפרץ הערביות או במערב; האמהות מנסות לגדל ירקות ליד הבתים או אפילו על הגגות. בתים רבים בביירות, אך בעיקר בכפרים, הוסבו למפעלי־הלבשה בזעיר אנפין. יזמים נמרצים רכשו ציוד תפירה, חילקו אותו בבתים והכשירו את הנערות והנשים לתפור ברמת טיב ליצוא. היזמים המקבלים תמורה במטבע חוץ והנהנים מכוח־עבודה זול, משלמים משכורות נאות במטבע לבנוני. ענף ההלבשה ליצוא אינו היחיד שהתפתח בשנתיים האחרונות. לבנון מייצאת כיום נעליים, רהיטים, כלי סניטציה וחפצי אמנות בכמויות שלא נודעו כמותן גם בשנים שקדמו לפרוץ המלחמה עם אש"ף באפריל 75.

באזורים הנוצריים מקבלות משפחות מרובות־ילדים ומעוטות־יכולת סיוע מקרן הביטוח הסוציאלי של "הכוחות הלבנוניים". מפקד "הכוחות", ד"ר סמיר ג'עג'ע, הנהיג אשתקד את הביטוח הסוציאלי וכן את תוכנית אימוץ משפחות נזקקות על־ידי משפחות נוצריות אמידות במדינות המערב. משפחות נוצריות ממוצא לבנוני בארה"ב ובמקסיקו אמידות התחייבו להפריש כדי 50 דולר מדי חודש בעבור משפחה נזקקת בלבנון. מתוכנית זו, שביצועה נמשך, נהנות כיום אלפי משפחות לבנוניות.

תוכנית דומה מופעלת באזורים השיעיים, על־ידי תנועת "אמל". באזורים הסונים, פועלים מוסדות צדקה דתיים המקבלים כספים רבים מסעודיה ומנסיכויות המפרץ. האזורים הדרוזיים נהנים מבני הקהילה שנשלחו לחו"ל, לרבות רופאים דרוזיים בלוב, שמפרישים על־פי חוזי ההעסקה כשליש או יותר ממשכורתם לטובת בני משפחותיהם ומוסדות המימשל העצמי הדרוזי.

הדרום, ובמיוחד אזור הביטחון, נחשב כיום לא רק לאזור הבטוח והשקט בחבלי לבנון אלא גם ל"עשיר" ביותר. צעירים מהצפון מוכנים לצאת למסע הרפתקאות הנמשך חמש שעות ויותר רק כדי להתדפק על שערי אזור הביטחון, בתקווה להשתלב בעבודה.

צעיר ממזרח־ביירות עוזב את אזורי המימשל העצמי הנוצרי ועובר למערב־ביירות בשעת בוקר מוקדמת. רק ארבעה מטרים מעבר למחסום חיילי הדיביזיה השישית של צבא לבנון ניצבת עמדתם המבוצרת של אנשי המודיעין הסורי. כל אורח לבנוני המגיע למערב־ביירות חייב לעבור את בדיקת אנשי המודיעין הסורי ולקבל את רשותם להמשיך בדרכו. החיילים הסוריים ניצבים בכל צומת כמעט לבשר ראמור. כל הפונה לכיוון דרום־מזרח ועולה שמאלה יוצא למעשה מתחומם של הסורים ונכנס לאזור המימשל העצמי הדרוזי.

מחסום המכס הוא הראשון המקדם את פניך וגובה מס על המכונית שבה אתה נוסע ועל "דברי המותרות" שברשותך. זה גם המצב במעברי אזור המימשל הנוצרי. אם ממשיכים בכביש החוף הדרומי, עוברים את הסורים רק בכניסה לגשר באוורי. על הגדה השנייה ניצבים אנשי "הארגון הנאצרי", השולטים יחד עם אש"ף בדרום צידון וגם הם גובים מס.

ראשי אזור השליטה הנוצרי הצליחו לפני שבועיים להטיל וטו על בחירתו של מועמד הסורים פרנג'יה לנשיאות. מאז ועד היום השיבה סוריה באותו מטבע והטילה וטו על מועמדי־הנגד. אך אם לא ייערכו הבחירות לנשיאות במועדן ומצל הממלכתיות של ארמון בעבדה יתבטל, קרוב לוודאי שאזורי המימשל העצמי ייהפכו לקנטונים לאלתר.

יוצאים לדרך...

שנת הלימודים מתחילה,
מליון וחצי תלמידים יוצאים לדרך.
חברת "דלק" פונה אל הנהגים, ההורים והילדים להזהר בדרכים
ומאחלת לכל התלמידים
שנת לימודים טובה ו... דלק צלחה.

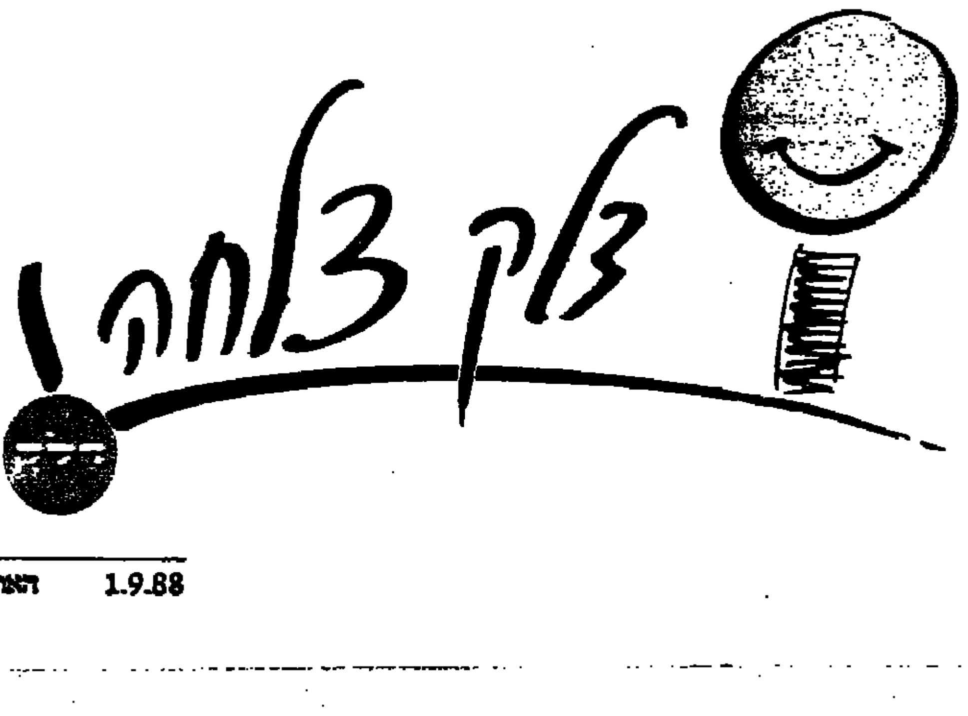

ורשבסקי פרילוק דובר

הבן החורג של בתי־המשפט

מאת גדעון אלון

אילולא פרשת השחיתות בבתי־המשפט במחוז המרכז, לא היה שר המשפטים, אברהם שריר, מורה למנות ועדה מיוחדת לבדיקת המצב השורר במינהל בתי־המשפט. אבל השחיתויות הנטענות נגד המזכיר הראשי של בתי־משפט השלום באזור תל־אביב, יחיאל בר־עמי, והמזכיר בית־המשפט לתעבורה בתל־אביב, אברהם פלאי, שהועמדו לדין פלילי, עוררו דאגה בצמרת משרד המשפטים ובהנהלת בתי־המשפט.

מה גם שעד מהרה הוברר כי אף שופטים היו מעורבים בכמה מן הפרשיות. חשדות אלו הובילו לחקירה מקיפה ויסודית נגד ארבעה שופטים. שני שופטי תעבורה שהועמדו לדין משמעתי, הורשעו והודחו מתפקידם (בן־שחר חריפאי ואשר ארבלג). שופט שלום הועמד לדין פלילי, הורשע ופרש (אהרן כהן) ומשפטו הפלילי של שופט תעבורה אחר (יעקב בר־דיין) החשוד בשתי עבירות של קבלת שוחד, עומד להיפתח ב־14 בספטמבר.

שר המשפטים לא ניסה לטייח את המציאות העגומה שנחשפה ב"היכל הצדק", והחליט בפברואר השנה, זמן קצר אחרי שהחלה חקירת המשטרה בפרשה, למנות ועדה מיוחדת לבדיקת שיטות העבודה המינהליות הנהוגות בבתי־המשפט השונים. מהדו"ח הביניים של ועדת ברדרור (בראשות השופט המחוזי מרדכי ברדרור) שהוגש השבוע לשר שריר, מתקבלת תמונה מדאיגה. ניכר שבתי־המשפט לתעבורה הוזנחו במשך שנים.

אין זו הוועדה הראשונה המתריעה על המתרחש בבתי־משפט אלה. לפני זמן קצר הגיש שופט בית־המשפט העליון, דב לוין, לשר המשפטים דו"ח של ועדה "לבדיקת ההליכים ודרכי הענישה בעבירות תעבורה והשפעתם על מניעת תאונות־דרכים". גם ועדה זו עמדה על החשיבות שיש לדרך הטיפול המשפטי בעבירות תעבורה וקבעה כי כיום מתקיימים המשפטים "בשיטת 'הסרט הנע'... עשרות ומאות מתדיינים עוברים בשערי בימ"ש אחד ביממה".

המלצות ועדת לנדוי

יתרה מזאת: לפני שמונה שנים (נובמבר 1980) כשהגישה ועדה לבדיקת המבנה והסמכויות של בתי־המשפט בראשות נשיא בית־המשפט העליון דאז, השופט משה לנדוי, את המלצותיה, היא התייחסה גם למצב השורר בבתי־המשפט לתעבורה והמליצה "להשוות את מעמדם של שופטי התעבורה למעמדם של שופטי השלום גם במובן זה שמינויים לא יהיה עוד מינוי לתקופת זמן מוגבלת שלא תעלה על שלוש שנים... שכל מינוי יהיה מינוי של קבע כשופט שלום. מועמד יוכל להתמנות בתנאי שעליו לכהן לפחות שלוש שנים מעת מינויו במשפטי תעבורה. לאחר מכן אפשר יהיה להעביר אותו לתפקיד אחר בבימ"ש השלום ובמקומו יבוא שופט אחר משופטי בימ"ש השלום".

אבל לא נעשה דבר בהמלצותיה.

ועדת ברדרור, שהתכנסה ל־15 ישיבות על בעיות בתי־המשפט לתעבורה, ובמהלכן נפגשה עם אישים שונים, ביניהם שר המשפטים ונשיא בית־המשפט העליון, הגיעה למסקנות דומות. גם היא סבורה שאין מקום להפרדה בין שופטי תעבורה ושופטי שלום: "אין כל הצדקה לקביעת שופטים שאינם השופטים הרגילים של בית־משפט השלום לדיון במשפטי תעבורה. בניגוד לגישה שנשמעה מדי פעם, כי למשפטים מסוג זה אפשר להסתפק בשופטים בעלי כישורים אחרים, דעת הוועדה היא שהנחה זו בטעות יסודה והיא פוגעת בתדמיתו של בית־המשפט שלשירותיו זקוקים רובם של האזרחים... אין כל יסוד להנחה שמשפטי התעבורה נופלים בחשיבותם ממשפטים אחרים".

מתקבל הרושם ששורש הרע הוא בכך, שבמשך כל השנים התייחסה המערכת המשפטית אל בתי־המשפט לתעבורה כאל בן חורג. כשנחשפה פרשת השחיתות, אמר לי שופט בכיר: "כל זמן שהשחיתויות נוגעות רק לשופטי תעבורה ולא הגיעו לבית־משפט השלום והמחוזי, זה לא כל־כך נורא".

הדבר בא לביטוי קודם־כל במינויים הנעשים תחילה על בסיס זמני, על־פי תנאי כשירות שונים ותקופת ניסיון לשלוש שנים. האפליה הבולטת היא ששופטי שלום, מחוזי ובית־משפט עליון מתמנים לכל ימי חייהם, אבל שופטי התעבורה נקבעים לתקופת ניסיון.

ועדת ברדרור יוצאת בתוקף נגד גישה זו וממליצה לבטל את שיטת המינויים הזמניים של שופטי התעבורה ולהעביר את משפטי התעבורה לטיפולם של שופטי השלום. בדרך זו, מאמינה הוועדה, יידע הציבור כי גם במשפטי תעבורה נדון עניינו בבימ"ש על־ידי שופט הנבחר עם כלל שופטי המדינה והמתנהל עפ"י הכללים המקובלים בבתי־המשפט בכל הליך משפטי.

שוטרים מכתיבים מועד המשפט

אין ספק שיש קשר בין המעמד הנחות של בתי־המשפט לתעבורה לעומת בתי־משפט אחרים לבין המציאות העגומה השוררת בהם. ועדת ברדרור מורה בכך: קשה להצדיק את הנהלים הנהוגים שם ושאינם נהוגים בבתי־משפט הדנים בנושאים אחרים. לדעת הוועדה, "לא יתכן שעשרות רבות ולעתים מאות של אזרחים יוזמנו ליום מסוים, לעתים לשעה קבועה אחת, על־מנת לברר את דינם – הן מבחינת המקום, לאמור: הצטופפות של אזרחים 'בתנאי שוק', הן מבחינת הזמן, לאמור: שדינם נחרץ לעתים קרובות תוך 2–3 דקות. קשה לכנות בירור כזה כבירור משפטי".

מהממצאים של דו"ח הוועדה מתבררת תמונה קשה, המטרידה באותה מידה רב הזלזול מצד כל המערכות כלפי בתי־המשפט לתעבורה. שוטרים הרושמים את הדו"חות לאזרחים שעברו על חוקי התעבורה ומזמנים אותם למשפט, הם, ולא נשיא בית־משפט השלום או שופט אחר, למעשה קובעים את מועד המשפט ומספר התיקים שיידונו בפני שופט התעבורה באותו יום. השוטר הרושם את הדו"ח גם יכול לדעת בפני איזה שופט יתברר דינו של עבריין התעבורה. קציני משטרה שהעידו בפני הוועדה הודו שהם אינם מרוצים מן המצב הקיים.

ברור שבשיטות עבודתם הנוכחיות של בתי־המשפט לתעבורה יש פירצה הקוראת לגנב. מאות נאשמים מוזמנים להתייצב בפני שופט אחד באותה שעת בוקר, כאשר ברור מראש שעניינם של כל הנאשמים לא יוכל להישמע באותה שעה ויהיה עליהם להמתין שעות ארוכות, וגם כשיגיע הדיון לא יהיה סיפק בידם לומר את דברם, משום שלשופט אין זמן להאזין להם.

ועדת ברדרור צירפה לדו"ח שלה שורה ארוכה של המלצות לשינויים ושיפורים שוטפים בעבודת בתי־המשפט לתעבורה, להגברת התיאום בין פעילויות המשטרה, בתי־המשפט ומשרד הרישוי, להפסקתם של נוהלים פסולים וכד'. עכשיו הכדור חוזר אל שר המשפטים. המצב העגום שבו קומץ שופטי תעבורה כורעים תחת נחשול של 188 אלף תיקים בשנה, הוא בלתי־נסבל.

דגש חזק / ישראל אלדד

סדרי־העדיפויות של שמעון פרס

למה הלך שמעון פרס אל הרבי מבעלז ולקבר באבא סאלי כי אבו־חצירא מבטיח לנו גישה לכותל המערבי; ואל נדחה חלילה את ידו המושטת, הוא "מתון" יותר מחבש וג'יבריל. אם אינני טועה, היה זה כבר ערב הבחירות הקודמות, או בהקשר של כינון הממשלה, ששמעון פרס הלך לכותל כדי לשים פתק. אני מודה ומתוודה: אני הולך לכותל כאל סף ההר המקודש עלי ולא כאל תיבת־דואר לשמים, ובוודאי לא כפרוזדור הקלפי. מעיד אני על עצמי ארץ ושמים, שבתקפי היום את ביקוריו "הדתיים" של שמעון פרס, אינני בא לנגוע בקשר לבחירות. גם אינני חושב שלמחנה המכונה ימין יש מקום לדאוג להשפעת הביקורים האלה על הבוחרים. אולי זה אפילו לטובה. מכל מקום, הבחירות בנוסח שלנו כמעט מחייבות התחכמויות שונות (לפעמים עד כדי ביזוי עצמי) – ואולי פוליטיקה בכלל מחייבת זאת. הכל למען האידיאה כמובן.

עצם התופעה והתאפשרותה מעידות דאגה מוסרית, חינוכית ואמונית. כדי להמחיש את הידרדרותו של שמעון פרס – לא רק בקו הפוליטי שלו, כי אם גם בטקטיקה ובכלל בשכל הישר – אשווה את ביקורו עם ביקור שערך דוד בן־גוריון אצל בעל "החזון איש" זצ"ל, סמכות עליונה. ולא ערב־בחירות בא אליו בן־גוריון: הרי זה בן־גוריון שידע מה הן בחירות וטקטיקה ולא היה נוהג באמצעים, והוא־הוא אבי ההסכמים על הפטור לבחורי־ישיבה מגיוס.

עצם הפגישה עם ה"חזון איש", שנחשב מגדולי ההלכה וגם מהוגים של המחנה החרדי, נועדה לדיון עקרוני במעמד הדת במדינת־ישראל ולעצם מעמד המדינה.

בן־גוריון לא נסע כדי להעניק כבוד לתורה. פרס נסע כדי לקבל מהרבי הזה (ואולי גם הפתק) היתר לוויתורים על שטחי ארץ־ישראל, וכמובן, לשמירת אופציה קואליציונית על בסיס זה. המחיר ברור: הבטחת סטאטוס־קוו לבני פטור לבחורי־ישיבה. אם פיקוח ממון דוחה שמים (איסור התורה לקחת ולתת ריבית) קל וחומר שפיקוח נפש דוחה שטחי הארץ.

מדוע דווקא הרבי מבעלז והרבה טובים מספרים עליו. בעיני־הליכוד, נבון מאוד: פרס נרתם מבקיאותו לא רק בתורה שבכתב ושבע"פ (כנראה בתוך אותה), כי אם גם ב"יהדות העולם האקטואלית" (כך במפורש, "הארץ" 26.8).

כמובן, אין שם שינוי אצלו לגבי גיוס אלפי בחורי־ישיבות (גם לא התבקש, אדרבה: הבטחה סטאטוס־קוו), או בתפישתו העקרונית את הציונות והמדינה. דגלי־ישראל לא יתנוססו שם גם ביום־העצמאות, ו"התקווה" היא טריפה. כאיש גליציה, שחסידות בעלז היתה הדומיננטית בה, אני מעיד שהיא היתה אנטי־ציונית קיצונית. נכון שאיננה בנטורי־קרתא: היא מכירה במדינת ישראל דה־פקטו, בוודאי על־פי הכלל של "דינא דמלכותא – דינא".

והרי איש לא יחשוב שלגבי פרס הכבוד התורה הגדולה. אלא שיהדות ותורה אשר אין מדינת־ישראל, ציונות וארץ־ישראל חלק אינטגרלי בהן להלכה ולמעשה – בגלויה, בהתגלות, כגיוס – יהדות פגומה היא בעיני, ואף מזיקה לעניינה של ישראל; כאשר היא נותנת פתח־הצלה לאויבינו להשתמש בה לגינוי ישראל. ואם הרב שך, מנהיגה של אגו"י, טוען שאוהדי אגודת הכל "חיינו אלפיים שנה בלי מדינה" (וזו אמת), למה לא יאמר הרבי מבעלז: "פיקוח נפש דוחה שטחים"? ואם כך, אם ממילא לא בגבולות־הבטחה, פיקוח נפשות רבות מתיר – ואולי גם מחייב – ויתורים; וממילא את הר־הבית מותר להשאיר בידי הוואקף ויש לאסור על היהודים לעלות לשם עד בוא המשיח.

והנה עכשיו בא אפילו אבו־חצירא (לא רק חוסיין), ומבטיח לנו גישה לכותל. מה זה באמת חשוב, מבחינת הגאולה בידי משיח צדקנו, מי הריבון בירושלים? למה דווקא ה"ציונים" המגייסים בחורי־ישיבה? הייתכן שה־18,000 משתמטי צה"ל שיצביעו למערך, אם במישרין ואם דרך אגו"י, עדיפים בעיני שמעון פרס על 18,000 חיילים וקצינים דתיים, על דרך "מרכז הרב" ונושאיהם? רק עדיפות כזאת יש בה כדי להסביר צעד אנטי־ציוני ואנטי־ממלכתי כל־כך כביקורו במרכז משתמטי־הגיוס.

דודו של הרבי הנוכחי, שניצל מהשואה על־ידי תחפושת, גילח זקן ופיאות, יצא והגיע בסרטיפיקט ציוני ר"ל, מעולם לא הודה הוא ולא הודו יורשיו כי טעו בהתנגדותם הקיצונית לציונות. אני מבין את חסידות חב"ד – אסכולה עמוקה, וברסלב ודאי מיוחדת ועמוקה. אבל מהי חסידות בעלז? מה ייחודה, מה תורתה? מה זכות תחייתה ואף פריחתה המתארמית בשם "בעלז" בארץ־ישראל? אך ורק מפני שיש יורש לשושלת, אך ורק למען "ישיבת בעלז", ישתמטו אלפי בחורים נוספים בעוד אלפי בחורי "ישיבות־ההסדר" ודומיהן מקיימים יהדות מלאה וקידוש־השם ממש. ואין מקום כמובן לשאול על ביקורו הנוסף של שמעון פרס אצל קברו של הבבא סאלי זו ממש עבודה זרה, על כל האמונות התפלות הכרוכות בכך.

זה מתוך בשפקה גם מטעם "העבודה" לעבודה זרה. מכל הבחינות, דומני גם מבחינת היהדות הצרופה, יש לזה קשר ליהדות כמו עסקי־הבורסה של התק"ם לסוציאליזם, או הקשר של מלמיליאו עם ביתו"ר של ז'בוטינסקי.

هكذا من الأصل

מסלול הסיור המחייב

מאת ציונה שמשי

ביקור בסין היום, בתחילת עידן הפתיחות, החשיפה והתאווה לתיירים ולכספם, עטוף כולו בתחושת אובדן הקסם הגדול שבהיותה אסורה. בתוך זמן קצר תהיה סין ככל ארצות התיירות.

כשהופיעו ארצות אסיה באופק, כבר היתה סין בסוף תקופת ברונזה מפוארת בתולדותיה, וזו התקיימה לאחר תקופת אבן מופלאה, שהותירה אחריה ממצאים כבירים. שינויים ומהפיכות הביאו את סין למאה ה־20 כענק חשוכי, רדום, מסתורי, זר ולא כמוה. בדומה לארצות רבות בעלות עבר מפואר, נעשתה בסין כמעט כל פעולה אפשרית לחיסולו. שנות השד לטון הורות, במהלכן עשה בה כמעט כל ענק מעיבי כבשלו, העבירו למד דיאוני העולם שכיות חמדה וערכים שאין שניים להם. הפליטים הסיניים שברחו בסוף שנות הארבעים העבירו לטאיוואן להצלה אוצרות בהיקף הגדול ביותר בתולדות האמנות. במוזיאון טאיפה כ־900 אלף פריטים סיניים מעולים.

היום נאחזת סין בתולדותיה כבסדורה שחשיבותה נמדדת בכמות התיירים שהיא מצליחה להביא. תכנית הסיורים קבועה מאוד ואיננה ניתנת לשינוי מרגע שחותמת על אחד המסלולים. כל דבר שרציתו לראות ולא הוגדר בתכנית נדמה היה למדריכים המקומיים כסיוט. קיים גם התסכול המתמיד המופיע כאשר יום הביקור שלך בעיר מסויימת הוא היום בו המוזיאון החשוב סגור. נסיון לוותר על ארוחה לטובת ביקור במוזיאון נתקלת בסירוב מוחלט של המדריכים, שכרטיס המזון שלהם הוא אתה.

המוזיאון של שנחאי הוא הפתעה אמיתית. הבניין, העובר שיפוצים, מוקף כולו בפיגומי במבוק עד למלוא גובה שבעה קומותיו. הוא נראה הכל חוץ מאשר מוזיאון. בקומתו הראשונה אוסף כלי ברונזה משנת 1,600 לפני הספירה ועד למאה הראשונה. הכל מוצג, מואר, ממוזג ומתועד כהלכה, באנגלית לצד סינית. ההסברים מצוינים. עשרות סטודנטים יושבות בצד על הרצפה ומעתיקות בקול רם מאוד.

הדרקון שומר הקברים. פסלי חרס נפלאים ומרוחים

במאוזוליאום של מאו התקבצו התיירים, המידע המועבר בדבר אותו, אשר נפלה בעת הכניסה התפרחה מורש, נשמע יותר כמטאפורה מאשר כעובדה סבכית.

במרכז פקינג "העיר האסורה", שנבנתה במאה ה־15 ומשך 500 שנה שימשה שתי שושלות קיסריות היתה מרכז השלטון והתכנים הסודי ביותר, אליו השתווה רק הותיקן. 720 אלף מטרים רבועים, 900 אלמות באוויך ספור מבנים, מעברים, גשרי אבן מגולפים וחצרות פנימיות מהממות. היא נפרצה ב־1,911 והוגדרה כמוזיאון. שעות של הליכה ועדיין עוברים חלק קטן מאוד. היזוקות מתמרת בין אלפי אנשים, ללא פינה ריקה לרגע. כל זכוכית אליה חייבים להיצמד כדי להביט פנימה מרוחה בשומן האלפים שהיו לפניך, וכך גם כל מעקה.

את שוק חוית הביקור הרס ברטולוצ'י בסרטו "הקיסר האחרון" – שהרתיד תושעה של "כבר הייתי כאן". הטלוויזיה הסינית משדרת כעת גירסה מקומית של "הקיסר האחרון", שהפקתה ארכה ארבע שנים. העיתונות עוסקת כל הזמן בהשוואות, מבלי שלקהל המקומי יהיה ברור במה מדובר.

המדריכים המקומיים מדברים בשושלות ולא בתאריכים. לכל שושלת הסימנים הייחודיים לה, אך כולן השאירו ארמונות פאר ומקדשים. קיסרים אוהבי אמנות בנו להם תמיד ארמון קיץ וביתן חורף וגן פלא ומסתור בחיים ומבנה קבורה. אלה ששאו את יורשיהם בנו להם מבנה קבורה מיוחד ואף דאגו כי יעבדו לאכלם אותה. היורשים השבע־יצרו משך השנים מכנה משותף לרוב מבני ארמונות העץ המורכבים, אשר מאותים בתוכם ארגמנטיקה איסלמית השפעות מקישוטי השוק המעברים שהרחו לסין. רעפי חרס מוזגים בזהוב קיסרי ובטורקיז השמימי (האיסלמי) מחזיקים בקסמם לאורך מאות שנים, וכמותם פרטי דרקונים ושדים הרוכבים בראשי הגגות ומגינים מפני קריפות.

התערוכות בגלריה הלאומית חושפות אמנות עכשווית שאינה כזו. תערוכת הצעות אבנים לסמל לסין החדשה משנת 1997 – שנת האיחוד עם הונג־קונג – כוללת אלמות מלאים במאות הצעות דומות זו לזו בביצוע הקלישאות, הצבעים והצורות. אתה מסויים של ריאליזם סוציאליסטי בשינוי תווי הפנים. הקירות מתקלפים וכמותם בסיסי הפסלים. הקטלוגים זולים והמוכרות מבוהלות כהלכה בשפתיים אליהן בשפה זרה. כל קטלוג מתעד את התערוכה השנתית והמטמן הישב בתאריכים. השד האה בין שש השנים האחרונות אינו מצביעה על שינויים כלשהם. היה זה נסיוני היחיד לבדוק את העשיה באמנות הסינית כיום, והחלטתי להישאר בעבר.

חלק מן המוזיאונים העירוניים ב"דרך המשי" שמורים כהלכה. חלום קטנים ומאובקים, כשהמוצגים – בגם מעולים ונפלאים – מגובבים בארונות מדורים. מיוחד במינו הוא אגף המומיות, בתשלום מיוחד, באורומצ'י. הגוויות שם אינן דומות לכל מומיות אחרות המוכרות לנו. בני 50 במותם ובני 3,000 שנה מאז. עירומות לאורך, שחומות ומבריקות, כאילו נטמפו במעטה שעווה מיוחד. כל גבר עבור עם שתי נשים הפונות לעברו והחידות. פסלי חיות חרס נפלאים ומורים שומרים על הקברים.

במוזיאון לנצ'ו אגף מאבנים מעולה ושרידי חיות קדמוניות. גאוסים הארכיאולוגיים...

מרכז התבנים

הקומות העליונות נמצאות כאילו במקום אחר ומוגדרות "למקומיים בלבד". החלונות פתוחים לטובת מעט אוויר. המאווררים חורקים ואין ולו מילת הסבר אחת בשפה זרה. מגילות מצוירות, פריטי חרס יפהפיים ופסלים בעירבוב כלאחר יד.

הכניסה למוזיאון גובלת בתחנת משטרה, המציגה כדרכה בצילומים צבעוניים על לוח גדול את פשעי החודש האחרון – פוגעים ונפגעים באחד. נקודה אדומה על צילום מאשרת כי גזר הדין בוצע. עונש המוות, הקיים עדיין בסין, מוסיף משמעות למוזיאון החיים הזה.

התכשולים מתעצמים בשלושה ימי ביקור בפקינג, על השיבתה, גדולה והדרע בדבר הקיים בה. היום היא נבנית ברוח המערב, סגר הזרבה, בעשרות מלונות ענקיים והמתיירים העוברים מכל מקום אחר. האדריכלים מקומיים, אך יועצים זרים נשפעים בעורפם.

עם עלות השחר מלאים הגנים בקשישים מתעמלים. חנויות הספרים העתיקות מתפוצצות מרוב אדם כבר בשעות הבוקר ו"כבד העם", הגדולה בעולם, מלאה בזוללים השומרים שהעם לא יזדהה על הרשא שלו.

לבת־שבע יש בית

לאחר שנות נדודים, קיבלה להקת המחול משכן. אלא שהמתנה תאכל את התקציב

מאת לידיה פרנס

השבוע הבא תחגג להקת המחול בת־שבע 25 שנים להיווסדה וגם את כניסתה לבית משלה, במרכז נוה צדק בתל־אביב. הכניסה למשכן החדש התאפשרה בעיקר תודות לג'ק דלל, שתרם כספים רבים להקמת מרכז המחול בנוה צדק, להנצחת בתו הרקדנית סוזאן. את היתר מימנה קרן ת"א לפיתוח.

בכך מסתיימת תקופת נדודים ארוכה של הלהקה: משכנה הראשון היה בתוך סטודיו ברחוב אבן־גבירול. משם עברה לבניין חברת מוטורולה, בו התאמנה קומה לצורכי ריקוד. לפני ארבע שנים עברה לאולם אהל־שם, לא לפני שהתאימה גם כאן את הבמה לריקוד. משרדי הלהקה מוקמו ברחוב סמוך.

רקדני בת־שבע מרוצים מאיכות חדרי הסטודיו ומלוקיים. המנהלים מרוצים בעיקר מהדירכון במקום אחד: גם "בת־שבע 2", שרקדה עד עתה במרכז ביכורי העתים, תעבוד קרוב ללהקה הגדולה.

אבל ההגדרה "בית משלה" עלולה להטעות, כי כל שיהיה עתה ללהקה הוא שני חדרי סטודיו לריקוד וקומת משרדים באה מעליהם. בנוה צדק אין ללהקה אולם הופעות, אם כי יש לזכור שגם בעבר לא היה לה אולם משלה. כדי להופיע נאלצה הלהקה למצוא תאריכים פנויים באולמות שונים – בדרך־כלל בתיאטראות הקאמרי והבימה. בשנה האחרונה החלה להופיע גם באולם בית רוני שבשכונת התקוה.

המעבר המשמח מביא עמו גם מספר בעיות, כפי שמסבירה מירה אירילם, משנה למנכ"ל: "אולם אהל־שם תוחזק על־ידי עיריית ת"א. כאן, בנוה צדק, אנחנו עומדים בפני הוצאות תחזוקה גבוהות. זה מה שנקרא 'מתנה אוכלת'. התקציב שלנו (ממשרד החינוך והתרבות ומעיריית ת"א) נחשב כאחד הגדולים, אבל אינו עונה על צרכי הקיום של הלהקה. מאז הפסיקה הברונית דה־רוטשילד את תמיכתה בלהקה אין מי שיתרום לנו".

בינתיים, מול מרכז נוה צדק נמשכת בניית אולם חדש, שיהווה אולם ההופעות של מרכז המחול ובו תהיה לבת־שבע זכות ראשונים. בעיריה מקווים כי הבנייה תסתיים עד סוף 1988. גם בבת־שבע מאד מקווים.

פיתוי משעמם

מאת גדעון סאמט

צלב ביציאת הסרט "כפירה" בשמאלה. אך הסרט גרוע (צילום: אי־פי)

ראיתי את "הפיתוי האחרון של ישו" בניו־יורק ואני מבוהר, לפי הזמנת עורך המדור, לעשות כאן מה ששום מבקר בארצות־הברית, ככל הידוע לי, לא העז לומר שזהו סרט גרוע. הקוראים הוריים ללא ספק ידעים שמדובר בסרטו מחולל־השערוריה של מרטין סקורסזה, בו חולם ישו הצלוב כיצד הוא שוכב עם מריה מגדלנה, פאולוס מתואר כשקרן, יהודה איש־קריות כידיד נאמן, ואבו של ישו – זו שלפי גירסה אחרת הביאה אותו לעולם בלידת־בתולין, בעזרת רוח הקודש – אומרת עליו "תסלחו לבן שלי. הוא משוגע. יש לו בעיות, מאז שהיה תינוק. הוא לא בסדר בראש".

הדבר החשוב ביותר שיש לומר על הסרט הוא שלא היה שום סיכוי לפסול אותו להקרנה בארה"ב, למרות זעקות עד לב השמים של אירגונים קתוליים, בעלי עוד שמרניים ודת מגיבים. רוב המפיקים והבמאים החשובים התייצבו מאחורי זכותו של עמיתם לחופש ביטוי, וכך גם מבקר אישים אחרים, בכללם אנשי כנסיה אחרים. אבל הסיבה העיקרית לאי־הפסילה לא היתה מערכה מכיוון זה או אחר. הסיבה המרכזית היא כי אפילו כאשר נפגעת בת־עינם ודתפורפשם הרגישה ביותר, האמריקאים לא קונים צנזורה.

כצפוי, היו סביב הסרט נימות אנטישמיות בשפע. את זה אפשר למצוא באמריקה בלי קושי גדול. היהודים בסרט נראים, כמובן, עולצים מול הצלב. זאת לא אנטישמיות – זאת היסטוריה – אבל מחוץ לאולם תבעו אירגונים נוצרים שהיהודים "יעשו משהו". מקרה של אנטישמיות כפולה: גם ברמז (ולפעמים באמירה) שדי היה להם שרצחו את ישו פעם אחת, וגם בהנחה שאם היהודים רק ירצו, בעזרת רשת ההשפעה הכל־יכולה שלהם יאלצו את המפיקים להוריד את הסרט.

הסרט ארוך – שעתיים וארבעים דקות – ומשעמם בערך באותו שיעור שמוטב היה לקצץ על־מנת להפוך לסרט באורך נורמאלי. מה שמחזיק אותו, לזמן מה, הוא החידוש הנועז באמת בגישה אל אלוהי הנוצרים.

המהומה שקמה קשורה לא רק לדיון הסקנדליסטי של הסרט, אלא גם למקום המרכזי שממלא הקולנוע בפורשן של התרבות האמריקאית. אני לא מתאר לעצמי שפירסום מחרש בארה"ב של ספרו של קזנצאקיס, שעליו מתבסס סקורסזה, היה מזיז לאמריקאים.

מוזר, באמת מוזר, מדוע לא הצלחתי למצוא ביקורת כלבבי על הסרט אפילו בעיתונות המסורת פתוח, דוגמת ה"וילאג' ויס". אולי בגלל המאקום האמריקאי המפורסם והעיקנות הקיימת למרות הכל. רב העיתונות שם לא מעבלת היסב כאסת בביקורת. לכן אין גם להעלות על הדעת, כמו שאומרים היום, כי באיזה עיתון אמריקאי היו כותבים פיליטון (כפי שהיה מוזרן בוודאי לעשות כמאוסיסט אצלנו) על ציסטה כמו זו מאות התגובות שהופו לידי בכניסה לקולנוע: "כפירה מאז עזב אלוהינו את האדמה הזאת לא סבל האשמות וזוניות כאלה".

אהבות אסורות

שני סרטים העוסקים בסיפור אהבה יהודי ערבי מצולמים עתה בארץ. בהפקה האמריקאית אפשר למצוא את ססיליה פק

מאת גידי אורשר

לאחר הפסקה קלה מתעוררת העניין בנוגע על פרוייקטים בקולנוע בישראל. השניים הראשונים דומים להפליא: סיפורי אהבה טראגיים על רקע יחסי יהודים־ערבים בישראל.

הראשון הוא סרט כחול־לבן של ממש: "אש צולבת", בבימוי גדעון גנני, על־פי תסריט מאת בני ברבש ("החולמים"). זהו סיפורם של צעיר ערבי־נוצרי מיפו וצעירה יהודיה מתל־אביב המתאהבים למרות התהום שביניהם, על רקע מאורעות תחילת שנת 1947. השניים מנסים להיפגש ולהעניק אהבה ויחס, אולם הסביבה קוטעת את הכוונות המשותפות באלימות, כתוצאה מהתנופה הלאומית הערבית ומאבקי ההגנה והאירגונים. הסיכוב האחרים בערבים ובבוחשים לקראת הקמת מדינה יהודית.

ברבש, הוא שמספר את את ברבש לספר דווקא היום את הסיפור האמיתי הזה, כדי להציג מסכך פרלימינרי נגד קיצוניות שני הצדדים, המונעת כל אפשרות לדרישה אמיתי ומביאה לקורבנות שווא. בתפקידים הראשיים שרון כהן ורן חרוביץ, ולצידם מרים גבריאלי, סיני פתר, דני פרידמן הילד ברב שלומאי. מפיק את הסרט מרק רוזנבאום, בתקציב בסך 600 אלף דולאר – לא הרבה כשמדובר בשחזור תקופה ברחובות יפו ות"א, על מקומות הבילוי, מבני המגורים וכלי הנשק, שהובאו במיוחד מלונדון.

הסרט השני, "אהבה אסורה", הוא קופרודוקציה ישראלית־אמריקאית, בבימוי ג'ק פישר ובהפקת דורון ערן. גם במרכז סרט זה פרשיית יחסים שנגמרת רע, הפעם בין צעירה ערביה וצעיר ישראלי שהכירו בעודם ילדים, נפרדו, ושבו וגילו האחד את השני בבגרותם. התסריט נכתב על־פי ספרו של חיים זלדיס וההפקה היא יוזמה אמריקאית שמצאה את שיתוף הפעולה של ערן בארץ. זהו סרטו הארוך הראשון של פישר, שעשה בעבר בעיקר סרטים קצרים ועבד לטלוויזיה. אין זו הפעם הראשונה שהוא שובר בארץ. גם צלם הסרט, באבי מרקוביץ, בילה שנים אחדות בישראל ושמח לחזור ולעבוד כאן.

הסיפור הפיקנטי של הסרט הוא השחקנית הראשית, ססיליה פק, בתו של גרגורי, המגלה תכונות מלהקות של כוכבת קולנוע. לצידה, אדריאן פסדר האמריקאי. מהצד שלנו ארנון צדוק, מכרם חורי וחני אוולאי. צילומי הסרט, באנגלית כמובן, נערכים ביפו, תל־אביב ורמת הגולן, ויימשכו עד שלושה וחצי שבועות.

קלות של קיץ

מאת אורי אפשטיין

יצירות לבינור ולסמנתר בבית הקונסרבטוריה הציונית

הכותרת הפיגמטית "קונצרט קיץ למוסיקה קלסית קלה" מעוררת הרהורים בדבר אובדן המשקל לפיו מסווגות יצירות. לא ברור גם מה הסגולות המעניקות להן עדיפות לבגינה בקיץ יותר מבחורף.

אילו התחיל רסיטל זה בחלקו השני, אפשר היה להתרשם בנאה וללא הסתייגויות רבות מנגינתה של אריית שולמן – חברת התזמורת הפילהרמונית של וושרדם לשעבר – ככנרית בעלת צליל ויפרתי עשיר, הבעה פיוטית חמה ונטיה קלה אך מאופקת לסנטימנטליות, השומרת עם זאת על מרחק בטוח מן הגלישה לקיטש אף ביצירות המפתות לכך. מטולות מבודכות אלה סייעו לה בעיצוב רגיש של הסרנדה המלנכולית של צ'ייקובסקי ובתוספת חדגויות ריקודית במחולות הספרדיים מאת מושקובסקי – שהראשון בהם הוא ממילא שאתמי יותר מאשר ספרדי. היא השליטה מינון נבון גם בסוחסיהתמוגגות בדוק כמו "יגון אהבה" של קרייזלר.

בהרוחתה הטבעית המשכבעת עם תבנים של צער ועצב, מוטב היה אילו ויתרה על התמודדות הסרת סרכי עם הסונטה של דבוז'אק, המחול הספרדי של דה פאייה וההבנירה של סרסטה, שבהם לא הגיעה להישגים מרשימים יותר מאשר רצינות קודקסית וסמפרמנטליות מאופקת.

נסע דיננבר היא מלווה מקצועית ואמינה, אך בקטעי בסולו "קלי המשקל" של מוסורגסקי ושומן סבלה נגינתה מנטייה כפייתית למהירויות מופרזות. קשה למצוא סיבה המצדיקה מבחר חלקי מתוך "תמונות בתערוכה", התוכנית ממילא מכפי יכולתה, שהרי בפרפראזה הפסטורלי אין מוסר ביצירות תרפרקיות שניתן להתמודד איתן בכבוד, ללא נטילת סיכונים מיותרים.

חברת החשמל לישראל בע"מ

הודעה לפי סעיף 23(ג) (2) לחוק ניירות ערך, תשכ"ח־1968

על פרסום תשקיף

בדבר הנפקה לציבור של

סדרה של אגרות חוב רשומות על שם עומדות לפרעון בשעורים שוים בשנים 1994—2003 (סדרה 15), נושאות ריבית בשעור של 4.55% לשנה, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן, שפורסם בגין חודש יולי 1988, בערך נקוב כולל של 110,000,000 שקל חדש. מתוכן אגרות חוב בערך נקוב כולל של 109,520,000 שקל חדש מוצעות לציבור בשני מכרזים, כדלקמן:

(1) אגרות חוב בערך נקוב כולל של 55,000,000 שקל חדש לפחות, תוצענה לציבור ביום 15.9.88 במחיר מינימלי של 90% מערכן הנקוב (תשואה לפדיון של כ־6%) (בתשקיף זה: "המכרז הראשון"). סכום אגרות החוב שתמכרנה במכרז הראשון עשוי לגדול עד לסכום המירבי של 109,520,000 שקל חדש, בהתחשב במחירים שניתן יהיה לקבל במכרז הראשון תמורת סכומים נוספים של אגרות החוב כמפורט בסעיף 3.5 לתשקיף.

(2) יתרת אגרות החוב אשר לא תמכרנה במכרז הראשון, אם תהיינה כאלה, תוצענה לציבור ביום 29.9.88 במחיר מינימלי של 90.5% מערכן הנקוב (תשואה לפדיון של כ־5.925%) (בתשקיף זה: "המכרז השני").

מפיצי ההנפקה שיקבעו בכל אחד מהמכרזים עשויים להיות גבוהים מהמחיר המינימלי. בנק לאומי לישראל בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ (שניים ממנהלי הקונסורציום) מתכוונים להזמין, כל אחד מהם עבור עצמו (נוסטרו), 10% מאגרות החוב המוצעות לציבור לפי תשקיף זה ובנק המזרחי המאוחד בע"מ מתכוון להזמין כאמור עד 2.3% מאגרות החוב.

החברה תגרום לכך, כי יועמדו לרשות חברת אופק ניירות ערך והשקעות בע"מ אגרות החוב המותרות, בערך נקוב כולל של 480,000 שקל חדש כמלאי לצורך הבטחת מסחר סדיר באגרות החוב.

להבטחת תשלום כל הסכומים (קרן, ריבית והפרשי הצמדה) שהחברה התחייבה לשלמם על פי אגרות החוב יצרה החברה שעבוד צף, על כל רכושה ועל כל זכויותיה לגבי רכוש זה כפי שהוא קיים כיום וכפי שיהיה בעתיד. שעבוד צף זה הוא בדרגה שווה לשעבודים הצפים האחרים, שנוצרו על ידי החברה (ראה סעיף 13.5 לתשקיף) יחסית (פרי פסו) לסכומי ההתחייבויות כפי שיהיו מובטחים, מזמן לזמן, על ידי כל אחד משעבודים אלו. החברה זכאית ליצור שעבודים קבועים נוספים על רכושה בזכות בכורה או בעדיפות לגבי השעבוד להבטחת אגרות החוב מהנפקה זו.

הנאמן מטעם בעלי אגרות החוב הסכים מראש כי במידה והחברה על פי שיקול דעתה תפעל לסילוק השעבודים הקיימים על רכושה (למעט שעבודים להבטחת נכסים חדשים) ובכפוף לקבלת התחייבות לקיום שעבוד שלילי (NEGATIVE PLEDGE) לטובתו (מבלי לפגוע בזכות להתחייב לקיים שעבוד שלילי כלפי אחרים) אזי יבוטל השעבוד שניתן להבטחת אגרות החוב מהנפקה זו יחד עם אותם שעבודים (ראה סעיף 4.5.4 לתשקיף).

במקרה של פקיעת הזכיון בשנת 1996 או במקרה של רכישת המפעל ע"י הממשלה בשנת 1993, יועברו לממשלה, בין השאר, התחייבויותיה של החברה מכח אגרות החוב מהנפקה זו (ראה סעיף 9.1.4 לתשקיף). בחוות דעת רואה החשבון כלולה הסתייגות בדבר הפיצוי הנאות שישולם לחברה במקרה של רכישת המפעל או בתום הזכיון.

הזכיון קובע כי החברה זכאית לקבוע תעריפים על מנת שתפיק רווח מותאם אשר יאפשר תשלום דיבידנד כמתואר בסעיף 9.1.3 לתשקיף.

במידה ולחברה רווחים המאפשרים חלוקת דיבידנד מעבר לשיעורים שנקבעו, קיימת אפשרות כי שר האנרגיה והתשתית יורה לחברה כי חלק מסכומים אלה ישמש להפחתת התעריף או שיקבע בהסכמה עם החברה שימוש למטרות אחרות כיו"ב, ראה סעיף 9.1.3 לתשקיף. אין האמור חל על יתרת העודפים ליום 31.3.87 בסך כ־1.7 מיליארד ש"ח.

החברה היא חברה ממשלתית ע"פ חוק החברות הממשלתיות התשל"ה — 1975. לפירוט הוראות שונות החלות על חברה ממשלתית ראה סעיף 9.11 לתשקיף.

הזכיון על תיקוניו קובע בין השאר, הוראות המתייחסות לעריכת הדוחות הכספיים של החברה. החברה קיבלה חוות דעת משפטית לפיה הוראות הזכיון עדיפות לענין זה על הוראות חוק ניירות ערך, תשכ"ח—1968. הדוחות הכספיים נערכים כיום בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים. החברה מתחייבת כי הדוחות הכספיים שלה יהיו ערוכים בהתאם לחוק ניירות ערך, אלא אם תהיה מניעה חוקית לעשות כן. במידה ותהיה מניעה חוקית כאמור מתחייבת החברה לכלול בדוחות הכספיים שלה ביאור בו יוצגו דוחות כספיים ערוכים לפי חוק ניירות ערך. התחייבות זו ניתנת לאכיפה רק במישור האזרחי. ראה סעיף 9.1.2 לתשקיף.

באשר לאכיפתן של זכויות החברה, להם ניתן תוקף בפקודת זכיונות החשמל 1927 ובחקיקה נוספת, ראה סעיף 9.1 לתשקיף.

הדוחות הכספיים הכלולים בתשקיף תואמו בשעתו בדרך של הצגה מחדש (RESTATEMENT) על מנת לשקף תיקון טעות (ראה חוות דעת המבקרים בסע' 12 לתשקיף ובביאור 2א.(8) לדוחות הכספיים).

סך כל עמלות החיתום, ההפצה וההוצאות האחרות הקשורות בתשקיף לא יעלה על כ־6.3% מתמורת ההנפקה, דהיינו כ־6.25 מליון ש"ח.

אומדן התחייבויות החברה ליום 30.6.88 למנהלי קונסורציום החותמים הוא כדלקמן: לבנק לאומי לישראל בע"מ 47.7 מליון ש"ח; לבנק הפועלים בע"מ 45 מליון ש"ח ולבנק דיסקונט לישראל בע"מ 22.8 מליון ש"ח.

הנאמן: החברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ, החברה לנאמנות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ **החתמים:** בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק הפועלים בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ (מנהלי קונסורציום) בנק המזרחי המאוחד בע"מ; הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ; בנק אגוד לישראל בע"מ; בנק ברקליס דיסקונט בע"מ; בנק אוצר החייל בע"מ; שרותי בורסה והשקעות בישראל אי.בי.אי. בע"מ; בכורה שירותי יעוץ והשקעות בע"מ; בנק למימון ולסחר בע"מ; החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ; צמיחה ניירות ערך בע"מ; א.ש. כספים בע"מ; בנק כללי לישראל בע"מ; הראל את לביא בע"מ; מוריץ את טוכלר בע"מ; מיטב יועצי השקעות וניירות ערך בע"מ; יעד (ר.ס.) יעוץ פיננסי; יוניטרסט חברה להשקעות וניירות ערך בע"מ; רמקו — יעוץ וניהול השקעות בע"מ.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

ניתן להשיג עותקים מהתשקיף ולהגיש הזמנות לרכישת אגרות החוב בכל סניפי הבנקים או חברים אחרים בבורסה.

תאריך התשקיף: 31.8.88

המוסד לביטוח לאומי

הודעה למבוטחים בביטוח הסוציאלי בגרמניה

ב־1 בינואר 1986 השתנו דיני קצבת השאירים בגרמניה

על־פי הוראת מעבר, שתוקפה עד 31 בדצמבר 1988, בני־זוג, שנולדו לפני 1 בינואר 1936 ונישאו לפני 1 בינואר 1986, רשאים להצהיר (הצהרה משותפת) כי הם מבקשים שיוסיפו לחול עליהם דיני קצבת השאירים שהיו בתוקף עד 31 בדצמבר 1985.

עלוני הסבר וטופס הצהרה אפשר לקבל בסניף המוסד לביטוח לאומי שבמקום המגורים.

לשכת הקשר לאמנות בין־לאומיות

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 379

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בסכומים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מלונות ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ק.ימינה	6/88	200	הפעלת קיוסקים, מזנונים ומסעדות — א. מיזנר פסולת ועבודות אחרות ב־1 קיוסקים. ב. שכירות 4־5 סנדלים להובלת נוסעים ומטען ג. משאית עם מנוף לפנוי גזם פסולת וחומרים ניתן להגיש לסעיף 1 בלבד (פרסום קודם בוטל)	15.9.88	אגף לשיפור פני העיר 057־54519	א. הללי
קרית גת	14/88	400	החלפת קווי מים וביוב במישעול הסכין, ברחוב הפרחים	19.9.88	מח' הנדסה טל: 051־874581	ז. בוים
מ.מ. בני עי"ש	2/88	250	הקמת מועדון יום לקשיש (תוספת שיפוץ) תחנ	18.9.88	מזכיר המועצה טל: 08־591046	י. בן יצחק
מ.מ. זכרון יעקב	5/88		ציפוי וסלילת מדרכות, כבישים, וקוי תיעול	15.9.88	מח' סבביות טל: 06־390722	י. שיבובסקי
מ.מ. מגדל העמק	22/88	50	עבודות מסגרות בבית־ספר (תיקון מכרז)	4.9.88	מהנדס העיר טל: 640750	ש. עמר
מ.מ. מזכרת בתיה	11/88	300	בנית גן ילדים	14.9.88	מזכירות טל: 08־411001	ר. אלול
מ.מ. באקה אל־גרביה	1/88	500	הקמת בית ספר יסודי וגן ילדים	8.9.88	מזכיר טל: 06־371224/371223	ס. דרויש

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מלונות ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. חדרה			דרוש/ה מרכז/ת למועדון רעים. נסיון 5 שנים	15.9.88	ויזה עציון טל: 06־328305	י. בונגא
ע. טירה	2/88		דרוש/ה מנהל/ת השירות הפסיכולוגי	10.9.88	מנהל מנגנון טל: 04־922121	ת. לבב
ע. רמלה	2/88		דרושים: עובדים סוציאליים		מדור גטלייב טל: 08־226423	י. רבי

החברה למשק וכלכלה של השלטון המקומי

הארץ

עיתון לאנשים חושבים

"אם הנאצים לא הרגו אותי, את תהרגי"

ילדי ניצולי־השואה מתמודדים עם המסרים הגלויים והסמויים של בית ההורים. ספרה החדש של נאוה סמל משקף מגמה נמשכת של עיסוק בהשתקפות חוויית השואה אל דור הבנים. הפעם זו ישראל של 1958

מאת נורית כהנא

כתיבה על השואה היתה עד לא מכבר נחלתם של אלה שחוו אותה מבשרם. יוצרים אחרים נהגו בדרך כלל להירתע מעיסוק בנושא, בשל כובד המשא. עתה מתפרסמת ספרות צעירה, המתמודדת עם הנושא מזווית־הראייה של ילדי הארץ, בני הורים מדור השואה שהצליחו לשרוד ולהקים משפחות, ולהעביר לצאצאיהם מסרים גלויים וסמויים מאותה תקופה. דומה שמשך שנים לא ידעו הבנים כיצד להתמודד ומה לעשות במסרים אלה. רק לאחר שבגרו והחלו לתהות על פשר הדברים, מצאו דרכים לעסוק במה שהטריד אותם, שהיה כה מנותק מחייהם – כל מה שהתגלם בהוויה של "בן למשפחת יוצאי־שואה".

ספרה החדש של נאוה סמל (34) "גרשונה שונה" (הוצאת "עם עובד", 1988) ממחיש מהי השואה בעיני הילדה גרשונה, הזוה השכם והערב עם מסרים מהתקופה שהוריה מעבירים אליה. "הם (הנאצים) לא הרגו אותי, אז את תהרגי אותי" – הוא אחד ממשפטי־המפתח בספר, משפט שמסיחה האם בבהלה לאחר שזו נעדרה מן הבית למשך כמה שעות והסבה לה חרדה עמוקה. אירוע זה ואירועים אחרים המתוארים בספר מקפלים בתוכם את כובד האחריות והרגשת אשם שחוו בני דור המדינה במשפחות ניצולי־שואה.

"לאחר שהמשפט הנורא הזה יצא ממני, לא חשבתי שאוכל להמשיך ולסיים את הספר", אומרת סמל. את ספרה אין לראות כעוד ספר נוסטלגי על שנות החמישים המאוחרות, אלא גילוי של מחוות נפשיים מרוחקים. הספר מדלג על משוכת המיתוסים של כור־ההיתוך ויצירת דור חדש: תיאוריו הרגישים משתלבים עם ההכשר הניתן עתה לעיסוק בהשתקפות חוויית השואה אצל בני הדור השני. למשל, בסרט התיעודי "בגלל המלחמה ההיא".

הספר "גרשונה שונה" עוסק בנערה תל־אביבית, שאביה נושא תפקיד ציבורי ואמה עובדת בחנות מכולת. הנערה שונאת את שמה, גרשונה, המנציח את שם בן־אחות האם שנספה בשואה – עובדה שנשמרה בסוד מפני הילדה. גרשונה, כמו ילדי הורים אחרים ניצולי־שואה, נתקלת בתופעות לא־מוסברות ועליה לפענח את העבר הכתוב בין־השורות של הוויה. אלה ממשיכים לחוות בחשאי את חוויית השואה ומצקים אותה לכל תחום מתחומי החיים של בתם.

מחוץ לבית, גרשונה אינה עוזבת את התבגרה, וגם בתוכו היא משקיפה מן הצד. באווירת הבדידות, הצב וקיפוי העבר היא חווה אהבה ראשונה, עם נער עולה חדש, יאנק אורלובסקי (נמרוד) "כשנפרדנו, הרגשתי שכשף כישף אותי ושתל אצלי כדור זוהר חם, שהיה זז אתי וגם השמיע צלילים. נמרוד לא קרא לי בשם (גרשונה), וזאת היתה סיבה מספיק טובה לאהוב אותו. עוד סוד שקע הצטרף לתמונה של הילד בארון, ומשלחת התמונה של סבתא. אבל היה הבדל ביניהם: בסודות האחרים היו קוצים, ואילו הסוד של נמרוד נכנס לכדור הקסום".

בספר רבים תיאורי המבוכה שגורמים ההורים לבת. נאוה סמל אומרת על כך, כי כתיבתה אינה מאשימה. "להיפך, אני מסירה את הכובע בפני הדור ההוא של ההורים, שהיו מסוגלים לבנות קיום חדש ובריא, בחזיונות שכזאת, הנשענת על פרטי היומיום הקטנים". לדבריה, בעצם הדאגה המוגזמת לילד שיאכל, יש משום שיקום לאנשים שעברו מחנות ריכוז, מוות ואובדן.

סמל. לבחון את המיתוס של העלייה לארץ

תצלום: פול רודלר

סמל אומרת, כי הרגישה צורך מיוחד לבחון את המיתוסים של העלייה לארץ: בעוד שהאקסיומה השלטת היתה שהכל ניזון מאידאולוגיה ציונית, הרי למעשה הגיעו לכאן פליטים עקורים, שלא ידעו מאומה על הארץ. בהקשר של חברת העקורים המנסה להיות לחברה נורמלית, היא אומרת כי ספרה מנסה לשקף את מחיר אותה צמיחה מבעד לעיני בת 12, ב־1958, שנה שבה נראה הכל אופטימי יותר, תוך כדי בנייתה של החברה החדשה.

"הספר נכתב תחת השפעת זיכרון המפגש שהיה לי עם סבי, שהגיע מארצות־הברית. יהודי חסר שורשים, עם מקל־נדודים, שנקלע למציאות הישראלית הקשוחה, לשמים הקודחים האלה", אומרת סמל. בספרה לא נצמדה למציאות ורקמה דמות חדשה על השלד של דמות הסב.

זה ספרה הרביעי. השנה ראה אור ספרה "הילד מאחורי העיניים" ראאת זקנה", בהוצאת "אדם". ספר קודם, העוסק גם הוא בהתמודדות עם השואה, "כובע הזכוכית", יצא ב־1985 בהוצאת "ספריית פועלים". בשנת 1982 ראה אור ספר השירים שלה "שירי הריון ולידה" ("ספריית פועלים"). שני תסכיתים, על־פי סיפורה "הילד מאחורי העיניים" וקטע מ"כובע הזכוכית", עובדו האחד לבי־בי־סי והשני לרדיו הגרמני. בשבוע הבא תצא סמל לארה"ב לאחר שבעלה, נעם סמל, מנכ"ל תיאטרון חיפה עד לאחרונה, התמנה לתפקיד קונסול לענייני תרבות בניו־יורק.

דין פרוטה / לאה פורת

ספרים הולכים ונערמים

המעמסה הכספית המוטלת על ההורים התלמידים מציקה כבר שנים רבות, וכדרכן של בעיות מתמשכות, המצב הולך ונעשה גרוע יותר כל שנה. מניסיוני ומניסיון רבים מסביבי, ההורים אינם מעיזים להתנגד למצוות המורים, שמא יכלע לילדיהם. יתרה מזאת, גם חוזר המנהל הכללי, זה המנשר המפורסם שמשרד החינוך מעביר מעת לעת למנהלים ולמורי בתי־הספר, אין בכוחו להשפיע על יצרי המזבח של המורים. חבל. לו היה נכנס ועד ההורים הארצי בעובי הקורה, אולי היו הדברים נראים אחרת.

ספרי הלימוד הם אחד הנושאים המרגיזים ביותר באשר לבזבוז. משרד החינוך דואג לפרסם כל השנה מחירון מאושר של ספרי הלימוד הדרושים. ואל תשלם יותר, הם אומרים. מי רואה את המחירון רק מנהלי בתי הספר ובעלי חנויות הספרים. להורים אין גישה למחירונים האלה, ואין בעיה להפקיע את מחיריהם, כפי שאכן קרה. אבל אפילו המחירים של משרד החינוך יקרים. בקומוניקט שהעבירו לעיתונאים טען משרד החינוך כי מחירי הספרים עלו רק ב־16.5%. ברשות להגנת הצרכן בהסתדרות טוענים כי הספרים התייקרו ביותר מ־20%, וחלקם התייקרו בשיעורים הוגים של עד 90%. ביניהם דווקא ספרים פופולריים כמו ספרי היסטוריה, ספרי טבע ועוד.

אבל זה אינו העיקר – כל השיטה המטילה על ההורים או על הילדים לרכוש את הספרים היא המקוממת. כי אם יכולים המורים, אמנם בניגוד להנחיות משרד החינוך ("חוזר המנהל הכללי"), לדרוש מן התלמידים כל שנה ספרים חדשים, ואפילו לדרוש מהם לקנות ספרים שלבסוף אינם בשימוש. מובן שהאפשרות להעביר ספר מאח לאח או לבן־דוד, היא מצומצמת מאוד. מסיבה זו גם קשה לתלמידים למכור ספרים משומשים לחנויות ספרים, כפי שסיפרה לי אם לשלושה בנים בגיל בית־הספר. ערימות הספרים, כולם במצב טוב, כמעט נוגעות בתקרה, אבל אין מה לעשות.

הפתרון לבעיה יימצא בשיבה לשיטה של השאלת הספרים על־ידי בית־הספר. הדבר נהוג כיום במספר מצומצם של יישובים ובמספר מצומצם של בתי־ספר בערים הגדולות. בכל המקומות האלה ההצלחה מלאה. כאשר בית־הספר מחלק ספרים תמורת דמי שימוש, כמובן, ובתנאי שיוחזרו בסוף השנה, אין הוא נוהג באותה פזרנות הנהוגה כיום. אין מחליפים ספרים או מהדורות מדי שנה ואין מאפשרים לכל מורה להחליט על הספר שהוא רוצה ללמד ממנו.

בארצות יותר עשירות נוהגים כך, ואין כל סיבה שבמדינת ישראל ינהגו כמיליונרים.

להבטיח כספו של הלקוח

מה באמת קורה כאשר לקוח מבקש מבעל עסק, יבואן רכב, למשל, ערבות בנקאית על הכסף שהוא מפקיד אצלו? אחד הקוראים, ח"ס מתל־אביב, הלך בעקבות הכתבה שפורסמה במדור זה לפני שבוע והחליט לבקש ערבות בנקאית מחברת "יפאוטו", שאצלה ביקש לרכוש מכונית "סובארו".

לדבריו, שאל בטלפון אם יוכל לקבל ערבות בנקאית, והתשובה היתה "לא" תקיף. "דורשים ממני את כל הכסף במזומן, אבל המכונית תימסר לידיי רק בעבור שבועיים", סיפר. "אני רוצה להבטיח את כספי".

המידע שמסר הקורא לא העליץ את רוחי. אני נותנת עצות, והנה מתגלה שהן אינן ישימות. שוחחתי עם החשב של חברת "יפאוטו", נפתלי קאופמן, ולדבריו המידע שמסר הקורא לא היה מדויק. נכון, אמר, שאנו מנסים לשכנע את הלקוחות לוותר על ערבות בנקאית. אבל אם לקוח מתעקש לקבל ערבות בנקאית, אנו נשמח (ציטוט מדויק) לתת לו אותה. הגענו להסכם עם בנק, ומחיר הערבות הוא כ־220 שקל. הסכום כולל ביול ותעריף המינימום של הבנק בעבור הערבות. ובכן, ח"ס אתה יכול לרכוש מכונית "סובארו" וגם לקבל ערבות בנקאית על כספך. כל שעליך לעשות הוא לפנות למחלקת החשבונות של החברה ברחוב יצחק שדה 28, תל־אביב.

בינתיים קראתי השבוע ב"ידיעות אחרונות" כי עוד יבואן רכב, חברת "סעף" המייבאת מכוניות "סיאט", מוכן לתת ערבויות בנקאיות לרוכשי מכוניות אצלו לתקופה של חודש תמורת 275 שקל.

מי שדווקא הביע הסתייגות מהעניין היה יו"ר איגוד יבואני הרכב אריה קרמו. לטענתו, כל הרעש התעורר בעקבות תקלה של חברה אחת, ולמרות מצוקתם של רוכשי המכוניות מאותה חברה, אפשר לומר שהמנהל הקיים פועל כמעט בצורה מושלמת. בכל אופן, הנושא בדיון אמר לי ביום שני השבוע. ואמנם, באותו יום התכנסה הוועדה המייעצת שליד משרד התחבורה והחליטה להקים ועדת משנה שבה ייוצגו יבואני הרכב, הצרכנים ומשרד התחבורה. הוועדה אמורה לשבת על המדוכה ולהחליט על אמצעים להבטחת כספם של הלקוחות. אחד הרעיונות שהועלו היה כי חברות הביטוח יבטחו כל רוכש רכב בפני פשיטות רגל תמורת שיעור מסוים, למשל חצי אחוז, ממחיר המכונית. כפי שפורסמה השבוע ב"הארץ" יפעת נגב, הוועדה המייעצת כבר קיבלה החלטה הטעונה גיבוש דרכי ביצוע, על תשלום אותו חלק הכולל מיסוי (כשני־שלישים ממחיר המכונית) לפקודת גובה המכס.

אם אמנם תגיע ועדת המשנה לסיכום על הבטחת כספם של הלקוחות, מה טוב. אם לא, דומה שאין מנוס מחקיקה, בנוסח החוק המחייב את הקבלנים לתת ערבות בנקאית ללקוחות הרוכשים דירות – על חשבון הלקוחות. חקיקה כזאת צריכה להתקבל לא רק לגבי רכישת מכוניות אלא לגבי כל מוצר בר־קיימא, מעל סכום מסוים עליו יוחלט.

טיפול יעיל במילוות־החובה

מאת איתן אבריאל

לכל אזרח במדינת ישראל שעבד כשכיר משנת 1970 ואילך, יש במקום כלשהו יותר מעשר תעודות מילוה חובה ומילוה מרצון המגיעים בימים אלה לפידיונם. המסודרים שבינינו הפקידו את התעודות בסניף הבנק שבו מתנהל חשבונם ונתנו הוראה לפדיון האיגרות באופן אוטומטי. המסודרים פחות יודעים אולי היכן נמצאות התעודות, אך אינם יודעים איך, מתי וכמה ניתן לקבל תמורתן. המבולבלים אינם זוכרים כלל אם היו להם תעודות מילוה חובה.

ממשלת ישראל הזולה בגיוס כספים דרך מילוות הביטחון ב־1970, כדי לממן את מלחמת ההתשה, ובעיקר את קניית מטוסי הפנטום לחיל האוויר. בשנים אלו שררה בארץ אווירה שאיפשרה לחוקק את חוק מילוות המדינה, וכך הוסכם בעיסקת החבילה של 1970, כי כל העובדים בשירות הציבורי והפרטי יפרישו משכרם לטובת מילוה הביטחון. ב־1971 המשיכה הממשלה להשתמש בשני מילוות אלו. ב־1972 בוטל מילוה הביטחון, אך נמשך השימוש במילוה הביטחון.

באוקטובר 1973 פרצה מלחמת יום־הכיפורים, שעלתה למשק סכום השווה לשנת תל"ג שלמה, וכדי לממנה הוכרז על "מילוה מימון רכש", וכן הופנתה קריאה לציבור לתרום, כל אחד כיכולתו, למען מימון המלחמה. ההיענות לקריאה היתה גדולה, ולמעשה רכשו מרבית האזרחים במשק את מילוה המלחמה מרצון. לאחר המלחמה נמשך השימוש במילוות וב־1975 הנהגו חידוש, וגבה מילוה על חשבון תוספת היוקר. מ־1976 ועד 1982 לא נעשה שימוש בכלי המילוה לגיוס כספים, עד שפרצה מלחמת של"ג שבעקבותיה נחקק החוק למימון מבצע שלום הגליל, שאיפשר גביית מילוה חובה מכ־1.6 מיליון משכים, בסכום כולל של 750 מיליון ש"ח.

בכל שנה הפריש כל מעסיק ממשכורת עובדיו סכום מסויים למען המילוות והעביר אותו למס הכנסה, יחד עם שאר התשלומים הרגילים כמו מס־הכנסה וביטוח לאומי, ואילו עצמאים וחברות קיבלו פנקסים לתשלום המילוות. סכום המילוות היה פרוגרסיווי לפי גודל המשכורת, והגיע עד 4% מסך הכנסת העובד. לאחר שקיבל את הכסף, העביר מס הכנסה את המילוות למינהל הכנסות המדינה, שהעביר את הכספים לתקציב. הסכומים שגויסו על־ידי הממשלה היו ניכרים, וב־1970 היוו מילוות החובה כ־17.5% מסך הכנסות המדינה.

המילוות של שנות השבעים היו בתנאי הצמדה מלאים לקרן, בתוספת ריבית לא־צמודה של 3%–5%, שנשחקה עם השנים להלוטין. מילוות הביטחון של שנות השבעים הגיעו לפידיון לאחר 4–6 שנים ובנק ישראל המשיך את ההצמדה לקרן ל־6 שנים נוספות מיום הפידיון, כדי לאפשר למחזיקים לפדות את תעודותיהם באיחור בלא להיפגע מהאינפלציה. מילוות המלחמה והביטחון הונפקו ל־12 עד 15 שנה ולפיכך חלקם הגדול הגיע לפידיון באפריל השנה. בשנתיים הקרובות יגיעו לפידיון המילוות שניגבו בשנים 72–73, ובנק ישראל שב מצמיד את האיגרות לקרן ל־6 שנים נוספות. על־פי חוק ההארכה, מאפשר בנק ישראל לבעלי התעודות להחזיק בתעודותיהם כ־4 שנים וחצי נוספים, תמורת ריבית של 3% על הקרן, הצמודה לתאריך הפידיון המקורי.

לגבי מילוה ביטחון 71, שבעת פידיונו (1.4.84) היתה במשק אינפלציה גבוהה במיוחד, הוחלט על הרכבת הארכה מרצון ל־4 שנים וחצי כנגד הצמדה למדד פברואר 84', כך שבדרך זו מפסיד המחזיק באיגרת שני חודשי מדד במקום תשעה חודשים, אילו פדה אותה בסוף המועד הראשון.

מכיוון שבכל שנה ניגבו מילוות מ־1.3 מיליון אזרחים, הנפיק הבנק בשנים אלו כ־14 מיליון תעודות מילוה, שאותן צריך היה להעביר לידי בעליהן. אף שלכאורה לא "כואב" לבנק ישראל להתאמץ להגיע לבעלי התעודות, שכן אם התעודה אינה מגיעה לבעליה, ייתכן שהמחזיק לא ידרוש את כספו לעולם, עושה הבנק מאמצים ניכרים כדי לאתר את בעלי האיגרות. רוב האיגרות הגיעו לבעליהן בדואר רשום, אולם חלק גדול מהן לא נלקחו על־ידי הבעלים, אולי בגלל אופיים של ישראלים רבים, המניחים שכל דבר שמגיע בדואר רשום הוא בחזקת "הודעה רעה" ואין להתקרב אליה.

דרך הפצה שניה היא חשבון הבנק של בעל האיגרת, כפי שנמסר על־ידי המעביד בזמן הגבייה, ובדרך זו חולקו כ־15% מכלל התעודות. דרך שלישית היתה באמצעות המעביד שגבה את המילוות. בסופו של דבר חזרו כ־25% מהתעודות לבנק ישראל ובדרך שולקו לא יידרשו, מכיוון שחלק זה נגבה מאזרחים שסילפו במתכוון את פרטיהם האישיים כדי להמוק ממס הכנסה.

בנק ישראל מאפשר פדיון מוקדם של האיגרות בכמה מקרים: לאזרחים מעל גיל 65, ליורש או ביורש של בעל מילוה שנפטר, לאדם הנמצא במצוקה כלכלית מוכחת (למשל נכים בעלי 40% נכות ומעלה), וכן לתאגידים במצוקה כלכלית שקיבלו לשם כך את אישור המשרד.

כדי להתגבר על הבעיות הלוגיסטיות המתעוררות עם הצורך בטיפול במיליוני איגרות, הקים בנק ישראל מערכת ממוחשבת המסוגלת לפתור כל בעיה בתוך דקות.

לכל אזרח שהפריש אי־פעם כספים למילוה מתנהל בבנק ישראל "חשבון" מפורט, שבו רשומים כל המילוות, תאריכי משלוח התעודות, דיווח על מילוות שנפדו, זמני פדיון, שווי נוכחי של האיגרות שטרם נפדו, וכן פרטים על המעביד שגבה את הכספים. אדם שאינו יודע היכן נמצאות איגרותיו, יכול להגיע לאחד מסניפי בנק ישראל ולקבלן כנגד הצגת תעודת־זהות. במקרה כזה מחייב בנק ישראל את האזרח להשאיר בידי הבנק תעודות של ערבים, זאת כדי למנוע מאחרים לפדות את מילוותיהם יותר מפעם אחת.

אדם המגיע לאחד מסניפי בנק ישראל בירושלים, חיפה ותל־אביב עלול להיבהל מתור האנשים הארוך המשתרך לפניו. בבנק ישראל הסבירו כי תור זה נוצר עקב הנהירה של אזרחים בשבועיים הראשונים של החודש, שבהם מגיעים המילוות לפידיון, ומפני שהבנק אינו ערוך לטפל ב־150 אלף האזרחים שפוקדים את סניפיו בכל שנה. בכל מקרה ממליץ הבנק למעוניינים לא לבוא לבנק ישראל בעצמם אלא לפנות בכתב לשם בירור, או לבוא במישרין לסניף הבנק המסחרי שלהם לצורך הפדיון. כמו כן, החל מאוקטובר הקרוב, אפשר לפדות את האיגרות גם בסניפי בנק הדואר ובכך להימנע מלהעביר את כספי הפדיון דרך חשבון הבנק.

בסיכומו של דבר, מערכת הטיפול במילוות מנוהלת בצורה יעילה למדי, טובה יותר מדרך ניהולם של שירותים ציבוריים דומים. התשובות לבירור בכתב מגיעות ליעדן בתוך ימים, והאזרחים רבים אף הביעו פליאה על הדרך שבה "רודף" אחריהם בנק ישראל מכתובת לכתובת, לשם הפצת האיגרות.

להתאושש מהחופש

מאת אנג'לה אלקארס

DIE ZEIT

מיוחד ל"הארץ"

בכוחות רעננים ובחשק מחודש חוזרים הנופשים לשיגרת חיי היומיום. האמנם? האם החופשה הזאת באמת היתה כה מאושרת, עשירה בחוויות, יזומה במינה? מכון ויקארס בסיבינגן ניתח לא מכבר את הנשאים בבית בבשורה, כי 55% מהנופשים הגרמניים חוזרו לא־מרוצים מחופשתם האחרונה. חוג לימודי התיירות בשטארנברג מצא כבר ב־1987, כי מספרם של אלה הסבורים כי חופשתם היתה בחזקת בינוניות, עלה פי שניים. נימוקים אינם מעלים.

האם היתה זו המקלחת הדולפת, הרעש בבניין מגוס למלון, הרוטב המודבך במסעדה? על כך אין מתלוננים יותר מאשר בעבר. לא, הסיבה שונה. פשוט, איננו בשלים לנסיעות. אנחנו חוזרים מאוכזבים, מכיוון שבראשנו עשינו מיקודסעות בינואתנו לחופשה.

רצינו להשאיר את הדברים מאחורינו – את העבודה, הלחץ העמוקה, האוויר המצחין בערים. החופשה שאנחנו חיים מדי־שנה, החופשה מבטיחה כסיכוי לדבר אחר, כמינימום אוטופי, כאפשרות למימוש עצמי. בכלות הכל, המלה חופשה בגרמנית באה מהמלה הלטינית פריה, שמשמעה חגיגה. לפחות שתי נשמות שוכנות בגופו של כל נופש, מצא מחקר של מכון סאמפל בגרמניה הצפונית. בחופשה עלינו להיות שקטים, שהרי אנחנו רוצים להתפרק ולנוח, אבל צריכה להיות גם אווירה של שינוי התרבותה. איננו רוצים לעשות דבר או להתאמץ, אבל אפשרויות של ספורט ונופש צריכות להיות בהישג־יד. אנחנו ערוכים להרפתקה ולגילוי, אבל, בבקשה, שהכל יהיה היגייני, נוח ובטוח מפני גניבות.

סוכנויות הנסיעות מודעות לכך היטב – הן אף פעם אינן שוכחות לרמוז בעלוניהן על "הרגשה טובה כמו בבית". בלבנו כולנו חלזונות, הנושאים תמיד עמנו את ביתנו. אב־טיפוס של הזילון הוא הרכב המתנאות. 3.2 מיליוני איש הנושאים עמם עותק מאולתר של דירתם. "משוריין סביבתי", מכנה חוקר שעות הפנאי יוסט קריפנדורף את אי־היכולת להיחלץ מן המוכר.

התצלומים שאנחנו מצלמים לא נועדו רק להוכיח שאכן היינו וראינו. הם גם מביאים את הזר, המעורר אי־שקט. כתבה סוזן זונטאג: "רוב התיירים חשים עצמם מחויבים להעמיד את המצלמה בינם לבין הבלתי־רגיל שהם נתקלים בו. בלי לדעת איך עליהם להגיב, הם מצלמים. כך אישוש ההתנסות מוכנסת לתבנית נוקשה: להיעצר, לצלם, להמשיך ללכת".

לדברי ארנסט בלוך, כבר שום דבר אינו אקזוטי יותר מאשר הנוכרי עצמנו. האם איננו חשים כיון האם איננו שוהרים אולי מנקמת המאורה הבלתי־מסודרת... האם... לא, עדיף שנישאר בבית. בבשנה שלו "כוחה והולשתה של האשמה", כתב כרמלו ברכוט, "הוא יצא כמו כל אחד המהלך ארץ חדשה... אבל מה שחיפש למען האמת היתה ארצו, לא ארץ בלתי־מוכרת, לא ארץ זו, לא אחרת. אלא ארץ שכבה בעצמו, בראשו. הוא לא מצא ארץ זו. הוא מאוכזב אישא לא מכך שהארץ אינה קיימת, אלא מכך שזו אינה ארצו. הוא פורק את אכזבתו על אותה ארץ".

כך אישא אנחנו חוזרים מהחופשה בלא שמימשנו את עצמנו, תהיה אשר תהיה כוונת הדברים, ובלא שמצאנו דבר־מה ראשוני קדום. אי אפשר להודות בכך בפני העמיתים, הקרובים. לא, כמובן שהחופשה היתה נהדרת, ככלות הכל חסכנו, תיכננו, ניזונו מהציפייה במשך זמן רב והאם זה לא עדיף בסופו של חשבון על העבודה? ובעקבות כל דיווח גדלה במקצת אמונתנו שהחופשה בכל זאת היתה הצלחה – ולו לפחות כדי לא להאשים את עצמנו.

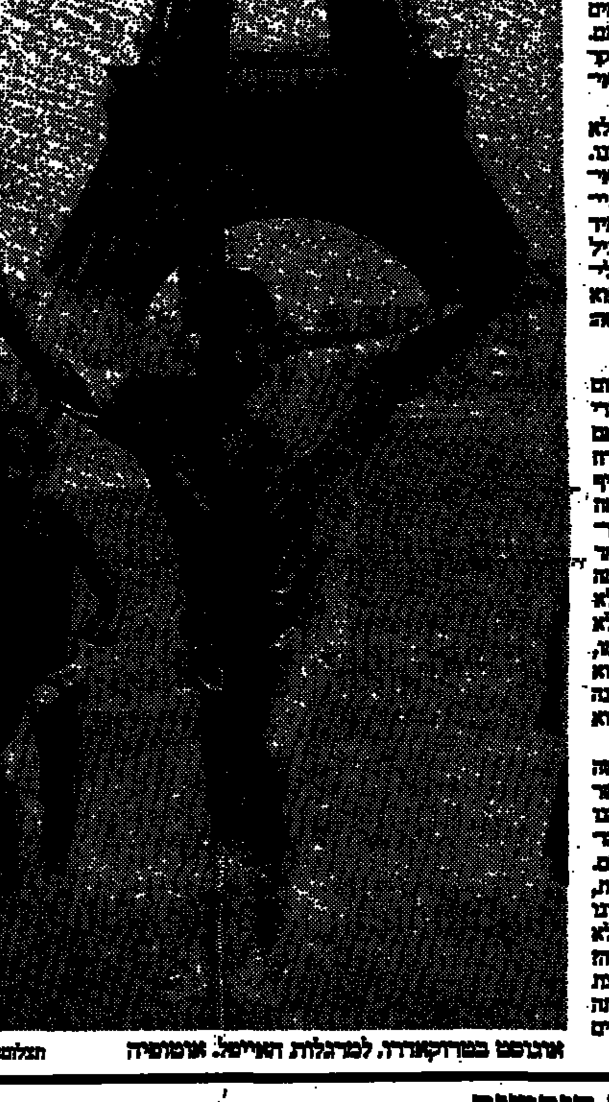

אנוכסם במורוקודרה. למרגלות האייפל. אוטופיה

תצלום: א"פי

בימה חופשית

האשמה – ניהול כושל

מאת ד"ר תדי וינשל

המחבר הוא פרופסור־אמריטוס לארגון וניהול באוניברסיטת תל־אביב

באחרונה גדל מספר הכישלונות העסקיים בארגונים ידועים בישראל. זה כעשר שנים ויותר גם ארגונים בבעלות פרטית, ממשלתית, ובבעלות ההסתדרותית נקלעים לקשיים חמורים. לעתים מתפרסם הארגון, כגון ב"אתא" וב"אליאנס".

בכל שהכלכלה הלאומית פתוחה לתחרות חופשית ללא הגבלות מחוץ לארגון, כך יש לה סיכויים גדולים יותר לשרוד בכלכלת העולם. אפילו סין העממית אחרי מאו טסה טונג וברה"מ של מיכאיל גורבצ'וב הבינו שרק במסגרת "תן לעשות לבד" יוכלו הכלכלות הקומוניסטיות לשרוד.

התעשייה בישראל מתקשרת מהסד־ביישות, אך גם אנו עוד רחוקים מהשגת אי־התערבות בתהליכי עשיית ההחלטות של המפעלים התעשייתיים והעסקיים. המפעלים ההסתדרותיים נמצאים בעמדה נחותה לעומת המפעלים שבהם יש יותר לחצים חדשיים. המנהלים במפעלים ההסתדרותיים אינם חופשיים להתמודד עם הלחצים, מכיוון שמוכתבות להם התמורות שעליהם לתת למועסקים (בשכר ומשכורת), לספקים ולאיגוד המקצועי, ואת תוך הענות בלתי־נמנעת לדרישת הבעלים (חברת העובדים) לקיים מערכת כלכלית נאותה.

מאשימים בגורמים חיצוניים

הבעיה העיקרית של הארגונים התעשייתיים והעסקים בישראל אינה בעיית התחיות ואי־ההבנה העסקית והמקצועית. אנו שומעים מהנהלות מפעלים במצוקה, שהגורם לצרותיהם נעוץ בלחצים שגורמים מסביבתם. "ציפוי" השעיסה את מספר הסטבות השלמי, "אלסינט" הוולנצת שבמדוק הראשון שפעותה הביאה על עצמה תחרות בלתי־אפשרית מצד ענקי האלקטרוניקה הגרמניים והאמריקאיים, "סייטקס" הסבירה שקשייה נבעו מהשפל שעבר על התעשייה האלקטרונית בעולם, בגלל התחרות עם היפנים.

כל החברות הישראליות נוהגות להטיל את האחריות לקשייהן הכלכליים על מערכת הביטחון – בין אם המדובר בהזמנות המשרד או בשירות מילואים של אנשי־המפתח. כל המפעלים הגדולים והבינוניים בארץ מאשימים את משרד האוצר. כך במפעלים שנכשלו לייבא, אך לא רק בהם.

ובכן, גם בצד העסקי עיקר הבעיות נעוץ בהיעדר ניהול נבון ואמיץ. אפילו לשם הפרת ההכנה מתהליך קבלת ההחלטות במפעלים ההסתדרותיים, שמחייבת הפרדה מוחלטת בין חברת העובדים לבין האיגוד המקצועי, דרוש ניהול נבון מצד מי שהולש על שניהם. בכל ארגון ובכל שלב בהתפתחותו, חייב לעמוד בראש כל עת מנהל המולם את הדרישות, ולצדו צוות מנהלים שיוכל להשלימו בביצוע משימותיו.

כל ארגון חייב לצמוח על־מנת לשרוד ולהצליח. כאשר הארגון נוצר, יש לנהוג בו בצורה שתבטיח את היווצרותו. ראש הארגון (האנטרפרנר) נוהג בו בניהול בלתי־פורמלי ומרוכז – כלומר, הוא מפעיל מדי פעם את מי שהוא חושב לנכון ואינו מעניק סמכויות רבות למפעלים לו. תכונתו הטיפוסית העיקרית היא הבינאישיות שבה הוא מתפעל את מנהליו, עובדיו, צרכניו, ספקיו, משקיעי הונו, וגם את אנשי הממשלה והאיגוד המקצועי המעורבים בארגונו.

אחרי שהארגון כבר הוקם והתבסס, יש צורך במערכת פורמלית והעברת סמכויות מדרג אחד למשנהו במידרג הניהולי. אם יישאר ראש הארגון, הוא יהיה בבחינת האדם שהוליד ולד חדש ולאחר מכן הוא התנגד שלא במתכוון, אבל בצורה אישיותו. עליו ללכת.

במעבר משלב לשלב חייב הארגון לשנות את מבנהו הניהולי. מכיוון שתכונות הניהול נגזרות מתכונות האישיות, חייבים ראש הארגון וכמה מאנשי־המפתח שלו לפנות את מקומם לצוות ניהולי חדש, שעה שהם יעבירו לארגון אחר או לחלק אחר בארגון הרב־מבנתי שבו דרושות תכונות הניהול שלהם.

לא פעלו בעוד מועד

לפנינו שורה של ראשי ארגונים, שכשלו בניהולם והביאו את ארגוניהם כמעט לאבדון, אך אין האשמה העיקרית בהם. חברי מועצות המנהלים לא עמדו על המצב לאשורו בזמן, ולא דאגו להחליף את ראש הארגון באחר. כך לא רק במועצות מנהלים של חברות בערבון מוגבל, אלא גם בוועדה המרכזת של ההסתדרות לגבי חברות העובדים, ב־26 קיבוצי הגליל המערבי לגבי "מילואות", ובשרי הממשלה באשר לניהול הכללי של משרדיהם.

קיבוצי הגליל המערבי לא מצאו לנכון לפעול זמן רב לפני שהזמינו את פרופ' חיים ברשר לבדוק את המצב הגרוע, שלא ייתכן שלא ידעו עליו. הרי ב־14 מפעלי "מילואות" ובהנהלתו המרכזית עבדו חברי קיבוצים בתפקידי ניהול. מנכ"ל "מילואות", אשר פרידמן, אף הוא חבר קיבוץ.

הם לא פנו ליועץ הנכון. למרות הכשרתו הבסיסית, ברשר אינו מומחה לארגון וניהול. הוא פרופסור נכבד לכלכלה. במשך למעלה משנה הוא בודק את "מילואות" תמורת שכר־טרחה לא קטן ("רק" חצי מיליון לעומת חוב "מילואות" בסך כ־400 מיליון ש"ח) ומסקנתו העיקרית: "ההסתבכות נבעה מכישלון ניהולי חמור". זה מובן מאליו. בתור כלכלן ייתכן שהיה מסוגל לומר, ואולי אף אמר, מי מ־14 המפעלים הם המפסידים ביותר ויש לסגרם לאלתר.

ב"מילואות" היו חייבים לדעת, מוקדם ככל האפשר, מהן הבעיות הניהוליות, ובאיזה מבנה ניהולי צריך המפעל לתפקד עתה כדי להיחלץ מבעיותיו.

התשובות חייבות להינתן על־ידי הארגון עצמו, ולא על־ידי נותן־עצות מבחוץ. יש דרכים להביא את הארגון ואנשיו לחשיפת המצב לאשורו. כאשר ראש הארגון מקבל היזון־חוזר על מה שאנשי הארגון סבורים שיש לשנות, הוא פועל לאלתר ומבצע שינויים גדולים כקטנים; דבר זה כמעט שאינו קורה כאשר השינויים המוצעים מוגשים לו על־ידי יועצים מבחוץ.

ברבע עד שליש ממספר הארגונים שעוברים תהליך ריפוי כזה, יאמרו אנשי הארגון לראשו משהו כגון זה: "אתה אדם גדול ובזכותך קם כל המפעל הזה. אם תישאר פה עוד שנתיים, יהרס המפעל כולו. יועצים מבחוץ אומרים לך שאתה חייב לשנות את דרכי עבודתך. אינך מסוגל לכך; אתה מוליך את היועצים באפם, שגם הם חוזרים על דברי קודמיהם. מדוע לא תמצא ראש חדש לארגונך, שמסוגל לעשות את העבודה טוב, ואתה לך ועשה מה שאתה אוהב, רוצה ומסוגל לעשות טוב מכל – הקם מפעל חדש. כך יהיו לך שני מפעלים, ולא אפס־מפעלים".

וראה זה פלא – בין חודשיים לשנתיים מעת קבלת ההיזון־החוזר הזה מהארגון, יאתר המנכ"ל את תפקידו ויפנה את מקומו. לאחר זמן אף יהיה אסיר תודה ליועציו. עוד יותר מראשי ארגונים אחרים שרק התבקשו להכניס שינויים גדולים בארגון על־מנת להצילו ולהחזיר לו את כושר ההישרדות וההצלחה.

תהליך כזה נמשך מספר חודשים ולא מספר שנים, ועלותו היא בכמה מונים קטנה מעלות ייעוץ שמבחוץ, במתן עצות מהסוג ש"מילואות" ביקשה וקיבלה. אילו היו ראשי ארגונים תעשייתיים ועסקיים מוכנים לעבור תהליך משוב, היו חוסכים לעצמם צרות. הדינמיקה של ארגון וניהול מעלת כל הגון, והנה ניהולי שפועל היטב כיום בוודאי לא יהלום את התפקיד בעבור מספר שנים.

QUALITY

QUALITY NEWSPAPERS ARE NOT BORN EVERY DAY.

On Friday, September 2nd, a quality English-language newspaper will be born in Israel.
Quality. In English. In Israel.

Be part of it!
TheNation

هكذا من الاصل

مكزن الاهل

משרד החינוך והתרבות
מטה פתיחת שנת הלימודים תשמ"ט
יפעל היום, יום ה' י"ט באלול תשמ"ט 1.9.88
בין השעות 07.00־14.00
מספרי הטלפון של המטה בירושלים הם:
278675; 278676; 278677; 278678; 278679; 278680; 278681; 287682; 278683; 278684;
מספרי הפקסימליות:
278687 ,278686
מנהלי בתי־ספר ומנהלי מחלקות חינוך ברשויות המקומיות מתבקשים לדווח למטה על תקלות ואירועים בפתיחת שנת הלימודים

קבלת מודעות
ל"לוח העיר"
לא מכרת
לא שילמת
03־384291
לבעלי כרטיסי אשראי

חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי חיפה/מחוז חיפה
הודעה על פי סעיף 149
[illegible]
משה גלזנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז חיפה

די.אי.סי. ניהול ומימון בע"מ
הודעה על שער ריבית על סמוק
אגרות חוב 1997־1991 – סדרה 177

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לקביעת הנאמנים לסדרת סטוק אגרות חוב 1997־1991, מס. 177, שער הריבית שתשאנה אגרות החוב בתקופת ששת החודשים שתסתיים ביום 28 בפברואר 1989, יהיה 10%, לשנה דהיינו 5% לתקופה של חצי שנה.

הוליס
חברה פיננסית ומסחרית נ.ו. אמסטרדם

בהתאם לתנאי ההצעה של תעודות השתתפות רשומות על שם, נושאות ריבית משתנה בהלוואה אשר הוליס נתנה לסוכנות היהודית לא"י, לפרעון בשנים 1993-1983 (הלוואה 32) נקבע שער הריבית אשר תשולם ביום 1 במרץ 1989 עבור התקופה 1 בספטמבר 1988 עד 28 בפברואר 1989 ל־1 6% לשנה.

לוקסאנבורג ס.א.

פרסום שגיא

דחפון
שרות הודעות מלאבר של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

היכונו!!
רגטיים מועדון הביליארד
פרסום מהר

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה באישור שר הפנים שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רצ 1 32 א.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3927 חלקות 38, 22, 39 גוש 5025 חלקות 182, 192, 194, 196. גוש 3946 חלקי חלקות 99
עיקרי הוראות שינוי התכנית: תוכנית זו באה לקבוע שמושי קרקע שבתחום תוכנית רצ 1 1 קביעת הוראות מגבלות וזכויות בניה.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בי.פ. מס' 3525 תשמ"ז עמ' 773 ובעתון בוקר הארץ מתאריך 4.1.88 ובעיתון ערב מעריב מתאריך 4.1.88 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף דבר מתאריך 4.1.88.
שינוי התכנית, האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשל"צ וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

ועד מקומי מורעה
מכרז 2/88

ועד מקומי מורעה מעונין בקבלת הצעת מחיר לסלילת כבישים.
סיור הקבלנים ייערך ביום ששי, 9.9.88 בשעה 10.00 לפנה"צ, במשרדי הועד המקומי מורעה.
המועד האחרון להגשת המכרז הינו יום ששי, 16.9.88, שעה 12.00 בצהריים במשרד הועד המקומי.
על מגיש ההצעה להיות קבלן רשום בענף הכבישים. עלות המכרז ־280 ש"ח.
הועד אינו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.

אחמד אגא
ישב ראש הועד המקומי

לא מכרת
לא שילמת
לוח העיר
פרסום
פון
735588/9

יענקלה רוטבליט
על שמוליק קראוס
אני פשוט אוהב את הבחור הזה קראוס.
אני יודע שהוא פראארם, גם אני עצמי לא קדוש... אני מודה שהיו ימים שלא יכולתי יותר, וימים בהם פחדתי...
חדשות של שבת 2.9.88

המועצה המקומית מעלות־תרשיחא
מכרז פומבי 9/88
שיפור תאורת רחובות במעלות־תרשיחא
המועצה המקומית מעלות־תרשיחא מבקשת בזה הצעות מקבלנים לביצוע העבודה הנ"ל. מפרטים ניתן לרכוש בקופת המועצה בשעות העבודה הרגילות, תמורת 250 ש"ח שלא יוחזרו.
סיור קבלנים יערך ביום ד', 7.9.88 בשעה 12.00, ממחלקת ההנדסה.
מועד אחרון להגשת הצעות למזכירות המועצה הינו יום ד', 14.9.88 עד השעה 12.00 ולא יאוחר מכך.

ש. בוחבוט
ראש המועצה

מעריב-עכשיו
קרא במעריב יום ו':

מעריב – סופשבוע:
כשהרחובות יתמלאו רעל: סיוט שיתגשם אם וכאשר יפול בעדינו טיל נושא גאז רעיל. תחקיר – עמנואל רוזן ● יוני ויגאל הורוביץ, עשבים שוטים במקום דולרים – אברהם תירוש ● אור ליהודה – יהונתן גפן ● תעזבו אותי מהדיאטה – מנחם תלמי ● אסתר עופרים, זמיר בסוף הקיץ – יעקב הבהן

מעריב שבת:
מרתון הרצל אביטן גדעון מרון, אורי בנדר והרצי סופר ● רצה הילד במבעון: "הלך הגן הלכו הדיים שלי" – אהרון דולב ● המערך והליכוד גייסו את היצ'קוק – מנחם רהט ● אש"ף בכנסת – יוסף צוריאל ● תרופה רשמית נגד קרזת ● בודוהי: למי סכינים חדות יותר

מעריב כלכלה:
מי הרויח ומי הפסיד: דוח מהבורסה – יואב יצחק

מעריב תל אביב:
מה מתרחש במדנאות של "אי.אגד" – מייק הולר ● צלבריקים בעיר – מיכל שמתני

מעריב קריה:
בלש מהסוג הכלכלי – עמית דובקין

מעריב במה:
החגיגה של באבטה, סרט של גבריאל אקסל על פי סיפורה של איסק דינסן, עכשיו על מסכנו – חיים נגיד

מעריב ספרות:
הספרים והבחירות – יוסף אורן
אמרים מידון – דעות ● יוסף חריף – פוליטיקה

אסתר עופרים

הרצל אביטן

החגיגה של באבטה

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

מכרזים

החברה למשק וכלכלה של השלטון המקומי בע"מ

מכרז לכלי אצירה ומיכלי איסוף אשפה כא 1/1988
1. מתבקשות בזה הצעות לאספקת כלי אצירה ומיכלי אשפה עבור הרשויות המקומיות.
2. את המכרז ניתן לקבל במשרדי החברה למשק וכלכלה של השלטון המקומי בע"מ, רח' החשמונאים 91, תל־אביב, קומה ד' טל: 03־5614181/2/3 תמורת 100 ש"ח שלא יוחזרו. פרטים נוספים ניתן לקבל בימים א־ה בין השעות 9.00 עד 12.00 לפנה"צ, החל מיום 1.9.88 שעה 9.00.
3. בצירוף להצעה, יש להמציא ערבות בנקאית בסכום הנקוב בתנאי המכרז.
אי המצאת ערבות בנקאית תביא לפסילת ההצעה.
4. **את ההצעות למכרז יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי החברה עד יום ה' ה־6.10.88 שעה 12.00.**
5. אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, חלק ממנה או כל הצעה שהיא.

קלמן דינם
מנהל כללי

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ
מזמינות בזה הצעות לאספקת:
1) מכרז 169/88 בחן זרם
2) מכרז 173/88 ספי מתלה ממתכת
3) מכרז 175/88 ראשי כבל מפלסטיק
4) מכרז 178/88 פרט אחזרה פלסטיק
5) מכרז 182/88 גדר מגן לגוב
6) מכרז 186/88 מכסים לספימי הציבור (אמבטיות)
7) מכרז 180/88 ציוד מגן נגד חשמל סטטי
8) מכרז 176/88 משאבות מים עם מנוע בנזין
9) מכרז 177/88 מצלמות וידאו מוניטור
10) מכרז 171/88 מתקן הרמה ידני
11) מכרז 184/88 מחולל ומונה תדר.

ספרי הצעה, מפרטים נוספים אפשר לקבל בתחום אפסנאות ומחסנים, רח' הרצל 172, ת"א בימים א'־ה' בין השעות 9.00 עד 12.00 בחדר מס' 7.
פניות שלא במועדים הנ"ל לא יענו.
ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 19.9.88 שעה 12 בצהריים.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד, הצעות במברקים לא תתקבלנה.

רשות הדואר
מזמינים בזה הצעות לאספקת:
מכרז מס' 55/88 – שלטים
מכרז מס' 56/88 – ארון פח לאחסון בולים
טפסי הצעה מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל במחלקת אפסנאות ומחסנים, רח' שוקבצינו 23 ת"א, טל' 334802, 334812 בימים א־ה בשעות 8.00־13.00
ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 22.9.88 שעה 12.00 בצהריים.
רשות הדואר אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזה הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.
הצעות במברקים לא יתקבלו.
תחום רכש ואפסנאות

משטרת ישראל
משמר הגבול
טקס הזכרון לחללי משמר הגבול
במעמד נשיא המדינה **מר חיים הרצוג**
יערך ביום ב' כ"ג אלול (5.9.88) בשעה 16.15
באנדרטה לחללי מג"ב
בכביש חדרה עפולה בצומת עירון
הסעות למקום הטקס מתחנת אגד חדרה ביום הטקס שעה 15.15

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אחינו
יונתן ביגר ז"ל
נגאל מיסוריו לאחר מחלה קשה הנדם את גופתו למדע

מתאבלים: אחותו: יהודית עפרוני וב"ב
אחיו: משה ופסיה וב"ב
אחיו: אברהם ודרורה וב"ב
אחיו: נחמן ודבורה וב"ב
אחיו: לסקה וסוזי וב"ב
גיסתו: זהבה ביגר וב"ב
אחיו: יורם ועדנה וב"ב
אחייניותיו: נאוה וקרין לבית מורגל וב"ב

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו וסבתנו היקרה
ליביה שרה רוזנטל
הלויה תתקיים מחר יום שישי כ' אלול תשמ"ח 2.9.88 בשעה 11.00 לפני הצהרים בבית העלמין בקרית שאול

האבלים:
בתה: חוה רוזנטל
בנה: חיים רוזנטל
והנכדים

בצער ובכאב רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי ואבינו היקר
אברהם ניסן שפירא
בן משה לייב ורחל
בכול שיריה
הלויה תתקיים ביום שישי כ' באלול תשמ"ח (2.9.88), בשעה 10 בבוקר, בבית־העלמין בנחלת יצחק
נפגשים ליד השער.

המתאבלים: אשתו: אינגה
בנותיו: אדלה ואריאלה
וכל המשפחה

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
ועדת מכרזים אזורית ת"א
מכרז בניה 71/96/88
1. הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה בזאת הצעות מקבלני בנין לבנית ביה"ס למחוננים, מכללת תל־חי.
2. המבנה המתוכנן הוא: תוספת אגף כתות – מבנה בן 2 קומות בשטח של כ־650 מ"ר (בלי מקלט).
3. את תנאי המכרז והחוזר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום ה' 2.9.88 בבנין הסוכנות, תל־אביב, רח' קפלן 17, בחדר 409 בין השעות 9.00־12.00 תמורת תשלום של ־00. שקל חדש אשר לא יוחזר.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום ה' 15.9.88 הפגישה בשעה 11.00 מקום המפגש בכניסה למכללת תל־חי.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצוינת בסעיף 3 לעיל עד ליום ד' 5.10.88 שעה 11.00.
6. על המשתתפים במכרז זה להיות רשומים לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט – 1969 לפי סיווג מקצועי וכספי מתאים.
7. אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
ועדת מכרזים אזורית ת"א
מכרז בניה 71/100/88
1. הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה בזאת הצעות מקבלני בנין לבנית מבנה לתעשיה ...
2. המבנה המתוכנן הוא: בנין בן קומה אחת בשטח של כ־160 מ"ר.
3. את תנאי המכרז והחוזר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום ה' 2.9.88 בבנין הסוכנות, תל־אביב, רח' קפלן 17, בחדר 409 בין השעות 9.00־12.00 תמורת תשלום של ־20. שקל חדש אשר לא יוחזר.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום ה' 15.9.88 הפגישה בשעה 11.00 מקום בכניסה למכללת תל־חי.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצוינת בסעיף 3 לעיל עד ליום ד' 5.10.88 שעה 11.00.
6. על המשתתפים במכרז זה להיות רשומים לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט – 1969 לפי סיווג מקצועי וכספי מתאים.
7. אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

יקירנו
משה גורני
בן יוסף ומאשה גריצמכר
ישראל–טורונטו
איננו
הלויה תתקיים מחר יום שישי כ' באלול תשמ"ח 2.9.88 בשעה 11.00 לפנה"צ בבית העלמין נחלת־יצחק.

אשתו: עמליה גורני – טורונטו
בנו: איתן גורני וב"ב – ירושלים
אחיו: אלכסנדר גורני וב"ב – ניו יורק
אחותו: שרה נוימרק וב"ב – רמת־גן
אחותו: רבקה דייסון – פרת
ומשפחות המשפחה בארץ ובחו"ל

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
שמואל מלינוביץ ז"ל
נעלה לקברו לאזכרה ולגילוי מצבה ביום ראשון כ"ב אלול תשמ"ח בשעה 5.00 אחר הצהרים בבית עלמין "הדרום" ... 4.9.88
נפגשים ליד השער הראשי
אוטובוס יצא בשעה 4.00 אחה"צ מבית מלינוביץ
תודתנו נתונה לכל מנחמינו
המשפחה

קבלת מודעות
לוח העיר
286-286

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רצ/1/7/27.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3925 חלק מחלקה 4 וחלקה 2 ארעית. רחובות הרצל, סמילנסקי.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: שנוי יעוד מאזור חקלאי לבנייני ציבור מגורים מיוחד, מרכז מסחרי פרטי המנועית דרך חדשה.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בי.פ. מס' 3417 תשמ"ז עמ' 487 ובעתון בוקר דבר מתאריך 23.12.86 ובעיתון ערב מעריב מתאריך 23.12.86 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף הארץ מתאריך 23.12.86
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה זמורה. וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

(חתום) ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

למשפחת דולגין
אתכם באבלכם הכבד על פטירתו
של חבר ההנהלה
יוסף דולגין ז"ל
חברת 66 קבלני ת"א בע"מ
ההנהלה והחברים

לעודד דולגין והמשפחה
אתכם ביגונכם על פטירת אבי המשפחה
יוסף דולגין ז"ל
חבר ותיק בארגון הקבלנים והבונים בת"א־יפו
יצחק עציון, יו"ר ארגון הקבלנים הבונים בת"א־יפו
ההנהלה, העובדים וציבור הקבלנים

אבלים על פטירתו של
יוסף דולגין ז"ל
חבר המוסדות המרכזיים
ומשתתפים בצער המשפחה
המפלגה הליברלית (בליכוד)

ביום השלושים לפטירת יקירתנו
רות צויגרייך ז"ל
נתכנס לגילוי מצבה ביום ראשון
כ"ב אלול (4.9.88) בשעה 16:00 בהר המנוחות – החלקה החדשה (הר תמיר) גוש ת"ב חלקה ו'
המשפחה

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודעון
03־38 38 38

אנו מודיעים בצער על פטירתה של
גרטרוד ר. הריס
שיקגו, ארה"ב
משפחתה
באשקלון, בישראל ובארה"ב
פרסום 03־200875

ספורט

בעריכת יחיאל אדיר

אחרי שצפו בהופעת נציב מס הכנסה ב"ערב חדש" בטלוויזיה

כינסו שחקני הפועל תל אביב מסיבת עיתונאים והודיעו:

מבקשים לפרק את הפועל!

מודים למאמן מאטיץ', לעוזרו בן יהונתן, ולשמעון פרס שעשו ככל שיכלו בניסיון להבריא את הקבוצה ● היו"ר צימר התפטר

כדורגל

מאת משה הר־גבעש
סופר "ספורט הארץ"

המשבר הכספי שפקד בחודשים האחרונים את האלופה הפועל תל־אביב פרץ אתמול כלבה רותחת והביא את מועדון הכדורגל של הפועל לשפל חסר תקדים בכדורגל הישראלי.

שחקני הקבוצה כינסו אמש מסיבת עיתונאים דרמטית, בה מסרו את ההצהרות הבאות: "לאחר שנכשלו כל מאמצי ההבראה, הרף הוכיח באליפות העליה למישחק גמר גביע המדינה הגיעו השחקנים להחלטה חד משמעית, לפיה עליהם לנקוט בכל הצעדים המשפטיים והמנהליים המשתמעים מהמצב הנוכחי. תוגש לאלתר בקשה לפירוק הפועל תל־אביב, תוגשנה תביעות משפטיות לבית המשפט לתשלום חובות אשתקד ולקבלת שיחרור מהאגודה בגין הפרת הסכמים, תוגש פניה להתאחדות לעכב את מישחקי הליגה הלאומית, שחקני האגודה יפסיקו כל פעילות במסגרת האגודה והם רואים עצמם חופשיים להתאמן בכל קבוצה בה ירצו. נאלצנו לעשות צעדים אלו כדי לשים קץ למצב הנביש אליו נקלע הפועל תל־אביב, בגלל ניהול לא תקין. אנו מודים למאמן היוגוסלבי ראטומיסלאב מאטיץ' ולעוזרו שמעון בן־יהונתן, שעשו ככל שיכלו בניסיון להבראת הקבוצה, ועד שלא הצליח לצערנו. כן אנו מודים לכל הגורמים הבכירים שהשתדלו לפתור את הבעיה, וכמו כן לשמעון פרס מ"מ ראש הממשלה שהשתדל קיים מודים לו".

השחקנים הודו, כי את ההחלטה על קיום מסיבת העיתונאים קיבלו באופן ספונטני בעקבות ראיון של יאיר רבינוביץ, נציב מס הכנסה, בתכנית "ערב חדש" בטלוויזיה הלימודית. באותו ראיון אמר הנציב שמס הכנסה לא יסכים לפריסת החובות של הפועל ת"א, מעבר לתקופת זמן של מספר חודשים.

בעקבות אירועי אתמול הופסק מחנה האימונים של הפועל תל־אביב בטלון שלה והשחקנים התפזרו לבתיהם.

הנציב רבינוביץ: אני מקווה שהפועל יחזור למקומו הטבעי

מאת משה הר־גבעש
סופר "ספורט הארץ"

"אני מאמין שתוך יום או יומיים יושג הסדר", אמר אמש יאיר רבינוביץ' נציב מס הכנסה, שהגיב על ההתפתחויות בהפועל תל־אביב. "אמרתי בערב חדש שמס הכנסה לא יסכים לפרוס את תשלומי החובות על פני תקופה ארוכה. אנחנו רוצים שהחובות ישולמו תוך תקופה של מספר חודשים, שנה לכל היותר. מס הכנסה מתייחס להפועל ת"א כמו לקבוצות אחרות. אני מקווה שיושג הסדר ולא ניאלץ לנקוט בצעדים משפטיים", אמר הנציב.

על צעדי השחקנים אמר רבינוביץ': "אם לא הראיון שלי, הרי היה קש אחר שובר את גב הגמל. אני מקווה שהשחקנים יחזרו בהם ויחזירו את הפועל תל־אביב למקומו הטבעי".

ההנהלה מתכננת היום משחק אימון

הנהלת הפועל ת"א מתכננת מישחק אימון להיום אחר הצהריים עם הפועל אשקלון. זו ההחלטה שהתקבלה לאחר מסיבת העיתונאים. ההנהלה מבקשת מהשחקנים להתייצב למישחק האימון.

צימר התפטר עוד בצהריים

רמזו: אם מילר ואני נתפטר יהיה פתרון

מאת סופר "ספורט הארץ"

חיים צימר, יו"ר מחלקת הכדורגל של הפועל תל־אביב, התפטר כבר בצהרי יום אתמול.

אמש הסביר את מניעיו: "הודעתי בצהריים לאלי מילר שאני פורש. במצב שנוצר לא היה טעם להמשיך. הנושא הכספי בסובב מיום ליום, כאשר כל גורם מושך לכיוון אחר. רמזו לי ולמילר שאם נתפטר יהיה פתרון. אולי עכשיו הוא יגיע, הפתרון. אני מעריך שיוכנו להציל את הפועל תל־אביב, אך עלול להיות מאוחר מידי, מפני שעברו את הקו האדום. השגיאה העיקרית שלנו היתה שלא פתרנו את הבעיות בעונה שעברה. היינו חייבים לעמוד בתשלומים אפילו על חשבון הגביה באליפות".

מזכ"ל הפועל אופק:

השחקנים לא מיקרי סעד

יצחק אופק, מזכ"ל הפועל הגיב אמש בחריפות: "אני רואה בחומרה את העובדה שמס הכנסה מחזיק את הפועל ת"א בגרון ודורש מיד את כל הסכום. אין מי שישלם גם אם זה יביא לפירוק המועדון. במקרה כזה מס הכנסה לא יקבל דבר. מועצת פועלי ת"א, אחראית להפועל תל־אביב על פי חוקת ההסתדרות ואחראית למצוא את פתרון ומשום מה מועצת הפועלים לא עשו דבר".

אופק הגיב על הצעדים הדרמטיים של השחקנים: "כשם שהם נהנים בתקופת השפע אני מצפה שיגלו הבנה בתקופה קשה. אך הם אינם מיקרה סעד, ואם הם באמת ספורטאים שיתנהגו בצורה ספורטיבית וידעו להעריך את העובדה שהיו אמת"ים בכירים מאד שניסו לעזור. אני מקווה שלא הם יהיו הגורם שיסתום את הגולל על הפועל ת"א. הם גדלו באגודה וינקו ממנה תורתי משמע. בהתנהגות שלהם יש מידה לא מבוטלת של כפיות טובה".

אלי מילר, מחזיק תיק הפועל במועצת פועלי תל־אביב, אמר אמש: אני לא מופתע מצעדם של השחקנים. חבל שלא היתה להם עוד מידה מסויימת של סבלנות. אני מאמין שהבעיות יפתרו ונקבל את הכסף לכל המאוחר בתחילת השבוע הבא.

המאמן הלאומי גרונדמן:

להפועל ת"א שחקנים בסגל זה יפריע

מאת סופר "ספורט הארץ"

"להפועל תל־אביב מספר שחקנים בסגל הנבחרת שיפורסם רשמית ביום שישי וכל מה שקורה עתה במועדון בוודאי יפריע להם" – כך הגיב אמש על ההתפתחויות, יעקב גרונדמן המאמן את נבחרת ישראל בצוותא עם יצחק שניאור.

מחר יתפרסם הסגל הרשמי שיתכונן לטורניר הקדם עולמי וסביר להניח שהמאמנים שניאור וגרונדמן לא יוציאו מהרשימה את שחקני הפועל תל אביב. "אני לא שמח ממה שקרה במועדון הגדול. אני מקווה שהבעיות בהפועל תל אביב יפתרו. איני מאמין שיתנו לקבוצה כמו הפועל תל־אביב להיעלם מהנוף", אמר גרונדמן.

יו"ר ההתאחדות מירי:

לא נדחה את אלוף האלופים

מאת סופר "ספורט הארץ"

מישחק אלוף האלופים המסורתי בין אלוף הכדורגל של ישראל הפועל תל־אביב לבין מחזיק גביע המדינה מכבי תל־אביב לא יידחה ויערך כמתוכנן ביום ב' הקרוב – כך הבהיר אמש שאול מירי, יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל.

"התקנון אינו מאפשר לדחות את המישחק. אני מקווה שקבוצת הפועל תל אביב תופיע למישחק. בכל מקרה לא יעלה על הדעת שההתאחדות תדחה מישחק או שתדחה את פתיחת הליגה", אמר מירי. משחק אלוף האלופים עומד להיות לאור זרקורים באיצטדיון בלומפילד ביפו.

השחקנים שחרגו מהתקנון עומדים היום לדין משמעתי

כדורגל

מאת סופר "ספורט הארץ"

בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל יחול היום בצהריים לדון את קבוצת השחקנים המואשמת בעבירות על תקנון שחקני ההסכם. לדיונים היום הוזמנו 24 שחקנים מתשעה, מהפועל תל־אביב.

השחקנים העומדים לדין: שבתאי לוי, יוסי זאבה, יהודה עמר, מאיר בר־שירית, יעקב אקהיה, רפי שמואל, רמי אתוש, גיל לבנאו, יהושע סליאס, טריס ראבה, יעקב סגל, דוד הרשליקוביץ (כולם מהפועל ת"א), בני לם רגאל מנחם (מכבי נתניה), אלי דריקס וחד קריס (מכבי ת"א), דוד גודנה (בני־יהודה), בתי גינצבורג (מכבי חיפה), רונן הלל (צפרירים חולון), משה בן־הרוש (הפועל ים), יוסף שמריה (הפועל טבריה), ירון כהן (בית"ר ת"א), יוסי מזרחי (בית"ר ירושלים), גיורא אנטמן (הפועל באר־שבע).

השחקנים מואשמים בכך שקיבלו סכומים גבוהים מכפי שנרשם בחוזה הרישמי והסכומי נגד בקבוצות בהן שיחקו בעונה שעברה. לדין המשמעתי הוזמנו גם אלי כהן ומשה סיני מהפועל תל־אביב האשמים בעבירה סכנית. אורי וילנסקי, רכז בית הדין המשמעתי אמר, כי שני דיינים יפעלו במקביל, עו"ד דוד לב ועו"ד מיכה ויתקון. שעת תחילת הדיונים: 14.00.

דגל עם חתימות המשלחת שי לנשיא בקבלת הפנים

מנהל המשלחת הישראלית יוצא מחר לסיאול עם סמלי הועד האולימפי ופרחי ארצנו

סיאול '88

מאת משה הר־גבעש
סופר "ספורט הארץ"

נשיא המדינה חיים הרצוג, יקבל היום שיקורי, דגל הועד האולימפי עם חתימות כל חברי המשלחת הישראלית לסיאול, כולל 19 הספורטאים. הנשיא יקבל היום לפני הצהריים את פני המשלחת הישראלית ויאחל למנציגי ישראל בסיאול. מקבלת הפנים יעדרו רק הטניסאים השוהים בחו"ל ולמעט ישער פרקים. אחר הצהריים יתייחדו חברי המשלחת עם זכר חללי אולימפיאדת מינכן בטכס שיתקיים ליד אנדרטת הי"א בתל־אביב.

אורי אפק, מנכ"ל הועד האולימפי, סיפר כי הטניסאי שלמה גליקשטיין יביא עימו לסיאול את ארבעת המינים, כדי לשמש את חברי המשלחת הישראלית בסיאול. הם יגנו בסוכה שתוקם בכפר האולימפי. אפק יצא לסיאול מחר, כדי לדאוג לסידורים הראשונים הקשורים לבוא משלחת הישראלית.

אפק נתבקש להביא עימו 250 סמלים של הועד האולימפי הישראלי ושקית זרעים מפרחי ישראל. הועדה המארגנת של האולימפיאדה רוצה להכין 250 סטים של סמלים מכל המדינות המשתתפות (כ־160) ולהקים גן אולימפי בסיאול עם פרחים מכל הארצות. ישראל קיבלה בתמורה זרעים של פרחי קוריאה.

פנחס גולדשטיין, יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, שיגר למשלחת הישראלית מברק ברכה.

האוהדים של מכבי ת"א כבר מעריצים את לייזי גורדון

קלע 17 נק' ויחד עם לאוואן מרסר (בחולצה מס' 8) שקלע 14 תרמו לניצחון האימון על הפועל ירושלים 103–116

כדורסל

למעלה: חדש הגם ישן אצל אלוף הכדורסל הניצחי של ישראל מכבי תל אביב. אמש במישחק הניצחון על הפועל ירושלים (103–116). מימין: לאוואן מרסר, לייזי גורדון, המאמן צבי שרף, קן בארלו, הממשיך עונה שניה בקבוצה. משמאל: דמותו החדישה של קווין מגי, עם פדחת מגולחת סמייל יהל בריינר, מחזיק בכדור מול האימון אולדריץ', שחקן הזיוק החדש של הפועל ירושלים. 400 צופים חזו אמש במישחק האימון בבית הלוחם המצויג באפקה והריעו לבכירים החדשים של מכבי לייזי גורדון (בחולצה מספר 6) ולאוואן מרסר (חולצה 8).
(צילומים: עודי קרן)

מאת אילן פרש
סופר "ספורט הארץ"

מכבי תל־אביב הציג אמש באולם בית־הלוחם שבאפקה את פניו החדשות – עם לאוואן מרסר, לייזי גורדון והמאמן החדש־ישן צבי שרף – לעונה זו. היה זה במישחק אימון ראשון של הקבוצה, בו ניצחה את הפועל ירושלים 103–116 (50–57).

הסקרנות שליוותה את המישחק, הגם שמדובר במישחק אימון בלבד היתה טבעית. הקבוצה ציפתה לשודרתיה שני שחקנים חדשים, האמורים להוסיף רבות למימד האיכותי שלה. לאוואן מרסר, שהגיע מהפועל תל־אביב, בתקווה שיחזק את אלמנט הגובה ולייזי גורדון, שחזר מארה"ב אחרי כמה שנים, עליו בונים בקבוצה, כי יטול את שרביט הרכזה.

כיוון שמדובר במישחק אימון, לא תמיד ניתנה האפשרות לראות את מכבי משחק בהרכבו החזק – בגלל החילופים המרובים. אולם בדקות בהן שיחק משחק הקבוצה ניכר, כי הצגת המכבי עתיד להיות אגוז קשה לפיצוח בזירה האירופית, והמובן בליגה שלנו. מרסר אכן מוסיף רבות במישחקו השקט והיעיל ואילו גורדון הפך תגיב הקהל חובה לקריאות עידוד מפי 400 הצופים באולם המצומצם.

את פעלתנו של מרסר הכל מכירים. גורדון היה בבחינת תעלומה. בדקות ששיחק גילה, כי כישוריו רבים. הוא שיחק היטב את רכז הפועל ירושלים טרי גרהאם, שהפגין מישחק טוב, כל עוד לייזי לא "נדבק" אליו. גורדון גם הציג כושר קליעה מצויין והיה היטב את מישחק הקבוצה.

● למכבי הזכו לקלוע: בארלו 30, מגי 27, גורדון 17, מרסר 14. לירושלים: גראהם 31, אולדריץ' 22, שפע 15, אטלס 14. שפטו זאב גוימן ואריק הילכרברג.

מאמן מכבי, צבי שרף, אמר אחרי המישחק, כי בהתחשב בכך שמדובר במישחק אימון ראשון, הרי שהמישחק ענה על ציפיותיו. מכבי יצא היום ללודקרון, מערב גרמניה, שם ישתתף החל ממחר בטורניר בינלאומי ידידותי. המישחק הראשון, מחר, נגד קאנאריאס קאנאריאס מספרד. בשבת ישחק מכבי נגד ציבונה זאגרב וביום ראשון נגד הקבוצה המארחת, לודוקון.

קבוצתו של רוזנטל: 5–0

בריסל (שרות "ספורט הארץ"). סטנדרד ליאז', בה משחקים הישראלים רוני רוזנטל ושלום תקוה הביסה אמש את קבוצת גנק 5–0 בליגת הכדורגל הבלגית הראשונה. רוזנטל הבקיע שער. מאלין (בלי אלי אוחנה) ניצחה את ברסטס 3–4. אנטוורפן ניצחה 1–2 את ראסינג מאלין, בה לא שיחק אייל בגלייבטר. אנדרלכט – 0–2, פ.ע. בריד' – פ.ע. ליאז' 2–2, בוזרן – סרקל בריד' 2–0, לוקרן – לירסה 2–1.

גרמניה ניצחה בפינלנד 0–4

קדם עולמי

הלסינקי (ארפ"י). הולנדר רודי פלר הבקיע שני שערים ב־15 הדקות הראשונות, בניצחון מערב גרמניה על פינלנד 0–4 בהלסינקי במישחקים המוקדמים לגביע העולם, איטליה 1990, בבית ד' של האיזור האירופי. 32 אלף צופים צפו במישחק באיצטדיון האולימפי.

פלר כבש את השער הראשון בדקה 6 ו־9 דקות מאוחר יותר הבקיע שוב, כדי להבטיח לנבחרתו יתרון 0–2 כבר בפתיחה וגם במחצית.

לפלר היה חלק בשער השלישי, כששלח כדור לקפטן לותר מתיאוס שהבקיע את השער הפיני, 0–3 בדקה ה־52. שלוש דקות לסיום ביסס הכדור ליף קארל־היינץ רידלה את הניצחון הגרמני.

מישחקה השני של מערב גרמניה בטורניר הקדם עולמי יהיה ב־19.10 נגד הולנד, במינכן, בו זכתה הולנד באליפות אירופה.

בריה"מ 1–1 נגד איסלנד

רייקיאביק (ע"ד). נבחרת הכדורגל של בריה"מ, סגנית אלופת אירופה, סיימה כאן 1–1 עם איסלנד. הרוסי אולג פרוטאסוב השווה בדקה ה־73, לאחר שסיגורדור גרטארסון העלה את איסלאנד ליתרון 0–1 בדקה ה־11. המשחק היה בבית ג' במוקדמות גביע העולם לעיני 8300 צופים.

קראם נפצע באיטליה

אתלטיקה

רייטי, איטליה (ארפ"י). רץ המייל הבריטי סטיב קראם, נפצע כאן אתמול בתחרות אתלטיקה, והרופא האיטלקי שטיפל בו אמר, כי יש "ספיקות רציניות" לגבי יכולתו להשתתף במישחקים האולימפיים בסיאול, 16 יום לפני תחילת המישחקים.

קראם, בן ה־27, פרש מאמצע המירוץ. אמר כי הוא חש שהפציעה היתה פחות חמורה ממה שחשש תחילה. "אני בטוח שעם כמה ימי מנוחה אהיה בסדר", אמר קראם אחרי שפרש במהלך הריצה והוסיף "הגיד סגב לפני המירוץ, אז כשחשתי כאב הפסקתי". קראם אינו מוכן לוותר על סיאול: "אני רוצה לרוץ באולימפיאדה ואני חש שאהיה שם, באותו מצב כמו היום". הרופא האיטלקי, ד"ר ברנארדינו פטרוצ'י, אמר כי רק בדיקות מאוחרות יותר יוכלו לברר את הנזק המדויק. לדעתו, על קראם לנוח 10 ימים.

סבסטיאן קו, שלא הצליח במבחני הנבחרת של ארצו ולא ישתתף באולימפיאדה, נשאל אם ירוץ בסיאול, אם יתברר שקראם לא יוכל להשתתף. קו השיב: "אני גמרתי עם המישחקים האולימפיים".

סבסטיאן קו סיים שלישי באותה ריצה. זמנו היה 3:35.72 דקות.

בפלשינג מאדו: שום מדורג עוד לא הודח

אמריקאית בת 30 הדיחה את הרוסיה זוורבה המדורגת 8

טניס

ניו־יורק (שרות "ספורט הארץ"). בשעה ששני המדורגים הבכירים, איוואן לנדל בין הגברים ושטפי גראף בין הנשים, ממתינים למישחק הסיבוב השני שלהם בסיבוב הראשון, החלו מרבית המדורגים בניסיונם לפלס דרך לשלבים הגבוהים של אליפות ארה"ב הפתוחה הנערכת בפלשינג מאדו. לנדל עמד לפתוח אחר להיום, אחרי הצות, במישחק עם הטניסאי הישראלי הבכיר עמוס מנסדורף. ישראלי נוסף, גלעד בלום אמור היה לשחק נגד הצ'כי פטר קורדה.

במישחקי הסיבוב הראשון של טורניר הגברים, לא הודח עד כה אף לא מדורג אחד. לעומת זאת טורניר הנשים סיפק הפתעה ראשונה, עם הדחתה של כוכבת הטניס בת ה־17 מבריה"מ, נאטאליה זוורבה (מדורגת 8). את זוורבה ניצחה קים סטיינמטס מארה"ב 4–6, 6–3, 6–4. סטיינמטס בת ה־30 לא היתה מעולם בצמרת הטניס העולמית. דירוגה הטוב ביותר היה ב־1982 – 93 בעולם.

בוריס בקר (5, מערב גרמניה) גבר על טוד נלסון (ארה"ב) 6–3, 6–0, 7–6. המישחק הופסק ל־25 דקות בגלל עלטה באיצטדיון בעקבות הפסקת חשמל. תוצאות נוספות בין הגברים: אנדרה אגאסי (4, ארה"ב) – פיליפ ג'ונסון (ארה"ב) 7–6, 6–3, 6–3, מילוסלאב מצ'יר (8, צ'כיה) – תומאס סמיד (צ'כיה) 7–5, 6–4, 6–0, הנרי לקונט (10, צרפת) – האוויאר פראנה (ארגנטינה) 6–4, 6–3, 6–3, בראד גילברט (11, ארה"ב) – מילאן שרייבר (צ'כיה) 6–3, 6–3, 6–2, אנדרס גומז (14, אקוואדור) – חאוויאר סאנצ'ס (ספרד) 6–4, 6–4, 6–2.

המדורגת שני בטורניר הנשים, מארטינה נבראטילובה (ארה"ב) ניצחה את קאטרינה לינדקוויסט משוודיה, בתוך 55 דקות, 6–1, 6–3. נבראטילובה שיחקה באגרסיביות רבה. תוצאות נוספות בין הנשים: כריס אוורט (3, ארה"ב) – קונצ'יטה מארטינס (ספרד) 6–4, 6–1, פאם שרייבר (4, ארה"ב) – אן סמית (ארה"ב) 6–4, 6–3, גבריאלה סאבאטיני (5, ארגנטינה) – בטינה פולקו (ארגנטינה) 6–3, 6–0, קלאודיה קודה קילש (10, מערב גרמניה) – אנגליקה קנלופולו (יוון) 6–4, 6–2, בארברה פוטר (12, ארה"ב) – ווילטרוד פרובסט (מערב גרמניה) 6–2, 6–3, מארי ג'ו פרננדס (13, ארה"ב) – ג'ני בירן (אוסטרליה) 6–1, 6–2, סילוויה האניקה (15, מערב גרמניה) – שרה גומר (בריטניה) 6–1, 6–3, לאריסה סוואצ'נקו (16, ארה"ב) – לאורה גולארסה (איטליה) 6–7 (4–7), 6–2.

כרטיס לפתיחה ב־4,000 דולאר

סיאול '88

סיאול (ארפ"י). ספסרים מציעים כרטיסים לטכס הפתיחה, שמחירם הנקוב 200 דולאר, ב־4,000 דולאר – גילה בשבוע שעבר העיתון "קוריאה הראלד". לדברי מקור זה, מוכנות חברות מטיילות בדרום קוריאה לשלם כל מחיר בשוק השחור, כדי להבטיח כרטיסים ללקוחות חשובים שהוזמנו במיוחד למישחקים. הכרטיסים המוצעים במחירים אלה הם ליציעים המרכזיים. כמות קטנה של כרטיסים, ליציעים צדדיים, הופצה במחיר נקוב של 40 דולאר הכרטיס.

בסך הכל הפיצה הועדה המארגנת למכירה חופשית רק 20 אלף כרטיסים, ולא פחות מ־935 אלף איש ביקשו להשיגם.

● משטרת סיאול מזהירה מפני פלישה של כייסים בינלאומיים, וכבר ריכזה רשימה של 807 חשודים מ־23 ארצות, העלולים לדבריה להטריד את באי האולימפיאדה.

● הלפיד האולימפי, העושה דרכו לסיאול, היבוב בקטע הראשון של מירוץ השליחים היה בסכנת דעיכה אשר עוררה תגובה קיצונית של אחד מחברי הועדה המארגנת. "אסור שזה יקרה שנית, ונדאג שהמשך המירוץ יעבור בלא תקלות", אמר האיש, אחד מ־25 המלווים הרשמיים העוקבים אחר מסע הלפיד, לאורך יותר מ־4,000 ק"מ.

בלום ניצח בפלשינג מאדו

אלוף הטניס של ישראל, גלעד בלום, ניצח אמש את הצ'כי פטר קורדה, בסיבוב הראשון של אליפות ארה"ב הפתוחה בפלשינג מאדו.

בלום נוצח במערכה הראשונה 6–4, ניצח בשניה 6–4, וכאשר הוביל 1–2 במערכה השלישית פרש קורדה.

כדורגל

גם בהפועל לוד:

המאמן התפטר השחקנים שובתים

מאמן הפועל לוד, יעקב אסקלון, הודיע על התפטרותו והשחקנים שבתו ולא הופיעו אתמול לאימונים.

השחקנים כועסים על כך שעד כה לא נחתמו עימם חוזים לעונה הבאה, וזמן כה קצר לפני פתיחת המישחקים. חיים גרייש

פעילות רבה בטניס

מתקפת טניס מאסיווית תהיה בחודשים הקרובים ותקיף מספר שיא של פעילויות.

גולת הכותרת תהיה ההופעה הראשונה של ארבעת טניסאי ישראל באולימפיאדת סיאול. בסוף השבוע יחלו משחקי הליגות בכתבי הארץ לגברים ולנשים. שבוע לאחר מכן תיפתח אליפות ישראל לנכים ברמת השרון. בספטמבר יהיו גם תחרויות איזוריות לגילוי כשרונות צעירים וקורס לשופטי טניס.

האליפות הלאומית לנוער ולסניורים תהיה בסוכות ולאחר מכן תחרות הפרס הגדול ברמת השרון. עם סיומה תהיה אליפות ישראל בירושלים והמנצחים יזכו בפרסי כסף משמעותיים. באוקטובר סבב פרנקל וסבב פיליפס שיימשכו קרוב לחודש על פרסים בסך 35 אלף דולאר. באוקטובר תיוצג ישראל באוסטרליה באליפות העולם לנוער עד גיל 16. ישראל היא אחת מ־16 המדינות שעלו לגמר משחקים אלה.

בדצמבר אליפות סניורים באילת ומיד אחריה תמריא נבחרת הנשים לאוסטרליה לגביע הפדרציה. בחנוכה תימשך בחיפה אליפות חנוכה המסורתית ובאמצע דצמבר יחלו משחקי גביע המדינה לגברים ולנשים.

קיץ. חופש. חגים.
בהזדמנות זו...

הצגה מיוחדת בהילטון ת"א
30 $ x 3 תשלומים, המחיר לאדם בחדר זוגי, כולל לינה וארוחת בוקר. מינימום שהייה 2 לילות. לינה חינם לילד בחדר הורים. בתוקף מ־9 עד 22 בספטמבר. להזמנות: טל. 03-640222.

ראש השנה בהילטון ירושלים
21 $ x 3 תשלומים לאדם בחדר זוגי, לינה וארוחת בוקר, מינימום שהייה 2 לילות. לינה חינם לילד בחדר הורים. 10% הנחה על מזון ומשקאות (מלבד ארוחת בוקר). לילה רביעי חינם לשוהים 4 לילות. בתוקף מ־9 עד 14 בספטמבר. להזמנות: טל. 02-536151.

מבצע ב־"CLUB IN" אילת.
6 $ x 3 תשלומים – באמצע השבוע.
8 $ x 3 תשלומים – בסוף שבוע. המחיר לאדם, ללילה, בחדר של 4 איש לפחות. מינימום שהייה 2 לילות. בסוף שבוע בלבד – 5 $ תוספת לכל ילד נוסף בחדר (עד 6 איש בחדר). (פרט לחגים). להזמנות: טל. 059-79577.

במלונות – "גלי כנרת" טבריה, ו"רימונים" צפת – 25% הנחה
על מחיר לינה וארוחת בוקר, באמצע השבוע (שבת עד רביעי). 15% הנחה בסוף שבוע. (מינימום שהייה 3 לילות) בתוקף בחודשים ספטמבר ואוקטובר (לא כולל חגים).
להזמנות: מ.נ.י. – מלונות נופש בישראל, טל. 03-291711.
גלי כנרת – טל. 06-792331.
רימונים – טל. 06-930665.

רמדה רנסאנס ירושלים ב־69 $ לזוג!
בכל חודש ספטמבר, גם בסופי שבוע. (פרט לחגים). המחיר עבור לינה וארוחת בוקר לזוג, כולל מ.ע.מ. להזמנות: טל. 02-528111.

שייט באוניית הפאר "אזור"
בראש השנה. 5 ימי שייט וביקור ברודוס, פיראוס, קורפו, דוברובניק, ונציה. יציאה ב־9.9.88, חזרה בטיסה בתאריך הנוח לך. באוניית הפאר "אזור" 2 בריכות, סיפוני שיזוף, בארים, אולם בידור, דיסקוטק, קזינו, קולנוע, מתקני ספורט וחנות ספורט פטורה ממכס. המחיר לנוסע בתא זוגי פנימי, החל מ־: 445 $ x 2 תשלומים (לא כולל מס נמל).
לפרטים והזמנות: מלחי נסיעות בע"מ, דיזנגוף 76, ת"א. טל. 03-290596

טיסת לילה רומנטית
טיסת לילה בשמי תל־אביב וארוחת ערב במסעדה צרפתית, ב־99 ש"ח לזוג. לפרטים והזמנות: נשר תעופה ותיירות בע"מ, טל. 052-85054, 84922.

לקבלת טופס הצטרפות פנה אל גברת אהה דאן במחלקת קידום ופיתוח – עיתון הארץ. טל. 03-5121339, 03-5121340

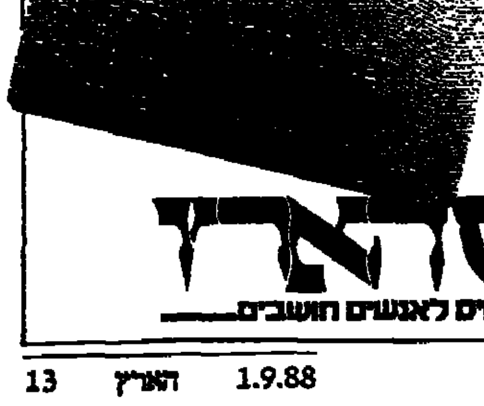

בלעדי למחזיקי דיינרס קלאב
כרטיס לאנשים חושבים

مكتز من الاحل

כלכלה ועסקים

נסים ילחץ מחר להשוות את זכויות ההצבעה בבנקאיות

שר האוצר משה נסים יפגש מחר עם נציגי בעלי השליטה בבנקים וינסה לשכנעם להסכים להשוות את זכויות ההצבעה במניות הבנקאיות. את העמדה הזאת של שר האוצר טרחו מקורביו להבהיר לבנקאים בתקופה האחרונה.

עמדה עקרונית נוספת של שר האוצר שתובהר מחר בפגישה היא, שכספי הפדיון של השקעות "יה נוסטרו", בהיקף של 1.1 מיליארד דולר, יוקפאו ולא יותר בהם שימוש למטרות עסקיות של הבנקים.

בינתיים נערך משרד האוצר לאפשרות של מכירת השליטה בבנקים לגופים עסקיים בארץ ובחו"ל. משרד האוצר פירסם השבוע מודעה שלפיה הוא מזמין גופים כלכליים להציע הצעות להערכת שוויין של מניות הבנקים, אך עוד טרם פירסום המודעה זרמו לאוצר כמספר הצעות, לרכישת נתחים מהבנקים ולהערכת שווי הבנקים.

נודע כי משרד האוצר מתכוון לסיים את הטיפול בהשוואת זכויות ההצבעה עוד לפני הפדיון באוקטובר 1988.

הבורסה לניירות ערך סיימה בינתיים את היערכותה לפדיון המניות הבנקאיות. על־פי הידוע עתה, המסחר בניירות הערך הבאים יופסק ב־19 באוקטובר, עקב הסחירות הנמוכה הצפויה במניות אלה: איי־די־בי. ב', איי־די־בי. בכ א', דיסקונט ש"ה כ', פועלים מבכ, כללי ש"ה ז, כללי ש"ה 11, מימון וסחר 1 ר"5.

לעומת זאת, תוכניות המסחר יחולו על המניות הבאות: איי־די־בי. מ"ר א', איגוד, דיסקונט א' רב', מזרחי ע"ש ומכ"ז, פועלים ע"ש ומכ"ז, כללי הכל"ל סטוק. המסחר במניות אלה יופסק בימי ד' ה', 19–20 באוקטובר, ולאחר שהבורסה תקבל את נתוני הפדיון של הציבור יחודש כנראה המסחר ביום א' 23 באוקטובר.

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

שחל לחץ לסיים הדיונים בהנפקת חברת החשמל

כאשר הנפקת חברת החשמל בהיקף של 100 מיליון שקל כמעט שלא יצאה אל הפועל, זימן שר האנרגיה משה שחל את הצדדים המעורבים באישור ההנפקה וביקש לפשר ביניהם, על־מנת שההנפקה תצא אל הפועל.

לפגישה זומנו אריה מינטקביץ יו"ר הרשות לניירות ערך, יצחק תנפי מנכ"ל חברת החשמל, זאב רפואה מנכ"ל רשות החברות הממשלתיות, ופקידות בכירה נוספת.

בסופה של הישיבה התקבלה עמדת הרשות לניירות ערך, שדרשה לקבל מחברת החשמל חוות־דעת משפטית בנוגע לסוגייה מה עדיף על מה: חוק ניירות ערך או פקודת הזיכיון, שעל־פיה פועלת חברת החשמל. חוות־הדעת קבעה כי חוק הזיכיון עדיף, אך הרשות לא הרימה ידיים. אישור ההנפקה הותנה בכך, שגם אם חברת החשמל תגיש דו"חות כספיים נומינליים, כפי שקובעת פקודת הזיכיון, יכללו הביאורים לדו"חות נתונים מתואמים לאינפלציה.

שינויים בהנהלת החברה הכלכלית

בצמרת הניהולית של החברה הכלכלית לירושלים צפויים בימים הקרובים שינויים מרחיקי לכת ובכלל זה כוונה להחליף את מנכ"ל החברה ולמנות יושב ראש דירקטוריון חדש. סיכומים בנדון הושגו בימים האחרונים בין העוזרים של שר האוצר משה נסים לאלה של שר התעשייה והמסחר אריאל שרון.

הסיכום הוא, שלתפקידי מנכ"ל החברה ויו"ר הדירקטוריון ימונו אישים מטעמו של אריאל שרון, בעוד שממלא מקום המנכ"ל ימונה מטעמו של נסים. עוד סוכם על מינוי מספר דירקטורים נוספים לחברה, שיבואו שווה בשווה מבין נציגי נסים ושרון.

מניות החברה הכלכלית רשומות למסחר בבורסה אך הבורסה טרם קיבלה כל הודעה על סיכומים אלה.

רדושיצקי התנגד למינוי צוקרמן

יורם רדושיצקי, נציג הציבור בדירקטוריון הבורסה, מתנגד למינויו של בן־עמי צוקרמן לחבר הוועדה שתקבע מי יהיו נציגי הציבור בדירקטוריון הבורסה החדש. בישיבת הדירקטוריון שנערכה בשבוע שעבר טען רדושיצקי, כי מן הראוי שבמינוי בזה תובא בחשבון גם עמדתה של התאחדות התעשיינים.

חיים שטסל, יו"ר דירקטוריון הבורסה, מסר בתגובה כי מינויו של צוקרמן אושר בישיבה פה אחד והוא אינו רואה טעם להעלות את העניין מחדש. רדושיצקי אומר כי לא התקיימה הצבעה, אלא ששטסל שאל אם יש מתנגדים למינוי ואיש לא התנגד.

אפיק לדרך החדשה

חברת ההשקעות אפיק יוצאת לדרך חדשה, לאחר שהותר "פלונטר פיס" – כל ההסתבכויות שהיו קשורות לחברת הברוקרים פיס. אפיק במהדורה החדשה תהיה ללא השקעה ממשית, מכיוון שהוחלט על יציאה מההשקעות בפס.סי.בי. ובחברת ידע מחשבים. בקופת החברה יהיו מזומנים בשווי של כ־2.5 מיליוני דולר, ועוד נכס לארמושי – בהיות החברה אחד מהנושים של חברת פיס.

היו"ר המנכ"ל החדש של החברה יהיה אילן קייסק ובמועצת המנהלים יישבו יהודה דיסאפל, חיים חרובי, משה כהן, עו"ד ליאן קות, אנטוני קריסטל, קולין מרוף ודוד דהאן.

מתפתחת התנגדות לתוכנית כי"ל להקמת מתקנים לייצור נתרן גפריתי בחו"ל

אריה שחר מנכ"ל מפעלי ים המלח במכתב לדירקטוריון כי"ל: זו החלטה גרועה ● גם אריה גנגר מחיפה כימיקלים נאבק נגד ההחלטה

מאת יהודה שרוני

התוכנית של קונצרן כימיקלים לישראל להקמת מתקנים לייצור חומרים כימיים מתוחכמים, כמו נתרן גפריתי, מעוררת התנגדות רבה הן בקרב גופים בענף הכימיקלים כמו חיפה כימיקלים והן אצל אריה שחר, מנכ"ל חברת מפעלי ים המלח, שהיא הבת־ההדבת של קונצרן כי"ל. כי"ל מתכוונת להקים מתקנים כאלה באחת ממדינות דרום־אמריקה. אריה שחר שלח השבוע לחברי דירקטוריון כימיקלים לישראל מכתב יוצא־דופן בחריפותו, ובו הוא תוקף את החלטתם של חיים ארין מנכ"ל כימיקלים לישראל ורפי איתן, יו"ר דירקטוריון החברה. שחר חושש כי הקמת המתקנים בחו"ל, ויצוא ידע ישראלי לצורך הקמת מתקנים אלה, יפעלו בסופו של דבר כבומרנג נגד מפעלי ים המלח.

דירקטוריון כימיקלים לישראל מתכנס היום ועל סדר־יומו מינוי דירקטורים לחברות־הבנות בקונצרן. נראה כי חברי הדירקטוריון לא יוכלו להתעלם ממכתבו זה של אריה שחר, והנושא יעלה לדיון.

שחר — גבר · גנגר — גבר

התנגדות לצעדה של הנהלת כימיקלים לישראל מגלה גם איש העסקים אריה גנגר. גנגר רכש לפני כשנתיים את חברת כימיקלים לישראל, והוא חושש כי כימיקלים לישראל תשנה את הסטטוס־קוו, ותתחרה בו בצורה לא הוגנת.

בכימיקלים לישראל טוענים, לעומת זאת, כי הקמת המתקנים בחו"ל היא חיונית משני טעמים עיקריים: ראשית, שיתוף הפעולה ימנע תחרות מצד אותם גורמים בחו"ל, ושנית, הכניסה לייצור מוצרים מתוחכמים, ולא רק מוצרי־בסיס, תשפר מאוד את רווחיות הקונצרן והיא כדאית מבחינתו. לפי שעה לא ברור כיצד תתקבל עמדה זו של הקונצרן על־ידי אריאל שרון, שר התעשייה והמסחר, הנחשב למקורבו של גנגר.

יגאל נאמן: איני חושב שהסכם הפנסיה והפיצויים היה משגה

מנכ"ל תדיראן: הבעיה שלנו הן עלויות השכר השוטפות. עשינו טעויות כאשר הסכמנו להעלות את שכר העובדים. לצערי, לא הצלחנו להוריד את השכר בחברה, למעט לקבוצה של 600־500

מאת מיכל רוזה

"איני חושב, כי הנהלת תדיראן שגתה כאשר הסכימה לפני שבע שנים לחתום על הסכם המעניק לעובדים הן פנסיה והן פיצויים מלאים בצאתם לגימלאות. מה שרלוונטי היום הוא השכר בחברה, שהוא גבוה מהממוצע בתעשיית האלקטרוניקה ומגיע לכ־40% מן המחזור", אומר מנכ"ל תדיראן יגאל נאמן בתגובה על ממצאי "הארץ" בעניין ההסכם החריג שנחתם בחברה בנושא זה.

נאמן, שהיה באותה תקופה ראש אגף כספים ובקרה של תדיראן, אומר כי הרקע לחתימת ההסכם היתה העובדה כי ההפרשות לפנסיה בחברה נעשו, וכך הן נעשות כיום, על בסיס של כמעט מן השכר, והסכם הפיצויים נועד למעשה להשלים את הפנסיה.

מנכ"ל תדיראן מאשר כי ההסכם נחתם בזמן שהחברה הציגה רווחיות נאותה והוא מכביד כיום על החברה. "העובדים מעדיפים לשכוח כי הם מקבלים גם פנסיה וגם פיצויים מלאים, והראיה היא מה שקורה היום בחטיבת הסוללות" אומר נאמן.

מנכ"ל תדיראן מדגיש כי הבעיה של החברה כיום היא עלויות השכר השוטפות: "עשינו טעויות כאשר הסכמנו להעלות את שכר העובדים. לצערי, לא הצלחנו להוריד את השכר בחברה, למעט לקבוצה של 600־500 מנהלים וגם זאת בהתנדבות".

נאמן מציין, כי מאז נקלעה תדיראן להפסדים נעשו ניסיונות להביא את העובדים לוותר על הסכם הפיצויים ולהפנות את הכספים המיועדים לקרן או לצורך הגדלת ההפרשות לפנסיה, אולם לדבריו העובדים דחו הצעות אלה. "איני מאמין כי ניתן כיום לשנות את ההסכם אלא במקרה של סכנת פירוק או איום לקיומה של החברה", אומר מנכ"ל תדיראן.

הבנק הפרטי הראשון בסין

"שפיגל" מיוחד ל"הארץ"

בעלת חנות חומרי הבניין נואנג הסיה מעיר־החוף הסינית הנז' מיוזעת מאוד. בשעה חמש אחר־הצהריים אמורה היתה להפליג ספינת הקיטור לשאנגחאי, שם רצונה לקנות בדחיפות סחורה. מכיוון שהספק היה מוכן לקבל רק מזומנים, הביאה לו אשת העסקים סכום עתק במושגים סיניים, 20 אלף יואן (9000 מארק), ללא כל עיכובים בירוקרטיים ובשטרות גדולים.

היא פנתה לקואופרטיב האשראי לוצ'אנג, שהוקם רק יום קודם לכן – הבנק הפרטי הראשון בסין. על כוסות תה ומגבות לחות להקלת החום המעיק, הוסדרו הצדדים הפורמליים של העיסקה. בעקבות זאת מיהר איש האשראי של הבנק ורכב על אופניו לחנות חומרי הבניין. לאחר שבדק את גודל המקום ואת נכסיו, חזר ואמר שהעסק נראה לו כשר למהדרין: הבר־סית של נואנג הסיה קיבלה את המלווה שביקשה עוד לפני צאת הספינה.

מנהל הבנק, יאנג ג'יאשינג, אוהב לספר סיפור זה כדי להסביר את עלייתו המרשימה של הבנק שהקים. זה מכבר ידוע הבנק מחוץ להנז' ולגבולות מחוז החוף דאג'יאנג. "שברנו את המונופול של הבנקים הממלכתיים", הוא אומר בסיפוק. "הם אינם עוד הגוף היחיד תחת השמים". כמו בכל מדינות הגוש המזרחי, גם בסין מנוהלים זה עשרות בשנים רק הבנק הממלכתי והמוסדות הכפופים לו את כל העסקות הפיננסיות, ומחלקים למפעלים את הכספים שהוקצבו להם על־פי התוכנית. לאחר תחילתה של מדיניות הרפורמה הכלכלית וההיפתחות לעולם מחוץ, שבמסגרתה מותרים עסקים פרטיים במסחר ובתוקף לאומי, ניסו גם הבנקים לאמץ מדיניות עסקית בלתי תלויה: הם השקיעו בשוקי המניות החדשים, או העניקו אשראי על־פי שיקוליהם. אבל כולם מוסיפים להיות בבעלות ממלכתית.

כאשר הוקם קואופרטיב לוצ'אנג בנובמבר 1986 על־ידי קומץ אנשי עסקים בהנז', לא הביעו אבות העיר התנגדות. בינתיים אף העניקו הוגדים המקומיים של המפלגה המשלה המהודית למעוז זה של הקפיטליזם את עיטור הכבוד "הכוכב החדש". את הצלחתו מייחס הבנק הפרטי לגישתו הנוחה כלפי הלקוחות. "לשרת את העם", נאמר גם בשלט על הבנק הממלכתי המקומי. אבל בלוצ'אנג השירות הוא ממדרגה ראשונה. הבנק פתוח מ־8 בבוקר עד 6 בערב, לעתים קרובות ללא הפסקה, בעוד שבמקומות אחרים בסין נוהגת הפסקת־צהריים הנמשכת שעות.

"אם בחמש אחר־הצהריים עדיין נשאר לנו כסף ביד, אנחנו יורדים לרחוב ודואגים להלוות אותו", מתאר יאנג את נוהלי העסקים התוקפניים של הבנק שלו. בקומת הקרקע של הבניין הצר הדו־קומתי ברחוב הראשי של הנז' סופרים, מאחורי סורגים, את הכסף. בקומה הראשונה נשמע קול נקישת כדורי־העץ של החשבוניות. המנהל בן ה־43 יושב אל מכתבה פשוטה. יאנג, בחולצה קצרת־שרוולים, במכנסיים קצרים ובסנדלי פלסטיק, מתאר עצמו בכרטיס הביקור שלו "מנהל" ו"יו"ר מועצת המנהלים". לפני שעשה קריירה פיננסית, הוא הצליח כאיש עסקים המתמחה במוצרי חשמל. כבר בשלב האחרון של מהפכת־התרבות, כאשר בסין כולה נרדפו "סוטים ימניים", הוא הקים יחד עם כמה עמיתים בית חרושת קטן ורווחי. "בהנז' אפשר היה לעשות זאת. כאן אף פעם לא חיסלו לגמרי את הגוב הקפיטליסטי", מגחך יאנג.

מחוזק כוח ורווחים כאלה מעוררים את קנאת המתחרים. הבנק הממלכתי בבייג'ינג מתבונן בעין רעה במתרחש בהנז' הרחוקה, מה גם שיאנג מצא במדינה כולה חסידים ותלמידים לאידיספור. הבנקים הפרטיים עדיין עובדים בלי בסיס לגאלי מוצק. "למפעלים הפרטיים של הסקטור הפיננסי אין עדיין הנחיות", אומר עובד הבנק קאו דאגיאו. "על אנשי עסקים אינדיווידואלים אפילו נאסר במפורש לערוך עסקות פיננסיות".

אבל מצב אי־הוודאות לא גרע מהאופטימיות. "בסין יש חוקים, אבל לא תמיד צריך לפעול על־פיהם, ולפעמים משנים אותם מאוחר יותר", אומר קאו בערמומיות. קואופרטיב לוצ'אנג נערך ללא דאגה לקראת העתיד. שלושה עובדים נשלחו ללימודי משכים באוניברסיטה וב"הוצ' העם", שבו אמור לקום הרובע המסחרי הנוצץ החדש של הנז', כבר הזמין הבנק שטח של 1000 מטרים רבועים.

העורך: נחמיה שטרסלר

"צים" מבקשת למכור את "לים", בגלל הפסדים

כלל, יולי עופר והאחים סקאל מגלים עניין בחברה

מאת אריה לביא

חברת צים מבקשת למכור את חברת לים, העוסקת בשירותי הספקה לאניות ובמכירת סחורות פטורות ממכס. חברת לים היא הוותיקה בארץ בתחום זה והחלה לפעול לפני כ־52 שנה.

ל"הארץ" נודע שצים מבקשת זה זמן רב למכור את החברה וניהלה מגעים עם גורמים בנים, ובכלל זה קונצרן כלל, איש העסקים יולי עופר וחברת האחים סקאל, המתעניינים כעת בחברה.

לים סובלת בשנים האחרונות מהפסדים בגלל תחרות מצד חברות פרטיות קטנות יותר, כמו האחים סקאל וקלסיקה, והכוונות למכור במחירים נמוכים יותר והפעלות גם בשעות לא־מקובלות. בחברה מועסקים קרוב ל־140 עובדים. בתקופה האחרונה נעשה מאמץ להביא לרה־ארגון של החברה וכ־40 עובדים פוטרו, תוך תשלום פיצויים שהגיעו לכמיליון דולר. נראה שלא כל הסכומים היו מכוסים בקרנות לתשלום פיצויים, ומצב החברה החמיר.

המחיר הנדרש כעת על־ידי צים מגיע לכ־4 מיליוני דולר. מחיר זה כולל בניין של החברה בירושלים המשמש את סניף לים בירושלים, המתמחה במכירת מוצרים לדיפלומטים ואנשי כמורה, וכן מחסנים. מלאי החברה מוערך בכ־2.5 מיליוני דולר. צים מבקשת למכור את החברה ולהעביר לקונה גם את העובדים; אך הגורמים המגלים עניין בחברה חוששים מנטל של 100 עובדים, בכל הקשור לצורך לפצותם. לדעת גורמים שבדקו את מצב החברה, רק רה־ארגון יסודי, תוך פיטורי עובדים רבים, עשוי להחזיר את לים לרווחיות.

באחרונה נראה שרק יולי עופר ממשיך לגלות עניין בחברה ומתנהלים אתו מגעים, אך החלטות לא התקבלו. את תגובת חברת צים לא ניתן היה להשיג. מנכ"ל חברת לים נמצא בחופשת מחלה. מבקר החברה פנחס כהנא אישר בשיחה עם "הארץ" שלחברה היו הפסדים בשנים האחרונות, אך ציין שבכל חברה יש "עליות ומורדות". החברות האחרות, טען כהנא, פועלות בדרך שחברת לים אינה יכולה לפעול, בהיותה חברה־בת של צים. בכך רמז למקורות שמהן רוכשות חברות אלה את הסחורות.

החלטה זמנית מונעת מרובינשטיין העברת קורסים של "דייל קרנגי"

מאת אריה לביא

החלטה זמנית המונעת מאילן רובינשטיין לפתוח ולקיים קורסים על־פי תוכנית "דייל קרנגי", ניתנה שלשום בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, בעקבות בקשה שהגישה דליה אילון־לוי שהנהיגה בארץ קורסים אלה עוד לפני 17 שנה.

ההחלטה גם קובעת, שרובינשטיין יימנע מעשיית חוזים עם לקוחות בגין קורסים אלה. החלטת בית־המשפט ניתנה בהסכמת שני הצדדים והיא בתוקף עד לסיום ההליכים המשפטיים בין שני הצדדים.

אילן רובינשטיין שימש במשך תקופה מסוימת מנכ"ל חברת אי־די־אי. שבבעלותה של לוי־אילון. לטענתה, הוא ביקש להשתלט על עסקיה ואף הגיע להסכם עם חברת "דייל קארנגי" בארה"ב. היא תובעת מרובינשטיין פיצויים בסך 400 אלף שקל.

לעומת זאת טוען רובינשטיין, בתצהיר שהגיש לבית המשפט, שנודע לו על ביטול הזיכיון במרץ '88 ורק חודשיים מאוחר יותר פנה ל"דייל־קרנגי" בבקשה לקבל את זכיון החברה בישראל.

משלחת מומחים לרובוטיקה תגיע מגרמניה בשבוע הבא

מאת מיכל רוזה

משלחת מומחים מגרמניה בתחום הרובוטיקה וההייטק תגיע לארץ בתחילת השבוע הבא ותבקר ב־15 מפעלים עתירי־ידע.

בין היתר, תבקר המשלחת בתעשייה האווירית, במפעל "רובומטיקס" וב"אופטומטיק" ותבחן אפשרויות לרכישת מוצרים ושיתופים טכנולוגיים.

ביקור המשלחת אורגן על־ידי חברת "אמטל" להנדסה ותעשייה. מנכ"ל החברה, רוברט פישל, ילווה את המשלחת בעת סיוריה במפעלים השונים.

מגדל והפניקס רוצים לקבל את הבעלות על קרן הפנסיה "עוגן"

מאת יהודה שרוני

חברות הביטוח מגדל והפניקס פנו באחרונה לבנק לאומי ולבנק דיסקונט בהצעה שאלה יעבירו לידם את זכויות ההפעלה של קרן הפנסיה עוגן.

קרן עוגן הוקמה בסוף שנות ה־70 על־ידי בנק לאומי ודיסקונט, וכן חברות הביטוח מגדל והפניקס. הקמת הקרן נעשתה מתוך הנחה כי במסגרתה יבוטחו עובדי הבנקים, ושם גם יקבלו את הפנסיה שלהם.

נושא הפנסיה המקיפה אצל עובדי הבנקים לא יצא אל הפועל, ואז הוחלט להשהות את פעילות הקרן. למרות זאת, בעלי השליטה בקרן החליטו שלא לפרקה, והם ממשיכים להגיש דו"חות מדי שנה, כאילו היא ממשיכה להתקיים.

עדיין לא ברור אם האוצר יאשר מחדש את הפעלת הקרן. גם אם יוחלט להפעילה, לפי שעה, בנק לאומי ודיסקונט לא השיבו לפניית חברות הביטוח בנדון.

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ

31.8.88

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.61	1.69	1.6328	1.6532	1.61	1.69	1.6368	1.6572	1.61	1.68	1.6378	1.6584	1.6453	0.0052
1 לי"ש	2.70	2.83	2.7407	2.7749	2.70	2.83	2.7474	2.7816	2.70	2.83	2.7514	2.7860	2.7658	0.0028
1 מארק גרמני	0.86	0.90	0.8701	0.8810	0.86	0.90	0.8736	0.8846	0.86	0.90	0.8748	0.8858	0.8774	0.0006
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2565	0.2597	0.25	0.27	0.2576	0.2608	0.25	0.26	0.2572	0.2605	0.2587	0.0004
1 גולדן הולנדי	0.76	0.80	0.7706	0.7802	0.75	0.79	0.7724	0.7821	0.76	0.80	0.7733	0.7831	0.7773	0.0008
1 פרנק שוויצרי	1.02	1.07	1.0324	1.0453	1.02	1.07	1.0353	1.0482	1.01	1.06	1.0344	1.0474	1.0397	−0.0003
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.2520	0.2551	0.25	0.26	0.2525	0.2557	0.24	0.26	0.2527	0.2559	0.2538	–
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.2361	0.2391	0.23	0.24	0.2365	0.2395	0.23	0.25	0.2366	0.2395	0.2378	0.0005
1 כתר דני	0.22	0.23	0.2266	0.2295	0.22	0.23	0.2271	0.2299	0.22	0.24	0.2273	0.2301	0.2282	0.0004
1 מרק פיני	0.36	0.38	0.3666	0.3711	0.36	0.38	0.3677	0.3723	0.36	0.38	0.3677	0.3724	0.3695	0.0003
1 דולר קנדי	1.30	1.36	1.3162	1.3327	1.30	1.36	1.3210	1.3375	1.29	1.36	1.3211	1.3377	1.3274	0.0047
1 דולר אוסטרלי	1.24	1.36	1.3128	1.3292	1.27	1.37	1.3159	1.3323	1.28	1.37	1.3161	1.3326	1.3221	0.0019
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.52	0.6684	0.6767	0.40	0.56	0.6701	0.6784	0.42	0.59	0.6706	0.6791	0.6736	0.0003
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4154	0.4206	–	–	0.4169	0.4221	0.40	0.42	0.4167	0.4219	0.4185	0.0002
10 שילינג אוסטריים	1.22	1.28	1.2386	1.2541	1.22	1.28	1.2403	1.2558	1.22	1.28	1.2416	1.2573	1.2472	0.0012
1000 לירטות איטלקיות	1.15	1.22	1.1737	1.1884	1.15	1.23	1.1771	1.1917	1.16	1.24	1.1774	1.1922	1.1820	0.8021
100 יינים יפאניים	1.18	1.24	1.1940	1.2089	1.18	1.23	1.1987	1.2136	1.17	1.23	1.1982	1.2133	1.2049	−0.0212

אל על מטענים – המוביל הלאומי שלנו
500 טון מטען כחול לבן ממריא אל על מדי יום.
ELAL אל על

למזרח הרחוק
SAS EuroClass
דרך קופנהגן
שדה התעופה המשוכלל והמודרני ביותר באירופה.
לבנגקוק (ללא חניית ביניים - 6 פעמים בשבוע).
לבייג'ינג (פקין) (ללא חניית ביניים - פעם בשבוע). חדש
לסינגפור (חניית ביניים אחת - 5 פעמים בשבוע).
לטוקיו (ישיר - 5 פעמים בשבוע).
קשר מהיר ונוח
לכל הערים הראשיות
במזרח הרחוק.

SAS
The Businessman's Airline
פרטים מלאים אצל סוכן הנסיעות שלך או
ס.א.ס רח' בן יהודה 1, טל. 03-5101177, תל-אביב.

מעסיקים וועדי עובדים!
החג, תנו מתנה לא שיגרתית
אופנהיימר-
קונצרט
יצירות מתוקות ונדירות
כמתנות בלתי נשכחות
תנו צלצול מוסיקלי, בטלפונים:
ירושלים - 02-855333
תל-אביב - 03-7513515
הצוות ישמח לעמוד לשירותכם.
נציגנו מגיעים לכל הארץ.
ברפרטואר:
★ קונצירטו לשוקולד ומרציפנים
★ סמפוניה של מתוקים
★ דואט לממתקים ומשקאות
★ קרנבל המצופים
ועוד וואריאציות בלתי גמורות של אופנהיימר - קונצרט בהתאם לבחירתכם ותקציבכם.

אופנהיימר - מסורת מתוקות יומין

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

תפנית תוך גידול במחזור

יום המסחר בבורסה עבר אתמול בסימן של בלימת היצעים עם נטייה לעליית שערים קלות. במחזורי המסחר במניות חל גידול מסויים, והם עמדו על 3.4 מיליון שקל. ניתן להגדיר את השינוי מאתמול כטכני, שכן הנתונים הבסיסיים בשוק לא השתנו. עם זאת, אחת התופעות הראויות לציון היא, התגברות מסויימת של הפעילות מצד הגופים המוסדיים, כמו קופות הגמל. לדוגמה, קופת הגמל של בנק הפועלים הופיעו במגמת רכישות, וחלק מניירות הערך אף רכשו חלק מהמניות מידי קרנות בנק הפועלים בעיסקות קיזוז. קרנות בנק הפועלים המשיכו גם אתמול במגמת צמצום אחזקותיהם (כמו במניות פריקלאס). קרנות הנאמנות המשיכו לפעול בניירות הערך שהם מנוהלים איתם (כמו "לאומי פיא" במניית ים המלח "אילנות דיסקונט" במניות חברת ההשקעות של בנק ועוד). המסחר הרב צדדי עבר אתמול בסימן של תיקון כלפי מעלה ברמת המחירים, זאת על רקע הירידות החדות שהיו שלשום. בבורסה אין מוצאים מכלל אפשרות כי גם היום תיראה המגמה שהסתמנה אתמול בשוק.

תבניות ההמשך לא השפיעו

פרסום תבנית ההמשך של משרד האוצר למחזיקי מניות הבנקים שבהסדר, לא השפיעה אתמול על מגמת המסחר במניות אלה. בבנק איות נרשמו כדרך כלל היצעים, שנקלטו בירידות מתונות ובמחזור של 3.9 מיליון שקל.

תשואה שנתית דולרית ב־%	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
בל"ל 0.1	17.12	4.42
הפועלים ש	16.72	4.40
אי.די.בי. רג	15.75	4.52
דיסקונט א	16.55	4.27
המזרחי ש	18.06	4.29

עסקת קיזוז

מניות המפעלים הפטרוכימיים רשמה אתמול מחזור מסחר גבוה יחסית, זאת לאחר שבוצעה בה עסקת קיזוז גדולה, שבמהלכה מכרו קרנות הפועלים חלק מאחזקותיהם לקופות הגמל של הבנק. פעילות ערה יחסית היתה גם במניות אלרון, כשגוף מסויים רכש חבילת אחזקות לפי שער של 100.5 נק. מניית דלק רשמה אתמול את מחזור העסקות הגבוה ביותר, אך שערה נותר ללא שינוי.

תיקון ברמת המחירים

במניות ששערן נשחק שלשום בצורה חדה, הגיע אתמול תיקון לשער הד בעוצמתו לא פחות. מניית פרגוד שירדה ב־10%, עלתה אתמול ב־9.3%. קרמני 1 עלתה ב־5.7%, קינג 1 עלתה ב־5.4%. גני הדר אופציה עלתה ב־8.9%.

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	97.51	+0.05
כללי ללא בנקים	73.22	+0.27
מדד משתנים	73.48	+0.45
מדד אג"ח כללי	112.56	+0.13
אג"ח צמוד מדד	112.30	+0.10
אג"ח צמוד מט"ח	117.83	+0.44

נטייה לעליות באג"ח

בשוק אגרות החוב נרשמה אתמול מגמה מעורבת, עם נטייה לעליית שערים. באגרות החוב מסוג בדירה כפולה, נרשמו תנודות לשני הכיוונים. היקף הפעילות במלוות קצרי המועד עלה לעומת שלשום, והסתכם ב־12.2 מיליון שקל.

נגמרה עסקת אפיק פי.סי.בי.

עסקת חברת ההשקעות אפיק עם בעלי השליטה ומנהלי החברה למעגלים מודפסים פי.סי.בי. נדחתה אתמול, כשמנהלי פי.סי.בי. החליטו לממש את האופציה. את הסכם האופציה ניסח עורך־הדין רפי דינארי, ובמסגרתו מכרה אפיק 50% מפי.סי.בי. תמורת כ־2 מיליון דולר. תנאי התשלום הקודמים עבור חבילת המניות, שונו לטובת חברת אפיק (ראה ידיעה בעניין אפיק ב"השבוע בבורסה").

הודעות בורסה

• חוף האלמוג סיימה את המחצית הראשונה של 1988 בהפסד של 332 אלף שקל, לעומת רווח של 24.3 אלף שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
918	6	99.78	14.00
928	13	99.53	14.00
938	21	99.25	14.00
948	27	99.04	14.00
1018	34	98.78	14.10
1028	41	98.52	14.20
1038	48	98.25	14.30
1048	55	97.98	97.98
1118	62	97.78	14.30
1128	69	97.40	14.05
1138	76	97.17	14.86
1148	85	96.90	14.85
1158	90	96.62	14.95
1218	97	96.25	15.45
1228	104	95.95	15.60
1238	111	95.67	15.65
1248	118	95.39	15.70
119	125	95.18	15.60
129	132	94.86	15.70
139	139	94.58	15.75
149	146	94.33	15.70
219	153	94.02	15.85
229	160	93.77	15.80
239	167	93.55	15.70
249	174	93.27	15.75

כור הנפקות בע"מ

אגרות חוב רשומות על שם 2000־1991

(סדרה 1) קביעת שעור רבית

בהתאם להוראות שנקבעו בתשקיף להנפקת אגרות חוב צמודות לדולר (סדרה 1) שפורסם ביום 7 במרס 1985 של כור הנפקות בע"מ, הרינו להודיע כי הנאמנים של מחזיקי אגרות החוב קבעו כי שעור הריבית השנתית שתישאנה אגרות החוב הנ"ל לתקופה המתחילה ביום 31.8.88 והמסתיימת ביום 27.2.1989 הוא 10.625%.

כור הנפקות בע"מ

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יזום	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5085.52	5049.21	9.57	0.19
אבוקה	345.83	339.06	0.33	0.10
אגוז	292.70	287.07	0.64	0.22
אגם	112.64	110.45	0.65	0.59
אדיר	1934.86	1896.78	2.40	0.13
אדום	140.80	138.06	−0.34	−0.25
אופיר	176.32	175.09	0.20	0.11
אור	455.42	451.45	0.14	0.03
אורין	128.20	125.64	0.28	0.22
אורלי	315.16	312.82	0.38	0.12
אורן	865.91	848.98	0.40	0.05
אייל	5790.63	5677.20	21.07	0.37
איריס	5816.47	5694.77	6.45	0.11
אירן	845.44	828.21	0.39	0.05
אלון	692.66	678.61	1.37	0.20
אלמת	699.39	685.75	−0.26	−0.04
אליסם	100.92	98.51	0.22	0.22
אג"ח	110.82	109.25	0.32	0.29
מניות	86.21	84.10	0.28	0.33
אנקור	89.12	87.75	0.40	0.46
ארז	272.41	267.07	0.49	0.18
אש	120.36	117.70	0.22	0.19
אשל	193.95	190.15	0.38	0.20
אתגר	78.98	77.44	0.11	0.14
אתרוג	279.31	276.58	−0.08	−0.03
בדולח	139.59	136.91	−0.29	−0.21
ברוש	525.46	515.23	0.63	0.12
ברק	459.92	450.74	1.51	0.34
בריכה	351.24	348.73	0.35	0.10
נביש	1626.14	1594.52	0.66	0.04
גבע	123.03	121.28	0.34	0.28
גורן	489.29	479.88	−0.16	−0.03
גיא	112.12	110.47	0.17	0.15
גיל	3183.92	3121.61	2.23	0.07
גלית	713.51	704.72	0.91	0.13
דובדבן	340.55	337.23	0.70	0.21
דוכיפת	512.17	502.13	0.56	0.11
דולב	276.43	270.72	0.58	0.21
דורון	156.01	153.14	0.23	0.15
דותן	298.37	292.89	0.43	0.15
הליה	614.95	604.17	1.50	0.25
הדור	313.94	308.18	0.18	0.06
דקל	325.02	318.71	0.57	0.18
הדס	394.24	391.51	0.98	0.25
הילה	439.41	437.42	0.69	0.16
ורד	601.74	591.19	0.78	0.13
זהבית	2040.19	2000.19	−0.84	−0.04
זוהר	119.29	117.59	0.13	0.11
זיו	148.08	146.01	0.19	0.13
זינוק	99.13	97.04	0.03	0.03
זיק	72.93	71.15	0.42	0.59
זמיר	388.20	380.60	1.05	0.28
חוחית	187.12	184.60	0.57	0.31
חליפין	156.45	156.03	0.25	0.16
חלמיש	224.81	223.31	0.06	0.03
חן	163.53	163.53	0.06	0.04
טופז	128.52	125.70	0.17	0.14
טל	6779.35	6705.17	3.16	0.05
יובל	496.50	487.00	−0.23	−0.05
יהלום	155.53	152.55	−0.42	−0.27
יסודות	359.17	356.14	0.00	0.00
יערה	490.35	480.81	0.67	0.14
כוכב	267.00	261.78	0.38	0.15
כחל	135.08	133.43	−0.02	−0.01
כלנית	669.24	657.53	1.74	0.27
כספית	296.58	294.43	0.47	0.16
כרמל	129.21	127.17	0.28	0.22
כתר	1232.00	1214.10	2.43	0.20
להב	4897.59	4801.74	14.60	0.30
למשקיע	136.89	135.17	0.09	0.07
לפיד	277.10	271.70	0.22	0.08
לכס	2120.61	2077.70	0.67	0.03
לשם	418.81	415.99	0.61	0.15
מבחר	1500.23	1471.78	1.55	0.11
מבטח	4309.65	4271.21	3.01	0.07
מגר	294.18	289.96	0.68	0.24
מגוון	3938.00	3901.83	3.45	0.09
מור	1453.49	1432.72	3.16	0.22
מורן	866.35	855.72	1.75	0.20
מטח	26621.97	26213.40	62.36	0.24
מיתר	1143.52	1121.40	0.77	0.07
מעוף	4547.71	4460.60	9.64	0.22
מעיין	788.82	774.04	0.50	0.06
מקשה	421.34	418.54	0.44	0.11
מכלול	87.17	85.50	−0.13	−0.15
מרווח	136.01	135.54	0.12	0.09
מרום	1485.33	1457.42	1.24	0.09
נוגה	157.54	155.26	0.20	0.13
נטיף	251.63	249.82	0.56	0.22
נטע	420.13	413.77	1.41	0.34
נילי	119.70	117.94	0.04	0.03
סביון	650.81	638.77	2.42	0.38
סגולה	149.48	146.54	0.27	0.18
סלע	412.29	409.53	0.50	0.12
סנונית	591.35	579.78	0.31	0.05
סער	365.15	358.08	0.45	0.13
ספיר	181.93	181.47	0.15	0.08
עדיף	353.49	346.84	0.30	0.09
עידית	745.78	740.29	1.31	0.18
עירן	537.01	529.31	1.01	0.19
ענבר	123.00	120.40	0.13	0.11
ענת	2250.64	2234.48	3.25	0.15
עמרני	552.51	541.68	0.53	0.10
ערמון	126.07	123.65	0.19	0.15
פיא	1603.07	1571.73	0.00	0.00
צבר	570.77	563.57	1.28	0.23
צופית	489.08	479.50	1.34	0.28
צוק	136.77	136.43	0.31	0.23
צמיד	1243.63	1218.71	1.30	0.11
צמיחה	522.57	515.09	0.94	0.18
צמרת	160.00	158.81	−0.01	−0.01
צריח	110.60	109.14	0.12	0.11
קלע	168.65	167.81	−0.10	−0.06
קשת	114.20	111.97	0.39	0.35
רוזית	16510.87	16370.76	37.47	0.23
ריבון	146.86	146.60	−0.02	−0.01
רקפת	927.87	912.80	10.76	1.19
רשף	457.84	451.75	0.96	0.21
שביט	497.66	488.20	−0.32	−0.07
שחם	384.86	381.39	1.25	0.33
שחף	106.69	104.60	0.13	0.12
שירה	451.46	448.13	0.63	0.14
שניר	447.51	438.77	0.14	0.03
שנהב	618.48	609.44	0.71	0.12
שסק	637.28	624.99	3.16	0.51
שקד	195.95	192.13	0.23	0.12
תאנה	236.64	234.32	0.07	0.03
תדהר	502.38	499.88	1.07	0.21
תירוש	603.83	596.42	1.30	0.22
תנופה	110.26	108.04	0.21	0.19
תמר	280.11	274.72	0.20	0.07
תמוז	215.45	213.88	0.01	0.00
תרשיש	120.49	118.18	−0.18	−0.15
תשרי	572.08	567.61	0.74	0.13

שערי אגרות החוב

4.25% שג"א

סדרה	שער	שינוי
4101	444	+ 1
4102	175.1	−0.6
4103	168.5	−0.6
4104	165.1	−0.6
4301	163.1	−0.6
4302	159.7	+0.3
4303	158.7	+0.3
4304	156.4	+0.3
4105	137.2	+0.6
4106	137.5	+0.6
4107	133.5	+0.7
4108	131.3	+0.7
4109	127.4	+0.1
4110	126	--
4201	156.9	−0.8
4204	146.3	−0.8
4205	143.7	−0.8
4206	141	+0.1
4207	140.7	+0.1
4208	138.9	--
4209	136	--
4210	136.3	--
4211	132.5	+0.1
4212	130.1	+0.1
4213	127.1	+0.1

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3601	47888	+ 198
3602	44160	+ 183
3603	41109	+ 176
3604	37451	− 202
3605	34198	− 192
3606	32250	− 188
3607	30032	+ 380
3608	28432	+ 372
3609	27092	+ 366
3610	24537	+ 372
3611	23717	+ 371
3612	25842	+ 372
3613	21558	+ 184
3614	20705	+ 182
3615	19123	+ 172
3616	17741	− 44
3617	16737	− 45
3618	15887	− 42
3619	14696	+ 145
3620	13892	+ 140
3621	13202	+ 136
3622	11798	+ 6
3623	11088	+ 63
3624	10446	+ 5
3625	9529	+ 4
3626	8869	+ 25
3627	8232	+ 3
3628	7689	+ 4
3629	7184	− 24
3630	6804	+ 30
3631	6269	+ 79
3632	5956	+ 55
3633	5614	+ 61
3634	4958	+ 23
3635	4691	+ 23
3636	4520	+ 22
3637	4247	+ 21
3638	3934	+ 11
3639	3605	+ 10
3640	3031	+ 30
3641	2628	+ 26
3642	2348	+ 10
3643	2035	+ 9
3644	1818	+ 8
3645	1640	+ 8

4.25% גליל

סדרה	שער	שינוי
3701	1562	− 14
3702	1044	− 2
3703	935.2	+10.4
3704	801.4	+9.1
3751	452.4	+0.2
3752	171.7	+2.2
3753	164.9	+2.1
3901	159.2	--
3902	156	+0.1
3903	154.9	--
3904	152.6	+0.1
3754	153.9	−0.2
3755	148.4	−0.2
3756	143.3	−0.2
3757	140.7	−0.2
3758	136.8	−1.8
3759	136.4	−1.9
3760	134.6	−1.9
3761	131.7	−1.9
3762	132.1	−1.8
3763	128.1	−1.8
3764	126.3	−0.9
3765	123.4	−0.8
3766	122	−0.8
3791	127.8	−0.8
3792	125.6	−0.7
3826	151	+0.1
3827	148.2	--
3828	143.1	--
3829	140.5	+0.1
3830	137.6	−1.1
3831	137.3	− 1
3832	135.5	−1.1
3833	132.6	−1.1
3834	132.9	−1.1

4%, 6%, 7% פיתוח (80% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3532	153500	--
3533	154001	--
3534	145001	--
3535	145501	--
3536	145501	--
3537	145001	--
3538	136601	--
3539	136000	+ 300
3540	135500	--
3541	131600	--
3542	131700	+ 300
3543	124600	− 800
3544	125400	+ 700
3545	122001	+ 350
3546	121900	+ 400
3547	122000	+ 400
3548	122000	+ 400
3549	114800	--
3550	115100	+ 400
3551	115500	--
3552	107301	+ 2000
3553	105100	+ 400
3554	105601	+ 500
3555	105002	--
3556	100651	+ 400
3557	100352	--
3558	100102	--
3559	96300	− 1000
3560	91499	--
3561	91500	--
3571	90180	+ 50
3572	91580	+ 200
3573	91251	--
3574	84179	--
3575	85580	--
3576	83800	--
3577	86530	+ 2520
3578	77000	+ 40
3579	77354	--
3580	76500	--
3581	69221	--
3582	63820	--
3583	59201	--
3584	56304	--
3585	53461	--
3586	48105	--
3587	48251	--
3588	49350	--
3589	43753	--
3590	45901	--
3591	43997	--
3592	44150	--
3593	44052	--
3594	41700	+ 67
3595	42085	--

5% מלווה פיתוח (בדירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2020	150500	--
2021	150100	--
2022	141055	+ 700
2023	141700	+ 200
2024	133400	+ 400
2025	133500	+ 300
2026	134300	+ 300
2027	130000	--
2028	130600	+ 100
2029	124900	--
2030	125200	--
2031	119479	+ 400
2032	139620	--
2033	113800	--
2034	115500	--
2035	105600	--
2036	105700	+ 2200
2037	100500	+ 500
2038	100800	− 100
2039	97113	--
2040	96616	+ 3
2041	91600	+ 1700
2051	91735	+ 1300
2052	86187	+ 2510
2053	86222	+ 400
2054	81530	--
2055	78510	--
2056	85377	--
2057	74414	--
2058	69558	--
2059	77760	--
2060	86176	--
2061	48737	--
2062	43598	− 400
2063	49177	+ 1452

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יהד	90.5	--

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	210.5	+1.3
7007	196.2	+0.8
7008	192.5	+0.8
7009	188.5	+0.7
7010	177.6	+0.4
7011	167.6	+0.5
7012	161.9	+0.5
7013	153.1	−0.6
7014	133.5	+0.5
7015	112.1	+0.9
7016	115	+0.9
7017	114.5	+0.9
7018	114.3	+0.9
7019	114.9	+ 1
7020	114.7	+ 1
7021	113.6	+0.9
7201	114.6	+0.4

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	15297	+ 495
6102	9191	+ 103
6103	8410	+ 70
6104	7762	+ 26
6105	7341	+ 24
6106	7119	+ 24
6107	6841	+ 23
6108	4935	+ 9
6109	4698	+ 9
6110	4620	+ 9
6111	4037	+ 50
6112	3913	+ 48
6113	2643	+ 26
6151	1063	+ 3
6152	1018	+ 3
6153	885.2	+2.9
6154	868.8	+2.9
6155	542.3	−6.3
6156	452.5	− 1
6157	345.3	−0.6
6158	326.8	−0.5
6159	276.2	+0.9
6160	259.1	+1.9
6161	250.5	+1.8
6162	224.9	−0.9
6163	209.2	+0.6
6164	201	+0.6
6165	193.6	+0.4
6166	183.2	+0.9
6167	179.3	+0.9
6168	176.3	+0.8
6169	166.8	+ 2
6170	155.7	+0.5
6171	113.6	+1.3
6172	111.8	+1.4
6801	112.9	+0.4

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אום	1514	+ 4
אלביט	208.1	--
אלונות	1452	+ 6
אלסינט	2460	− 10
כורסט	1370	+ 4
תדיר 84	115.1	+1.1
הב היש	232	+0.9
דיס הש	229	+ 2
סד	164.5	−0.5
כלל	550	--
מ'בם ד	181.7	--
מ'בם ב	260	--
מ'בם י	296.9	--
די	128	--
טל בנ	198.5	+0.2
תיעש	188.1	+2.5

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בל.ת.	166.9	--
דיס הש	174.4	--
סד	146.3	--
כלל	209	+ 2
בנ דיס	169	--
משא מד	161.1	--
משא מד	152.9	--
משא מד	141.1	--
לאומי	151.4	--

שערי המניות 31.8.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89
בנקים למשכנתאות
מוסדות מימון
ביטוח
מסחר
שירותים
מלונות ושירותי תיירות
מחשבים ושירותי מחשבים
נדל"ן, בינוי ופיתוח
חקלאות
מזון וטבק
טכסטיל והלבשה
מתכת ומוצריה
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה
מוצרי בניה
כימיה, גומי ופלסטיק
עץ, נייר ודפוס
תעשיות שונות
השקעות בתעשיה
חברות השקעה
נסחורות במט"ח
חיפושי נפט
רשימה מקבילה
מסחר שרותים מלונאות מחשבים
נדל"ן בינוי חקלאות
תעשיה
השקעה
חיפושי נפט
משתנים

שף נאמנות

בטוחה כלל

ניהול תיקי השקעות ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

שערים בינבנקאיים

אתמול, בצהריים, 31.8.1988 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

1.6800/1.6810	$ ארצות הברית	ל־1 שטרלינג
1.8720/1.8730	מרקים גרמניים	ל־1 $ ארה"ב
2.1167/2.1177	פלורינים הולנדיים	"
1.5825/1.5832	פרנקים שווייצריים	"
39.30/39.32	פרנקים בלגיים	"
6.3630/6.3660	פרנקים צרפתיים	"
1391.00/1392.00	לירות איטלקיות	"
136.58/136.68	ינים יפניים	"
1.2699/1.2704	$ ארצות הברית	ל־ק.מ.ד.

שער הזהב $ 426.35 ארה"ב אונקיה לנוזה טרויה מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/ליש"ט	$/מרק	$/פר"ש
1 ח'	1.6746/1.6759	1.5757/1.5767	1.8666/1.8677
3 ח'	1.6652/1.6664	1.5633/1.5644	1.8564/1.8577
6 ח'	1.6547/1.6562	1.5445/1.5459	1.8408/1.8423

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

هكذا من الاصل

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים
המגן רופאים בבתים רופאים: מ־6 בערב עד לשעה ב־7 בבקר בתורנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום: ירושלים 523133, תל־אביב 5460111, חיפה 512233, בת ים 5793333, הרצליה 052־541333, נתניה 823333, רחובות 08־451333, בת־ים 5511111, חולון 803133, לוד־רמלה 08־221022, באר שבע 057־74767, הקריות 04־763333.
מוקד רפואי בקופת חולים: בימים א'־ה' – 20.00–8.00, בימי ו' – 15.00–8.00. טלפונים: 03־433300.
שר"ן – שירות רפואי נייד (24 שעות ביממה, כולל רופאה שיניים): ירושלים, מוקד יום 660585, 669531, מוקד לילה, שבת וחג 226191.
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898, מוקד לילה 681011.
שכר – שירות רפואי לקט ת"א.
שלוה – שירות רפואי לקט (חיפה).
ריקנבוק טכנו שער 3 (ליד המשביר) טלפון 294869, 03־285822.
הרצליה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה, בר כוכבא 49 טל' 03־284649.

21.00 עד 23.00 ימי ו' ועד"ח מ־18.00 עד 24.00.
ירושלים: ביה"ח הדסה ע"כ – 22–16 קשב לבית – שרות ביתיים לרופא, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575, 7549111 איתורית 1500.
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות): ירושלים 227171, תל־אביב 5461111, ילדים ונוער 03־261113, חיפה 672222/3, נתניה 053־335316, באר־שבע 057־418111, כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410, כפר־סבא 052־913999.
מרכז רפואי באר־יעקב 08־228865.
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות): תל־אביב טל' 234819, ירושלים טל' 02־245554, חיפה טל' 04־382611.
מרכז סיוע לנפגעי לחץ מבצעי "סבלנים": א' – ה' 11.00–13.00, ב' ד' 16.00–18.00, טל' 220031.
רח' מאפו 13 תל־אביב.
יד ביד – ארגון מקבלת לילד ולהורים תל אביב – לילך 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־ 222732.17.00.
ירושלים 243358, חיפה והצפון – 229488, הגליל המערבי 04־922222.
קו אלי – האגודה להגנת הילד.
עזרה בנפגעי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 16.00־20.00.
ארגון לשירות אדם – חברה פיקודית לשירות הציבור בנושא דן 24 שעות ביממה טל' 03־5461727/8.
שח"ל – שירותי ניידת מיוחד במרץ לחולי לב (פרטי) 338848.
ויצו – 24 שעות קו ארום לנשים מוכות טל' 03־5461133, 08־558506.

הדרך למלחמה בסמים – הסברה וסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון 290101־03, 203121־03. קו פתוח בכל יום ב' 19.30־25.00. ת.ד. 33602 ת"א.
תורנות מדורת בטלפון – רופאן ת"א 611001, 246363, 259952.
רופאן ירושלים 226335.
רופאן חיפה 645334.
האגודה לאבירות האחיות סניף ת"א בן יהודה 146 239207.

תורנות בתי־חולים
תל אביב: רוקח – (ילדים).
איכילוב – (פנימית, כירורגית).
ירושלים:
שע"צ – (פנימית, נשים).
הדסה ע"כ – (כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג).
ביקור חולים – (ילדים).

תורנות בתי־מרקחת
תל־אביב: שלמה המלך שלמה המלך 78 246461.
קופ"ח מכבי בן יהודה 26 203492.
ירושלים: אשר פ. מתחרי ש. יובל 415841.
חיפה: מרקחי הרצל 29 663596.
חולון: אהרון הופרין 52 889153.
קופ"ח עין יהב 2 884854.
בת־ים: מכבי בת ים הגיבורים 3 5515671.
נתניה: קופ"ח מאוחדת הרב קוק 13 344655.
רמת גן: גן הסטינסקי 99 7514434.
בני ברק: מטמון בנהריה 2 789567.
פתח תקוה: קופ"ח כללית חיים עוזר 905271.
הקריות: הרמן מ. מזרעין 715156.
הדרה: צליק הנשיא 322126.

דלת פתוחה
מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות – אבצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' – 16.00־19.00. רמב"ם 9, 5101511/2. חיפה: ימים א' וד' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520.

מרכזי מידע – אגד
02־304504 03־432777 04־549121

הסנה – חברה ישראלית לביטוח בע"מ – מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

חינוכית
08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 קשת וענן. גלגל המזל
08.40 בלי סודות
09.00 אנגלית
09.15 פרפר נחמד
10.30 תולדות היישוב
11.00 רחוב סומסום
11.30 בלי סודות
12.00 פרעי הטבע. על יסודי
12.25 רחוב סומסום
13.00 היסטוריה
13.30 מוסיקה
14.00 עד כאן
14.05 בא בחשבון. סדרה
14.30 קשר משפחתי
15.10 רחוב סומסום
15.40 שעת כושר
15.55 מאתיים שניות לבהלה
16.00 הדהוד. שידור חוזר
17.00 ערב חדש

כללית
17.30 ריז'ריז'
18.00 פוסיק, סדרה לילדים
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) למשפחה
19.00 (ע) מבט
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 מבט ספורט
20.55 הגיע זמן לשון
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 בלה לכחולי המדים
22.20 קשרים
23.10 חזרה אל הים
23.35 חדשות

ערוץ 2
18.30 מה נשדר הערב
18.34 הדולפין הלבן
18.50 עולם חדר
19.20 בקצב מהיר
19.45 בקרוב בערוץ 2
20.00 רגע חזק
21.00 מה נשדר מחר
21.30 למות מבמוק
21.53 שירים עבריים

ירדן ערוץ 6
18.00 סרטים מצוירים
18.30 רחוב קרטו
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית

20.30 תרוב. סדרה (קומי)
21.10 רמינגטון סטיל סדרה
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סרט קולנוע

לבנון ערוץ 12
13.30 חיים אחרים. סדרה
14.00 מועדון 700
14.30 הנעלמות
15.00 האזור הדלייני. סדרה
15.30 הבית המעופף (מצויר)
16.00 שובבי הסלעים (לילדים)
16.30 סרט. "זיקוקי לחיים"
18.30 נוידהארט (סדרה קומית)
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 סקיפרו והברת קינג
21.00 הדרך לגן עדן (דראמה)
22.00 קציר הרשע. סדרה
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים. סדרה

רדיו

קול המוסיקה
06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה ניגודה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 מן הרפרטואר
13.05 בהאזנה ניגודה
15.00 מפגשים מוסיקליים
16.00 אתנחתא (בשידור חוזר)
17.00 קונצרט של אחר הצהריים
18.00 אבתולוגיה בצליל
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד
20.27 פינת השיר
20.30 אופרה. ברבר הוצפן
23.00 זהר הזהב

רשת א'
16.05 ארץ לא נודעת
17.05 צבעי הקשת
18.06 מבחת ערב. הורי ותרבות
19.00 שידורים לעולים
22.05 יש לי חלום

רשת ב'
16.05 שעה קלה עם להקת הצבא
17.05 רגעי קסם
18.06 זרקור
19.00 היום הזה

רשת ג'
19.05 קול־בה. שבועון פופ ומסורת
20.05 אלבומים תשמ"ח
21.05 מסע רוק
23.05 סיטת לילה

גלי־צה"ל
18.05 שעה קלה עם בלבלה
18.45 המשך עשרה קלטות
19.00 מבזק ידיעות
00.05 ציפורי לילה
02.00 לא רוצים לישון

19.35 שירים עבריים
20.05 שורשים, שבועון לענייני פולקלור ועדות
22.05 ג'אז ועוד
23.05 משמרת לילה

צה"ל 1
19.05 יעד משודר, מגאזין לענייני צבא וביטחון
19.50 פינה חמה לליגי"
20.05 שירי משורדים
21.00 מבט לחדשות
21.30 לילה לא שקט
22.05 על הרבש ועל הביטאש
22.30 שירים שהתגב"ה אוהבים
23.05 שעשו האבנג, היום שעשוע

צה"ל 2
19.05 הקיים הישן
20.05 ורום
22.05 ההפסקת עשר
23.05 קול הבאו הזה

שידור קבוע

רשת א'
06.16 האר עיניכו. שירים בתבנן הסי־די. 06.30 סיכום חשבונה היומית. 06.35 היה בורא יומי 06.50 מרקר היום בתנ"ך. 07.30 ישן בעיניך. שירים ישנים. 08.05 חוגה 09.05 סלורמ. שירות מידע 10.05 פנינר בוקר. 11.05 ירוק־ירוק. שירים עבריים. 12.05 מבוקר ישמוזיטה. 14.06 בראש צעיר. מגזין לילדים. 15.00 שירים עבריים. 15.30 הנגינולוגיה המשותפת.

רשת ב'
06.06 השכם בבוקר 07.00 הבוקר הזה

08.05 סין לשלום 09.05 ביקור בית 10.05 כל צבעי הרשת 12.10 אלף־אלף ביביגר 13.05 בגוני היום, חדשות ומעצבות 14.30 בתבצוק, הוזי המסר 15.05 התבות הארץ, שירים עבריים 16.05 שעה קלה עם אמן 17.05 רגעי קסם 17.55 קיצוני ספור. קדושים ממלכים

רשת ג'
06.05 בוקרה לאשר ההבים ושכרים. 07.05 שיר בבקר בבקר, שירים עבריים. 09.05 "מה כבר תשע"? 10.05 נדדבים נגוים עוסקמיה אוהבי. 11.05 עשים רוחקם מלאכי ותקוה. 12.05 "אהבה יומיומית עם יוסי סיאם. 13.05 רק ביומי תלעם בבום פרי.

14.06 "לי ולך" עם הישל עטית
15.05 "הרש הוים השוחה" עם שיש עמרי 16.05 נוט 89 עם יובל רביב

גלי־צה"ל
06.05 צלילי בוקר. שירים עבריים
06.30 מקומות עין. חדשות
07.07 שבע אפס שבע, עם צביקה שדיא
08.00 בוקר־טוב ישראל. אקטואליה
09.05 אלהבוקר. עם אלי ישראלי
10.05 מבת שבת. שבתונים ומקרבונים
10.55 זה בוקה. על עניין וזבות
11.05 נבון לעכשיו. עם ריני רשף
13.05 שליש. מופווזן. 14.05 אני מקנז. מוסיקה לקיץ 88 15.05 סייסמה. עם דודי קרואב 16.04 ארבע אחר הצהרים. שירים עבריים (ימים א', ב') 17.00 ערב טוב ישראל

קולנוע

תל־אביב
אורלי – גם ברוחו 5.00 9.45, 7.30
אסתר – מבגם להום 9.45, 7.30, 5.00
בן יהודה – סמרי 9.45, 7.30, 5.00
גורדון – כמעיין המתנגבר 9.45, 7.30, 5.00
גת – נישואים מוקסימים 9.40, 7.30, 5.00
דקל – מפשרים הרשות 9.45, 7.15
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 11.00, 13.00–5–5, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 – הקיץ של אביה 11.00, 13.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 – דאג זה פלורס 11.00, 5.00, 13.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 4 – ביטל לכם 10.00, 5.00
הולנד – לול 5.00, 7.30, 9.30, 11.30
חן 1 – מלכנת השוקים 5.00, 7.30, 9.45
חן 2 – פרנטיק 5.00, 7.30, 9.50
חן 3 – בעקבות הרוצאה הכחולה 5.10, 7.30, 9.50
חן 4 – נעורים בהשמה 11.00, 5.00, 7.30, 9.50
חן 5 – המטפח מאובי 11.00, 7.30, 9.50
לימור – מזלזים עוצבים 5.00, 7.45, 9.45
לב 1 – הנשיכה הקטנה 2.00, 6.00, 8.00, 12.00, 10.00
לב 2 – אל עבר 11.00, 13.00, 5.00, אוכבו כל כך 7.15, 9.45
לב 3 – אוכבו כל כך 2.30, 5.00, 7.30, 9.50, 12.00
לב 4 – הגבר של החברה שלי 1.30, 3.30, 5.30, 7.40, 9.55, 11.30
מוזיאון ת"א – בגלל המלחמה ההיא 7.00, 9.00
מקסים – המחר 5.00, 7.30, 9.45
פאר – צללה שחקה 5.30, 7.30, 9.40
פריז – לידיד אביב 9.30, 9.45
פוזר – אבא של הוא סלבים 5.00, 7.30, 9.45
שחף – שמגלקות האדמה 9.15
תכלת – חלתנת המצלה 7.00, 9.30
תל־אביב – מבר הכנרה 5.00, 7.30, 9.45
שקום – זו השפה זהוא 10.00

בת־ים
אורניים – שכר הגגגל 5.00, 7.30, 9.50
עצמאות – סרטות 5.00, 7.15, 9.30

אשקלון
אשתר – קיץ של אביה 5.00, 7.30, 9.30

רמת השרון
כוכב – לילה טבת 7.15, 9.35

ק. אונו
מרכז קולנוע ומסעים בתוך 8.00

ירושלים
אדיסון – קוקודיל דנדי 2 4.30, 7.15, 9.30
אוריון – סנר הגזבנם 4.30, נישואים מוקסימים 7.00, 9.15
אוריון 1 – לול 5.00, 7.15, 9.30
אוריון 2 – אל עבר 11.00, 4.00, 6.00, פרנטיק 7.45, 9.45
ארמון – בבנה בזי 10.30 חקירה בריאון 4.30, 7.15, 9.15
בית אגרון – כבר על הגג 5.15 בגידה 8.30
הולנד – מוצע 10.15, 9.45
זכרים – סנונית 12.00
כרמל – פיצוים בעלית הגג 4.30, 7.15, 9.30
כיסמל – הקלות המלחני מבלת של הקיום 9–6
סינמטק 1 – פרנן מהיר 16.00
קולנוע הגרב – 19.00 סרים, 21.30
סינמטק 2 – 7.00
ליקר הנה 21.00
עדן – הדור הבודרה 4.30, 7.15, 9.15
עמר – המבצע הנחור 6.45, 9.30
רון – מנגנה להם 4.30, 7.30, 9.30
ת. ירושלים – הקיץ של אביה 5.00, 7.30, 9.30

רמת גן גבעתיים
אוסקר – מזמכלי 5.00, 7.30, 9.50
ארמון – אל עבר 5.00, 7.15, 9.30
גן 1 – סטר הגגגל 5, מרכזים בעלית הגג 7.30, 9.50
גן 2 – הנשיכה 5, מסבן
גן 3 – הקיץ של אביה 5.00, 7.30
גן 4 – מפשרים הרשות 7.30, 9.50
רמת – מלכנות השוקים 5.00, 7.15, 9.30
ליל – לול 5.00, 7.30, 9.50
שבתם – קוקודיל דנדי 2 7.30, 9.30

הרצליה
דוד – שלגיה ושבעת הגמדים 11.00, 5.00, 7.15, 9.30
תפארת – לוחמו בגגו 7.30, 9.30
רן אביב – השעים בדרך 7.00, 9.30
חלו דראול – תושעה בגבר 7.15, 9.30
הסמרת – שלושה נבדים ותינוקת 7.30, 9.30

חולון
מגדל – סטר הגגגל 5.00, פרנטיק 7.15, 9.40
מבטי – עם המשפט 5.00, 7.15, 9.30
רינה – ריגה ורגע 7.30, 9.30
ארמון – אל עבר 6.00, בסם הנה 7.30, 9.30

ראשל"צ
רון 1 – מנצח בגבר 5.00, 7.30, 9.45; רון 2 – הגלות הגלוני גכלת של הקיום 5.45, 9.15

נתניה
אסתר – קוקודיל דנדי 2 5.00, 7.30, 9.30
סמדר – סטר הגגגל פרנטיק 7.15, 9.30, הנשיכה בגלבני 12.00
שרון – הקיץ השוזין 5.00, 7.30, 9.30
חדר – הנשיכה מאובי 7.15, 9.30

חדרה
חדרה – סטר הגגגל 5, קרקודיל דנדי 2 7.15, 9.30
חוף – לול 4.30, 7.15, 9.30

עפולה
היכל התרבות – פרנטיק 7.00, 9.15
הטועזן – פרונה 9.30

כפר סבא
שבל – ביטל בגוה 7.15, 9.15
שן – הנשיכה מאובי 7.15, 9.15

באר־שבע
קר – סלגונות המנעים 5.00, 7.15, 9.30

חיפה
אורה – הקיץ של אביה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי – הגבר של הגברה שלי 6.45, 9.15
רב חן 1 – סטר הגגגל 4.30, פרחים בעלית הגג 7.00, 9.15
רב חן 2 – בעקבות הרוצאה הכחולה 4.30, 7.00, 9.15
רב אור 1 – סטר הגגגל 4.30, סוכת יונה 6.45, 9.15
רב אור 2 – הנשיכה מאובי 4.30, נישואים מוקסימים 6.45, 9.15
רב אור 3 – בעקבות הגגע הקטנה 4.30, מגמם גורלות 6.45, 9.15
זון – אני הזוכרה 7.00 הקה ותהילה 9.30
הלינוד – 1941 – חמה
סינמטק – קיין 7.00
תשומה – 9.30, קמיעה כתולה – חמה
מוריה – סינטונה קמה – אל עבר, 9.15
מרחבים – שעשנם 7.15 הבית ברוח קרל 9.15
שמגון 1 – הפרמגוסה הרגש של בילבי 4.30, 7.00, 9.15
שמגון 2 – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 8.30
שמגון 3 – מלך הגלים 4.30, גם הגשוק 7.00, 9.15
עמר – פרנטיק 4.30, 6.45, 9.15
רון – קרקודיל דנדי 2 4.30, 7.00, 9.15
שבום – אוכבו כל כך 7.00, 9.15
קרן אור המוזיאלי – לול 5.00, 7.15, 9.15

קריות (חיפה)
אורות – לילה ממזרח 7.00, 9.15
בית העם – שם המשחק 9.15
היכל – הבגגו ב' 7.00, 9.15
גורן – סטר הגגגל 5.00, הקיץ של אביה 9.15, 7.00
סמבון – שירת הזרום 5.00, פרנטיק 7.00, 9.15
עמר – הושמה בבשר 7.15, 9.30
מגשה – קרקודיל דנדי 2 7.00, 9.15

פתח תקוה
יאנל 1 – 3 סרטים בכרטיס אחד: סמר הגגגל, קרקודיל דנדי, הבינבה האמריקאי 10.30, 12.30, 2.30, נישואים מוקסימים 5, 7.45
היכל 2 – 3 סרטים בכרטיס אחד: סטר הגגגל, קרקודיל דנדי, הבינבה האמריקאי 10.30, 12.30, 3.30, הנשיכה מאובי 6, 7.45, 9.45
היכל 3 – 3 סרטים בכרטיס אחד: סטר הגגגל, קרקודיל דנדי, הבינבה האמריקאי 10.30, 12.30, 3.30, הקיץ של אביה 5, 7.45, 9.45

רחובות
בית העם – מחסל עם רשיון 8.30
חדר – מכנסת של אבור 5.00, הקיץ של אביה 9.15, 7.15
רון – סמר הגגגל 5.00, לול 7.15, 9.15

נהריה
חדר – וננת קבתה 9.15, 7.15
הפגישה – 7.15, 9.15
היכל ותרבות – הקיץ של אביה 7.9.15

טבריה
ירושמיה – קרקודיל דנדי 2 5.00, 9.15

צפת
בית אלין – נמואים סיפובים 9.15, 7.00

בית שאן
היכל התרבות – סטר הגגגל 16.00 קרקודיל 9.15 2

עכו
אוריון – שאלה של שבת 7.30, 9.30
כור השמואל – מיתן פלוייר 8.00, 10.00
סינמה הזרים 20.00

קולנוע / רחל גורדין

פורד ובקלי ב"פרנטיק". חלום ביעותים

אזור אפל בעיר האורות

"פרנטיק", רב־חן, תל־אביב

ד"ר ווקר ואשתו (הריסון פורד ובטי בקלי) מגיעים לפאריס עשרים וארבע שנים לאחר שבילו בה את ירח־הדבש שלהם. עייפים מן הטיסה הממושכת ומפערי־השעות, הם מבקשים רק ליהנות מארוחת־בוקר במיטה בטרם ישלימו את המחסור בשינה. אך בעוד הבעל מתקלח – עונה האישה לשיחת־טלפון מסתורית, יוצאת מהחדר ונעלמת כאילו בלעה אותה האדמה. זר בעיר ואינו דובר את שפתה, מוצא ד"ר ווקר את עצמו מול פקידי מלון אדיבים אך ספקנים, שוטרים ציניים, ונציגות אמריקאית בירוקרטית ואדישה. קצה חוט מוביל אותו אל האזור האפל של עיר האורות. תחום שלטונם של ספקי סמים, מבריחים ופושעים ועדים, בסופו של דבר באה החקירה על פתרונה, במחיר יקר ועצוב.

סרט מתח עם גוון של "סרט אפל" – "פרנטיק" יוחס על־ידי כל המבקרים למורשת היצ'קוק, בעיקר בזכות המיומנות והניקיון הצורני. אך מעבר לצורה האופיינית לז'אנר, חוזר הבימאי רומן פולנסקי אל המסר העובר כחוט־השני בכל סרטיו: פגיעותו של היצור האנושי, החי באשליה שהוא שולט במצב. לא רק "צ'יינה־טאון", העוסק ברובע הסיני – אותו אזור רגיש מתמצת לתגובה האמריקאית – חשף את חוסר האונים וחוסר השליטה של האדם בעולם. גם בסרטיו האחרים של הבימאי, די בסדק קטן בשיגרה כדי לקעקע כליל את חומת החזות המוגנת של הדמויות.

התגוננותו של העולם להיות נשלט באה לביטוי ברצון העצמאי של החפצים הדוממים. בסרט "בגבי" סתום" היה זה ירק כלשהו, שהיה תלוי מעל לדלת המקרר והפריע דרך קבע לפתיחה ולסגירה. ב"הרתיעה" – תפוחי־אדמה הצמיחו שורשים כמו זרועות, ארנבת נרקבה במקרר והד קירות הלכו ונסדקו. ב"מה" היורדה ערימת־חפצים מתוך הארון, שעון מעורר התפרק לגורמיו, ומשחת־כלי לוח התזה מתוך קטל־החרקים. ב"פרנטיק" מסרבת המזוודה להיסגר, נעליו של ד"ר ווקר מחליקות במורד גג הרעפים, והנייד מואלס נגרר אחריו בחדר השירותים.

איבוד הבגדים הוא סימן מובהק אצל פולנסקי להתפוררות אשליית הביטחון והשליטה בעולם. ברגל אחת צבועה בכחול ובחולצת פיג'מה גדולה־מכפי־מידתה עדיין התאמצה גיבורת הסרט "מה" להשמיע הערות מנומסות של בוגרת־קולג' אמריקאית. אך לאחר שאיבדה את מנעליה השאירה את השריד האחרון של לבושה כפי כלב ברחן – נותרה חשופה מכל ההגנות. איבוד נעליו של ד"ר ווקר במאבק על גגות פאריס הוא רק רמז לכמה שקורה בסיום, כשאחת הדמויות מזערה, גוססת ונגררת אל המוות ולרגליה נעל אחת בלבד.

פולנסקי והתסריטאי האהוב עליו, ג'רר בראש, בונים את הסרט בהדרגה מחלום־ביעותים שבו החולם הוא כילד המבקש לחזור הביתה. שיחות הטלפון אל הילדים שנשארו באמריקה הרחוקה מבטאת כמיהה לעולם המוגן שאבד עם בואם לפאריס. האופן שבו רוכס ד"ר ווקר את הרוכסן במעיל־העור הקצר של מישל הצרפתייה (עמנואל סינייה, הברה־לחיים של פולנסקי), או תמונתה של מישל הישנה כשהיא מוצצת את אצבעה (כמו סם בין הרפתקאות בסרט "סס"), גם הם נושאים געגועים לביטחון ולאהבה של עולם הילדות.

"פרנטיק" הוא סרט מתח במסורת אירופית: סרט שהרפתקאות בו חשובות מן העלילה, שאינה פותרת הכל ומשאירה גם קצוות פתוחים (למשל, לא ידוע בוודאות מדוע נרצחה אחת הדמויות). הריסון פורד משחק כאן בניגוד לסטריאוטיפ שהופגין ב"שודדי התיבה האבודה" ו"אינדיאנה ג'ונס". פולנסקי אינו חושש לקרב את המצלמה אל פניו כדי לגלות בהם תגובה למשהו שהקהל עדיין אינו רואה. הצלם הפולני ויטולד סובוצ'ינסקי מצליח להפוך את פאריס האפורה לגיבורת הסרט. יש כאן תמונות יפהפיות, המבטאות נופים נפשיים לא פחות מאשר נופים פיסיים. מחיצת־הזכוכית במקלחת, הזרועה טיפות מים ועירות, נשארת ריקה כשאשתו של ד"ר ווקר יוצאת מן המסגרת ונעלמת. להקת היונים המעריאות בעת המאבק על הגג היא כמין תנועת רפרוף פתאומית של הלב הפוחד על פעימה. לחו הצבעים גם הוא רגשי. בגוונים האדומים של שתי הנשים והפנסים הצהובים של מכוניות התופסים במגרש הריק נרגעים ברגשות שמאחורי סיפור המותח הבלתי־אישי.

מכתבים למערכת הארץ

ההנחות לקבוצות של צה"ל לא בוטלו

הכותרת במכתבו של חיים הנדוריקר ("הארץ" 10.8) מבשרת שיו"ר ההנהלה של המוזיאון ביטל הנחות לקבוצות של צה"ל, וזו אינה אמת. ההנחות לחיילים ולקבוצות של חיילים נקבעו על־ידי היו"ר, לא בוטלו מעולם, והן עומדות על 25% הנחה.

חיילות ניתנו כמדריכות למוזיאון, כפי שניתנו למוזיאונים אחרים ולבתי־ספר שדה, מבלי שהיתה התנייה כלשהי כי עליהן להדריך רק חיילים. החיילים קיבלו הדרכות מהמדריך המקצועי שהוקצה לביתן זה או אחר. מכאן, שדברי הכותב, כאילו היה ויכוח בנושא זה, אינם נכונים.

בתקופה בה ניתנו לנו מדריכות חיילות, לא גבינו תשלום כרטיסי כניסה מקבוצות חיילים, וזאת על־פי יוזמת יו"ר ההנהלה, רחבעם זאבי.

חיילות מדריכות או חיילות מורות ניתנות על־ידי צה"ל לבתי־ספר שדה של החברה להגנת הטבע ולמוזיאונים. במוזיאון א"י,ת"א לא היו מעולם 12 מדריכות חיילות, ואפילו לא מתקרב למספר זה.

ראש אכ"א החליט על הפסקת העסקת חיילות במוזיאון שלנו, בשל שיקולים שונים שהיו לנגד עיניו. היה ברור לו ולקצין חינוך ראשי שההסדר של כניסת קבוצות חיילים ללא תשלום מתבטל.

השוואת המחירים של כרטיסי כניסה בין מוזיאון תל־אביב למוזיאון א"י,ת"א, כפי שנעשתה על־ידי הכותב, לא הביאה בחשבון את ההבדלים באשר למה שמציעים שני המוזיאונים. במוזיאון שלנו כולל כרטיס הכניסה אפשרות לביקור ב־7 ביתנים, תל קסילה, בגן נופי הארץ א"י, (בית בד, כיכר שעוני שמש וכו') ובפלנטריום. כרטיס כניסה לפלנטריום בלבד בארה"ב עומד על 6 דולר.

חיילים רבים באים לבקר במוזיאון, בין כבודדים ובין כקבוצות מאורגנות, אלא שביקורם אינו מוסדר עוד בנוהל שהיה תקף אשתקד. התקיימו בחודש האחרון, במסגרת המוזיאון, חידון התנ"ך הצה"לי בהשתתפות כ־2,000 חיילים וכן אירוח 450 חיילי השריון.

רות ענבר
מנהלת מחלקת יחסי ציבור
מוזיאון ארץ ישראל
תל־אביב

*

חיים הנדוריקר מעיר: ענבר ידעה את פרטי הידיעה קודם שפורסמה, ואולם היא העדיפה שלא להתייחס לדברים, למרות פניותינו החוזרות ונשנות.

לטענתה ההנחות לא בוטלו, ובמקום אחר מציינת כי ההסדר של כניסת חיילים ללא תשלום בוטל.

אכן, היה עימות חריף בין זאבי לבין מפקדת קצין חינוך ראשי בנושא. זאבי תבע שחיילות הפעילות במוזיאון ידריכו גם באזרחים, ולכך התנגד הצבא. בעקבות החלטת זאבי נאלצה מפקדת קצין חינוך ראשי לבטל הסיורים במוזיאון בגלל המחיר הגבוה.

בניגוד לדבריה של ענבר, בבית־התפוצות, למשל, יש מדריכות – חיילות העוסקות בהדרכת חיילים בלבד, וצה"ל זוכה שם לכניסה חופשית. במוזיאון א"י ישלם כל חייל 3 ש"ח. דובר צה"ל מסר לנו כי במוזיאון פעלו 12 מדריכות חיילות.

סבלו זועק לשמים

ברכות ל"הארץ" שחשף את הפרשה המזעזעת של משה עוזיה, בחור הסובל מפיגור שנאשם ברצח, והמסתבר על לא עוול בכפו.

על־פי תצהיר של ניצב עזרא גולדברג, עולה שעוזיה חף מפשע והוא שילם מחיר נורא של שבע שנים בבית הסוהר. בשנים אלה הפך – בגלל היותו מוגבל – היעד לאונס ולהתעללות אכזרית של העבריינים האחרים. סבלו זועק לשמים.

כהורים לילדים חריגים, שנתנו נחרדת כשאנו חושבים לאן הדברים מסוגלים להידרדר.

אנו דורשים:
● משפט חוזר מידי, כדי שהצדק יראה.
● שחרורו המידי של עוזיה, על מנת למנוע נזק נפשי נוסף.
● ועדת חקירה שתבדוק את כל האנשים בעלי פיגור שכלי גבולי היושבים בכלא, את התיקים שלהם ואת מצבם בכלא – האם גם הם שם קורבנות להתעללות?

רבקה פנה
אגודת יח"ד
ירושלים

להעמיד הבידור במקומו

שבוע אחר שבוע הוקרנו במהדורת החדשות של מוצאי שבת "סיפורים" חדשותיים בצורה ובסדר המעוררים תמיהה, והמסקנה היא שהכל נעשה בחיפזון, תחת לחץ, ללא מחשבה, ללא התחשבות בכבוד העושים או בכבוד הצופים.

שבוע אחד היה זה סיפור ה"חרשה" המרעישה, שהגבר־הבחון מיזל רוביק יהיה הישראלי הראשון שהוזמן לנגן במוסקווה, בעימות יהודיות... בבית הכנסת הגדול שם. סיפור זה, עם ראיון ממושך וקטעי נגינה של לחנים חסידיים וכו', הקדים קטע מעולה – אם כי קצר יותר – על המוזיאון היהודי העתיק שחודש בוונציה, שהופק על־ידי רשת הבי־בי־סי. שבוע לאחר מכן הקדימו קטע בידור ממושך לקראת בכורת "הכסלנים" להקרנת סיפור פתיחתה של התערוכה במלאת מאה שנה להולדת ש"י עגנון.

מקומו של בידור, אפילו הוא בחדשות, בפרפראות, בסיום המהדורה, אפילו אחרי אופנה – לא לפני ש"י עגנון או המוזיאון היהודי העתיק בוונציה.

עוזיה רפפורט
תל־אביב

כור אינה אשמה

בהמשך למאמר "מסתרי כור" מ־30 באוגוסט 88', ברצוננו להבהיר את העובדות הבאות:

1. המודעה שעליה מדובר היא מישנת ונפסלה לפרסום על־ידי "כור" עוד ביולי 1987.

2. בשל טעות שלנו חזרנו ופירסמנו את המודעה שנפסלה בגיליון 137, ללא ידיעתה של "כור".

אנו מתנצלים בפני כור תעשיות בע"מ על פרסום זה.

הנהלת "הרבעון לכלכלה"

הארץ ממליץ

בגלל המלחמה ההיא (ת"א) – סרטה התעודי של אורנה בן דור־ניב מפגיש שוב הבצורה מרתקת את יהודה פוליקר ויעקב גלעד עם המורשת הכבדה של הוריהם בשואה – כמקורות ליצירתם המשותפת.

כפר קטן שלי (ת"א) – סרטו של ג'ירי מנזל ("רכבות שמורות היטב") עוסק בחיי היומיום של כפר צ'כי קטן, ובנוסטלגיה למסורת. קומדיה של סרים עם קטעי סלפסטיק.

הרמונה (ת"א) – מוריאליום פליטי בסרט גרוזיני עשיר מבחינה חזותית. בעיירה נידחת נערך משפט התושף את שחיתות המשטר.

אהבנו כל כך (ת"א, ירושלים) – באמצעות סיפורם של שלושה הגברים והאשה שהם אוהבים, מתאר הבימאי האיטלקי אטורה סקולה את השינויים באיטליה בשנים שלאחר מלחמת העולם השנייה, ואת היחס בין מציאות ואשליה, בין חיים וקולנוע.

הגבר של החברה שלי (ת"א) – קומדיה חדשה של אריק רומר הצרפתי, שעם השנים סרטיו הופכים ליותר צלולים ומקסימים. גפתולי אהבה ומחשבה של חבורת צעירים המחפשים את האושר.

לוידי אביב (ת"א) – קומדיה רומנטית שנוצרה ומוצגת מ־1941, בבימויו של פרסטון סטרג'ס, עם הנרי פונדה וברברה סטנוויק כששניהם צעירים ויפים.

קפה בגדד (ת"א) – משל־קומדיה על אישה בוארית שופעת המגיעה מן המדבר לפונדק אמריקאי נידח בשם "קפה בגדד" ומשנה את חייהם של יושביו. בכיכובה של מאריאן סגברכט ובבימויו של פרסי אדלון.

הקיץ של אביה (ת"א, ירושלים, חיפה) – קיץ אחד, בחיי ילדה שאביה מת ואימה מטורפת, במושבה בארץ בסוף שנות הארבעים. לפי ספרה של גילה אלמגור ובכיכובה. בבימוי אלי כהן ("שתי אצבעות מצידון").

מחליפים עדיפים (ת"א, חיפה) – גירסה קולנועית שלישית למחזה של בן הכט "כותרת ראשית". פחות מתוחכמת מהקודמות, אבל מבדרת. עם קתלין טרנר וברט ריינולדס.

עולם נפרד (ת"א, חיפה, ירושלים) – האפרטהייד בדרא"פ באמצע שנות השישים, דרך עיני ילדה לבנה שהוריה לוחמים לשוויון זכויות לכושים.

סמריי (ת"א) – פארודיה מתונה על סרט הנעורים המלודרמה האמריקאית, בהשתתפותו של ריוזן ובבימויו של "נביא הטעם הרע" ג'ון ווטרס.

מפתח

אוכל: **ישראל אהרוני ושאול אברון**. סרטים: **תמי גלבץ**. מופעים: **דלית עופר**. תיאטרון: **שוש אבינל**. קול המוסיקה: **חנה גרשוני**. פלחיזיה: **רון מייברג**. הוד וסקופ: **מרים בנימיני**. תשבצים: **אבי זוהר**. 13 עמודים של אירועי השבוע: לאן ללכת, מה לראות, מה יותר כדאי

חדשות של שבת

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

סדרת קונצרטים לנוער תשמ"ט 1988/89

קונצרט מס' 1	יום ג' 8.11.88	"הטבע במוסיקה" – קורט זנדרלינג, מנצח
קונצרט מס' 2	יום א' 15.1.89	"בעיקר באך" – קורט מאזור, מנצח
קונצרט מס' 3	יום ב' 30.1.89	"אורחיו הצעירים של המאסטרו" – זובין מהטה, מנצח, בהשתתפות התזמורת הפילהרמונית הצעירה
קונצרט מס' 4	יום ד' 3.5.89	"מהפיקולו לקונטרבאס" – אריה ורדי, מנצח
קונצרט מס' 5	יום ה' 22.6.89	"מוסיקה ומחול" – זאב דורמן, מנצח

כרטיסים ל־5 הקונצרטים
החל מהיום 1 בספטמבר 1988 במחלקת המנויים (היכל התרבות) בכל יום בין השעות 10־13.
מחירים: כרטיס אחד (לכל הסדרה) 90 ש"ח.
לרוכשים 2 כרטיסים – מחיר כל כרטיס 81 ש"ח.
לרוכשים 3 כרטיסים ויותר – כל כרטיס 72 ש"ח.

חיכונו!!
רגעיים מועדון הביליארד
פרטים מחר

מכרז האום

למנגנון הפיקוח על הפרדת הכוחות (UNDOF) דרושים שרותי איסוף ופינוי אשפה לכוחות המוצבים ברמת הגולן, לטווח התקופה 1.12.88 עד 30.11.89 (שנה אחת) קבלנים המעוניינים מוזמנים לפגישה ביום חמישי 8.9.88 בשעה 10.00 בוזר האוטובוס, קוואלה מחנה זיואני רמת הגולן.

פרטים מלאים יותנו ע"י UNDOF, כל מפסי המכרז הסבר על תהליכיו ופרמיו יתנו במקום. UNDOF יבחן את ההצעות, ואינו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה או כל הצעה אחרת.
הקבלנים המעוניינים יהיו להוכיח שהינם בעלי הציוד הדרוש סלל כלי רכב־לביצוע השרות הנחוץ.

שאלות נוספות בקשר למכרז ניתן לברר אצל קצין הרכש UNTSO–ארמון הנציב ירושלים טלפון 02־322617־4־5־6 שלוחות 693/7/8 בימים ב' עד ו' בשעות 14.00—70.00

תיאטרון ישראל

הערב יום ה' 1.9
תיאטרון הבימה:
סאלח שבתי – 20.30
אנשים קשים – 20.30
המלביש – בימרתף 20.30
הגמש הטובה מסצ'ואן – בבאר־שבע 20.30
התיאטרון הקאמרי:
גרמניה 20.30
עלובי החיים – בגל חיפה 20.30

בית המשפט המחוזי בחיפה

מספר התיק	שם המנוח/ת	התאריך הפטירה	שם המבקש/ת
ירושות			
1581/88	ארד משה	19.3.88	ארד זאב
1584/88	שלמי יצחק	2.7.88	מבורך יוכבד
1585/88	מבורך מנחם	14.10.80	מבורך משה
1587/88	כץ ריבה	5.6.88	כץ ניסע
1591/88	גרוסמן מסיה	10.1.81	גרוסמן דוד
1592/88	גרוסמן יוסף	30.7.88	גרוסמן יהודית
1593/88	צבוסטריה מק	28.6.88	צבוסטרו נטי
1594/88	פסה אלברט אברהם	20.5.86	צביה רונקין
1595/88	פסה זפירה	5.7.86	צביה רונקין
1597/88	רוזבכה יוסף	31.1.88	רוזבכה מיטל
1598/88	נוס מלכה	23.6.88	גן זניאל
1599/88	איגר יצחק	1.1.86	איגר יעקב
1601/88	שרמן מרים	27.2.88	שרמן שמואל
צוואות			
1586/88	קליינפלד חיים	28.5.88	גרסמן מינה
1589/88	חייקין יצחק	8.7.88	חייקין רחל
1590/88	לבבי רחל	21.4.88	לבבי גיל
1596/88	עמיר יהודית	29.2.88	עמיר מאיר
1600/88	לוטר בנימין	12.6.88	גרשון לוטר
1604/88	פישמן יוסף	17.7.88	דן שאול פישמן
1605/88	אברהם דוד	7.1.88	אלהאם חסן זידאן
1606/88	אברמוביץ דבורה	11.8.88	פינאלי אילנה
1609/88	שכטר ברוך	9.12.84	שכטר יהודית
1610/88	ולטר מרגריטה	31.7.88	מריאנה קליין

ב. גילאור שופטת
רשמת

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000

מכרז מכירה

החברה מכריזה בזה על מכירת הטובין הבאים:

מס' המכרז	הטובין
2074	מכירת 2 שנאים גדולים במחסן בית דגן
2095	מכירת עמודי ברזל וכלים פסולים
2096	מכירת פסולת ברזל
2097	מכירת צינורות אלומברה ושנאים פסולים

המועד האחרון להגשת ההצעות הנ"ל הינו: 6.10.88

טפסי המכרזים ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בתחה"כ חיפה או ביחידת המכירות, תל אביב רח' החשמל 7, בימים ובשעות העבודה המקובלות.
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע במעטפות המיועדות לכך עד למועדים המצוינים לעיל שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.
לכל מכרז יש לצרף המתאוד־בנקאית בנפרד.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
הערה: משרדינו יהיו סגורים לרגל החגים בתאריכים: 11־13/9, 20־21/9, 25/9־3/10